

AutoBranchen Danmark

Høringssvar til lov om ændring af momsloven og forskellige andre love

15. oktober 2021

AutoBranchen Danmark (herefter ABDK) ønsker at indgive høringssvar på nærværende høring. ABDK har kun bemærkninger til forslaget del om at forenkle virksomhedernes opgørelse af moms i brugtmomsordningen. Lovforslaget foreslår at udvide virksomhedernes mulighed for at opgøre deres moms pr. afgiftsperiode i stedet for pr. salg, også kaldet samleordningen.

ABDK vil gerne kvittere for udvidelsen af den såkaldte samleordning, og vi er enige i ministeriets vurdering om, at det vil være en forenkling af reglerne, som kan lette den administrative byrde virksomhederne.

ABDK havde dog gerne set, at samleordningen ville blive udvidet til også at omfatte brugte personkøretøjer. En del bilforhandlere køber store partier af brugte personkøretøjer hjem fra samme leverandør, og her havde muligheden for at benytte samleordningen været en fordel, så momsen for den samlede handel af køretøjerne kunne opgøres pr. afgiftsperiode frem for pr. køretøj.

ABDK vil derfor henstille Skatteministeriet til at overveje om den foreslåede udvidelse, kunne udvides yderligere til også at omfatte brugte personkøretøjer.

Skatteministeriet
adp@skm.dk

14. oktober 2021

cc. lovgivningoekonomi@skm.dk
kum@kum.dk

Moms på ophavsretsvederlag – hørings svar – j.nr. 2021-2113

Copydan AV-foreningerne har disse bemærkninger til lovudkastets § 1, nr. 4, om indførelse af moms på ophavsretlige vederlag.

Den bebudede lovændring giver anledning til alvorlig bekymring, som adresseres i det følgende.

Copydan Verdens TVs virksomhed

Først en beskrivelse af den største af forvaltningsorganisationerne under paraplyen Copydan AV-foreningerne, nemlig Copydan Verdens TV.

Hver gruppe af rettighedshavere har sin egen brancheorganisation eller fagforening. Der er fx Danske Filminstruktører, Dansk Skuespillerforbund, Danske Dramatikere, Dansk Filmfotograf Forbund og Dansk Journalistforbund. Film- og tv-producenter er samlet i Producentforeningen/PRD. Dæknings- eller repræsentationsgraden varierer. Medlemmerne overdrager de rettigheder, som forvaltes gennem Copydan Verdens TV, til medlemsorganisationen; det sker enten i særlige overdragelsesaftaler eller i kraft af en bestemmelse herom i vedtægterne. Vedtægtsbestemmelsen går typisk ud på, at medlemmet overdrager "en ret til på medlemmets vegne at indgå aftaler om og opkræve vederlag for brug af ophavsretligt beskyttet indhold", og at organisationen "kan overlade forvaltningen" af disse rettigheder til andre organisationer, fx Copydan. Rettighedsoverdragelsen er oftest eksklusiv.

Medlemsorganisationerne er medlemmer af Copydan Verdens TV og overdrager det til Copydan Verdens TV at forvalte nærmere specificerede typer af rettigheder, som indgår i Copydan Verdens TVs forvaltningsvirksomhed. Dvs. at Copydan Verdens TV får et mandat til at repræsentere organisationens medlemmer og opkræve penge vedrørende disses rettigheder.

Der leveres ikke nogen værks-/bidragsliste eller lignende fra rettighedshaverne eller medlemsorganisationen. Overdragelsen fra medlemmet til medlemsorganisationen og fra medlemsorganisationen til forvaltningsorganisationen er af generel, uspecificeret karakter og kan således ikke sammenlignes med fx en forlagsaftale mellem en forfatter og et forlag, som vedrører et konkret værk.

Copydan Verdens TV indgår aftaler med brugere (kunder) (fx YouSee) om brug af audiovisuelle værker i forbindelse med tv-distribution m.v. Aftaleparten er Copydan Verdens TV i eget navn. Kernen i aftalerne er, at Copydan Verdens TV giver samtykke vedrørende "udestående rettigheder" i film og tv-programmer, dvs. rettigheder, som mangler at blive klareret gennem tv-distributørernes aftaler med broadcasterne m.v. (fx på grund af kunstneres og producenters ovennævnte forbeholdsklausuler).

Copydan Verdens TV repræsenterer dels rettighedshavere på grundlag af mandater (via medlemsorganisationer og udenlandske repræsentationsaftaler), dels rettighedshavere på grundlag af aftalelicenserne i §§ 35 og 50, stk. 2.

Når det gælder opkrævning af betaling for samtidig og uændret retransmission, jf. § 35, stk. 1, følger det af EU-direktiver på området, at medlemsstaterne skal sikre tvungen kollektiv forvaltning, dvs. at den individuelle rettighedshaver ikke kan gøre krav gældende overfor brugerne. Ifølge ophavsretslovens § 48, stk. 1, kan Ophavsretslicensnævnet under Kulturministeriet træffe afgørelse i tvister mellem Copydan Verdens TV og kunderne om betalingens størrelse og "på begæring meddele den fornødne tilladelse"; herved konverteres eneretten til en tvangslicens.

Også for så vidt angår aftalelicensområderne i § 35, stk. 4 og 5, kan tvister om betalingens størrelse forelægges for Ophavsretslicensnævnet, jf. § 35, stk. 7, men nævnet har her ikke hjemmel til at meddele den fornødne tilladelse.

Aftalerne vedrører ikke nærmere specificerede rettighedshavere eller værker/tv-programmer; der er i stedet tale om en blankolicens, hvor kunden får adgang til at bruge de værker m.v., som Copydan Verdens TV repræsenterer rettighederne til, såfremt kunden viser sig at bruge dette værk. Tv-distributørerne (brugerne/kunderne) træffer ikke beslutning om brug af konkrete værker, men råder over de værker, der indgår i de tv-programmer i de tv-kanaler, de distribuerer. Når aftalen bliver indgået, kan man ikke vide, hvilke værker der skal bruges; det kan fx være rettigheder til spillefilm, som en broadcaster efterfølgende får ret til at udsende i en tv-kanal, som distribueres af tv-distributøren, det kan være tv-programmer, som produceres løbende, og det kan være værker, som skabes samtidig med eller lige før tv-distributionen, fx journalisters speak m.v. i tv-nyhedsprogrammer. Hverken Copydan Verdens TV eller kunden ved således, hvilke værker og rettigheder der rent faktisk bliver genstand for brug.

Det følger af aftalerne, at tv-distributørerne betaler et pengebeløb til Copydan Verdens TV. Betalingen knytter sig ikke til udnyttelsen af enkelte værker m.v. Der er typisk tale om lumpsum-betalinger (hvor beløbet er fastsat skønsmæssigt uafhængigt af brugens omfang) eller betalinger, der er afhængig af bestemte faktorer, såsom antal tv-kanaler, der distribueres, og antal husstande, som kunden har som abonnenter (såkaldte tilslutninger). Betalingen er ikke knyttet an til brug af konkrete værker. I stedet er det en betaling for adgangen til at bruge af de rettigheder, som indgår i Copydan Verdens TVs ikke nærmere specificerede repertoire af rettigheder. Ikke kun kommercielle tv-distributører er omfattet. Også hoteller, antenne- og boligforeninger og andre, som viderespreder tv-signaler, er rettighedsbrugere.

Det følger af § 35, stk. 3, at når den aftalte betaling er fastsat som et beløb pr. tilslutning, "er brugeren af den enkelte tilslutning pligtig at betale ejeren [af anlægget, fx tv-distributøren] et beløb, som svarer dertil". Copydan-beløbet er typisk udspecificeret på tv-distributørens faktura til abonnenterne.

Copydan Verdens TV modtager betaling fra kunderne. Beløbet baseres ikke på, hvilke værker/tv-programmer der er brugt.

Copydan Verdens TV fordeler ikke direkte til individuelle rettighedshavere, men fordeler pengene til medlemsorganisationer m.fl. på basis af fordelingsregler, som groft sagt består i forskellige procentsatser; inden overføring af pengene fratrækker Copydan Verdens TV en procentdel til dækning af sine administrationsudgifter. Procentsatserne vedrører ikke de enkelte værker og rettighedshavere, men afspejler den enkelte rettighedshaverkategoris relative værdi- eller repræsentationsandel.

Medlemsorganisationerne fordeler de indkomne betalinger på grundlag af fastsatte fordelingsplaner, hvor kriterierne fx kan være, hvilke film og tv-programmer rettighedshaveren har rettigheder til, typen af programmet, og hvilke tv-kanaler der er tale om. Fordelingsplanerne er forskellige organisation for organisation. I nogle tilfælde sker fordelingen af skyldige beløb på grundlag af pointberegninger og/eller stikprøver.

Rettighedsmidlerne udbetales til organisationens medlemmer, til udenlandske søsterselskaber (på basis af gensidigheds- eller repræsentationsaftaler) og udenforstående rettighedshavere indenfor organisationens område (jf. aftalelicens). Fordeling til andre end medlemmerne kan efter aftale varetages af Copydan Verdens TV i stedet for medlemsorganisationen.

I lov om kollektiv forvaltning er der hjemmel til, at medlemsorganisationer fradrager visse beløb inden den individuelle fordeling af skyldige beløb. Det kan være administrationsomkostninger, fradrag til kulturelle (kollektive) formål (op til 10 %) og hensættelser til dækning af krav fra rettighedshaverne.

Ikke alle midler allokeret til individuel udlodning kommer til udbetaling, hvilket er tilfældet, når rettighedshavere ikke kan identificeres eller lokaliseres, jf. § 16 i lov om kollektiv forvaltning af ophavsret. Efter en særlig procedure skal disse ufordelbare beløb opbevares på en konto, indtil der er gået tre år, hvorefter der kan træffes beslutning om kollektiv eller individuel fordeling af pengene; den individuelle fordeling indebærer her, at de ufordelbare midler fordeles til andre individuelle rettighedshavere end dem, der oprindeligt var berettigede til pengene. Der findes ikke præcise tal for, hvor mange individuelle rettighedshavere der årligt modtager midler på grundlag af Copydan Verdens TVs opkrævning. Det antages imidlertid at være titusindvis. Copydan Verdens TV fordele årligt ca. 1,3 mia. kr.; Copydan Verdens TV har ikke tal for størrelsen af de enkelte udbetalinger til rettighedshaverne.

Høringsudkastet og problemerne ved indførelse af moms

Den ovenfor beskrevne rettighedsforvaltning synes ikke at passe ind i det moms-system, der beskrives i lovbemærkningerne.

Som nævnt har Copydan Verdens TV i vid udstrækning ikke mulighed for at nægte en tilladelse (nedlægge forbud). Med henvisning til eksemplet s. 14 nederst i lovbemærkningerne synes dette at indikere, at der i disse tilfælde ikke skal pålægges moms. Dette bedes afklaret.

I det hele taget er beskrivelsen s. 14 og 15 vanskeligt tilgængelig og i strid med grundlæggende dansk ophavsret. Der er intet til hinder for, at en kunstner forbeholder sig en vederlagsret, der er ophavsretligt baseret. Det er således efter dansk ophavsret muligt at adskille dispositionsretten fra vederlagsretten, og dette finder i vidt omfang sted i praksis. Lovbemærkningerne synes skrevet ud fra en anden antagelse, og dermed er de i disharmoni med ophavsretslovgivningen.

Rent administrativt bliver det vanskeligt og dyrt at gennemføre moms for de enkelte kunstneres vederlag. Titusindvis af rettighedshavere modtager årligt vederlag, som hidrører fra Copydan Verdens TVs opkrævninger; for mange drejer det sig om nogle få tusinde kroner, og mange andre vil med moms på ophavsretsvederlag blive tvunget til at blive momsregistreret, fordi deres ophavsretsvederlag fra forskellige kilder samlet vil overstige momsgrænsen på 50.000 kr.

Titusindvis af kunstnere og andre, der modtager penge fra forvaltningsorganisationer, skal nu ifølge lovudkastet til at oprette CVR-nummer og blive momsregistreret, hvis de forventer at ville passere grænsen på 50.000 kr. Det samme gælder for ophavsmænd og udøvende kunstnere, der skal lægge moms på honorarer, royalties og andre individuelle ophavsretsvederlag. Dette vil utvivlsomt rejse en del spørgsmål og problemstillinger og dermed en belastning hos SKAT. SKAT har en vejledningspligt over for de mange borgere.

Det er derfor ikke korrekt, når det på s. 14 i lovudkastet anføres, at kunstnerne ikke vil blive berørt økonomisk af indførelsen af momspligt, ligesom angivelsen på s. 42, at der ikke vil være nogen administrative konsekvenser for borgerne (herunder kunstnerne) er grundløs.

50.000 kr.-grænsen er vanskelig at håndtere, når de enkelte forvaltningsorganisationer godt nok kender de beløb, de selv sender til rettighedshaverne, men ikke kender beløbene fra andre forvaltningsorganisationer og andre

momsbelagte indtægtskilder. Har en kunstner overskredet grænsen, og hvornår i året sker det? Hvem har ansvaret, og hvordan håndteres det? Man skal søge i databaser på, om et CVR-nummer er momsregistreret, men hvordan tjekker man, om en enkeltperson har et CVR-nummer? Hvem har ansvaret for at momsen opkræves korrekt i en situation med selfbilling – hvor en slutmodtagers momssituation ikke er kendt? Hvis der kommer mange omfaktureringer som følge af fejl, vil dette betyde øgede administrationsomkostninger.

Moms på ophavsretsvederlag vil betyde, at det bliver dyrere for forbrugerne af bruge audiovisuelle produkter, hvilket vil have konsekvenser for dansk indholdsproduktion. Forbrugere af tv-pakker skal ved evt. indførelse af moms på ophavsretsvederlag til at betale moms af Copydan-vederlaget. Det bliver en årlig ekstraudgift på ca. 300 mio. kr. på et underholdningsprodukt. En ændring af Skattestyrelsens praksis fra 1990'erne vil således direkte påvirke tv-kundernes betaling, da disse kunder ikke kan afløfte momsen. Det bliver således dyrere for forbrugerne. Fordyrelsen vil være særlig mærkbar i et land som Danmark med en høj momssats. Har Skatteministeriet overvejet en lavere momssats, som andre EU-lande benytter sig af?

De ophavsretlige betalinger, der foretages af tv-distributørerne, og som bl.a. er knyttet til dansk public service-indhold, vil efter forslaget blive tillagt moms. Dette gør det mindre attraktivt for tv-distributørerne at distribuere dansk public service-indhold i tv-pakkerne og giver selvsagt en risiko for, at public service-indhold i mindre grad medtages i tv-pakkerne. Der kan eksempelvis være tv-distributører, der undlader at medtage DRTV, eller som helt eller delvist undlader at medtage TV2-regionernes egne tv-kanaler.

Mindre distribution af dansk public service-indhold vil også være stærkt skadeligt for den fremtidige danske digitale indholdsproduktion, fordi mindre distribution af public service-indhold også alt andet lige indebærer mindre ophavsretlige betalinger. De ophavsretlige betalinger har en væsentlig betydning for finansieringen af dansk indhold, jf. rapporten fra 2017 fra Kulturministeriets ekspertgruppe om finansiering af dansk audiovisuel produktion.

At udstede en ekstraregning på op til ca. 300 mio. kr. om året til danske tv-distributører er en meget voldsom økonomisk ændring, der vil få vidtrækkende betydning for tv-distributionsbranchen og den samfundsmæssige rolle, som tv-distributionsbranchen udfylder. Dette bør ikke ske uden forudgående grundig analyse

De danske tv-distributører er i de facto konkurrence med techgiganterne, der i praksis er gatekeepers på internettet. Ved at svække den danske infrastruktur, som tv-distributørerne driver, enten kommercielt eller på andelsbasis, fremmes direkte distribution over internettet og techgiganternes rolle. Dette er stik imod regeringens overordnede politik. Denne konsekvens er ikke beskrevet i lovforslaget.

Moms på ophavsretsvederlag vil på denne baggrund risikere at få væsentlige, afledede negative konsekvenser for rettighedshaverne (fravalg, opsigelser og nedskaleringer af kabel-tv-abonnementer), hvilket vil være problematisk. Kunderne vil risikere i stedet at vælge udenlandske streamingtjenester, der i dag ikke i samme grad bidrager til det kulturelle kredsløb, hvor ophavsretsvederlag bliver brugt til at finansiere nye produktioner. Færre kunder med tv-pakker giver mindre ophavsretsvederlag og dermed færre penge til fremtidige danske produktioner.

Lovforslaget indeholder ingen beskrivelse af disse virkninger, og lovforslaget indeholder ingen forslag om, hvordan disse negative virkninger kan imødegås, reduceres eller kompenseres på anden vis. Det er utilfredsstillende, at lovforslagets virkning end ikke nødtørfigt er beskrevet.

Det er ikke nærmere i lovforslaget forklaret, hvorfor forslaget er nødvendigt for at overholde Danmarks EU-retlige forpligtelser, herunder hvad der i henhold af EU-retten består af valgmuligheder.

Det står ikke klart, hvordan Skatteministeriet og Skattestyrelsen mener, at moms skal håndteres i tilfældet med Copydan Verdens TV, der som nævnt ikke udbetaler direkte til de individuelle rettighedshavere, men til medlemsorganisationerne. Denne situation er uomtalt i lovbemærkningerne. Hvordan skal momshåndteringen ske i praksis, når medlemsorganisationerne er et mellemed? Hvad gør medlemsorganisationerne momsmæssigt med hensættelser og kollektive kulturelle midler?

Mange forvaltningsorganisationer, herunder Copydan Verdens TV, har langvarige licensaftaler, ofte over flere år; indførelse af moms vil have konsekvenser for disse aftaler, hvor man har indrettet sig efter, at der ikke er moms på.

Forvaltningsorganisationernes og medlemsorganisationernes it- og afregningssystemer skal ændres radikalt. Self-billingsystemer, momsefterreguleringssystemer m.v. skal indføres. Som to eksempler på ændrede processer kan angives følgende:

Procesnr.	Proces	Beskrivelse	Ændringer
1.	Copydan opkræver vederlag hos kunde (eller slutbruger)	• Copydan opkræver udgående moms • Copydans kunde får fradrag for indgående moms (forudsat at kunden ikke er slutkunde uden fradragsret)	• Copydan skal momsregistreres • Økonomisystemer, kontoplaner og salgsfakturaer skal tilpasses • Nye arbejdsgange skal etableres i forhold til momsindberetninger og afstemninger
2.	Copydans kunde opkræver vederlag hos slutbruger	• Copydans kunde opkræver udgående moms over for slutbruger • Slutbrugere kan i alt overvejende grad ikke få fradrag for indgående moms (privatpersoner) • Slutbrugere, der er erhvervsdrivende, får fradrag for indgående moms	• Ikke momsregistrerede Copydan kunder skal momsregistreres (for deres momspligtige videresalg) • Økonomisystemer, kontoplaner og salgsfakturaer skal tilpasses • Nye arbejdsgange skal etableres i forhold til momsindberetninger og afstemninger

Selv med optimerede processer for fakturering, modtagelse af vederlag, selfbilling og udbetaling af vederlag, vil forvaltningsorganisationerne blive likviditetsmæssigt ramt af moms. Eksempelvis når vederlag skal udbetales til en medlemsorganisation, skal der foretages en selfbilling, og inden udbetalingen kan foretages, skal momsrefusionen modtages fra SKAT, da forvaltningsorganisationen kun har beløbet uden moms stående i banken. Der er IKKE altid en tidsmæssig sammenhæng i forhold til, hvornår et vederlag faktureres overfor en kunde og for, hvornår der kan fordeles og udbetales videre til en medlemsorganisation. Uanset om der er for meget eller for lidt likviditet, vil moms have en negativ påvirkning og forøge omkostningerne, og dermed formindske vederlagene, der kan fordeles.

Vi har endnu ikke lavet endelige beregninger af de økonomisk-administrative konsekvenser af lovforslaget for Copydan AV-foreningerne. Det forventes at blive flere millioner kroner. Når det i konsekvenskemaet på s. 42 i lovudkastet anføres, at de administrative konsekvenser for erhvervslivet samlet vurderes at ligge på under 4 mio. kr., må det således anses for ganske uholdbart.

Copydan AV-foreningerne skal i givet fald håndtere, at nogle ophavsretsvederlag er momsfrie (blankmedie), mens resten er momsbelagt. Dette rejser også spørgsmålet, hvordan administrationsudgifter/fradrag i blankmedie-vederlaget håndteres, både hos Copydan og hos medlemsorganisationerne. Vi forudsætter, at der skal opkræves moms af det administrationsvederlag, der opkræves hos rettighedshaverne for Copydans administration af blankmedievederlaget. Blankmedievederlaget udbetales kun til rettighedshavere, der har solgt momspligtige

rettigheder. Det momspligtige vederlag har derfor en umiddelbar tilknytning til rettighedshavernes momspligtige indtægter, hvorfor rettighedshaverne bør kunne fradrage moms på administrationsvederlaget, så der ikke opstår en momsbelastning i denne sammenhæng. Skatteministeriet har generelt anført i forslaget, at rettighedsmodtagere ikke rammes økonomisk af forslaget, hvorfor vores forståelse synes at være i overensstemmelse med Skatteministeriets antagelse. Skatteministeriet bedes bekræfte ovenstående fortolkning.

Samlet set er det Copydan AV-foreningernes opfattelse, at spørgsmålet om indførelse af moms på ophavsretsvederlag endnu ikke er analyseret tilstrækkeligt til, at det er modent til at blive fremsat som lovforslag i Folketinget. Sagen må med andre ord undersøges nærmere. Herunder bør det overvejes, om den særlige kunstnermoms på de facto 5 % kan overføres til ophavsretsområdet.

Lovbemærkningerne anvender da også en terminologi, der er så uklar og usikker i forhold til de faktiske forhold i kulturlivet, at det i sig selv taler for en udsættelse. Vi bidrager gerne til en arbejdsgruppe eller lignende, der kan analysere området med henblik på at skabe et oplyst beslutningsgrundlag.

Til Skatteministeriet (j.nr.: 2021-2113)

Att.: André Due Pomowski

Høring om udkast til lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love (særligt reglerne om ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed).

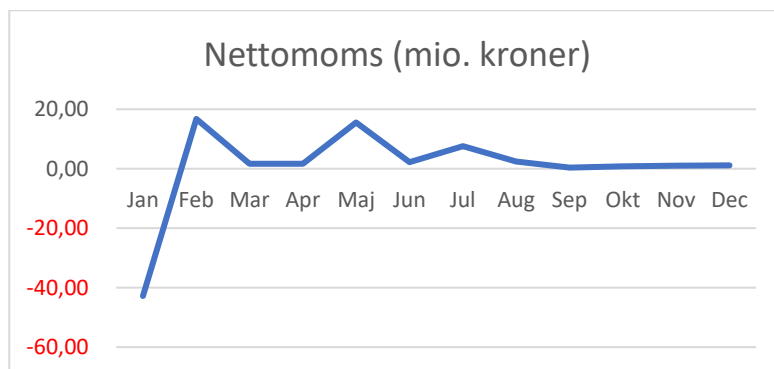
Skatteministeriet har den 17. september 2021 sendt ovennævnte lovudkast i høring. Copydan Tekst & Node takker for muligheden for at fremkomme med bemærkninger til lovudkastet, men gør samtidig opmærksom på, at høringsfristen for de elementer i lovforslaget, der først træder i kraft i 2023 er unødigt kort, så SKAT bør give en længere høringsperiode.

Copydan Tekst & Node har følgende bemærkninger:

1. Momsperiode.

Ifølge SKATs hjemmeside, skal virksomheder med en omsætning på over 50 mio. kroner afregne moms månedsvis uden mulighed for at søge om en længere afregningsperiode.

Da Copydan Tekst & Node altid starter året med at tildele vederlag til rettighedshaverne, vil der komme væsentligt mere købsmoms end salgsmoms i januar. I nedenstående figur vises den månedlige nettomoms, som den ville have set ud for Copydan Tekst & Node, hvis der havde været momspligtigt i 2020. Tallene uddybes i bilag A.

Figur 1. Nettomoms i et kalenderår

Som det ses af figuren, skulle der refunderes købsmoms for mere end 40 mio. kroner fra SKAT i januar. For at udjævne de store månedlige forskelle i forhold til afregning af moms, foreslås det, at det indskrives i lovforslaget, at virksomheden kan vælge en anden momsperiode end månedlig - f.eks. kvartalsvis eller halvårligt.

Et alternativ kan være, at momsperioden fastsættes pba. den reelle omsætning i forvaltningsorganisationen – dvs. forvaltningsomkostningerne. I Copydan Tekst & Node's tilfælde er den årlige omsætning på ca. 30 mio. kr., hvilket giver mulighed for en kvartalsvis momsperiode.

2. Afregning på vegne af rettighedshaverne

Copydan Tekst & Node har noteret, at det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet, at forvaltningsorganisationerne har mulighed for at lave afregningsbilag på vegne af rettighedshaverne. Det er helt essentielt, at dette fastholdes i det kommende lovforslag, idet den enkelte rettighedshaver ikke ved, hvor stort et vederlag denne årligt er berettiget til.

3. 50.000-kroners grænsen

En anseelig mængde rettighedshavere modtager ophavsretsvederlag fra flere forvaltningsorganisationer. Den enkelte forvaltningsorganisation kan kun vide, hvor meget den selv udbetaler til den enkelte rettighedshaver, og har derfor ikke noget overblik over, om 50.000-kroners grænsen samlet set overstiges, når alle rettighedsvederlag medregnes.

I de nævnte tilfælde, vil forvaltningsorganisationerne altså udbetale et vederlag uden moms for så senere på året - når den enkelte rettighedshaver finder ud af, om vedkommende samlet set er momspligtig - at skulle kreditere tidligere udbetaling og foretage en ny udbetaling; nu indeholdende moms.

Copydan Tekst & Node foreslår, at det tydeligt kommer til at fremgå af lovforslaget, at forvaltningsorganisationerne friholdes for ansvar i forhold til indberetningspligten, og at det er den enkelte rettighedshaver, der skal gøre forvaltningsorganisationen opmærksom på, om vederlaget samlet set overstiger 50.000-kroners grænsen.

4. Arvinger

Det fremgår af bemærkningerne (s.15) til høringsudkastet, at arvinger også ville kunne anses for momspligtige. Arvinger har ikke selv udført en kreativ indsats for de vederlag de modtager fra forvaltningsorganisationen, og driver efter Tekst & Nodes opfattelse derfor ikke økonomisk virksomhed i momslovens forstand. Det foreslås, at rettighedsvederlag til arvinger fritages for momspligt.

5. Udland

Copydan Tekst & Node modtager vederlag fra - og udbetaler vederlag til - forvaltningsorganisationer i lande, der ligger både inden for og uden for EU. Disse vederlag udgøres af en samlet sum af rettighedsvederlag og afsendes/modtages uden moms.

Hvis Copydan Tekst & Node skal afregne 25% i moms af den samlede modtagne sum fra udenlandske forvaltningsselskaber, mister de danske rettighedshavere disse penge. Ligeledes vil vederlag, som Copydan Tekst & Node udbetaler til amerikanske rettighedshavere, blive udbetalt som en samlet sum til den forvaltningsorganisation, der repræsenterer disse rettighedshavere. Disse vederlag er opkrævet med 25 % moms.

Det er ikke omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, hvordan forvaltningsorganisationerne skal forholde sig til denne problematik, og der ønskes derfor en klargøring af dette.

6. Forvaltningsorganisationernes afregning af moms på vegne af rettighedshaverne

Tekst & Node har tidligere fremsendt et forslag til SKAT, hvor Tekst & Node redegør for den økonomiske risiko, SKAT løber ved at overlade indberetning af moms til den enkelte rettighedshaver. Hvis forvaltningsorganisationer derimod har mulighed for at afregne opkrævet moms, sikres det, at afregning af moms foregår 100% korrekt og rettidigt.

Derudover undgås det, at i titusindvis af rettighedshavere skal lade sig momsregistrere med cvr-nummer, da de fortsat vil få vederlag udbetalt på cpr-nummer, som forvaltningsorganisationen

indberetter til SKAT som B-indkomst. Ved at implementere dette forslag er problemerne i ovennævnte punkter 3, 4 og 5 heller ikke længere relevante.

Denne pragmatiske måde at sikre korrekt afregning af opkrævede rettighedsvederlag bruges allerede i både Sverige og Finland og det foreslås, at det også bliver en mulighed i Danmark.

Hele det tidligere fremsendte forslag er vedhæftet som bilag B.

7. *Momsfritagne virksomheder og foreninger*

Copydan Tekst & Node har aftaler med en række kunder, der ikke har fradragsret for købsmoms såsom fri- og privatskoler, private børnehaver, kor og alsangs-arrangementer, som vil blive belastet økonomisk med ekstra 25%.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det implicit, at Copydan Tekst & Nodes øvrige kunder såsom folkeskoler, gymnasier, professionshøjskoler, universiteter m.fl. har fradragsret for købsmoms. Copydan Tekst & Node har ikke kendskab til, hvordan denne fradragsmekanisme foregår for de her nævnte kundegrupper. Det bør derfor være SKATs opgave at sikre, at informationen vedrørende dette når ud til alle berørte parter.

8. *Ikrafttrædelsestidspunkt*

Der er stadig mange ubekendte ift., hvordan forvaltningen af moms på vederlag skal håndteres. Det er ikke muligt at påbegynde implementeringen af de nødvendige systemmæssige IT-ændringer, før disse ubekendte er afklaret. 90 procent af Copydan Tekst & Nodes økonomisystem er egenudviklet, idet der foretages individuel fordeling til den enkelte rettighedshaver. Når der kommer moms på disse vederlag, skal hele systemet igennem en omfattende og gennemgribende ændring, hvilket er yderst ressourcekrævende både IT-teknisk og tidsmæssigt.

Derfor foreslås det at udsætte ikrafttrædelsestidspunktet for denne del af lovforslaget til 1/1-2024.

9. *Øvrige problematikker*

De rettighedshavere, der modtager vederlag fra Copydan Tekst & Node, vil blive berørt af lovforslaget på andre områder end de vederlag, de modtager fra Copydan Tekst & Node. Her henvises til de øvrige hørings svar fra diverse udgiver- og kunstnerorganisationer.

I forhold til Copydan Tekst & Nodes potentielt berørte kunder (eksempelvis private uddannelsesinstitutioner), er det temmelig problematisk, at de ikke er at forefinde på SKAT's høringsliste, idet de økonomiske konsekvenser for disse kunder kan være ganske betydelige. Der opfordres til, at SKAT sørger for, at alle berørte interessenter får mulighed for at indgive hørings svar.

Med venlig hilsen

Anders Rasch
Direktør
Copydan Tekst & Node

Bilag A: Momsperiode

Med en omsætning på langt over 50 mio. kroner, vil Copydan Tekst & Node skulle afregne moms månedligt, som reglerne er i dag. Samtidig har Copydan Tekst & Node fordeling af vederlag til rettighedshaverne, som giver en ikke uvæsentlig købsmoms. Da der er forskel på hvor meget der omsættes og tildeles af vederlag fra måned til måned, giver det store udsving ift. om der skal afregnes eller modtages moms. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at momsen kan afregnes kvartalsvis eller halvårligt i stedet for månedligt. Nedenfor redegøres der for dette pba. tal fra Copydan Tekst & Node's 2020 årsregnskab.

Copydan Tekst & Node opkrævede i 2020 knap 400 mio. kr. i vederlag og sendte cirka 360 mio. kr. af disse videre til rettighedshaverne. Langt størstedelen af vederlagene tildeles rettighedshaverne i januar. I tabel 1 vises en oversigt over omsætning og vederlag til rettighedshaverne opdelt pr. måned i 2020.

Tabel 1: Oversigt over omsætning og fordeling af vederlag til rettighedshaverne

(ekskl. moms i mio. kr.)	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	I alt
Omsætning	169,9	75,9	7,5	8,1	62,7	15,6	30,3	9,9	1,4	4,1	2,2	4,4	392,0
Vederlag	-341,2	-8,9	-0,7	-1,6	-0,5	-6,7	0,0	-0,3	-0,0	-1,1	1,9	-0,0	-359,0
Nettobeløb	-171,2	67,0	6,8	6,6	62,3	8,9	30,3	9,6	1,4	3,1	4,1	4,3	33,1

Hvis Copydan Tekst & Node havde været momspligtig i 2020, skulle der afregnes moms. I tabel 2 ses den fiktive salgs- og købsmoms pr. måned i 2020, samt nettomoms pr. måned.

Tabel 2: Fiktiv salgs- og købsmoms pr. måned 2020

(i mio. kr.)	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	I alt
Salgsmoms	42,5	19,0	1,9	2,0	15,7	3,9	7,6	2,5	0,3	1,0	0,5	1,1	98,0
Købsmoms	-85,3	-2,2	-0,2	-0,4	-0,1	-1,7	0,0	-0,1	-0,0	-0,3	0,5	-0,0	-89,7
Nettomoms	-42,8	16,7	1,7	1,6	15,6	2,2	7,6	2,4	0,3	0,8	1,0	1,1	8,3

Som det ses af tabel 2, skulle Copydan Tekst & Node have haft 42,8 mio. kroner retur fra SKAT for januar 2020. I løbet af de efterfølgende måneder vil Copydan Tekst & Node afregne moms til SKAT.

I tabel 3 og 4 vises den fiktive salgs- og købsmoms, hvis Copydan Tekst & Node kunne afregne hhv. pr. kvartal eller pr. halvår i stedet. Som det ses, vil muligheden for at afregne moms enten kvartalsvis eller halvårligt udjævne de månedlige udsving, når der skal afregnes moms.

Tabel 3: Fiktiv salgs- og købsmoms pr. kvartal

(i mio. kr.)	Q1	Q2	Q3	Q4	I alt
Nettomoms	-24,4	19,4	10,3	2,9	8,3

Tabel 4: Fiktiv salgs- og købsmoms pr. halvår

(i mio. kr.)	1. halvår	2. halvår	I alt
Nettomoms	-4,9	13,2	8,3

På denne baggrund stilles der forslag om at momsperioden kan vælges til en anden frekvens end månedligt. Alternativt kan forvaltningsorganisationens forvaltningsomkostninger danne baggrund for fastsættelsen af forvaltningsorganisationens momsperiode. I Copydan Tekst & Nodes tilfælde vil momsperioden således blive kvartalsvis, da den årlige omsætning vil være mellem 5-50 mio. kr.

Bilag B: Forvaltningsorganisationerne afregning af moms på vegne af rettighedshaverne

Forslaget er tidligere fremsendt til SKAT og Skattestyrelsen den 24. juni 2021 og genfremsendt den 15. september 2021.

Forslag om: Forvaltningsorganisationers mulighed for at afregne moms til SKAT på vegne af rettighedshaverne

Set i et overordnet perspektiv er der en økonomisk risiko såvel som en administrativ byrde, som Skatteministeriet opfordres til at have med i overvejelserne ifm. fremsættelse af lovforslaget, der pålægger forvaltningsselskaber i Danmark at opkræve moms på forvaltning af rettighedsvederlag.

I dag er forvaltningsorganisationerne forpligtede til at indberette B-indkomst ved udbetaling af vederlag til enkeltpersoner via deres CPR-nummer. Hvis disse enkeltpersoner fremadrettet bliver momspligtige, overgår forpligtelsen for indberetningen til den enkelte rettighedshaver. Denne problematik gennemgås i overordnede træk i det følgende. Der lægges også op til en alternativ løsning, hvor det sikres at vederlag fortsat indberettes og at moms afregnes korrekt og rettidigt til SKAT efter implementering af lovforslaget.

Nuværende praksis: momsfritagelse

Figur 1 viser den nuværende praksis, hvor Copydan Tekst & Node bruges som eksempel.

Fig. 1. Nuværende praksis

Copydan Tekst & Node opkræver 400 mio. kr. i vederlag hos kunderne/brugerne. Der tages et administrationsbidrag på 30 mio. kr. Resten af vederlaget på 370 mio. kr. går til rettighedshaverne.

Den grønne farve indikerer, at alle udbetalinger til rettighedshaverne indberettes til SKAT af Copydan Tekst & Node. Dvs. at de knap 20.000 rettighedshavere, der om året får udbetalt vederlag indberettes 100% korrekt og rettidigt af Copydan Tekst & Node som B-indkomst via rettighedshavernes CPR-nummer.

Normal praksis ved moms

Figur 2 viser, hvordan praksis kommer til at se ud, hvis der blot lægges moms på alle led i værdikæden.

Fig. 2. Moms på alle led i værdikæden

Copydan Tekst & Node vil fremadrettet opkræve 400 mio. kr. i vederlag plus 100 mio. kr. i moms hos kunderne/brugerne. Vederlaget til rettighedshaverne vil derfor være på 370 mio. plus 92,5 mio. kr. i moms.

Den røde farve indikerer, at der ikke længere er indberetningspligt for Copydan Tekst & Node. Det vil derfor være de enkelte rettighedshavere, der både skal indberette B-indkomst og afregne moms. Det er herefter Skattestyrelsens opgave at kontrollere, at dette bliver gjort korrekt.

Ses der samlet på forvaltningsorganisationerne, er det op imod 100.000 individuelle rettighedshavere, der i dag er omfattet af et system, hvor der er 100% styr på alle indberetninger til SKAT. Ved indførelse af moms bliver det overladt til den enkelte kunstner, forfatter, skuespiller m.fl. at sikre korrekt og rettidig indberetning af B-indkomst og afregning af moms. Herudover kommer de ressourcer, som Skattestyrelsen skal bruge for at gennemgå potentielt 100.000 ekstra selvangivelser i forhold til i dag, samt de ressourcer Erhvervsstyrelsen årligt skal bruge på at oprette og nedlægge 10.000-vis af CVR-numre, da mange rettighedshavere kun får vederlag i et enkelt eller to år.

Alternativ løsning til indberetning af B-skat og afregning af moms

Figur 3 viser et alternativ, hvor forvaltningsselskaberne afregner moms på rettighedshavernes vegne samtidig med at forvaltningsselskaberne indberetter vederlag som B-indkomst. Dette vil gøre det administrativt lettere for både forvaltningsorganisationerne, de enkelte rettighedshavere samt Skattestyrelsen at håndtere moms på vederlag. Samtidig sikres det, at alle indberetninger – både i form af moms og B-indkomst – bliver 100 % korrekte og rettidige sådan som vi kender det fra den nuværende praksis.

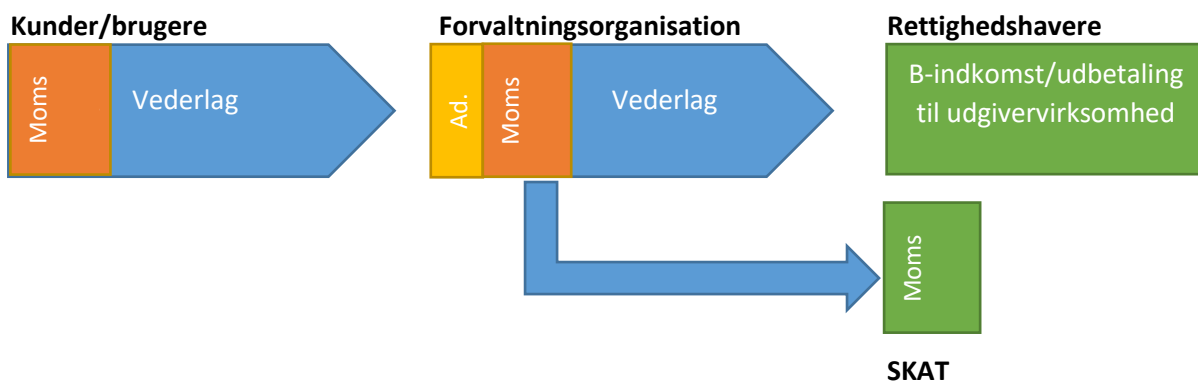

Fig. 3. Momsen afregnes direkte til SKAT af forvaltningsorganisationen

I Copydan Tekst & Nodes tilfælde vil det sige at der afregnes 92,5 mio. kr. i moms på vegne af rettighedshaverne, samt at der indberettes 370 mio. kr. i B-indkomst til SKAT. Ved at afregning og indberetningen kommer ét sted fra – og ikke fra 20.000 enkelt-individer – sikres en langt mere korrekt, smidig og rettidig behandling af vederlagene.

Konklusion

Som de grønne farver indikerer, er den samlede konklusion, at hvis man medtager alle aspekter i værdikæden ifm. moms på rettighedsvederlag, vil der være en række fordele ved at lade forvaltningsorganisationerne stå for den administrative praksis:

- Det sikres, at indberetning og afregning af moms bliver foretaget 100% korrekt og rettidigt
- Det sikres, at indberetning af udbetalt B-indkomst bliver foretaget 100% korrekt og rettidigt.
- De administrative udfordringer hos rettighedshaverne elimineres.
- Der opstår ikke nye administrative byrder i Skattestyrelsen og Erhvervsstyrelsen.

Vi håber, at Skatteministeriet vil overveje det alternative løsningsforslag ved det kommende lovarbejde.

Vi står selvfølgelig til rådighed for en uddybning, hvis dette ønskes.

Høringsvar om ændring af momsloven, j.nr. 2021-2113

Create Denmark har følgende bemærkninger til Skatteministeriets lovudkast § 1, nr. 4, om moms på ophavsretsvederlag:

Create Denmark er en forvaltningsorganisation, der har danske kunstnerforbund som medlemmer. Via medlemsorganisationerne repræsenterer Create Denmark et bredt udsnit af danske kunstnere, herunder manuskriptforfattere, instruktører og skuespillere m.fl., i forbindelse med udnyttelse af deres rettigheder på det audiovisuelle område.

Create Denmark forhandler i praksis hovedsageligt vilkår vedrørende betaling for udnyttelse af kunstnerrettigheder i danskproduceret audiovisuelt indhold, der udgives på streamingtjenester. Vilkår om rettighedsbetaling vedrører dels den primære udnyttelse, der foretages hos en tjenesteudbyder, der har bestilt og typisk ejer en produktion, dels den sekundære udnyttelse der finder sted i forbindelse med videresalg af produktionen til andre (royalties).

I praksis overdrager den enkelte kunstner ofte sin eneret til producenten i medfør af individuel aftale eller overenskomst, og producenten (der herefter kan videreoverdrage denne til tjenesteudbyderen) har derefter den fulde dispositionsret. Kunstnerne bevarer dog en ophavsretlig baseret vederlagsret, da det er muligt i dansk ret at adskille dispositionsretten fra den økonomiske vederlagsret. Det er på denne baggrund Create Denmark opererer. Lovbemærkningerne synes ikke at harmonere med eller forholde sig til denne centrale sondring. Hvilken betydning har det?

Create Denmark har på baggrund af en vederlagsret ikke mulighed for at nægte en tilladelse (nedlægge forbud). På side 14 (nederst) i lovbemærkningerne indikeres, at der i sådanne tilfælde ikke skal pålægges moms. Hvordan skal dette forstås?

I nogle aftaletilfælde agerer Create Denmark som repræsentant for medlemsorganisationerne, i andre tilfælde agerer Create Denmark i eget navn. Create Denmark administrerer og modtager i begge tilfælde rettighedsvederlag fra aftaleerhververne, som både kan være danske producenter eller danske/udenlandske tjenesteudbydere. Create Denmark fordeler ikke rettighedsvederlag direkte til individuelle rettighedshavere men derimod til foreningens medlemsorganisationer på basis af internt aftalte fordelingsregler. Medlemsorganisationerne fordeler derefter de indkomne betalinger til både medlemmer og ikke-medlemmer på grundlag af egne fastsatte fordelingsplaner. Fordelingen følger samme overordnede struktur som i Copydan-systemet. Der består dog den forskel, at Create Denmark ikke opkræver rettighedsvederlag på baggrund af et større repertoire af rettigheder men derimod for hver enkelt produktion og de dertil individuelt knyttede rettigheder.

Lovforslaget skaber efter Create Denmarks opfattelse ikke tilstrækkelig klarhed over, hvilke konsekvenser forslaget vil få for en organisation som Create Denmark. Dette gælder i relation til de tilfælde, hvor en organisation alene administrerer vederlag. Et eksempel herpå er, når Create Denmark modtager royalties fra f.eks. en dansk tv-station for dennes videresalg af audiovisuelle produktioner. Dette gælder ligeledes i relation til organisationer, der som ovenfor nævnt ikke udbetaler rettighedsvederlag direkte til individuelle rettighedshavere men til medlemsorganisationerne. Disse situationer er ikke tydeligt beskrevet i lovbemærkningerne. Hvordan skal momshåndteringen ske i praksis, når medlemsorganisationerne er et mellemlid?

En del aftaler om betaling for udnyttelse af rettigheder på det audiovisuelle område indgås som uopsigelige aftaler, der fastsætter vilkår for rettighedsbetalingen ud i fremtiden. Dette gælder især på Create Denmarks område, hvor vilkår herom fastsættes på titelniveau. Sådanne aftaler, såvel som andre langvarige licensaftaler med mange års løbetid, er ikke indrettet efter, at der fremover skal pålægges moms. Indførelse af moms kan få store konsekvenser for disse aftaler, men lovbemærkningerne forholder sig ikke hertil. Hvilke konsekvenser vil lovforslaget få for allerede indgåede (og uopsigelige) aftaler om løbende rettighedsbetaling?

Det vurderes, at en momspligt vil medføre betragtelige prisstigninger for især danske tv-seere, og at det vil sætte tv-distributørernes rettighedsbetaling til Copydan under pres. Mange af de kunstnere Create Denmark repræsenterer (via medlemsorganisationerne) er afhængige af de rettighedsindtægter, Copydan opkræver hos tv-distributørerne. Copydans rettighedsindtægter er ligeledes afspejlet i den økonomiske værdi af de rettighedsaftaler, Create Denmark indgår. Prisstigninger på tv-pakker formodes også at skubbe flere forbrugere over til tech-giganternes streamingtjenester, hvilket vil få yderligere både økonomiske og samfundsmæssige konsekvenser. Lovforslaget indeholder ikke en nærmere beskrivelse af disse virkninger. Hvordan vurderes konsekvenserne, og hvordan kan de negative virkninger og risikoen for færre rettighedsindtægter imødegås?

I konsekvensskemaet på s. 42 i lovudkastet fremgår det, at de administrative konsekvenser for erhvervslivet samlet vurderes at ligge på under 4 mio. kr. Create Denmark vil ligesom andre forvaltningsorganisationer få forøgede udgifter grundet de

administrative konsekvenser af en momspligt. Create Denmark har endnu ikke foretaget endelige beregninger over de forøgede økonomiske udgifter men vurderer umiddelbart, at det angivne estimat for hele branchen er alt for lavt.

Samlet set finder Create Denmark det betænkeligt at fremme nærværende lovforslag, der indeholder adskillige uafklarede juridiske og økonomiske konsekvenser. Create Denmark støtter desuden op om høringssvar fra Samrådet for Ophavsret og Copydan Verdens TV.

m: +45 22 33 11 35

e: kasper@createdenmark.dk

w: www.createdenmark.dk

København d. 14. oktober 2021

Til

Skatteministeriet

Nicolai Eigtvedsplads 28

1402 København K

Fremsendt som e-mail til adp@skm.dk samt lovgivningoekonomi@skm.dk med følgende angivelse i emnefeltet "Høring – lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love. Foreningerne for de frie skoler".

Vedr. Høring vedr. lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love

I høringsbrev af 17. september 2021 anmoder Skatteministeriet om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående. Foreningerne for de frie skoler i Danmark ønsker at benytte muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Skoleforeningerne anholder den foreslåede ændring vedr. momsfrigørelsen for kunstnerisk virksomhed, således at meddelelse af licens til ophavsrettigheder ikke længere kan sælges uden moms.

Skoleforeningerne er af den opfattelse, at man ved ikke at undtage skole- og undervisningsvirksomhed fra de foreslåede momskrav de facto pålægger en ekstra skattebyrde for de berørte skoler på uddannelsesudgifterne.

Det er så godt som umuligt at drive undervisningsvirksomhed uden at benytte ophavsretligt beskyttet materiale. For mange af de frie og private skoler og institutioner vil det have store konsekvenser, hvis der fremadrettet lægges 25 % moms på bl.a. det kopieringsvederlag Copydan Tekst & Node opkræver for kopiering af ophavsretligt beskyttet materiale på uddannelsesområdet i Danmark. Skolerne kan ikke udligne momsen. Med lovforslaget pålægges sektoren en urimelig økonomisk byrde, der alene kan opvejes ved at øge egenbetaling og skolepenge hos brugerne.

Foreningerne står til rådighed for uddybning af høringssvaret.

På vegne af,

Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier

Karsten Suhr, formand

ks@privateskoler.dk

www.privateskoler.dk

Friskolerne

Peter Bendix Pedersen, formand

peter@friskolerne.dk

www.friskolerne.dk

Lilleskolernes Sammenslutning

Marie Ludvigsen, formand

marie@aarhusfriskole.dk

www.lilleskolerne.dk

Foreningen af Kristne Friskoler

Thorkild Bjerregaard, formand

tb@mkf.dk

www.kristne-friskoler.dk

Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig

(Det tyske mindretals skoler)

Anke Tästensen

anke@dssv.dk

www.dssv.dk

Højskolerne

Elsebeth Gerner Nielsen, generalsekretær

egn@ffd.dk

www.ffd.dk

Frie Fagskoler

Toni Hessner, formand

toni@tronsoeskolen.dk

www.friefagskoler.dk

Skatteministeriet
adp@skm.dk; lovgivningogoekonomi@skm.dk
J.nr. 2021-2113

København 15. oktober 2021

Høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love

Dansk Artist Forbund (DAF) takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med lovforslag om ændring af momsloven.

DAF er en faglig organisation for artister, solister og underholdere, der arbejder professionelt i musik, scenekunst og underholdningsbranchen og har ca. 1400 medlemmer. Der er tale om medlemmer, der arbejder med at optræde og/eller udgive fx musik og hvor udbetaling af rettighedsvederlag og legater spiller en stor rolle i forbindelse med medlemmernes professionelle virke.

DAFs høringssvar omhandler § 13, stk. 1, nr. 7 indsættes som 2. pkt. og § 13, stk. 1, nr. 3 indsættes efter 1. pkt.

Vedr. momsfrigtagelse af privattimer (§ 13, stk. 1, nr. 3 indsættes efter 1. pkt.)

Vi bifalder at det fremover er mere klart fastslået i momsloven, at privatundervisning er momsfrigtaget. Den klarhed gør det administrativt nemmere for alle parter.

Vedr. ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed (§ 13, stk. 1, nr. 7 indsættes som 2. pkt.).

Resten af dette høringssvar handler om den del af lovforslaget, der vedrører ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed, hvor der foreslås begrænsninger af den nuværende momsfrigtagelse af forfatter- og komponistvirksomhed samt anden kunstneriske virksomhed. Fremover vil fritagelsen ikke omfatte overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder, samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder.

Dette høringssvar har fokus på forslagets virkning for DAFs medlemmer, som har opnået rettigheder som skabende og/eller udøvende kunstnere. Da rettighedsvederlag indgår i et medlems samlede indtjening, får momspligt på rettighedsvederlag naturligvis stor indvirkning på vores medlemmers virke, hvad angår skatteforhold og administrative pligter, herunder relation til andre dele af dansk lovgivning, hvor den enkelte borgers samlede indtægtsforhold og art indgår.

Vi opfordrer til at man tillige orienterer sig i høringsvar fra forvaltningsselskaber og andre kunstnerorganisationer.

Underbelyste konsekvenser

Ministeriets bemærkninger til lovforslaget for de enkelte kunstnere synes underbeskrevet, til trods for at berørte rettighedshavere tælles i tusinder. Alene på musikkens område har KODA registreret ca 50.000 medlemmer og Gramex ca. 40.000 medlemmer. Dertil kommer andre forvaltningsselskaber, der udbetaler direkte til kunstnerne, både indenfor musik og andre kunstområder.

Den store skare af kunstnere med ophavsrettigheder repræsenterer et bredt og mangfoldigt indholdsspektrum, der giver værdi og indhold til det danske kulturliv på mange niveauer.

Det er ønskeligt, at man i forbindelse med lovforslaget undersøger hvordan afgiftspålæggelsen påvirker rammevilkårene for den danske indholdsproduktion: Hvor mange og hvordan berøres kunstnere af lovforslaget, hvordan forholder lovforslaget sig til anden lovgivning og hvilke konsekvenser får det for det samlede kulturliv.

Næsten alle DAFs medlemmer bliver omfattet

Den konsekvensvurdering der ligger i lovforslaget er efter vores opfattelse ikke dækkende, når der i lovbemærkningerne står: "Det vil således alene være kunstnere, der momsregistreres, der vil blive påvirket af forslaget" (side 14). Med lovforslaget må følge, at enhver kunstner med ophavsret bliver en afgiftspligtig person, om end den enkelte kunstner kan have indtægter, der ikke når op til den almindelige registreringsgrænse på kr. 50.000. Kommer man herover bliver man med de almindelige regler registreringspligtig.

Det er rigtigt, at mange kunstnere årligt modtager beløb fra de enkelte forvaltningsselskaber under registreringsgrænsen på kr. 50.000 kr. Men mange kunstnere, herunder DAFs medlemmer, modtager udbetalinger af rettighedsvederlag fra flere forskellige kilder – hver kilde med sit eget udbetalingsinterval og beløbsstørrelse. Der kan for det enkelte medlem være tale om op til 5-6 forskellige udbetalingskilder.

Enkelte kunstnere kan godt være "kunstnere" uden direkte at modtage rettighedsbetalinger, men det er de færreste. Forslaget berører således næsten alle kunstnere og mange derudover, fx arvinger, fordi enhver med ophavsrettigheder bliver en afgiftspligtig person – under eller over registreringsgrænsen.

Vi kan oplyse, at 84 % af DAFs medlemmer, der arbejder indenfor musikområdet, modtager rettighedsbetalinger fra KODA og/eller Gramex¹ Dertil kommer rettighedsudbetalinger andre steder fra, fx fra Performex og Filmex.

Tvangslicens

Betaling for brug af rettigheder er ikke et aktivt salg af en momspligtig ydelse på traditionel vis. En stor del af DAFs medlemmer er også medlemmer af Gramex, der forvalter den såkaldt

¹ Særkørsel fra Danmarks Statistik til DAF.

tvangslicens. Det vil sige at kunstneren ikke kan forhindre brugen af det ophavsretlige beskyttede værk. Kunstneren kan derfor ikke selv vælge, ikke at have et værk til rådighed for andres offentlige brug, for at slippe for at lave momsregnskab, i modsætning til andre erhverv, hvor man kan vælge at holde op med at sælge varer eller ydelser, der er momspligtige. Der er med andre ord ikke tale om et "salg", som vi kender det fra andre erhverv; rettighedsvederlag gives til kunstnerne for brug af ophavsretligt beskyttet materiale og de kan i øvrigt arves.

Lovforslaget bør forklare mere tydeligt, at nu kan en borger blive momspligtig uden fornylig – eller nogensinde - at have udført selvstændig økonomisk aktivitet.

Mere administration, kompleksitet og regnskabskrav

Rettighedsindtægter er i sin essens uforudsigelige. Det betyder at beløbsstørrelser varierer meget fra år til år og det gør det vanskeligt for den enkelte kunstner at være på forkant af registreringspligten, og den dertil hørende administrative håndtering.

Vi vurderer at forslaget får praktiske konsekvenser for alle kunstnere. Så snart man nærmer sig grænsen for registreringspligt, får man øget administration i forbindelse med den skattemæssige håndtering af det kunstneriske virke, idet den øvrige del af ens arbejdsliv er kunstnerisk udøvelse, der er momsfritaget. Den øgede kompleksitet og de nye regnskabskrav giver derfor særligt kunstnere, der både er udøvende og skabende, en vanskelig opgave, der kan kræve hjælp fra en revisor. Ganske få af DAFs medlemmer har så høj indtægt at momsregistrering og håndtering vil være en mindre udfordring.

For hovedparten af DAFs medlemmer vil opgaven kræve ekstra ressourcer. Vi anslår at mange kunstnere indenfor musik og scenekunst vil få konkrete årlige merudgifter på omkring 10-15.000 kroner. Det er mange penge på et freelance-baseret arbejdsmarked og det udfordrer rammevilkårene for at være kunstner i Danmark.

Vi opfordrer til, at man i forbindelse med den videre behandling af lovforslaget overvejer nøje, hvordan man bedst muligt kan minimere de administrative byrder for såvel kunstnerne som for forvaltningsselskaberne. Sidstnævnte har beskrevet problemstillinger omkring udbetalinger fra selskaber til kunstnere i deres høringssvar, se blandt andet KODA og Gramex.

Momspligt, a-kasser og velfærdsydelser

På side 15 fastslås det, at betalingerne til kunstnerne fra forvaltningsselskaberne fortsat skal indberettes, uanset om der er momspålæg eller ej. Det forekommer at være en ny praksis, som kan få betydning for fx a-kassernes sagsbehandling og mulige konsekvenser for kunstnerne bør afklares.

A-kasserne bruger indkomstindberetninger i deres arbejde med at fastslå, om et medlem har ret til dagpenge og i givet fald hvor meget, dvs. beregner en dagpengesats. Indberetningspligt af både momsfrie og momspligtige beløb, betyder umiddelbart at en a-kasse vil få svært ved at se, om rettighedsindtægter hidrører selvstændig virksomhed eller ej. Med indberetning af momspligtige beløb skabes der dermed øget administration og uklarhed i a-kasserne om den enkelte kunstners rettigheder i dagpengesystemet og dermed også i forhold til sygedagpenge og barseldagpenge, i det a-kassen videregiver oplysninger til kommunerne og Udbetaling

Danmark om dagpengesatser.

DAF mener at det bør undersøges nærmere, om a-kasseforsikrede kunstnere risikerer at miste rettigheder i forhold til dagpengesystemet og øvrige velfærdsydelser.

Ny momspligt presser kulturområdet bredt set

DAF er stærkt bekymret for, hvad konsekvensen bliver for kulturudbuddet, når en ny afgift indføres. Skatteministeriet anslår i punkt 3.1. at pålæggelsen af moms på ophavsrettigheder vil medføre et merprovenu i statskassen på ca. 200 mio. kr. fra 2023.

Det merprovenu må forventes at påvirke kulturlivet både foran scenen, på scenen og bag scenen. Moms på rettighedsvederlag vil udgøre en betydelig udgiftsstigning, hvis musikforbrugeren ikke er momsregistreret og dermed kan løfte momsen; det gælder dele af kulturlivet, fx musikfestivaler, der har opnået momsfritagelse efter reglerne for velgørende arrangementer samt skoler, oplysningsforbund, kirker m.fl.

For så vidt angår publikum hører vi, at arrangører ikke ønsker at hæve billetpriserne. Den situation vil kunne sætte betalingsniveauet for brug af ophavsretten under pres, hvilket vil få betydning for kunstnernes indtægtsforhold. De større udgifter hos nogle arrangører kan både betyde færre gennemførte koncerter og pres på kunstnernes honorar, når de optræder

Samlet set frygter vi at afgiften vil påvirke både efterspørgsel og udbud. Og det er et tiltag der rammer ekstra hårdt oven på Coronakrisen, som særligt pressede de frie aktører i kulturlivet.

DAF mener, at det bør søges at reducere konsekvenserne

DAF vil gerne opfordre til en mere afbalanceret implementering, som kunne være at anvende den eksisterende "kunstnermoms" på ophavsretsområdet. Kunstnermomsen har en højere grænse for hvornår momspligten indtræder dvs. når en kunstners salg i årets løb overstiger kr. 300.000, bliver kunstneren momspligtig for resten af året og det følgende år. Når den ophører, vil den altid ske ved udgangen af et år. Samtidig er grundlaget for beregning af momsen 20 % af det normale momsgrundlag (de facto 5 %). Modellen reducerer statens merprovenu ved at implementere moms på rettighedsvederlag og samtidig vil "årsmodellen" passe bedre til rettighedshaverne meget fluktuerende rettighedsvederlag fra år til år.

Længere frist for ikrafttrædelse

Vi opfordrer til, at ikrafttrædelsestidspunktet for ændringen af momsloven for så vidt angår moms på rettighedsvederlag udskydes, som minimum til 1. januar 2025.

DAF mener derfor samlet set, at

- Volumen af berørte borgere er underbelyst i lovbemærkningerne
- Der er administrative og økonomiske virkninger for tusindvis kunstnere, som bør undersøges nærmere før implementering i dansk lov.
- Lovforslagets virkning for kunstnernes rettigheder i øvrig lovgivning bør undersøges nøjere forud for fremsættelse i Folketinget
- En implementering bør sikre fortsat mangfoldig kulturproduktion og søge at mindske det økonomisk pres på de kunstneriske udøvere og udbydere.

- Løsninger for mere balanceret implementering og længere frist for ikrafttrædelse bør søges, ikke mindst af hensyn til den prekære situation kulturlivet fortsat er i post-corona.

Med venlig hilsen

Sara Indrio, *forperson* i Dansk Artist Forbund

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Att.: André Due Pomowski

Pr. mail: adp@skm.dk og
lovgivningoekonomi@skm.dk

15. oktober 2021

Høringsvar – Forslag om ændring af momsloven m.fl. – Kunstnermoms, moms på undervisning, fjernsalg af punktafgiftspligtige varer m.v.

Skatteministeriet har den 17. september 2021 sendt et udkast til lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love i høring.

Dansk Erhverv har følgende bemærkninger til visse dele af forslagene på henholdsvis moms- og punktafgiftsområdet.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv skal indledningsvist bemærke, at det henses til det omfangsrige forslag med en lang række delelementer havde været ønskværdigt med en længere høringsfrist. Særligt med tanke på at flere af forslagene har endog meget vidtrækkende konsekvenser for en række brancher, aktører og interessenter i øvrigt.

Vores høringssvar skal derfor læses i lyset af den begrænsede tid vi har haft til rådighed, da det ikke nødvendigvis er alle detaljer af relevans, som vi har haft tid nok til at bearbejde og analysere med den fornødne grundighed.

Særligt i forhold til forslaget om at ændre momsreglerne for kunstnerisk virksomhed og momsfritagelsen for undervisning vil der helt givet være forhold, der bør undergives en grundigere behandling end tilfældet er i lovforslaget og dets bemærkninger, herunder Skatteministeriets vurdering af de administrative og økonomiske konsekvenser af forslaget.

Specifikke bemærkninger

Momsfritagelsen for kunstnerisk virksomhed

Mangelfuld inddragelse af interessenter

Helt overordnet set bemærker Dansk Erhverv, at vi gennem Skatteministeriets departement er blevet oplyst om, at der allerede tilbage i 2020 i regi af Kulturministeriet og Skatteministeriet har været en længerevarende dialog og møderække med et lille udpluk af de brancher og aktører i øvrigt, som forslaget rammer. Et udpluk der ikke har inkluderet så vigtige spillere som eksempelvis

Danske Mediedistributører, antenneanlæg herunder Forenede Danske Antenneanlæg, tv-distributører m.fl. Disse aktører fremgår end ikke alle sammen af høringslisten. Dette på trods af, at det af Skatteministeriet anslåede merprovenu forventes at stamme fra dyrere tv-abonnementer.

Denne forudgående, selektive dialog har dermed uheldigvis ikke inddraget samtlige de centrale interessenter i forhold til en så omfattende ændring af den gældende retstilstand og administrative praksis på området for momsfrigørelsen af kunstnerisk virksomhed og immaterielle rettigheder.

Den manglende inddragelse af samtlige relevante aktører medvirker uden tvivl til et ikke gennemarbejdet og i øvrigt underbelyst forslag med tilhørende bemærkninger.

Materielle bemærkninger

Dansk Erhverv opfordrer Skatteministeriet til at inddrage al relevant EU-domstolspraksis, som kan være med til at afklare, om der findes praksis, som taler for en bevarelse af den mangeårige, gældende danske momsfrigørelse og administrative praksis.

Henset til forslaget vidtrækkende både økonomiske og administrative konsekvenser bør det ligeledes overvejes at rette henvendelse til EU-Kommissionen med henblik på en endelig afklaring af, hvilke reelle forpligtelser Danmark har i forhold til at agere i overensstemmelse med både Moms-systemdirektivet og EU-Domstolens praksis.

Begrebet afgiftspligtig person

Det fremgår af forslaget, at der skal skelnes mellem kunstneres forskellige vederlag og kontrakter, herunder om de vederlag de optjener, hidrører fra udøvelse af kunst eller overdragelse af rettigheder. Både kunstnere og forvaltningsorganisationer vil dermed skulle skelne mellem, om der er tale om momsbelagte ydelser eller ej, og om de er momsregistreringspligtige i øvrigt, hvilket stiller store krav til begge aktører.

Der bør ske en præcisering af, hvordan denne skelnen skal foregå i praksis.

Økonomiske konsekvenser

I forhold til Skatteministeriets bemærkninger om de økonomiske konsekvenser af forslaget for erhvervslivet, forekommer disse at være både urealistiske og bygget på et ikke-eksisterende eller tvivlsomt fundament. Således vil ikke alle aktører kunne overvælte momsen på forbrugerne eller kunderne som eksempelvis en række af de ikke-kommercielle radiostationer, almennyttige foreninger og andre der ikke kan fratække moms af deres udgifter.

Dertil kommer, at det på tv-distributionsområdet er kunderne, der bliver de store tabere, da en fremadrettet momspligt alt andet lige vil blive overvæltet på kunderne på den lidt længere bane. Inden da vil der blive tale om trecifrede millionomkostninger for tv-distributørerne, da der vil gå et vist tidsrum, inden der vil kunne ske så store forventede prisstigninger på den enkelte tv-pakke. En prisstigning, der forventes at komme til at ligge i omegnen af 15 – 20 kr. månedligt pr. tv-abonnement på et i øvrigt prisfølsomt og stærkt kompetitivt marked.

Ligeledes forekommer ministeriets skøn over statens provenu på ca. 200 mio.kr. netto årligt at være misvisende. Alene rettighedsbetalingerne knyttet til mediedistributører og antenneanlæg kan opgøres til at udgøre godt 1,2 mia.kr. årligt fordelt på retransmissionsvederlag og digitale rettigheder, hvilket vil udløse et moms krav på ca. 300 mio.kr. alene relateret til tv-markedet.

I relation til de aftagere, der ifølge forslaget rammes, som ikke har mulighed for at fradrage den nye moms på rettighedsbetalinger, bør også nævnes hele sektoren for almennyttige foreninger, der bl.a. står for en del festivaler og andre events i kulturlivet, hvilket i sidste ende vil påvirke det overskud, der går til velgørende formål i negativ retning. Dette i kombination med at en fordyrelse af entrébilletterne alt andet lige fører til færre gæster vil påvirke de almennyttige foreningers økonomi og eksistens.

Administrative konsekvenser

Det fremgår af lovforslaget, at forslaget ingen administrative konsekvenser har for erhvervslivet, hvilket helt savner mening.

I praksis vil det blive overordentligt vanskeligt for bl.a. forvaltningsorganisationer, forlag og kunstnere at håndtere en momspligt. Dette hænger ikke mindst sammen med mange kunstners "kludetæppeøkonomi", også kendt som flerkilde-problemet. Her er den enkelte kunstners økonomi sammensat af indtægter fra flere forskellige kilder hidrørende fra forskelligartede aktiviteter, såsom udøvende kunst, undervisning, en flerhed af rettighedsvederlag/-indtægter. Indtægter som fremadrettet vil være en blanding af momsfrie og momspligtige indtægter og i øvrigt ofte svinger fra år til år, hvilket i praksis må forventes at være reelt uhåndterbart for de allerfleste kunstners vedkommende.

Således må det ud fra de mangeårige dårlige erfaringer med håndteringen og indberetningen af B-indkomst forventes, at det næppe bliver nemmere at skulle håndtere både B-indkomst og moms for den enkelte kunstner og rettighedshaver. Denne øgede kompleksitet vil udgøre en reel udfordring for rigtig mange udøvende kunstnere, der samtidig er rettighedshavere.

En særlig administrativ – og økonomisk – udfordring består i forvaltningsorganisationernes udbetaling af ophavsretsvederlag til rettighedshaverne, da en fremadrettet momspligt vil være særdeles vanskelig hvis ikke umulig at håndtere i praksis. Dette hænger bl.a. sammen med, at blandt andet forvaltningsorganisationer og forlagene ingen reel mulighed har for at føre en pålidelig kontrol med de enkelte rettighedshaveres momsforhold. Hertil kommer at en meget stor andel af rettighedshaverne modtager ganske små beløb på årsbasis, hvilket medfører, at der er tale om CPR-numre og ikke kontrollerbare CVR-numre.

Hvordan skal forvaltningsorganisationer, forlag m.fl. forholde sig til efterfølgende korrektioner i form af eventuelle krediteringer, og er det den enkelte rettighedshavers eller forvaltningsorganisationens ansvar i sidste ende, at der bliver afregnet korrekt moms?

Derudover lægges der i forslaget op til, at forvaltningsorganisationerne, forlagene m.fl. frem for at modtage fakturaer fra kunstnerne i stedet kan benytte afregningsbilag, der udstedes af organisati-

onerne til den enkelte kunstner eller rettighedshaver. En sådan løsning kræver imidlertid en særskilt, forudgående aftale med hver enkelt kunstner, hvilket i praksis næppe vil være hverken realistisk eller gennemførbart, særligt når det gælder rettighedshavere med mindre tilgodehavender. Dertil kommer kravet om, at beløbsmodtageren skal godkende hvert enkelt afregningsbilag, før der kan ske udbetaling, hvilket øger den administrative byrde yderligere.

Det må forventes både at udgøre en administrativ og økonomisk konsekvens for erhvervslivet, at der vil skulle ansættes op til flere administrative medarbejdere hos en lang række af de berørte forvaltningsorganisationer m.v., som fremadrettet skal afse ressourcer til at håndtere momsbelagte transaktioner.

Vederlag fra udlandet

Flere forvaltningsorganisationer modtager vederlag fra og udbetaler vederlag til forvaltningsorganisationer i andre lande. Det bør afklares, hvordan disse vederlag skal håndteres momsmæssigt i praksis, herunder hvilken økonomisk indvirkning det får på de danske rettighedshavere.

Markeds- og konkurrencemæssige virkninger

Konkurrenceforholdene på mediemarkedet og presset på den danske rettighedsmodel er et af de temaer, som forventes at blive taget op, når regeringen senere på året indkalder til forhandlinger om en ny flerårig medieaftale. I det lys er det problematisk at en gennemførelse af lovforslaget i dets nuværende form vil medføre yderligere forringede konkurrenceforhold på tv-markedet, hvor tv-distributører i forvejen er konkurrencemæssigt udfordrede i forhold til de store udenlandske streamingtjenester. Disse streamingtjenester opererer typisk ikke efter den danske rettighedsmodel, hvor der sker betaling for rettigheder ved retransmission og digital tilgængeliggørelse via tv-abonnement hos distributør eller antenneanlæg. Derfor vil de ikke blive påvirket i samme grad. Dertil kommer, at den forventede negative effekt på salget af tv-pakker kan medføre en betydelig nedgang i den samlede økonomi for dansk indholdsproduktion og påvirke hele værdikæden af tv-producenter, kunstnere m.fl. og i sidste ende svække dansk indhold og public service.

Valg af momsperiode

Da en række forvaltningsorganisationer ofte har endog store udsving i deres indtægter og udgifter særligt i begyndelsen af året, bør det overvejes at indføre en vis fleksibilitet i forhold til momsafregningsperioden, således at det ikke nødvendigvis bør føre til månedsafregning, selvom der i begyndelsen af året refunderes større købsmomsbeløb. Her vil en vis fleksibilitet være ønskværdig.

Ikrafttrædelsestidspunktet

En så gennemgribende ændring af den momsmæssige behandling af rettigheder som den foreslåede vil kræve langt mere tid end det år, der lægges op til i forslaget.

Der må forventes at være flere hundrede tusinde af berørte aktører i det danske økosystem og flere millioner af berørte transaktioner i den samlede danske rettighedsøkonomi, hvorfor en eventuel ikrafttrædelse tidligst vil kunne finde sted efter en tidskrævende omstilling og tilpasning af: it-systemer, fakturerings- og bogføringssystemer, udbetalinger, håndtering af vederlag fra mange lande, ændret regnskabspraksis, hele kontraktgrundlaget, der ligger til grund for de immaterielle

rettigheder m.v. Der bør derfor være en betydeligt længere implementeringsperiode end forudsat i forslaget.

Dertil kommer de ikke ubetydelige ressourcer og den tid en vejledningsindsats vil kræve fra bl.a. Skatteforvaltningens side for at sikre implementeringen af en ændret momsmæssig håndtering af rettigheder.

Derudover er der et behov for at afklare, hvordan ikrafttrædelsestidspunktet vil skulle håndteres i praksis af bl.a. forvaltningsorganisationerne, når der eksempelvis er tale om løbende aftaleforhold med brugere, forudbetalinger og lignende.

Nedsættelse af arbejdsgruppe

Skatteministeriet opfordres endeligt til at overveje, om der bør nedsættes en arbejdsgruppe, som på tværs af skatteforvaltningen og samtlige rettighedshavere, forvaltningsorganisationer, kunstnere, indholdsproducenter, tv-distributører og aktører i øvrigt, skal se nærmere på alle de konkrete udfordringer forbundet med en indførelse af moms på området, herunder med det formål at indføre reglerne så EU-konformt og lempeligt både økonomisk og praktisk håndterbart som muligt.

Momsfritagelsen for undervisning

Det fremgår af forslaget, at den nuværende momsfritagelse for undervisning i momslovens § 13, stk. 1, nr. 3, ikke stemmer overens med det bagvedliggende Momssystemdirektiv, idet direktivet tillige momsfritaget privattimer givet af undervisere på skole- eller universitetsniveau. En momsfritagelse som gælder alle, der giver privatundervisning, og ikke kun offentligretlige organer eller andre organer, der er anerkendt af medlemsstaten.

Forslaget lægger op til, at denne formulering i direktivteksten indføres i den nuværende bestemmelse, og ifølge Skatteministeriets departement er tilføjelsen ikke udtryk for en lovændring eller ændring af praksis, idet formuleringen i henhold til gældende praksis er indfortolket i den gældende momsfritagelse for undervisning.

Skatteministeriets departement nævner i forlængelse af præciseringen af lovbestemmelsen, at den hidtil gældende danske fortolkning af begrebet skoleundervisning er blevet underkendt af EU-Domstolen i en sag, der omhandler en køreskole i Tyskland. Ifølge gældende dansk praksis er undervisning i eksempelvis sprog, musik og legemsøvelser omfattet af den danske momsfritagelse, så længe der ikke er tale om kursusvirksomhed med gevinst for øje.

Ved vurderingen af den tyske køreskoles undervisning nåede EU-Domstolen frem til, at der var tale om en specialiseret undervisning, som ikke var momsfritaget, idet der ikke var tale om overførsel af viden og færdigheder vedrørende en bred og varieret mængde af emner såvel som uddybning og udvikling heraf, hvilket kendetegner skole- og universitetsundervisning.

Skatteministeriets departement bemærker, at dommen ikke kræver en ændring af den danske momslov, men alene en ændring af praksis, der foretages af skatteforvaltningen.

En fortolkning af den præcise rækkevidde af EU-Domstolens dom i forhold til gældende dansk praksis, og hvor vidt dommen fører til en praksisændring, bør ske i regi af Skattestyrelsen i form af udarbejdelsen af et styresignal, der bygger på en grundig forudgående dialog med samtlige de mulige berørte brancher, virksomheder, erhvervsorganisationer og aktører i øvrigt.

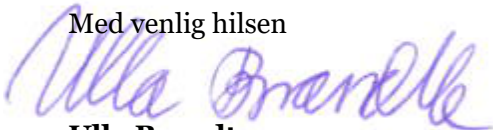
Registrering for fjernsalg af punktafgiftspligtige varer

Med lovforslaget foreslås det også at ændre reglerne for registrering for punktafgifter ved fjernsalg af punktafgiftspligtige varer. Fremadrettet vil virksomheder fra andre EU-lande skulle registreres for at betale punktafgifter ved salg af punktafgiftspligtige varer til danske forbrugere, hvis den nye fjernsalgsgrænse på 10.000 € efter OSS-ordningen overstiges.

Dansk Erhverv er meget positive overfor forslaget om at lade fjernsalgsreglerne for punktafgifter følge den relativt lave fjernsalgsgrænse for momsregistrering. Der må forventes at være en lang række udenlandske virksomheder, der skal registreres, hvormed det sikres, at danske virksomheder ikke bliver udsat for urimelig konkurrence som følge af manglende punktafgiftsregistrering i relation til fjernsalg til danske forbrugere.

Dansk Erhverv står til rådighed, såfremt Skatteministeriets departement ønsker en uddybning af nærværende høringssvar.

Med venlig hilsen

Ulla Brandt

Fagchef for moms, regnskab og revision

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K
Att. specialkonsulent André Due Pomowski

Sendt pr. email til:

adp@skm.dk ; lovgivningoekonomi@skm.dk

15. oktober 2021

Dansk Forfatterforenings hørings svar til Forslag til lov om ændring af momsloven og forskellige andre love – Skatteministeriet J.nr. 2021-2113

Dansk Forfatterforening takker for muligheden for at afgive hørings svar. Vores hørings svar angår specifikt ændringen af momslovens § 13, st. 1, nr. 7, om momsfrigivelse for forfatter- og kunstnerisk virksomhed, jf. lovforslagets § 1, nr. 4 og § 14, stk. 4.

Dansk Forfatterforening er brancheorganisation for faglitterære forfattere, skønlitterære forfattere, forfattere til børne- og ungdomslitteratur, bogillustratorer, lyrikere og litterære oversættere. Dansk Forfatterforening er repræsentativ organisation for disse ophavsmænds rettigheder ift. kollektive forvaltningsselskaber iht. lov om kollektiv forvaltning af ophavsret.

Dansk Forfatterforening har ca. 1400 medlemmer. I 2021 blev der udbetalt bibliotekspenge til 10.313 forskellige forfattere, oversættere og bogillustratorer, jf. Slots- og Kulturstyrelsen.

Opsummering – Dansk Forfatterforenings bemærkninger

Bliver lovforslaget gennemført i sin nuværende form, så vil det få omfattende konsekvenser for en stor del af Dansk Forfatterforenings medlemmer, og vi frygter, at betydelige økonomiske midler, der skulle være gået til udgivelse og omsætning af dansk litteratur, i stedet kommer til at gå til øget administration. Vi skal navnlig påpege, at lovforslagets bemærkninger om de økonomiske omkostninger for såvel kunstnerne som for resten af det kulturelle erhvervsliv er misvisende.

Omkostningerne er ekstremt undervurderede og på ingen måder repræsentativt beskrevet. Dette uddybes nedenfor i afsnit 2.

Dansk Forfatterforenings ønskescenarie ville være at bevare status quo, dvs. beholde lovgivningen og praksis, som den er i dag. Vi kan imidlertid forstå, at SKAT lægger til grund, at ændringen af momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, er uomgængelig grundet fortolkningen af EU's momsdirektiver.

Vi skal derfor appellere til, at ikrafttrædelsestidspunktet for ændringen af momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, sættes senere end det i § 14, stk. 4, foreslåede, og som minimum udskydes til 1. januar 2025, jf. afsnit 3.

Vi skal endvidere opfordre til, at der arbejdes videre med mulighederne for andre lempelser i lovgivningen, herunder en højere bundgrænse og et ændret tidspunkt for indtræden af registreringspligten i momslovens § 48, se nærmere nedenfor afsnit 4.

En udskydelse af ikrafttrædelsestidspunktet vil for det første give os mulighed for, bl.a. sammen med Danske Forlag, at medvirke til at forberede vores medlemmer og bogbranchen på en grundlæggende ændret praksis med håndtering af moms, herunder i forlagenes IT-systemer, samt reducere de dermed forbundne omkostninger. For det andet vil det give tid til, at vi i samarbejde med myndighederne kan arbejde for at afdække og afbøde afledte negative konsekvenser af denne kulturændring i forhold til en gruppe selverhvervende borgere, der i mange sammenhænge befinder sig i et uklart limbo ift. deres rettigheder til sociale ydelser såsom dagpenge, efterløn og pension. Hvordan disse ydelser vil blive påvirket, står p.t. ikke klart, men der er grund til at tro, at indførelsen af momspligt vil medføre væsentlige forringelser, se nedenfor i afsnit 5.

Dansk Forfatterforening vil endvidere opfordre til et samarbejde mellem SKAT og relevante repræsentanter fra bog- og litteraturbranchen med henblik på at udarbejde så konkrete vejledninger som muligt om, hvilke ydelser der fremover vil være momsfrataget, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, 1. punktum, og hvilke ydelser der fremover vil være omfattet af momspligt, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, 2. punktum. Vi henviser til det vedlagte bilag 1.

Dansk Forfatterforening har her i høringsfasen samarbejdet med Danske Forlag om at identificere de væsentligste problemstillinger i behandlingen af rettighedsbetalinger fra forlagene til forfatterne.

Vi er i fællesskab kommet frem til, at følgende initiativer vil kunne bidrage væsentligt til at afbøde de alvorlige konsekvenser for bogbranchen:

- at registreringsgrænsen (bundgrænsen) flyttes fra de nuværende 50.000 kr. til 300.000 kr.
- at lovforslaget tilføjes en bestemmelse om, at der skal igangsættes en proces, hvor der kommer en tæt dialog med branchen om mulighederne for administrative forenklinger samt kommunikation til de mange små forlag og forfattere, som vil blive berørt af lovforslaget
- at tidspunktet for lovens ikrafttræden den 1. januar 2023 udsættes med 2 år eller alternativt, at det overlades til Skatteministeriet at fastsætte en ikrafttrædelsesdato, dog således at loven tidligst træder i kraft den 1. januar 2025

1. Beskrivelse af konsekvenserne for forfatterstanden (forfattere, litterære oversættere og bogillustratorer)

1.1 Situationen for forfatterstanden nu

Det er pt. gældende lovgivning og praksis, at forfattervirksomhed er momsfrataget, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, og det har således været fortolkningen hos SKAT og hos forlagene og dermed også blandt forfattere, litterære oversættere og bogillustratorer, at rettighedsvederlag fra forlagskontrakter om udgivelse af litteratur, herunder også oversat litteratur og illustrerede bøger, er omfattet af momsfrigtagelsen, og at dette også gælder rettighedsvederlag fra de kollektive forvaltningsselskaber, herunder Copydan-foreningerne og Forfatternes Forvaltningsselskab.

At vederlagene er omfattet af momsfrigtagelse, betyder, at det ikke er MULIGT for forfatterne, oversætterne og illustratorerne at momsregistrere sig for de pågældende ydelser, med de muligheder for bl.a. afløftning af moms på omkostninger, som dette medfører.

Som det fremgår af oversigten over indtægtskilder i bilag 1, så er der ud over rettighedsvederlag en lang række andre indtægtskilder, som ikke er momspligtige ydelser. Desuden er der muligheder for indtægtskilder, der vil være momspligtige.

Et stort flertal af forfattere, bogillustratorer og oversættere kan derfor p.t. holde sig fri af at skulle lave momsregnskab, fordi deres eventuelle momspligtige aktiviteter (fx ved kursusvirksomhed) kan holdes under 50.000 kr. om året, som er den generelle bundgrænse for momsregistrering, jf. momslovens § 48, stk. 1. Det ligger derfor inden for den enkeltes egen kontrol, om vedkommende vil holde sig under denne grænse, fordi det drejer sig om ydelser, som vedkommende selv kan bestemme omfanget af – i modsætning til rettighedsvederlag, jf. nedenfor i 1.2.

1.2 Situationen for forfatterstanden efter lovændringen

Når rettighedsvederlag bliver momspligtige, er situationen omvendt. Så vil rettighedsvederlag indgå i beregningen af bundgrænsen for momsregistrering, men da udgangspunktet i momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, stadig vil være, at "forfattervirksomhed" og "kunstnerisk virksomhed" er momsfrataget, vil det blive realiteten for en stor del af de danske forfattere, oversættere og illustratorer, at de ikke bare skal gå fra momsregistreret til ikke-momsregistreret, men skal lære at håndtere den ekstra komplekse situation, der kaldes *splitmoms*, altså at opdele deres virksomhed i momspligtige og momsfratagne indtægter og tilsvarende opdele afløftningen af moms på deres udgifter i forhold til retsstillingen for de dertil relevante indtægter.

I modsætning til hvad der normalt gælder for omsætning af varer og tjenesteydelser, nemlig at leverandøren selv kan forudsige, time og regulere sit udbud og afsætning, så er dette ikke muligt for rettighedshavere til litterære værker, når disse først er udgivet. Det er forlagene, der har rådigheden over omfanget af udgivelsen og salget af de litterære værker, og for så vidt angår de kollektive rettighedsvederlag, så er det

offentlighedens efterspørgsel på litteratur, bl.a. i undervisningssektoren og i public service-formidling, der helt og holdent bestemmer rettighedsvederlagenes størrelse og tidspunktet for brugen af værkerne.

For så vidt angår anvendelsen af bundgrænsen for registreringspligt i momslovens § 48, stk. 1, så har ophavsmanden ingen som helst mulighed for at kunne forudsige eller holde styr på, om og i givet fald hvornår i en rullende 12 måneders periode den momspligtige omsætning kommer til at overstige bundgrænsen på 50.000 kroner. I modsætning til hvad man umiddelbart skulle tro, så er realiteten for ganske mange professionelle forfattere og bogillustratorer (og en del oversættere), at deres rettighedsvederlag sagtens kan ligge i omegnen af 50.000 kroner, selvom deres samlede årsindtægter er på 2-300.000 kroner. De har det, vi kalder patchwork-økonomi, som beskrevet i bilag 1, hvor vi også har givet vores bud på, hvordan vi mener det forholder sig med momspligt eller ej for de forskellige indtægtstyper.

En afledt konsekvens af lovændringen, hvorefter rettighedsvederlag er momspligtige, er, at hvis en forfatter (eller oversætter eller illustrator) i en kortere eller længere periode skulle få behov for at få dagpenge, så vil vedkommende som udgangspunkt for at modtage dagpenge blive mødt med kravet om at afregistrere sit CVR-nummer, men det er ikke længere muligt, hvis rettighedsvederlaget overstiger bundgrænsen.

Der er f.eks. mange forfattere af lærebøger til undervisningssektoren, der både er professionelle forfattere og samtidigt er ansatte som undervisere, f.eks. en universitetsansat lektor eller en forfatter til et matematiksystem til grundskolen. Tilsvarende kommer mange forfattere af børnelitteratur med en baggrund som skolelærer eller pædagog.

Samspelet mellem skattelovgivningen og lovgivningen på det sociale område er en af de væsentlige problemstillinger, der er behov for tid til at afklare sammen med andre ressortmyndigheder og de øvrige organisationer, der repræsenterer andre ophavsmænd, der også vil blive ramt heraf.

Forandring er altid svær, men alt i alt vil den kulturforandring, som ændringen af momsloven udgør, for de litterære ophavsmænd være særligt overvældende. Det bliver en voldsomt kompleks virkelighed at være forfatter, oversætter eller illustrator fremover, og det vil for en stor gruppe være nødvendigt at få professionel hjælp fra en bogholder eller revisor for at kunne leve op til lovgivningen. Udgiften dertil vil medføre en nettonedgang i det økonomiske levestandard, der for mange af vores medlemmer ligger langt under den gennemsnitlige danskers personindkomst på 338.000 kroner om året før skat (2019, Danmarks Statistik).

Forfattere er i forvejen sårbare ift. deres økonomiske levevilkår, fordi:

- Forfattere arbejder alene, og de fleste står selv for alt det administrative.
- En bog tager lang tid at skrive (gennemsnitligt 1-2 år), hvor den ikke genererer indtægt og forfatteren end ikke ved, om den bliver udgivet.
- Mange fuldtidsforfattere har et lavt indtægtsgrundlag, jf. Bogpanelets rapport fra 2016 *Danske forfatters og oversætters økonomiske levevilkår* (37% af de

- undersøgte forfattere og oversættere under 60 år havde i 2014/15 en samlet årsindkomst fra både forfatter- og anden beskæftigelse på under 200.000 kr.¹).
- Som selvstændige er de udenfor mange af de almindelige arbejdsmarkedsordninger og har svært ved at opfylde betingelserne for dagpengeforsikring og efterlønsudbetalinger. De har sjældent adgang til arbejdsmarkedsforsikringer mod invaliditet og erhvervsevnetab og har sjældent overskud til regelmæssige indskud til pensionsordninger. De, der får brug for sociale ydelser, kan opleve problemer hermed ift. indtægterne fra deres rettigheder til tidligere udgivne bøger. Hvis deres status i kraft af momsregistrering ændres fra løn- eller honorarmodtager til selvstændig, vil disse problemerne kun vokse sig større.
 - Forfatterøkonomien er både i sig selv og når den suppleres med anden (nødvendig) indtægt som et patchworktæppe, jf. bilag 1. Der er mange forskellige typer af ydelser og indtægtskilder – til gengæld er indtægterne fra de forskellige kilder ofte meget små, helt ned til få hundrede kroner og derunder. Den administrative arbejdsbyrde vil derfor vokse betydeligt og stige år for år, efterhånden som forfatterne får et større bagkatalog, uagtet at indtægten ikke nødvendigvis stiger (indtægten er typisk lav på ældre og/eller digitale udgivelser).

Herunder et eksempel på rettighedsindtægternes uforudsigelighed i omfang og frekvens:

Eksempel (virkelig case, forfatter gennem 30 år)

Denne forfatter har skrevet over 50 titler (ikke atypisk for BU-forfattere), som hver især er udkommet i flere udgaver.

- Udbetalt i april: Forlag 1, 31.000 kr. (11 titler, men 33 afregninger, da alle også foreligger som e-bøger og lydbøger)
- Udbetalt i maj: Forlag 2, 3.000 kr. (1 titel, 2 afregninger, e-bog og lydbog) og Forlag 3, 1.300 kr. (29 afregninger, som indbefatter både e-bøger og lydbøger)
- Udbetalt i juni: Forlag 3, 450 kr. (5 titler) og Forlag 1, 20.000, garantisum (forskud på fremtidig indtægt)
- Udbetalt i september: Forlag 1, 1.500 kr. (Magnaprint, 1 titel)
- Udbetalt i november: Forlag 3, 1.400 kr. (29 afregninger)

Forlag 4 (3 titler) og Forlag 5 (2 titler): ingen indtægter i år, men måske til næste år.

Alene til Forlag 3 vil der blive tale om 63 posteringer, skønt den samlede værdi kun er 3.150 kr. Forfatterens royalties beløber sig i alt til knap 60.000 kr., hvorfor forfatteren vil blive momspligtig. Trækker man garantisummen på 20.000 kr. fra, falder beløbet derimod under momsgrænsen. Kommer der et år, hvor forfatteren ikke får en ny roman udgivet, men måske i stedet en børnebog

¹ S. 7, https://slks.dk/fileadmin/user_upload/0_SLKS/Fotos/Bogpanel/Levevilkkaar_net.pdf

med en garantisum på 5.000 kr., vil forfatteren det år ligge under momsgrænsen på 50.000 kr.

Vi frygter, at en gennemførelse af ændringen, uden et grundigt forberedende arbejde med at forbinde forfatterens og forlagens virkelighed med momsreglerne, vil medføre store forandringer og rod i pengestrømmene mellem forlagene og forfatterne. Der er en stor risiko for, at mange forfattere – og små forlæggere, som der også er mange af – vil begå fejl ved overgangen til de nye regler, herunder navnlig pga. splitmoms, som vil blive realiteten for de fleste.

Der er yderligere en risiko for, at nogle af de mest sårbare personer blandt dem, helbredsmæssigt eller socialt, ikke vil være i stand til at forstå problemstillingerne.

Dette vil udsætte borgere med svage økonomiske levegrundlag for endnu større usikkerhed, end de allerede lever med. Det vil skabe store udfordringer for alle involverede parter og påføre alle – inkl. skattemyndighederne – et ikke ubetydeligt administrativt merarbejde. Skat må påregne vækst i antallet af CVR-registreringer af virksomheder med ganske beskeden økonomisk aktivitet, men omvendt med stort behov for rådgivning.

2. Konkrete omkostninger ved lovændringen

Det er ikke korrekt, når det i bemærkningerne til lovforslaget anføres, at kunstnerne ikke bliver økonomisk berørt (s. 14 mf.), og når det på s. 37 anføres, at de økonomiske konsekvenser for erhvervslivet – som jo altså også omfatter alle kunstnerne – "vurderes at være under 4 mio. kr.". Dette beløb virker helt tilfældigt og er stærkt underdimensioneret. Dividerer man således 4.000.000 kroner med 1400 personer (det omtrentlige antal medlemmer af Dansk Forfatterforening pt.), giver det 2.857 kroner pr. person. Blot for at give en indikation af den manglende proportionalitet i det af Erhvervsstyrelsen anslåede beløb.

Det er vores vurdering, at en væsentlig del af vores medlemmer efter lovændringen vil få brug for ekstern regnskabs- og momsmyndig bistand til en årlig omkostning af 5-10.000 kroner (eksklusive moms).

Dertil kommer, at et krav om momsregistrering og momsregnskab oftest vil medføre krav fra bankerne om oprettelse af en særskilt erhvervskonto til brug for den til et CVR-nummer krævede NEM-konto, da mange banker med henvisning til hvidvaskningslovgivningen ikke tillader, at den personlige NEM-konto anvendes til et CVR-nummer også. Sådanne erhvervskonti er ikke gratis, de koster p.t. (2021) 0-5.000 kroner som engangsbetaling i oprettelse og mellem 1.200 og 6.000 kroner i årligt gebyr, og da bankerne frit kan vælge, hvem de vil have som erhvervskunder, er der ikke frit valg for borgerne mellem de forskellige løsninger (se f.eks. <https://tjekrevisor.dk/erhvervskonto>).

Dette betyder således, at mange forfattere, oversættere og illustratører vil få konkrete, årlige merudgifter for omkring 6.200-16.000 kroner (før skat) som direkte følge af ændringen af lovgivningens krav om momsregistrering. Det er mange penge i

en økonomi med svingende indtægter som beskrevet i dette høringssvar, herunder med henvisning til at mange lever på årsindkomster under 200.000 kroner (før skat).

Momsændringen er som nævnt også en kulturændring og vil medføre en mental omstillingsproces for rigtig mange kunstnere. Der vil dermed også være en væsentlig risiko for, at de ressourcer, som forfattere og andre kunstnere med enmandsvirksomheder skal bruge på at omstille sig til en virkelighed med moms umiddelbart vil påvirke deres ressourcer til at skrive og illustrere litterære værker og dermed føre til en nedgang i deres omsætning, som minimum i en indfasningsperiode. Det vil – med andre ord – kunne ses på bundlinjen ligesom hos alle andre virksomheder.

I den forbindelse er vi også alvorligt bekymrede for omfanget af de administrative omkostninger forbundet med lovændringen hos forlagene, som beskrevet nærmere i Danske Forlags høringssvar. Det er omkostninger i en størrelsesorden, der ikke kan udlignes ved forøget omsætning på bogmarkedet, og vi frygter, at forfattere, oversættere og illustratører som leverandører til forlagene vil komme til at bære en del af omkostningerne og dermed opleve en indtægtsnedgang. Vi skal således henlede opmærksomheden på, at effekterne ift. forfatteres og kunstneres indtægter er stærkt underbelyst i lovforslagets bemærkninger, der dog kort berører, at hvis prisen øges hos (for)brugerne, så må efterspørgslen af de berørte kunstneriske produkter blive reduceret (lovforslagets punkt 4.1, s. 36n).

Det skal afslutningsvis nævnes, at alle de kollektive forvaltningsorganisationer også skal gennemføre omfattende ændringer af deres IT-systemer og økonomi-processer.

Vi skal opfordre til, at Skatteministeriet revurderer de økonomiske og administrative omkostninger for erhvervslivet i lyset af bemærkningerne fra høringsrunden, og at de sættes til et niveau, der har hold i virkeligheden.

3. Udskydelse af ikrafttrædelsestidspunktet

Det vil være af afgørende betydning for muligheden for at afbøde de negative konsekvenser for tusindvis af borgere og virksomheder beskæftiget med skabelsen af dansksproget litteratur og undervisningsmateriale, at ikrafttrædelsestidspunktet i lovforslaget udskydes med minimum 2 år fra det i lovforslaget § 14 stk. 4, foreslåede tidspunkt (1. januar 2023).

Som bemærket ovenfor har Dansk Forfatterforening og Danske Forlag indledt et samarbejde med henblik på at kunne ændre processerne i forlagenes håndtering og udbetaling af rettighedsvederlag og med henblik på, at Dansk Forfatterforening kan informere og vejlede sine medlemmer, så flest muligt kan være i compliance, når lovændringen træder i kraft. Som led i dette samarbejde er vi sammen med Danske Forlag kommet frem til estimatet om, at en udsættelse til minimum 1. januar 2025 er realistisk for vores indsats. Dog skal vi udtrykke vores støtte til de forvaltningsselskaber, der begrundet et behov for udsættelse af ikrafttrædelsesdatoen til et senere tidspunkt.

Som det yderligere er bemærket i Danske Forlags hørings svar, så er der en væsentlig økonomisk interesse i at undgå ressourcospild og dobbeltarbejde ved at kunne samle de som følge af nærværende lovforslag nødvendige IT-systemændringer med de ændringer i IT-systemerne, der vil blive nødvendiggjort af det ophavsretlige DSM-direktivs bestemmelser om transparens i kontrakter mellem ophavsmænd og aftaleerhververe (Direktiv EU 2019/790). Kulturministeriet har i mail af 24. september 2021 oplyst, at de relevante bestemmelser i DSM-direktivet først forventes gennemført ved en ændring af Ophavsretsloven, som fremsættes i Folketinget i efteråret 2022. Vi opfordrer derfor til, at ikrafttrædelsestidspunktet også fastsættes under hensyntagen til den udskudte implementering af DSM-direktivet.

Vi skal også opfordre til, at der indledes en grundig og afdækkende dialog mellem SKAT og rettighedshaverorganisationerne om, hvordan mængden af administrative konsekvenser kan nedbringes.

4. Opfordring til ændringer i momslovens § 48 – forhøjet bundgrænse og registreringspligtens indtræden

Dansk Forfatterforening opfordrer ligesom Danske Forlag til, at det afdækkes, om der er andre muligheder for at afbøde de ekstraordinære administrative byrder og økonomiske omkostninger, som litterære ophavsmænd og forlag vil blive ramt af som følge af ændringen af momslovens § 13, stk. 1, nr. 7. Herunder peger vi for indeværende konkret på følgende:

4.1 Forhøjelse af registreringsgrænsen (§ 48)

Vi har noteret, at momslovens § 48, stk. 2 indeholder differentierede bundgrænser for hhv. blindes salg af varer og ydelser (170.000 kr. årligt) og kunstneres førstegangssalg af egne kunstgenstande (300.000 kr.). Vi opfordrer til, at der indsættes en særlig registreringsgrænse for forfattervirksomhed inspireret af de to andre regler, således at § 48, stk. 2 nr. 3 får følgende ordlyd:

”Stk. 2. Der skal ikke ske registrering og betales afgift af

.....

3) indtægter fra forfattervirksomhed, jf. § 13, stk. 1, nr. 7, når indtægterne hverken i det løbende eller i det foregående kalenderår overstiger 300.000 kr. Der skal alene betales afgift af det salg, som finder sted efter registreringspligtens indtræden.”

En forhøjelse af registreringsgrænsen vil betyde en lettelse af de administrative byrder, da mange forfattere, som ikke ønsker en momsregistrering vil kunne undgå det.

Dansk Forfatterforening skal yderligere påpege, at dette også bør omfatte såvel litterære oversættere som bogillustratorer.

4.2 Registreringspligtens indtræden (§ 48)

Uforudsigeligheden ift. hvornår forfattere, oversættere og bogillustratorer overstiger bundgrænsen, er identificeret som et stort problem ved lovændringen både hos ophavsmændene og deres aftaleparter. For at lette de administrative udfordringer foreslår vi flg. tilføjelse til momslovens § 48, stk. 1 (markeret med kursiv), som er inspireret af formuleringerne om afgiftspligtens indtræden i § 48, stk. 2, nr. 2:

”§ 48, stk. 1. Afgiftspligtige personer etableret her i landet skal uanset § 47, stk. 1, ikke registreres og betale afgift, når de samlede afgiftspligtige leverancer ikke overstiger 50.000 kr. årligt, hverken i det løbende eller i det foregående kalenderår. Der skal alene betales afgift af det salg, som finder sted efter registreringspligtens indtræden...”

En sådan ændring, hvor perioden fastlægges til en bestemt, tilbagevendende periode og en fast indtræden af registreringspligten, vil medføre en langt større forudsigelighed både for ophavsmændene og deres aftaleparter. Det vil også have en positiv effekt ift. korrekt momsregistrering (compliance) og dermed nedsætte behovet for interaktion fra Skattemyndighedernes side.

Det vil utvivlsomt også hjælpe mange borgere, der er arvinger efter ophavsmænd og som følge deraf modtager ophavsretlige vederlag.

5. Behov for SKAT's bistand med yderligere afklaring af uklarheder og afledte konsekvenser

Vi kan allerede nu pege på en række terminologiske afklaringsbehov, som bør løses ved udfærdigelse af vejledninger/bindende svar eller tilsvarende meddelelser fra SKAT og andre relevante myndigheder inden lovændringens ikrafttræden.

Således vil det være formålstjenligt med en gennemgang af de litterære ophavsmænds forskellige typer ydelser og øvrige indtægtskilder med henblik på at kunne fastlægge typesituationer for, hvad der udgør hhv. momspligtige ydelser, ydelser omfattet af momsfrigtagelsen og indtægter, der slet ikke er omfattet af momsloven. Vi henviser til bilag 1, som bl.a. er inspireret af meddelelsen, for så vidt angår momspligt for freelance journalister, fotografer m.fl. – SKM2004.111 TSS.

Dansk Forfatterforening vil hermed også gerne støtte op om behovet for at afklare forlagenes behandling af faktureringsprocessen, som beskrevet i Danske Forlags høringsvar.

Derudover skal vi opfordre SKAT til at forpligte sig til at medvirke proaktivt til at afklare uoverensstemmelser og u hensigtsmæssige konsekvenser af momspligt og CVR-nummer-registrering for borgere, der som følge af blandet beskæftigelse og indtægtsgrundlag kan komme i klemme i forhold til deres rettigheder til at få udbetalt dagpenge, efterløn, folkepension og lignende ydelser, som de har indbetalt til som følge af deres legale status som enten lønmodtagere, freelancere, honorarmodtagere

og/eller selvstændigt erhvervsdrivende, såvel i tiden frem til lovændringens ikrafttræden som efter.

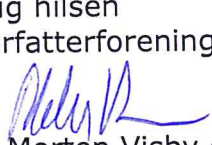
Nogle af disse problemstillinger handler bl.a. om, at der ikke er samme indhold af begrebet "selvstændig virksomhed" i momslovgivningen som i skattelovgivningen, andre om, at f.eks. udbetaling af bibliotekspenge kan kategoriseres forskelligt af Udbetaling Danmark i forhold til folkepension, alt efter om modtageren modtager bibliotekspengene som personlig indtægt eller som indtægt i virksomheden.

Dette er ikke en udtømmende liste, da der netop ikke foreligger noget samlet overblik over disse uoverensstemmelser, men det er velkendt, at der findes samspilsproblemer mellem skat, arbejdsmarkedslovgivningen og det sociale område.

Det er Dansk Forfatterforenings opfattelse, at disse problemer kun vil blive mere omfattende og ramme flere, hvis lovforslaget gennemføres i sin nuværende form.

Dansk Forfatterforening står naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående, både med henblik på de meget omfattende skadevirkninger af lovforslaget i sin nuværende form og med henblik på de afbødende justeringer, vi har foreslået.

Med venlig hilsen
Dansk Forfatterforening

Formand Morten Visby og Jurist Anne Koldbæk

Bilag 1: "Indblik i forfatterens patchwork-økonomiske virkelighed"

Bilag 1 – Indblik i forfatterens patchwork-økonomiske virkelighed

Forfattere har generelt for deres ydelser som forfattere været omfattet af momsfrigørelsen for forfattervirksomhed, idet det skal anføres, at forfattere som alt overvejende hovedregel ikke overdrager deres ophavsret fuldstændigt, men alene tildeler forlag eller andre udgivere en (som regel) eksklusiv licens til at udnytte udgivelsesrettighederne.

Forfattervirksomhed omfatter også litterære oversættere. Bogillustratorer er omfattet af momsfrigørelsen for anden kunstnerisk virksomhed. I modsætning til forfattere, der som udgangspunkt skriver for egen regning og risiko i forhold til, om de kan finde et forlag (værket først), der vil udgive deres værker, så arbejder litterære oversættere og bogillustratorer oftest efter opdrag fra forlag (kontrakten først).

En del litterære oversættere og bogillustratorer udfører både opgaver, hvor de har "kunstnerisk frihed" og opgaver uden "kunstnerisk frihed" til opgavens udførelse, som derfor ikke opfylder betingelserne for at være omfattet af momsfrigørelsen. En del oversættere og bogillustratorer er også i højere grad end forfattere vant til at påtage sig bestillingsopgaver for erhvervsvirksomheder udenfor den litterære branche, der slet ikke falder ind under definitionen af "forfattervirksomhed" eller "kunstnerisk virksomhed". Nogle er derfor allerede vant til at sondre mellem momsfrigtne og momspligtige ydelser samt håndteringen af SPLIT-moms. Dette gælder i langt mindre omfang forfattere.

Det gælder dog for alle, at der er en stor, fælles interesse i at opnå en så høj entydighed og transparens som muligt i, hvilke ydelser der er omfattet af momsfrigørelsen, og hvilke ydelser der enten er omfattet af undtagelsen til momsfrigørelsen eller slet ikke er omfattet af momsfrigørelsen for forfattervirksomhed og anden kunstnerisk virksomhed. Dansk Forfatterforening skal således henstille til, at Skatteforvaltningen er indstillet på at være med til at afklare disse sondringer i forhold til konkrete typesituationer.

Herunder kommer en opregning af de mange forskellige typer indtægter, der kan indgå i en forfatterøkonomi, såvel momspligtige ydelser som andre indtægter. Vi har angivet vores opfattelse af praksis i branchen p.t., der hvor vi kender til det.

Indtægstyper der typisk indgår i en professionel forfatterens økonomi:

- *Royalties* fra udgivelse af bøger på forlag og videresalg af tilknyttede rettigheder – p.t. momsfri kunstnerisk ydelse
Ved forlag forstås her traditionelle forlag, dvs. forlag hvor forfatterens ydelse er værket og rettigheder, og modydelser er penge udbetalt som royalties. Forfatteren bidrager i denne forståelse IKKE med betaling af penge til forlagets udgivelse af bogen.
Tilsvarende gælder for oversættere og bogillustratorer, herunder også for engangshonorarer i stedet for royalties.
- *Royalties/overskudsandel* fra udgivelse/salg af bøger på hybrid-/medudgiverforlag eller udgivelsesvirksomheder
En stadig voksende del af bogudgivelserne på det danske bogmarked sker i forskellige blandede former for økonomiske samarbejder mellem forfatter og forlag, der udmærker sig ved, at forfatteren, ud over at have skrevet bogen, også skal bidrage økonomisk til udgivelsen.
De økonomiske bidrag hedder forskellige ting i kontrakterne: "tilskud", "støtte", "bidrag" eller "betaling". Nogle gange opkræver forlaget moms på forfatterens bidrag, andre gange ikke. Nogle gange betaler forfatteren specifikt for bestemte ydelser angivet med pris, andre gange ikke. Nogle gange får forfatteren end ikke oplyst den samlede økonomi, som forfatteren bedes "bidrage" til. Der eksisterer ikke noget samlet overblik over hverken den moms- eller skattemæssige behandling af disse betalinger fra forfatteren til forlaget/udgivelsesvirksomheden. Indtægterne fra sådanne

kontrakter kan enten være royalties af forlagets indtægter fra salget ELLER en overskudsandel, efter at (en del af) forlagets udgifter er trukket fra.
Bogillustratorer deltager også i samarbejder på tilsvarende vilkår.

- *Rettighedsvederlag fra Kollektive Forvaltningsorganisationer* – p.t. momsfri kunstnerisk ydelse
Størrelsen og fordelingen af rettighedsvederlag fra de kollektive forvaltningsorganisationer er uforudsigelige for den enkelte forfatter, oversætter og bogillustrator, da de afhænger af ubekendte tredjeparters brug af værkerne.
- *Legater* – ikke momspligtig ydelse (ingen overdragelse af rettigheder) – *det nedenfor anførte gælder også for illustratører og oversættere*
Hæderslegater/priser tildeles personer på CPR-nummer uden ansøgning. De er skattefrie.
Hæderslegater er relateret til forfatterens virke, ikke til specifikke værker.
Arbejdslegater tildeles personer på CPR-nummer og beskattes som B-indkomst.
Arbejdslegater ydes med henblik på at kunne "frikøbe" modtageren tid til at udføre et arbejde med henblik på at skabe værker. Arbejdslegater er ikke betinget af, at der kommer et bestemt resultat ud af arbejdet eller et resultat overhovedet. Arbejdslegatet er dermed relateret til indsatsen, men har ikke noget med ophavsretten til modtagerens værker at gøre.
Projektstøtte-legater ydes efter ansøgning om støtte til et specifikt projekt og er betinget af, at pengene bruges til det, de er søgt til. Ikke meget udbredt for forfattere, typisk er det forlag, der søger projektstøtte til f.eks. udgivelses-udgifterne. Dog søger en del forfattere *rejselgater* til research-rejser – det er dækning af specifikke udgifter, ikke betaling for udnyttelsen af rettigheder til værket.
Oversættere kan få projektstøtte til at lave *prøveoversættelser*, dvs. give oversætteren en indtjening for at oversætte et mindre uddrag af et dansk værk, som derefter kan sendes til udenlandske forlag med henblik på at kunne skabe interesse for at sælge oversættelsesrettigheder til disse (på vegne af oversætteren selv, den danske forfatter og evt. det danske forlag/forfatterens agent, som måtte have formidlingsretten til værkets oversættelse til andre sprog).
Prøveoversættelsen udnyttes ikke kommercielt, der overdrages ikke rettigheder i forbindelse med fremsendelse af prøveoversættelsen til tredjepart, og oversætteren og den danske forfatter har stadig rettighederne til teksten. Rettighedsoverdragelsen sker først, hvis der efterfølgende indgås en kontrakt med et udenlandsk forlag om oversættelse og udgivelse af hele værket. Derfor skal prøveoversættelsen ikke momsbes som rettighedsvederlag, men muligvis som levering af et stykke tekstarbejde.
- *Biblioteksafgift* – ikke momspligtig ydelse
Den danske biblioteksafgift er kulturstøtte og tildeles danske forfattere, oversættere (til dansk) og illustratører. Det er et fundamentalt element i skabelsen af dansk litteratur til vores lille sprogområde og den offentlige adgang til denne via bibliotekerne.
- *Undervisning (live)* – p.t. momsfritaget
Det er A- eller B-indkomst, når en forfatter inviteres ud, fx som underviser på en skole, og der er ikke tale om overdragelse af rettigheder. Tilsvarende gælder for oversættere og bogillustratorer.
- *Afholdelse af kurser (live)* – med/uden moms
Der er ikke tale om overdragelse af rettigheder. Om kurset er momspligtigt, vil bl.a. afhænge af, hvem kurset holdes for (en momsregistreret virksomhed eller en ikke momspligtig).
Tilsvarende gælder for oversættere og bogillustratorer.

- *Oplæsning af værk for et publikum (live)*
- *Foredrag/anden optræden (interview/samtale) for et publikum (live)*

Foredrag samt oplæsning live – dvs. ”oplevels forfatteren” – udgør en større og større del af forfatterens indtægter, idet indtægter fra salg af bøger til den enkelte forfatter generelt er faldende. Købere af foredrag er i væsentligt omfang offentlige organisationer og kulturinstitutioner, der som regel ikke er momsregistrerede. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget, er dette som udgangspunkt ikke omfattet af lovændringen.

Tilsvarende gælder for oversættere og bogillustratorer.
- *Optagelse og senere online distribution ”on demand” af undervisning, kurser, foredrag mv.*
- *Optræden i radio eller på tv*

Typisk vil der være tale om kollektivt forvaltede rettighedsvederlag.

Tilsvarende gælder for oversættere og bogillustratorer.
- *Optræden i podcasts udgivet af tredjepart på YouTube, hjemmesider eller andre tjenester/sociale medier.*

P.t. sker dette i meget vidt omfang som ”markedsføring” af det litterære værk/forfatteren, dvs. uden vederlag eller anden betaling til forfatteren.

Tilsvarende gælder for oversættere og bogillustratorer.
- *Oplæsning/indtaling af et bogværk til optagelse af lydbog*

Indimellem indtaler forfattere deres egne værker. Hvad enten det er forfatteren eller en professionel oplæser, der indtaler, honoreres det typisk med et engangsvederlag.
- *Artikler skrevet til blade og magasiner på tryk eller digitalt (freelancejournalistik) – p.t. moms fritaget jf. SKM2004.111TSS.*
- *Tilsvarende gælder for oversættere og bogillustratorer.*
- *Skrivebistand til andre – kan variere meget i indhold – med/uden moms afhængigt af kunstnerisk frihed og/eller rettighedsoverdragelse. Tilsvarende gælder for oversættere og bogillustratorer.*
- *Anden sparring.* Her vil det afhænge af en helt konkret vurdering, om ydelsen er momspligtig, og det vil være meget svært at vurdere, da en stor del af sådan skrivebistand udført af en forfatter til en anden forfatter – erfaringsmæssigt – ofte aftales og ændrer sig undervejs, ligesom aftalen om, hvad der skal betales for, og/eller om der er tale om kollegial sparring, også kan ændre sig undervejs. Tilsvarende gælder for oversættere og bogillustratorer.
- *Tilsvarende vil ”konsulenttydelser” afhænge af, dels om der sker overdragelse af rettigheder (momspligtigt), dels af graden af kunstnerisk frihed (moms fritaget).* Her udfører forfattere en række forskellige ydelser for forlag på freelance-basis: vurdering af manuskripter, forskellige former for redaktion, ghost-writing, korrekturlæsning m.m. Tilsvarende gælder for oversættere og bogillustratorer.
- *Deltagelse i projektsamarbejder om litteratur (eksemplet baseret på en virkelig case)*

F.eks. et projekt som et folkebibliotek har med en forfatter. Biblioteket har søgt og fået støtte fra Statens Kunstfond til at engagere en forfatter til at skrive en børnebog på basis af et workshop-forløb, hvor forfatteren skal få input til værket fra børn i forskellige skoleklasser. Biblioteket vil få fremstillet 500 eksemplarer af den færdige bog til uddeling til børn i kommunens 15 4. klasser, forfatteren skal efterfølgende besøge klasserne på 3 af kommunens skoler, inkl. læse op af bogen,

og en video med forfatterens oplæsning skal efterfølgende ligge frit tilgængelig på bibliotekets offentlige hjemmeside i 12 måneder. Forfatteren bevarer retten til at udgive og udnytte værket kommercielt, herunder ved efterfølgende udgivelse på et forlag. Forfatteren modtager et honorar på 30.000 kroner for sin deltagelse i projektet, der samlet set strækker sig over 6 måneder. Den slags projekter bliver der flere og flere af, eftersom bibliotekerne fokuserer mere på formidling af litteratur end blot kuratering af bogsamlinger. Her vil det formentlig være nødvendigt at bryde kontrakten ned i flere dele for at bestemme, hvad der evt. skal svares moms af. Tilsvarende gælder for oversættere og bogillustratorer.

Forfattere, oversættere og bogillustratorer vil typisk have flere af disse indtægtsformer i kombination, men ikke nødvendigvis i samme kombination fra år til år.

/Dansk Forfatterforening, 14. oktober 2021.

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

lovgivningoekonomi@skm.dk
adp@skm.dk

Ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed, brugtmoms, moms godtgørelse og -fritagelse for diplomater og justering af momsreglerne om undervisning, turistsalg og fjernsalgsvirksomheders registrering for visse punktafgifter mv.

Skatteministeriet har 20. september 2021 (j.nr. 2021-2113) udbedt sig Dansk Industris bemærkninger til et udkast til lovforslag om ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed, brugtmoms, moms godtgørelse og -fritagelse for diplomater og justering af momsreglerne om undervisning, turistsalg og fjernsalgsvirksomheders registrering for visse punktafgifter mv.

I den anledning bemærkes til lovudkastets § 1, nr. 4, om, at "Fritagelsen omfatter dog ikke overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder, samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder", at meddelelse af licenser, udover at påvirke TV-abonnementer, også vil påvirke de virksomheder, der er moms fritaget, og som ikke kan fratække købsmomsen. Det gælder blandt andet museer. Det vil betyde, at anvendelsen af musik i udstillinger eller formidlingsmateriale pålægges en potentiel merudgift, som i sidste ende må lægges over på de besøgende.

Det er en uheldig konsekvens, at f.eks. museer pålægges en potentiel merudgift på et produkt, som flere steder er centralt i formidlingen af kultur - og det tilmed i et erhverv, der er ramt af eftervirkninger af covid-19 med lave besøgstal efter lang tids nedlukning og mangel på udenlandske turister. Dette skal også ses i lyset af, at Danmark allerede har det andet højeste prisniveau på kultur i Nordeuropa. I og med at det er en del af en dansk stand still-bestemmelse, skal DI henstille til, at det gives en ekstra overvejelse, om ændringen er nødvendig at gennemføre særligt henset til, hvorledes bestemmelsen hidtil har været administreret.

Til lovudkastets § 1, nr. 6, om, at "Levering af varer og ydelser til Europa-Kommissionen eller et agentur eller organ, der er oprettet i henhold til EU-retten, er fritaget for afgift, når varerne eller ydelserne er indkøbt som led i udøvelsen af de opgaver, som de pågældende har fået tildelt for at reagere på covid-19-pandemien." bemærkes, at DI tidligere - 29. april 2021 - har afgivet høringsvar til Skatteministeriet om direktivændringen bag lovudkastet. I denne forbindelse vil DI gerne gentage, at DI generelt er enig med Kommissionen i, at de administrative byrder forbundet med moms helt generelt er blevet disproportionale,

men at det er uheldigt, hvis løsningen på dette er, at eksempelvis europæiske agenturer helt fritages for moms i stedet for, at der findes så enkle løsninger på momsområdet for alle som muligt.

Såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål mv., står jeg naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Lene Nielsen
Chefkonsulent

15. oktober 21

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Fremsendt pr. e-mail til adp@skm.dk med
kopi til lovgivningoekonomi@skm.dk

(j.nr. 2021-2113) Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love.

Dansk Journalistforbunds høringssvar er alene i relation til forslaget § 1, nr. 4 om indførelse af momspligt på rettigheder og § 14, stk. 4 om ikrafttrædelsestidspunktet.

Dansk Journalistforbund (DJ) repræsenterer med 18.000 medlemmer rettighedshavere inden for både trykte medier, broadcast-medier og online-medier. Af disse er ca. 4.700 ansat på overenskomster indgået mellem Dansk Journalistforbund og arbejdsgivere.

Overordnet set er Dansk Journalistforbund af den opfattelse, at indførelse af momspligt på rettigheder vil medføre kæmpe udfordringer i alle led af den rettighedsøkonomi, man har været mere end 50 år om at opbygge.

Dansk Journalistforbund skal derfor henstille til at en eventuel indførelse af momspligt alene sker på baggrund af en entydig juridisk forpligtelse, og derudover at der er lavet grundige analyser af en foreslået ændrings konsekvens, med det formål at forslaget gør mindst mulig skade på det nuværende system. Dette arbejde er der efter Dansk Journalistforbunds opfattelse ikke gjort inden det nuværende udkast til lovforslag. Dansk Journalistforbund vurderer i øvrigt, at det nuværende udkast til lovforslag er en overimplementering. Der synes på ingen vis at være taget hensyn til den særlige rettighedsøkonomi, vi har i Danmark og betydningen for kulturen. I udkastet til lovforslag synes man at sidestille 'moms på rettigheder' med øvrige ydelser og behandler det herefter.

Højere registreringsgrænsen og lavere momssats

Den nuværende registreringsgrænse på 50.000 synes at være ganske uhåndterbar, hvis der indføres moms på rettigheder, og Dansk Journalistforbund skal derfor opfordre til at grænsen hæves til 300.000, for så vidt angår ophavsretsvederlag. Ligeledes skal Dansk Journalistforbund opfordre til, at der opereres med en lavere momssats, hvis forslaget om indførelse af momspligt på rettigheder fastholdes. Disse to forslag ville kunne afbøde nogle af konsekvenserne ved en indførelse af momspligt på rettigheder.

Overenskomster og lønmodtagere

I henhold til Dansk Journalistforbunds vedtægter har forbundet forhandlingsretten til, på vegne af forbundets medlemmer, at indgå klassiske

Dansk Journalistforbund
Medier & kommunikation

The Danish Union of Journalists

Gammel Strand 46
1202 København K
Danmark

+45 3342 8000
dj@journalistforbundet.dk
journalistforbundet.dk

arbejdstageroverenskomster. Dansk Journalistforbund har mere end 40 overenskomster, hvori der også indgår bestemmelser, om hvorledes arbejdsgiveren kan udnytte ophavsretten i forskelligt omfang. Fælles for disse bestemmelser er at de omhandler rettigheder, der udspringer af lønmodtagerforhold. Alle disse bestemmelser hviler på en præmis om, at rettighedsbetalingen er moms fritaget, uanset om rettighedsbetalingen falder på tidspunktet for arbejdets udførelse, senere, på baggrund af en forhåndsafgivet accept eller senere selvstændigt afgivet accept.

I lovbemærkninger (p.14) står således:

*”I det omfang kunstneren ikke er en afgiftspligtig person, f.eks. fordi kunstneren ikke udøver selvstændig økonomisk virksomhed ved oppebæring af indtægter fra ophavsrettigheder eller **anses som lønmodtager**, vil kunstneren heller ikke blive påvirket af forslaget. F.eks. hvis en kunstner i form af en skuespiller via kontrakt ikke har mulighed for at give tilladelse til eller nægte fremvisninger af værker, men alene har en kontraktbaseret ret til yderligere vederlag for dennes arbejdsindsats i forbindelse med genudsendelser af film i tv og i lignende situationer. Måtte der efterfølgende opstå en mulighed for kunstneren for at nægte fremvisning, f.eks. fordi den kontraktbaserede ret er tidsbegrænset, vil en evt. forlængelse af kontraktvilkårene, hvorefter der på ny meddeles licens til rettighederne, kunne udgøre selvstændig økonomisk virksomhed.”*

Det står for Dansk Journalistforbund uklart, i hvilken udstrækning en lønmodtager ikke vil blive påvirket af lovforslaget, og det givne eksempel ovenfor synes ikke at hjælpe til forståelsen. Uanset denne uklarhed så synes lovforslaget dog at gå ind og pille ved balancerne i hidtidige overenskomster og praksis. Det finder Dansk Journalistforbund problematisk. Nedenfor er typiske eksempler på hvordan rettigheder indgår og håndteres i overenskomster og ansættelsesforhold.

Case - lønmodtager på dagbladsområdet:

Et medlem af DJ arbejder som kombineret fotograf og journalist på et dagblad. Medlemmet er ansat og dermed omfattet af DJ's overenskomst med dagbladet. Overenskomsten indebærer, at medlemmet overdrager rettighederne til udnyttelsen af sine billeder og artikler til dagblad til brug i printavisen og på nettet. Betalingen for overdragelsen af disse rettigheder er en del af lønnen. Herudover er medlemmet omfattet af en lokalaftale om videreudnyttelse, som er baseret på en rammeaftale mellem DJ og Danske Mediers Arbejdsgiverforening. Ifølge denne modtager medlemmet en månedlig ekstra betaling for dagbladets erhvervelse af rettighederne til at videreudnytte medlemmets billeder og artikler på visse måder, fx hos andre medier. Medlemmet modtager rettighedsbetalingen, uanset om dennes værker konkret er videreudnyttet. Medlemmet kan også modtage en særskilt rettighedsbetaling, hvis dennes værker konkret bliver anvendt i særudgivelse fra dagbladet, fx en bog. Dagbladet kan iværksætte disse udnyttelser uden særskilt

Samtykke fra medlemmet. Ønsker dagbladet at lade en kommerciel eller politisk aktør udnytte medlemmets værk, kræver det dog et særskilt samtykke fra medlemmet. Baggrunden for dette er, at medlemmet på den måde kan sikre sin og den øvrige journaliststands troværdighed og integritet ved at modsætte sig, at dennes billeder eller artikler ses i brug for kommercielle eller politiske interesser. Medlemmet har heller ikke overdraget de rettigheder til dagbladet, som forvaltes gennem Copydan. Det betyder, at medlemmet får betaling fra Copydan, hvis dennes værk er anvendt inden for en af Copydans aftaler. Det kan være, hvis medlemmets artikel har været anvendt i en eksamensopgave i folkeskolen.

Case - lønmodtager på TV-området

Et medlem af DJ arbejder som tv-tilrettelægger på en tv-station. Medlemmet er ansat og dermed omfattet af DJ's overenskomst med TV-stationen. Overenskomsten indebærer, at medlemmet overdrager rettighederne til udnyttelsen af sine værker til brug i tv-stationens udsendelsesvirksomhed. Betalingen for overdragelsen af disse rettigheder er en del af lønnen. Herudover er medlemmet omfattet af en aftale om videreudnyttelse mellem DJ og tv-stationen. Ifølge denne modtager DJ en årlig rundsum for tv-stationens erhvervelse af rettighederne til at videreudnytte medlemmets værker på visse måder, fx på tv-stationens internetsider. DJ forderler efterfølgende rettighedsbetalingen til medlemmet og dennes kolleger, uanset om dennes værker konkret er videreudnyttet. Medlemmet kan også modtage en særskilt rettighedsbetaling, hvis dennes værker konkret bliver anvendt i forbindelse med videregivelse, fx til en tv-produktion hos et produktionsselskab.

DJ - fagforening eller forvaltningsselskab

Udover forhandlingsretten til at indgå overenskomster, overdrager ethvert medlem af forbundet eksklusivt forvaltningen af sine rettigheder efter ophavsretsloven til forbundet. Dette sker i kraft af forbundets vedtægter. Denne adgang til forvaltning kan forbundet aktivere efter beslutning i forbundets hovedbestyrelse. Så længe forbundet ikke har aktiveret dette eksklusive mandat, kan medlemmet selv råde over rettighederne - lige som forbundet kan råde over rettighederne på et ikke eksklusivt grundlag. Formålet med denne adgang til at kunne forvalte medlemmernes rettigheder er at forbedre deres forhandlingsposition overfor stadig større spillere på rettighedsmarkedet.

Det er afgørende vigtigt at Dansk Journalistforbund, uanset at forbundet har denne adgang ikke anses som værende et forvaltningsselskab i lovforslagets forstand med den konsekvens at rettighedsbetalinger Dansk Journalistforbund måtte være administrator på, anses som momspligtige.

Administrative konsekvenser

Indføres der en momspligt, forventer Dansk Journalistforbund, at det vil medføre betydelige administrative konsekvenser for rettighedshaverne.

Dette vil ligeledes være gældende for forvaltningsselskaberne og Dansk Journalistforbund selv. Det vil medføre udgifter til ændringer af IT-systemer og øget løbende administration. Dansk Journalistforbund er af den opfattelse, at lovbestemmelsernes afsnit om de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet og borgerne ikke er retvisende. De administrative konsekvenser bagatelliseres.

Økonomiske konsekvenser af lovforslaget

I lovbemærkningerne (p. 36) står der:

”For private forbrugere vil en pålæggelse af moms umiddelbart medføre højere priser på tv-abonnementer. Dette skyldes, at en lille del af prisen på forbrugeres tv-abonnementer er momsfritaget, da det anses som betaling for licens til intellektuelle ejendomsrettigheder, som tv-udbydere blot lægger ud for på forbrugernes vegne.”

Desuden står der (p.35):

”Pålæggelse af moms vurderes at medføre et merprovenu fra 2023 på ca. 200 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd eksklusiv virkning for DR og andre public service kanaler. Merprovenuet kan overvejende henføres til, at der lægges moms på betaling for licens til intellektuelle ejendomsrettigheder i forbindelse med tv-abonnementer. En mindre andel af provenuet forventes at komme fra moms-fritagne virksomheders indkøb af rettigheder.”

Skatteministeriet opfordres til at redegøre for, hvorledes dette merprovenu er estimeret og oplyse, hvorvidt man har taget i betragtning, at en momspligt i stor grad må formodes at medføre, at en del forbrugere helt annullerer deres Kabel-TV abonnement eller i bedste fald nedgraderer det. I begge tilfælde med den konsekvens at momspligten kommer til at betyde faldende indtægter til rettighedshaverne.

Hvis ovenstående estimat skulle vise sig at holde, så synes staten at være den eneste, der er sikker på et provenu. Rettighedshaverne vil overordnet set få reduceret vederlag og samtidigt blive påført betydelige administrative byrder.

Påvirkning af ret til dagpenge, pension, sociale ydelser mv.

Det er uklart hvorvidt en indførelse af momspligt med dertilhørende registreringspligt vil påvirke rettighedshaverens adgang til f.eks. dagpenge, pension og sociale ydelser. En eventuel momspligt bør ikke medføre ændringer i retten til disse, og det bør afklares.

Andre hørings svar

For så vidt angår problematikker opstået som følge af en eventuel momspligt af rettigheder hos forvaltningsorganisationer skal forbundet i det hele henvises til hørings svar fra KODA, Copydan Verdens TV og Copydan Text & Node.

I øvrigt henvises også til hørings svaret fra Samrådet for Ophavsret.

Venlig hilsen
Dansk Journalistforbund

Christian Dølpher
Forhandlingskonsulent

Denne e-mail kommer fra internettet. Den er således ikke nødvendigvis fra en intern kilde, selvom afsenderadressen kan indikere det.

Kære André Due Pomowski,

Dansk Komponistforening bakker op om Kodas høringssvar om forslag om ændring af momsloven.

Med venlig hilsen,

Juliana Hodkinson

www.komponistforeningen.dk

Begin forwarded message:

From: Dicle Duran Nielsen <ddn@koda.dk>

Subject: VS: J.nr. 2021-2113. Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af momsloven mv. på vegne af Koda, Koda Dramatik og Nordisk Copyright Bureau (NCB)

Date: 14. October 2021 at 14:57:20 CEST

To: Juliana Hodkinson <jh@komponistforeningen.dk>

T.o.

Fra: Dicle Duran Nielsen

Sendt: 14. oktober 2021 14:44

Til: 'André Due Pomowski' <ADP@skm.dk>

Cc: 'lovgivningoekonomi@skm.dk' <lovgivningoekonomi@skm.dk>

Emne: J.nr. 2021-2113. Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af momsloven mv. på vegne af Koda, Koda Dramatik og Nordisk Copyright Bureau (NCB)

Kære André Due Pomowski

Vedhæftet fremsender jeg høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af momsloven mv. på vegne af Koda, Koda Dramatik og Nordisk Copyright Bureau (NCB).

Venlig hilsen / Best regards

Dicle Duran Nielsen

Juridisk chef
Director of Legal

M: +45 31 14 61 99
ddn@koda.dk

Lautrupsgade 9
2100 København Ø

T: +45 33 30 63 00

www.koda.dk

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

12. oktober 2021

Fremsendt pr. e-mail til adp@skm.dk med kopi til lovgivningogoekonomi@skm.dk - j.nr. 2021-2113

Hørings svar vedr. udkast til lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love (alene vedrørende forslaget til ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed)

Hørings svaret vedrører forslaget § 1, nr. 4, der er som følger: *"I § 13 stk. 1, nr. 7, indsættes som 2. pkt.: »Fritagelsen omfatter dog ikke overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder, samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder.«"* og forslaget § 14, stk. 4 om ikrafttrædelsestidspunktet, der er som følger: *"Stk. 4. § 1, nr. 4, har virkning fra og med den 1. januar 2023."*

Danmark er et festivalland. I 2019 blev der solgt ca. 2,5 mio. billetter til festivaler og større koncerter. Festivalerne ligger ofte uden for de store byer og er et stort aktiv for områdernes lokalsamfund. Ikke bare fordi de er katalysator for aktivitet, men også fordi lokale foreninger henter indtægter ved at drive mad- eller drikkeboder.

En lang række danske festivaler arrangeres for at samle midler ind til velgørende formål. De fleste kender Roskilde Festival, men ca. 30 andre mindre festivaler uddeler årligt deres overskud til almennyttige formål. Mange lokale, foreningsbaserede festivaler drives udelukkende af frivillige kræfter. Som en almennyttig festival er man moms fritaget, da festivalerne uddeler deres overskud til velgørerne formål.

Gennemførelse af lovforslaget og indførelse af moms betaling på rettighedsbetalinger vil have store konsekvenser for især almennyttige festivaler. Festivaler der er på nuværende tidspunkt er kraftigt påvirket af efterdønningerne af to års Covid-19-aflysninger.

Som moms fritaget organisation påvirkes økonomien omkring de enkelte arrangementer, hvis rettighedsbetalinger pålægges moms. Det skyldes, at disse organisationer ikke har mulighed for at fratække købsmoms. Den økonomiske konsekvens er nævnt i forslaget på side 14, hvor følgende fremgår:

"Kunstnere bliver ikke umiddelbart berørt økonomisk i nogen af tilfældene. En pålæggelse af moms vil dog blandt andet belaste virksomheder, foreninger samt private forbrugere, der ikke kan fratække deres købsmoms. F.eks. virksomheder og foreninger, der er moms fritaget, såsom den finansielle sektor, tandlæger m.fl."

Og videre på lovforslagets side 36 fremgår følgende om de økonomiske konsekvenser:

"Pålæggelsen af moms på licens til intellektuelle ejendomsrettigheder vil belaste moms fritagne virksomheder og foreninger, der bruger sådanne rettigheder. F.eks. tandlægen der spiller musik under tandbehandling, eller f.eks. privatskoler der via CopyDan betaler for licens til intellektuelle ejendomsrettigheder. Her vil betalinger til rettigheder fremover blive pålagt moms, og de moms fritagne virksomheder har ikke fradragsret for deres købsmoms. For moms fritaget virksomheder må det forventes, at moms betalingen for licens vil blive overvæltet i priserne og

dermed i sidste ende betalt af forbrugerne. Tilsvarende gælder de fleste foreninger, som må forventes at overvælte de øgede omkostninger i deres kontingenter.”

I forslaget er som eksempler kun nævnt den finansielle sektor, privatskole og tandlæger som de virksomheder og foreninger, der økonomisk vil blive ramt af lovforslaget. Lovforslaget udelader helt at nævne bl.a. de almennyttige foreninger, der ikke uden videre kan lægge den økonomiske byrde over på slutforbrugeren.

Momsdelen af rettighedsbetalingen vil blive en udgift på linje med andre omkostninger og en vedtagelse af forslaget vil betyde, at det bliver dyrere at lave festival. Konsekvensen af det vil være, at overskuddet, der kan udloddes til velgørenhed, bliver mindre. Den sidstnævnte konsekvens er der ikke taget højde for i lovforslaget.

En anden konsekvens af de højere omkostninger, der er forbundet med at imødekomme de nye afgiftskrav, vil være, at festivalarrangører kan være nødsaget til at forhøje billetpriserne. En højere billetpris kan påvirke festivalernes økonomi og eksistens, da gæsterne fravælger overhovedet af købe billetter. Dette vil formentlig især være en udfordring for de mindre, frivilligt drevne festivaler i de tyndere befolkede dele af landet. For disse arrangører gælder det, at økonomien omkring festivalerne allerede er skrøbelig.

Dansk Live finder derfor dette forslag yderst problematisk, og henstiller til:

- 1) at der indføres en undtagelse i lovforslaget, der fritager de momsfrittede festivaler og andre momsfrittede organisationer.
- 2) alternativt, at man udskyder implementeringen af lovforslaget tilstrækkeligt, så festivalerne kan komme på fode igen efter coronakrisen.

Livebranchen har under coronakrisen mistet 52% af omsætningen, og at pålægge momsfrittede festivaler en så stor byrde lige nu, vil have uoverstigelige konsekvenser.

Dansk Live står naturligvis til rådighed med uddybende information hvis det er nødvendigt.

Med venlig hilsen
Esben Marcher
Sekretariatschef

Skatteministeriet

adp@skm.dk

lovgivningoekonomi@skm.dk

København, den 15. oktober 2021

Høring over lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love, j.nr. 2021-2113

Dansk Musiker Forbund skal hermed afgive høringssvar vedrørende ovenstående udkast til lovforslag.

Angående lovforslagets § 1, punkt 3 har vi noteret os, at der i det væsentlige er tale om en præcisering af gældende ret og vi har ikke yderligere kommentarer til det.

Vores høringssvar angår derfor først og fremmest lovforslagets § 1, punkt 4 om moms på rettighedsindtægter.

Lovforslagets § 1, punkt 4:

Forholdet til arbejdsmarkedslovgivningen

En bekymring i forhold til lovforslaget, som vi også tidligere har nævnt, er, om en momspligt på rettighedsindtægter måtte påvirke området for arbejdsløshedsdagpenge og efterløn negativt.

Det blev nævnt af medarbejderne fra Skatteministeriet på online-mødet i juni i år, at Beskæftigelsesministeriet skulle være orienteret om lovforslaget, men vi ser ikke nogen bemærkninger om dette i det fremsendte.

I forhold til den eksisterende lovgivning på dagpengeområdet ser det ud til, at momsregistrering på de ophavsretlige indtægter ikke i sig selv vil have afgørende betydning. Det skyldes, at en momsregistrering alene ikke nødvendigvis er udtryk for, at man driver erhvervsmæssig virksomhed i skattemæssig henseende. Altså bør der ikke opstå sager i dagpengesystemet blot på grund af registrering i CVR om momspligtig indkomst.

Vi ser dog meget gerne, at Beskæftigelsesministeriet bekræfter, at de påtænkte lovændringer ikke vil medføre implikationer på dagpengeområdet og for efterlønsmodtagere.

Rettighedsindtægter for lønmodtagere

Dansk Musiker Forbund

Sankt Hans Torv 26 • 2200 København N

Tlf: 35 240 240 • e-mail: dmf@dmf.dk • www.dmf.dk

Som det er omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, skal de påtænkte ændringer alene omfatte kunstnere, der udgør afgiftspligtige personer i momsmæssig forstand. I det omfang en kunstner anses som lønmodtager, vil denne derfor ikke blive påvirket af lovforslaget.

Vi synes imidlertid, at det burde fremgå tydeligere, at også supplerende rettighedsindtægter i forbindelse med et engagement som lønmodtager er fritaget for momspligten.

Der kan f.eks. være tale om, at en musiker medvirker i tv og dermed er ansat på en Dansk Musiker Forbunds-overenskomst. Musikeren er således lønmodtager i dette ansættelsesforhold. Musikeren medvirken berettiger imidlertid ham/hende til vederlag for retransmission m.v. fra organisationen Performex - altså et ophavsretligt vederlag. Det er denne uklarhed, der bør afklares. Og vi mener at det udtrykkeligt skal fremgå af lovbemærkningerne, at også musikerens vederlag fra Performex i dette tilfælde er momsfrit, og derfor ikke indgår i beregningen af bundgrænsen, i tilfælde af at den samme musiker i andre arbejdsrelationer fungerer som selvstændig erhvervsdrivende.

Det er helt sædvanligt, at musikere kan være selvstændige i nogle arbejdsrelationer og lønmodtagere i andre. Men det, vi nævner her, er altså der, hvor musikeren er lønmodtager og som sådan modtager et ophavsretligt vederlag – blot på et senere tidspunkt end selve ansættelsesforholdet.

Beløbsgrænsen for momsregistrering

En fremtidig momsregistrering vedrørende rettighedsindtægter vil medføre en ekstra arbejdsbyrde for vores medlemmer. Musikbranchen er gennem en menneskealder indrettet på, at området er fritaget for moms. Følgelig ser vi som hellere, at der slet ikke skal opstå pligt til momsregistrering for de ophavsretlige indtægter.

Men en anden måde at begrænse omfanget af de udfordringer, der kan opstå for den enkelte musiker, kan ske ved at hæve grænsen for momsregistrering for specifikt dette område til et højere beløb end de nuværende 50.000 kr.

I dette spørgsmål henviser vi til beskrivelsen i høringsvaret fra Koda, afsnit 2.c.ii., som vi kan tilslutte os.

Momssatsen

Endelig har vi noteret os, at der i flere andre lande er lavere momssats på indtægter af den omhandlede karakter.

Eftersom en pålæggelse af moms på de ophavsretlige indtægter alt andet lige vil medføre en fordyrelse for slutbrugerne, det vil sige forbrugere og foreninger m.fl., opfordrer vi til at overveje muligheden for at fastsætte en lavere momssats på området.

Her henviser vi ligeledes til Kodas hørings svar til lovforslaget, særligt til nr. 2.a.i.

Særlig branchekode

I forhold til netop vurderingsopgaven hos a-kasserne og andre myndigheder foreslår vi, at der fastsættes en særlig branchekode for området. En branchekode for netop disse indtægter vil give et fingerpeg om, hvilke momspligtige indtægter, det drejer sig om, og dermed må det formodes, at a-kassernes vurderingsopgave vil være gjort nemmere.

Dansk Musiker Forbund

Sankt Hans Torv 26 • 2200 København N
Tlf: 35 240 240 • e-mail: dmf@dmf.dk • www.dmf.dk

Som branchekodesystemet er nu, findes der – så vidt vi kan se – ikke en branchekode som omfatter indtægter fra ophavsretsbeskyttede værker. Branchekoden 77.40.00 omfatter eksplicit ikke betaling for udnyttelse af ophavsretsbeskyttede værker. Derefter er den mest nærliggende branchekode 90.03.00 Kunstnerisk skaben, men denne branchekode favner bredt og handler i højere grad om indtægter direkte fra aktiviteter i kunstnerisk virksomhed.

Det kan ikke forventes, at kunstnere påbegynder selvstændig virksomhed som helhed, blot fordi de bliver pålagt at lade sig momsregistrere for de ophavsretlige indtægter. Der er netop mange udøvende kunstnere, der ikke har selvstændig virksomhed. De fleste bliver dermed kun CVR-/momsregistrerede på grund af den forventede momspligt på ophavsretsindtægter.

Derfor er der behov for en branchekode, der isoleret set omhandler betaling for udnyttelse af de ophavsretsbeskyttede værker, men også for at lette den administrative opgave for a-kasserne.

Vi foreslår derfor, at der rettes henvendelse til Erhvervsministeriet angående dette.

Afslutningsvis skal vi henvise til høringsvar fra Gramex, Copy Dan foreningerne, Koda og Samrådet for Ophavsret.

Med venlig hilsen

Nanna Klingsholm
Sekretariatschef

 Dansk Musiker Forbund
Mobil: + 45 53 81 62 20

Høringssvar fra Dansk Skuespillerforbund og Filmex vedr. ændring af momsloven, herunder ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed, j.nr. 2021-2113

Dansk Skuespillerforbund og Filmex takker for muligheden for at kommentere på høring materialet vedrørende ændring af momsloven. Lovforslaget indeholder en række ændringer og justeringer. Dette høringssvar vedrører alene ændringerne i forhold til moms på ophavsret.

Baggrundsoplysninger

Dansk Skuespillerforbund har ca. 2300 medlemmer, hvoraf størstedelen er skuespillere. Ved indmeldelse i forbundet overdrager man som medlem en ikke-eksklusiv ret til forvaltning af ens ophavsrettigheder til forbundet. Forbundet indgår på den baggrund aftaler og overenskomster på vegne af medlemmerne, så de bevarer deres ret til at modtage rettighedsbetaling fra Filmex.

Filmex er en forvaltningsorganisation og modtager betaling for udnyttelse af audiovisuelle produktioner (film, serier mv.) og udbetaler rettighedsmidler til alle, der medvirker i audiovisuelle produktioner, såfremt deres præstation er omfattet af ophavsretslovens § 65, og såfremt de har bevaret retten til betaling for den pågældende udnyttelse. Filmex fordeler således midler til både medlemmer af skuespillerforbundet og til andre rettighedshavere, herunder arvinger til medvirkende i audiovisuelle produktioner.

Skuespillere indgår i et større 'økosystem', og deres løn og rettighedsbetaling er tæt forbundne og fastsat under hensyntagen til samspillet med en række andre aktørers økonomiske forhold. En vigtig faktor i dette samspil er det, der i daglig tale kaldes 'den danske rettighedsmodel'. Kort fortalt går modellen ud på, at kunstneren – i dette tilfælde skuespilleren - kun i begrænset omfang overdrager sine rettigheder i henhold til § 65 i ophavsretsloven til producenten af værket mod en relativ lav, samlet betaling for arbejdsindsatsen og rettighederne. Til gengæld modtager skuespilleren løbende betaling, når værket udnyttes. Det er et system, der har vist sig yderst velfungerende for såvel kunstnere som producenter, og systemet er af helt central betydning det høje produktions- og kvalitetsniveau i film- og tv-branchen i Danmark. Det er et system, der løbende er udviklet og forfinet, og selv mindre ændringer vil kunne få indflydelse på hele systemet.

Systemet er bygget op ud fra et grundprincip om, at der ikke er moms på ophavsret. Med lovforslaget lægges der således op til en fundamental og gennemgribende ændring, som vil kunne få fatale konsekvenser for hele produktionsmiljøet i Danmark og dermed for både danske kunstnere og forbrugere.

Konsekvenser for kunstnerne

Ved indførelse af moms på ophavsrettigheder vil det betyde, at den enkelte kunstner løbende vil skulle være opmærksomme på, om de har pligt til at lade sig momsregistrere og i hvilket omfang, der vil skulle svares moms.

Skuespilleres arbejdsliv udgør for langt de flestes vedkommende en 'kludetæppeøkonomi'. Det vil sige at mange medlemmers indkomst er sammensat af såvel A-indkomst og honorarer og for

nogens vedkommende også indtægter fra selvstændig virksomhed. Det er endvidere almindeligt at indtægterne stammer fra 5-10 forskellige arbejdsgivere årligt, suppleret med indtægter fra én eller flere forvaltningsorganisationer. Det er ikke usædvanligt, at rettighedsindtægten udgør cirka en fjerdedel af de samlede indtægter.

Udover at holde øje med om rettighedsindtægterne overskrider bundgrænsen på kr. 50.000, vil den enkelte skuespiller skulle holde øje med, hvilke rettighedsindtægter, der vil skulle tælles med, idet rettighedsmidler, der udspringer af et kontraktforhold, hvor vedkommende anses for at være lønmodtager, ikke skal tælles med. Det samme gælder den del af rettighedsmidlerne, der vedrører kompensation for privatkopiering.

Det er naturligvis positivt, at det kun er visse rettighedsindtægter, der skal medregnes, men forarbejdernes omtale af hvilke indtægter, der er omfattede, er uklare og svære at anvende i praksis. Derudover er skuespilleres løn og rettighedsbetaling så tæt forbundne, at det ikke giver mening at sondre mellem forskellige licensaftaler til det samme værk. Det bør derfor præciseres, at alle rettighedsindtægter for udnyttelse af værker, der udspringer af aftaleforhold, hvor kunstneren må anses for at være lønmodtager, ikke påvirkes af lovforslaget.

Det bemærkes endvidere, at såfremt bundgrænsen for momspligten hæves fra kr. 50.000 til kr. 300.000 svarende til momsregistreringsgrænsen for kunstneres førstegangssalg af kunstnerens egne værker, vil ændringen få konsekvenser for langt færre skuespillere.

Udover de mange udfordringer med at overholde lovgivningen, vil der – forudsat forslaget gennemføres – opstå utallige spørgsmål vedrørende samspillet med anden lovgivning. Her tænkes der specielt på de udfordringer, der vil opstå for kunstnere – og ikke mindst arvinger til kunstnere – der er modtagere af dagpenge, efterløn, pension eller andre sociale ydelser.

Endeligt fremstår lovforslagets bemærkninger om de økonomiske konsekvenser overfladiske og uden hold i virkeligheden. Det forekommer således utænkeligt, at det ikke vil få større betydning, at danske forbrugere vil opleve en fordyrelse af deres adgang til kulturelle produkter. Fx er indtægter fra salg af tv-pakker en central indtægtskilde for skuespillere, og det er svært at forestille sig, at det forhold at prisen på tv-pakker vil stige, ikke vil medføre at en del af forbrugerne vil skifte deres tv-pakker ud til en mindre pakke eller helt opsiger deres abonnement. Det er således forbundets bekymring, at en eventuel gennemførelse af forslaget vil medføre en direkte indtægtsnedgang for dets medlemmer.

Konsekvenser for Filmex

For Filmex' vedkommende vil ændringen betyde, at den hidtidige praksis hvor alle rettighedshavernes indtægter er blevet indberettet til SKAT som B-indkomst, vil skulle indrettes, så der tages hensyn til, at visse udbetalinger vil være momspligtige. Det vil få betydning for såvel udbetalinger, bogføring og regnskabspraksis, og dermed medføre behov for tilretning af både de eksisterende arbejdsgange og de nuværende it-systemer. Herudover vil der skulle opbygges helt nye processer vedr. afregningsbilag.

Udover de praktiske og administrative konsekvenser vil der også opstå en række udfordringer i forhold til Filmex' forpligtelser i henhold til lov om kollektiv forvaltning. Hvordan vil Filmex fx skulle forholde sig, hvis der er modtaget rettighedsmidler, der vil kunne udbetales inden for de fastsatte frister i Lov om kollektiv forvaltning, men hvor beløbet overstiger grænsen for momspligt. Vil Filmex så være forpligtet til at udbetale beløbet og indberette det som B-indkomst, eller vil beløbet ikke kunne udbetales, før rettighedshaveren er momsregistreret? Lovforslaget indeholder utallige af den type praktiske og juridiske uklarheder.

Opfordringer

Samlet set er det forbundets og Filmex' opfattelse, at forslaget ikke er gennemarbejdet tilstrækkeligt til, at der er grundlag for at træffe en kvalificeret politisk beslutning. Lovforslaget bør derfor ikke fremmes i dets nuværende form. I stedet foreslås det, at:

- Der gennemføres en grundig analyse af konsekvenserne af indførelse af moms på ophavsret
- Der udarbejdes præcise forarbejder og en vejledning, der gøres tilgængelig minimum 1 år før ændringens ikrafttræden
- Det præciseres, at alle rettighedsindtægter for udnyttelse af værker, der udspringer af aftaleforhold, hvor kunstneren må anses for at være lønmodtager, ikke er momspligtige
- Bundgrænsen for momspligt fastsættes til kr. 300.000 svarende til momsregistreringsgrænsen ved kunstneres førstegangssalg af egne værker
- Det overvejes, om den særlige kunstnermoms på de facto 5 % kan overføres til ophavsretsområdet

Udover ovenstående kommentarer henvises der til høringssvarene indsendt af Samrådet for Ophavsret, Create Denmark og Copydan Verdens TV.

På forbundets vegne

Anna-Katrine Olsen

Dansk Skuespillerforbund

Anna-Katrine Olsen
Sekretariatschef

Tagensvej 85
DK-2200 København N
www.skuespillerforbundet.dk
+45 33 24 22 00 / +45 22 92 14 61

Tænk på miljøet før du printer denne mail

Branche- og arbejdsgiverorganisation

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

København, den 19. oktober 2021

Fremsendt pr. e-mail til adp@skm.dk med kopi til lovgivningoekonomi@skm.dk - j.nr. 2021-2113

Dansk Teaters høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af momsloven og forskellige andre love. Høringssvaret vedrører alene den del, der omhandler ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed / rettighedslicenser.

Høringssvaret vedrører forslaget § 1, nr. 4 ”»Fritagelsen omfatter dog ikke overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder, samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder.«”

Dansk Teater er ikke uenige i forslaget intention om, at den meget store økonomi, der flyder gennem diverse forvaltningsorganisationer (Koda, Gramex, Copy-Dan m.fl.), underlægges en skattemæssig regulering. Vi er dog som brancheorganisation for de professionelt producerende offentligt støttede teatre i Danmark, bekymrede for, at forslaget blot medfører endnu højere priser for brugerne af de ophavsretligt beskyttede værker. Dansk Teater har f.eks. på vegne af teatrene indgået licensaftaler med bl.a. Koda og Gramex om teatrenes brug af rettighedsbeskyttet musik såvel i forestillinger, som baggrundsmusik og i foyer områder. En forhøjelse af prisen på disse licenser f.eks. for brug af indspillet musik, der ikke kan fratrækkes i teatrenes begrænsede momsregnskaber, vil alt andet lige betyde at der bliver produceret mindre scenekunst og dermed engageres færre skuespillere, musikere m.v. på teatrene.

Dansk Teater skal derfor foreslå, at det overvejes at indsætte en klausul i den kommende regulering af området således, at forvaltningsselskaberne ikke må vælte momsregningen over på brugerne - f.eks. teatre – i den fremtidige prisfastsættelse af licenser.

Dansk Teater står selvfølgelig til rådighed, hvis der ønskes en uddybning af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Peter Mark Lundberg
Direktør, Dansk Teater

Branche- og arbejdsgiverorganisation

Uddrag af Skatteministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

”Det foreslås, at der indføres eksplicitte begrænsninger af momsfrigagelsen for forfatter- og komponistvirksomhed samt anden kunstnerisk virksomhed i momsloven. Det vil herefter fremgå eksplicit at overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder leveret af kunstnere i overensstemmelse med Skatteforvaltningens hidtidige praksis ikke er omfattet af momsfrigagelsen samt at meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder fremadrettet heller ikke er omfattet af momsfrigagelsen. Begge former for transaktioner anses som omfattet af momslovens anvendelsesområde. Levering af disse rettigheder vil derfor være momspligtige.

Med forslaget skabes der gennemsigtighed i lovgivningen og samtidig sikres en materiel og sproglig overensstemmelse med momssystemdirektivet.

Lovforslaget vil særligt have konsekvenser for behandlingen af meddelelse af licens vedrørende ophavsrettigheder, der i dag ikke pålægges moms. Efter den foreslåede ordning vil meddelelse af en hel eller delvis brugsret i relation til f.eks. et ophavsretligt beskyttet værk være omfattet af begrebet »lignende rettigheder« og derfor blive momspligtigt.

Momspåleggelsen af meddelelse af licens medfører, at forvaltningsorganisationer, forlag og kunstnere skal lægge moms på salg af en licens vedrørende ophavsrettigheder og andre intellektuelle ejendomsrettigheder, f.eks. når en forvaltningsorganisation (eksempelvis KODA) giver en virksomhed licens til at spille musik for virksomhedens kunder. Virksomheden vil dog kunne fradrage momsen, og momsen vil derved ikke belaste virksomheden økonomisk. Kunstnere bliver ikke umiddelbart berørt økonomisk i nogen af tilfældene. En pålæggelse af moms vil dog blandt andet belaste virksomheder, foreninger samt private forbrugere, der ikke kan fratække deres købsmoms. F.eks. virksomheder og foreninger, der er momsfrigaget, såsom den finansielle sektor, tandlæger m.fl.

Pålæggelsen af moms på licens til intellektuelle ejendomsrettigheder vil belaste momsfrigitte virksomheder og foreninger, der bruger sådanne rettigheder. F.eks. tandlægen der spiller musik under tandbehandling, eller f.eks. privatskoler der via CopyDan betaler for licens til intellektuelle ejendomsrettigheder. Her vil betalinger til rettigheder fremover blive pålagt moms, og de momsfrigitte virksomheder har ikke fradragsret for deres købsmoms. For momsfrigaget virksomheder må det forventes, at momsbetalingen for licens vil blive overvæltet i priserne og dermed i sidste ende betalt af forbrugerne.

Danmark udnytter muligheden til at momsfrigage forfatter- og komponistvirksomhed samt anden kunstnerisk virksomhed, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 7. Momsfrigagelsen omfatter blandt andet ydelser leveret af kunstnere såsom musikere, men også foredragsvirksomhed kan være omfattet. Momsfrigagelsen for forfattere, komponister og andre kunstnere gælder for ydelser leveret af kunstnere til arrangører af kulturelle aktiviteter m.v. Momsfrigagelsen for arrangørernes aktiviteter findes i momslovens § 13, stk. 1, nr. 6. Momsfrigagelsen for forfattere, komponister og andre kunstnere **kan også finde anvendelse på ydelser leveret til virksomheder, hvis aktiviteter ikke er momsfrigitte. Det gælder f.eks. koncertarrangører og teatre.** Derimod finder fritagelsen i § 13, stk. 1, nr. 7, ikke anvendelse i tilfælde, hvor kunstneren selv er arrangør af en kulturel aktivitet

I overensstemmelse med momssystemdirektivet omfatter momslovens momsfrigagelse efter Skatteforvaltningens praksis ikke overdragelse af ejerskab til patenter, varemærker og lignende rettigheder. En sådan direktivkonform fortolkning har dog ikke fundet anvendelse på Skatteforvaltningens praksis i forbindelse med meddelelse af licens vedrørende ophavsrettigheder leveret af kunstnere, der i henhold til Skatteforvaltningens praksis i dag er momsfrigaget.”

Skatteministeriet

lovgivningoekonomi@skm.dk

cc: adp@skm.dk;

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D-2021-032236

Den 14. oktober 2021

Høringsvar til udkast til forslag om ændring af momsloven og forskellige andre love (Ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed, brugtmoms, momsgodtgørelse og -fritagelse for diplomater og justering af momsreglerne om undervisning, turistsalg og fjernsalgsvirksomheders registrering for visse punktafgifter m.v.) (J.nr. 2021-2113)

Skatteministeriet har den 17. september 2021 sendt udkast til lovforslaget i høring.

Forslaget har været behandlet i Danmarks Skatteadvokaters bestyrelse, der fungerer som Danske Advokaters skattefagudvalg.

Danske Advokater har følgende bemærkninger til forslaget:

Ændringer af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed

Med momslovens § 13, stk. 1, nr. 7 udnytter Danmark i dag en stand-still klausul, hvorefter forfatter- og komponistvirksomhed samt anden kunstnerisk virksomhed er fritaget for moms.

Der er ligeledes momsfrihed for kunstnere og de kollektive forvaltere når:

- (1) den kollektive forvalter opkræver midler, og
- (2) fordeler disse til rettighedshavere

Denne praksis ændres dog som følge af Domstolenes afgørelse af 21. januar 2021, i sag C-501/19, UCMR, hvor Domstolene slår fast, at kollektive forvaltere skal anses for at købe og videresælge rettigheder i momsmæssig henseende.

Derfor foreslår Skatteministeriet, at der i momslovens § 13, stk. 1, nr. 7 indsættes som 2. pkt.:

»Fritagelsen omfatter dog ikke overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder, samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder«.

Ændringen foreslås at træde i kraft den 1. januar 2023.

Bemærkninger til lovforslag om ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed m.v.

Med ændring i praksis såvel som i momsloven vil kunstnere anses for at levere en momspligtig ydelse til de kollektive forvaltere hver gang, de modtager en betaling fra forvalteren.

På samme måde vil den kollektive forvalter anses for at levere en momspligtig ydelse hver gang, denne modtager betaling fra kunder eller samarbejdsorganisationer.

Det betyder helt praktisk, at kunstnere ved modtagelse af beløb skal betale salgsmoms svarende til 25% af det beløb, der hidtil blev opnået. Det kræver, at den kollektive forvalter udbetaler 25% yderligere til kunstneren. (ovenstående gælder for samtlige kunstnere, som har en årlig momspligtig omsætning over kr. 50.000, eller som har ladet sig frivilligt registrere).

Vi er enige med Skatteministeriet i, at den kollektive forvalter kan fradrage momsen, når der modtages en formfuldendt faktura fra kunstneren. Vi er dog ikke enige i, at der ikke opstår en økonomisk konsekvens.

Denne foreslåede praksis må formodes at skabe en del administrative problemstillinger grundet antallet af kunstnere, antallet af udbetalinger og verifikation af kunstnerens afgiftsmæssige status mv.

Det synes derfor oplagt, at de kollektive forvaltere vil forsøge at mitigere de administrative problemer ved brug af afregningsbilag (hvor forvalteren skaber sin egen købsfaktura). Også her vil der fortsat være tale om mange tusinde transaktioner hver måned, og hver enkelt transaktion kan udfordres af kunstneren.

Hertil kommer, at den kollektive forvalter skal indføre procedurer for løbende tjek af hver enkelt kunstners momsnummer.

Derfor foreslår Danske Advokater, at registreringsgrænsen for meddelelse af licenser vedrørende rettigheder omfattet af momslovens § 13, stk. 1, nr. 7 justeres således, at det kun er kunstnerisk virksomhed med en væsentlig omsætning, som har pligt til at lade sig registrere og afregne moms.

Det foreslås ligeledes, at der indføres en "udvidet" omvendt betalingspligt for meddelelse af licens (som kendes fra andre industriers indenlandske transaktioner, jf. momslovens § 46, stk. 1, nr. 6-10).

Vejledning bør udarbejdes inden ikrafttrædelse

Skatteministeriet bør afsætte mere tid til Skattestyrelsens udarbejdelse af retningslinjer, før ændringerne træder i kræft.

Det er således uklart, om en kollektiv forvalter skal anse modtagere af betalinger som afgiftspligtige personer i alle situationer. Det gælder f.eks. i situationer, hvor et bo (som arvtager) blot udøver sin ejendomsret, men ikke driver en økonomisk virksomhed i momsmæssig henseende.

Vi foreslår ligeledes, at Skattestyrelsen klart tilkendegiver, hvordan kollektive forvaltere forventes at undersøge kunstneres afgiftspligtige status, således at en sikker praksis kan implementeres.

Endelig bemærker vi, at de kollektive forvaltere opkræver betalinger fra udlandet. Vi foreslår derfor, at der udarbejdes klare regler med en redegørelse for, hvordan den momspligtige/momsfrie andel beregnes i praksis, jf. momslovens § 16, stk. 2 og § 21 d, stk. 1, nr. 1) om det momsmæssige leveringssted.

Derfor synes den foreslåede ikrafttrædelse for optimistisk og bør have reference til en eventuel opdatering af den juridiske vejledning + 12 måneder.

Ændringer af momsreglerne om undervisning

Skatteministeriet foreslår at der i § 13, stk. 1, nr. 3, indsættes efter 1. pkt.

»Fritaget er endvidere privattimer givet af undervisere på skole- eller universitetsniveau«

Skatteministeriet tilføjer at momssystemdirektivets artikel 132, stk. 1, litra j, momsfristager privattimer givet af undervisere på skole- eller universitetsniveau. Denne momsfristagelse gælder alle, der giver privattimerne, og er således ikke begrænset til, at de personer, der giver privattimer, skal være offentligretlige organer eller andre organer, der er anerkendt af medlemsstaten. Bestemmelsen i momssystemdirektivets artikel 132, stk. 1, litra j, om at privattimer givet af undervisere på skole- eller universitetsniveau er momsfristaget, er i henhold til praksis indfortolket i den gældende momsfristagelse for undervisning i § 13, stk. 1, nr. 3.

Danske Advokater er positive overfor tilføjjelsen til § 13, stk. 1, nr. 3.

Til gengæld giver Skatteministeriets bemærkninger på side 27ff visse bekymringer.

Efter gældende dansk praksis er f.eks. undervisning i sprog, musik, legemsøvelser, håndarbejde og tegning, blevet anset for skoleundervisning og omfattet af momsfristagelsen i nr. 3.

Det følger af afsnit 2.7.1 at det er Skatteministeriets opfattelse, at

” den hidtil gældende danske fortolkning af, hvad der anses for >>skoleundervisning<< (...) er blevet underkendt af EU-Domstolen i sag C-449/17.”

”EU-Domstolens fortolkning af momsfristagelsen for undervisning, herunder hvad der kendetegnes ”skoleundervisning” skal afspejles i den danske fortolkning af direktivbestemmelsen.

Dommen kræver ikke lovændring, men alene en ændring af praksis, der foretages af Skatteforvaltningen. Praksisændringen vil indsnævre momsfristagelsen og medføre, at nogle udbydere af undervisning går fra at levere momsfri undervisning til at levere momspligtig undervisning, idet undervisningen ikke længere anses for at være ”skoleundervisning”

Skatteministeriet henviser i forlængelse heraf til SKM2021.121.VLR, hvor retten anerkendte, at private motionscentres ydelser til private i form af undervisning i legemsøvelser er momsfristaget, såfremt ydelserne indeholder et væsentligt element af undervisning.

Vi bemærker, at det er uklart i hvilket omfang EU-dommen vil medføre en begrænsning af den nuværende praksis omkring momsfristagelsen i nr. 3 og dermed medføre at undervisning bliver momspligtig. Den nævnte EU-afgørelse konkluderer alene, at undervisning i at køre bil er for specifikt og snævert til at være omfattet af fritagelsen.

Det samme er ikke nødvendigvis gælden for legemsøvelser. Hertil kommer, at lovgiver specifikt har ønsket at fritage legemsøvelser i bred forstand. Det følger blandt andet af betænkningen fra 1978 hvor undervisning i legemsøvelser eksemplificeres ved gymnastik, afspænding, yoga, dans og helsesport.

Derfor bør en ændring af praksis på dette område belyses grundigt, ligesom de relevante interessenter bør have adgang til høring. Af samme grund bør en ændring af momsfristagelsen som minimum ske gennem et styresignal.

Med venlig hilsen

Christian Aasmul Jacobsen
Juridisk konsulent
Danske Advokater
caj@danskeadvokater.dk

Mario Fernandez
Danmarks Skatteadvokater

Skatteministeriet

adp@skm

cc lovgivningogoekonomi@skm.dk

15. oktober 2021

Høringssvar om ændring af momsloven, j.nr. 2021-2113

Danske Dramatikere har følgende bemærkninger til Skatteministeriets lovudkast. Høringssvaret drejer sig om lovudkastets § 1, nr. 4, om moms på ophavsretsvederlag.

EU-domstolens praksis skal naturligvis respekteres, men samtidig er det afgørende at have for øje, at indførelse af moms på ophavsretsvederlag vil have store konsekvenser for hele den kunstneriske branche, herunder på organisationen Danske Dramatikere, dens medlemmer og manuskriptforfattere og dramatikere i øvrigt. Det endda i en tid, hvor selvsamme branche har lidt stort under Covid-19 epidemien.

Der er tale om et komplekst område, hvor alle branchens parter de sidste 50 år har indrettet sig efter, at der var momsfrihed på området, og hvor det vil tage tid at forberede eventuelle ændringer i lovgivningen. En lovændring vil påvirke kulturlivets økonomi betragteligt, og en forhastet proces vil være decideret ødelæggende for dele af branchen. Derfor er det helt afgørende, at der udvises rettidig omhu, og at der foretages de nødvendige og grundige undersøgelser i tæt samarbejde med relevante parter i branchen, som vi også tidligere har efterspurgt.

Der er pt. følgende flow af ophavsretsvederlag gennem forbundet.

- Forbundet har eneret til at forhandle kontrakter om opførelser af medlemmernes dramatiske værker på teatre. Samme eneforhandlingsret gælder for medlemmernes oversættelser af dramatiske værker til teatre. Samtlige indtægter indbetales således til forbundet, som ubeskåret videreudbetaler disse til det pågældende medlem.
- Forbundet udbetaler endvidere vederlag, som udbetales via Copydan Verdens TV og andre Copydan foreninger. Forbundet videreudbetaler rettighedsvederlagene til ophavsmændene (såvel til medlemmer som til ikke-medlemmer) mod en beskeden administrationsprocent, som forelægges for og godkendes af generalforsamlingen.
- Forbundet udbetaler ligeledes manuskriptforfatternes andel af de vederlag, som udbetales af TV 2 iht. den såkaldte TV 2 Play-aftale.
- Med etableringen af Create Denmark løber royalties og anden rettighedsbetaling igennem såvel Create Denmark som forbundet, som herefter videreudbetaler til rettighedshaverne. På samme måde udbetales royalties til manuskriptforfattere på DR produktioner i overensstemmelse med Rammeaftalen mellem DR og Danske Dramatikere.

Danske Dramatikere har gennem det sidste års tid sammen med andre organisationer rejst en lang række spørgsmål til Skatteministeriet om den planlagte indførelse af moms, men vi oplever ikke, at vi er blevet hørt. Også efter udsendelse af høringsudkastet har vi en lang række spørgsmål, som vi er nødt til at finde svar og løsninger på, inden lovændringen kan gennemføres. Nogle af vores spørgsmål er følgende:

- Hvilke konsekvenser vil lovforslaget få for en organisation som Danske Dramatikere, der med hensyn til ophavsretsvederlag er et mellemlid mellem de kollektive forvaltningsorganisationer (Copydan Verdens TV og øvrige Copydan foreninger) og de enkelte rettighedshavere? Dette er ikke berørt i lovbemærkningerne.
- Vil prisstigningen for tv-forbrugere – en ekstra moms i størrelsen 200-300 mio. kr. årligt for kabel-tv-abonnementer, dvs. en ekstra underholdningsafgift – have afledte konsekvenser for manuskriptforfattere og andre rettighedshavere, for hvem vederlag på dette område er afgørende for muligheden for at kunne leve af deres kreative virksomhed og dermed for, at de kan bidrage til skabelsen af nye danske audiovisuelle og audio produktioner? Risikerer rettighedsindtægterne med andre ord at blive mindre, når forbrugere skal betale mere?
- Vil organisationens kontingentopkrævninger fremover også blive momsbelagt?
- Hvordan skal Danske Dramatikere håndtere den situation, at vi over for de individuelle rettighedshavere udbetaler såvel kabelmidler, der er momsbelagte, og blankmediemidler, der er momsfrie (måske med undtagelse af udgifterne til administration heraf)?
- Hvordan skal vi kunne vide, om en ophavsmand har oprettet et cvr-nummer og er blevet momsregistreret, uden at vi vil skulle rette en manuel og tidskrævende forespørgsel til de enkelte ophavsmænd?
- Hvordan skal forbundet og dets medlemmer håndtere den situation, at man ved udbetaling af beløb under 50.000 kr. ikke kan vide, om beløbsmodtageren gennem udbetalinger fra ophavsretsvederlag fra andre organisationer overskrider grænsen på 50.000 kr. med deraf følgende fremadrettet momspligt?
- Er Skattestyrelsen gearet til at håndtere spørgsmål fra titusinder af kunstnere – herunder vores medlemmer – om, hvordan de skal håndtere moms-spørgsmålet i forbindelse med individuelle kontrakter, der giver et samlet honorar for såvel en momsfri kunstnerisk virksomhed og en momsbelagt overdragelse/licensering af ophavsrettigheder, herunder i hvilket omfang der skal anvendes splitmoms?

Ved indførelse af momspligt skal Danske Dramatikere foretage massive investeringer i it-systemer, administrative systemer m.v., herunder indførelse af systemer til at håndtere mange tusinder afregningsbilag årligt. Der vil, ikke mindst i den indledende fase, være masser af bøvl, fejl og tvivl. For de enkelte manuskriptforfattere og dramatikere vil konsekvensen også være øget bureaukrati og i mange tilfælde behov for revisorbistand til momsregnskaber, en udgift, der betyder mindre at leve af for kunstnerne. Disse administrative og økonomiske konsekvenser er på ingen måde reflekteret i konsekvenskemaet på s. 42 i lovudkastet om de administrative konsekvenser for erhvervslivet og borgerne (herunder kunstnerne); angivelsen af udgifter på henholdsvis 4 mio. kr. og 0 kr. ligger meget langt fra virkeligheden.

Det er vigtigt, at en eventuel lovændring indføres under hensyntagen til proportionalitetsprincipper og at man i den forbindelse også skeler til, hvordan andre EU-lande, som har indført moms på området, har håndteret det i praksis. Skatteministeriets opfattelse om, at der er en EU-retlig forpligtelse på dette område må knytte sig til spørgsmålet om, hvorvidt der er momspligt eller momsfrihed, men vel ikke til, hvordan og hvorledes denne momspligt i praksis indføres?

Selv de EU-lande, der har indført moms på området, har indført lempeligere løsninger end dét, som Skatteministeriet lægger op til. Eksempelvis har flere EU-lande lavere momssatser på rettighedsbetalinger end på andre områder. I Danmark har vi en tilsvarende særlig ordning i momslovens § 48, stk. 2 nr. 2 om kunstneres førstegangssalg af egne kunstværker. Her anvendes en væsentlig højere bundgrænse på 300.000 kr., og derudover beregnes momsbeløbet ud fra et reduceret momsgrundlag på 20% af det sædvanlige momsgrundlag, jf. momslovens § 30, stk. 4.

Danske Dramatikere vil derfor særligt opfordre til, at Skatteministeriet undersøger muligheden for, at man kan indføre eventuelle ændringer med en lavere momssats eller reduceret momsgrundlag samt en højere bundgrænse på området for kunstnerisk virksomhed.

Samlet vil Danske Dramatikere opfordre Skatteministeriet til, at konsekvenserne af indførelse af moms på ophavsretsvederlag bliver analyseret nærmere og som følge heraf udsætte fremsættelsen af lovforslaget, alternativt udsætte ikrafttræden yderligere ud over den frist på et år, der lægges op til i lovudkastet.

Vi støtter desuden op om høringssvarene fra Samrådet for Ophavsret, Copydan Verdens TV og Create Denmark.

Med venlig hilsen

Christina Bergholdt Knudsen, direktør

Danske Dramatikere
Linnésgade 25, 2.
1361 København K
Tlf. 33454035

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 – København K

14. oktober 2021

Fremsendt pr. e-mail til adp@skm.dk med kopi til lovgivningogoekonomi@skm.dk med angivelse af j.nr. 2021-2113.

Høringssvar om ændring af momsloven, j.nr. 2021-2113

Danske Filminstruktører benytter hermed lejligheden til at komme med bemærkninger til Skatteministeriets lovudkast om ændring af momsloven, med særlig fokus på § 1, nr. 4 om moms på ophavsretsvederlag.

Indledning

Indførelsen af moms på ophavsretsvederlag vil have store, og på nuværende tidspunkt uoverskuelige, konsekvenser for organisationen Danske Filminstruktører, vores medlemmer og alle rettighedshavere i Danmark. Hele det komplekse rettighedssystem på ophavsretsområdet, som er helt essentiel for det professionelle kunst- og kulturliv i Danmark, er indrettet efter, at der **ikke** afregnes moms på ophavsretsvederlag. En indførelse af moms vil betyde, at hele kulturlivets økonomi, herunder den meget sammensatte økonomi (kludetæppe-økonomi) som rettighedshaverne har pga. atypiske ansættelser, vil blive påvirket betragteligt.

Vores opfattelse er, at der ikke foreligger en grundig analyse og afvejning af hensynet til de særlige danske forhold på området, herunder de omfattende udfordringer som en momspligt vil medføre for hele kunst- og kulturbranchen og særligt for de enkelte rettighedshavere, som kan begrunde at forslaget skal nyde fremme på nuværende tidspunkt.

Vores vurdering er, at det som minimum vil kræve 5-7 år at forberede en forsvarlig indførelse af moms på ophavsretsområdet.

Danske Filminstruktørers administration af ophavsretsvederlag

Danske Filminstruktører udbetaler flere gange årligt rettighedsmidler (vederlæggelse for ophavsrettigheder) til vores medlemmer og til øvrige rettighedshavere, jf. lov om kollektiv forvaltning. Disse rettighedsmidler stammer dels fra Copydan foreningerne, herunder særligt Copydan Verdens TV, og dels fra Create Denmark, som indgår aftaler om danskproduceret audiovisuelt indhold, der udgives på streamingtjenester og hos broadcastere (fx TV2 og DR), herunder også udbetaling af royalties.

Danske Filminstruktører videreudbetaler rettighedsvederlagene til rettighedshaverne (såvel til medlemmer som til ikke-medlemmer) mod en beskeden administrationsprocent, som forelægges for og godkendes af generalforsamlingen hvert år.

Danske Filminstruktører har gennem det sidste års tid sammen med andre organisationer rejst en lang række spørgsmål til Skatteministeriet om den planlagte indførelse af moms, men vi oplever ikke, at vi er blevet hørt eller at vores spørgsmål er blevet analyseret og besvaret. Der udestår derfor besvarelse af en lang række spørgsmål, herunder bl.a.

- Hvilke konsekvenser vil lovforslaget få for en organisation som Danske Filminstruktører, der med hensyn til ophavsretsvederlag er et mellemlid mellem de kollektive forvaltningsorganisationer

(Copydan Verdens TV og øvrige Copydan foreninger samt Create Denmark) og de enkelte rettighedshavere? Dette er ikke berørt i lovbemærkningerne.

- Vil prisstigningen for tv-forbrugerne – en ekstra moms i størrelsen 200-300 mio. kr. årligt for kabel-tv-abonnementer, dvs. en ekstra underholdningsafgift – have afledte konsekvenser for filminstruktører og andre rettighedshavere, for hvem vederlag på dette område er afgørende for muligheden for at kunne leve af deres kreative virksomhed og dermed for, at de kan bidrage til skabelsen af nye danske audiovisuelle produktioner?
- Rettighedsindtægterne risikerer at blive mindre, når forbrugerne skal betale mere, - hvilken påvirkning vil det få for kunst- og kulturlivet generelt set?
- Vil organisationens kontingentopkrævninger fremover også blive momsbelagt?
- Hvordan skal Danske Filminstruktører håndtere den situation, at vi over for de individuelle rettighedshavere udbetaler såvel kabelmidler, der er momsbelagte, og blankmediemidler, der er momsfrie (måske med undtagelse af udgifterne til administration heraf)?
- Hvordan skal Danske Filminstruktører kunne afgøre, om en rettighedshaver har oprettet et cvr-nummer og er blevet momsregistreret, uden at vi vil skulle rette en manuel og tidskrævende forespørgsel til de enkelte rettighedshavere?
- Hvordan skal Danske Filminstruktører og rettighedshaverne håndtere den situation, at man ved udbetaling af beløb under 50.000 kr. ikke kan vide, om beløbsmodtageren gennem udbetalinger af ophavsretsvederlag fra andre organisationer overskrider grænsen på 50.000 kr. med deraf følgende fremadrettet momspligt?
- Er Skattestyrelsen gearret til at håndtere spørgsmål fra titusinder af kunstnere – herunder vores medlemmer – om, hvordan de skal håndtere momsspørgsmålet i forbindelse med individuelle kontrakter, der oftest giver et samlet honorar for såvel en momsfri kunstnerisk virksomhed/løn og en momsbelagt overdragelse/licensering af ophavsrettigheder, herunder i hvilket omfang der skal anvendes splitmoms?

Konsekvenser

Ved en indførelse af momspligt vil Danske Filminstruktører skulle foretage store investeringer i it-systemer samt afsætte betragtelige ekstra udgifter til administration. De ekstra omkostninger til administration vil føre til højere administrationsgebyrer på rettighedsmidlerne, hvilket i sidste ende vil føre til lavere indtægter for rettighedshaverne. Det er vigtigt at være opmærksom på, at vederlag for ophavsrettigheder udgør en betydelig andel af rettighedshavernes samlede økonomi, da honoraret for rettighedshaverens kunstneriske virksomhed/lønningen er fastsat (ofte relativt lavt) under forudsætning om, at rettighedshaveren senere modtager rettighedsvederlag for udnyttelsen. Det er den deling af risiko og succes, som er helt afgørende for det danske rettighedssystem, og for at vi kan have et velfungerende kunstnerisk produktionsmarked i Danmark.

Moms på de ophavsretsvederlag som Copydan Verdens TV hvert år opkræver fra tv-distributørerne (og som forbrugerne vil opleve som reelle prisstigninger) risikerer at få væsentlige negative økonomiske konsekvenser for rettighedshaverne som følge af forventede fravalg, opsigelser og nedskaleringer af kabel-tv-abonnementer. Der er en reel risiko for, at forbrugerne i endnu større omfang end nu kun vil vælge selvstændige udenlandske streamingtjenester, der i dag ikke i samme grad bidrager til det kulturelle kredsløb hvor ophavsretsvederlag bliver brugt til at finansiere nye danske produktioner. Færre kunder med tv-pakker giver lavere ophavsretsvederlag til kunstnerne og derigennem også færre penge til fremtidige danske produktioner.

Ovenstående konsekvenser er på ingen måde reflekteret i konsekvensskemaet på s. 42 i lovudkastet om de administrative konsekvenser for erhvervslivet og borgerne (herunder rettighedshaverne) og angivelsen af udgifter på henholdsvis 4 mio. kr. og 0 kr. synes at være meget virkelighedsfjernt.

Derudover foreslår vi Skatteministeriet at ændre bundgrænsen fra 50.000 kr. til 300.000 kr. for så vidt angår ophavsretsvederlag. Denne bundgrænse er kendt fra momslovens § 48, stk. 2. nr.2 (salg af kunstværker), og en højere bundgrænse vil løse nogle af udfordringerne med indførelse af moms på ophavsretsvederlag, og vil desuden føre til en ligebehandling af kunstnerne.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at Danske Filminstruktører naturligvis anerkender, at danske myndigheder er bundet af retsvirkningerne af EU-domme og derfor er nødsaget til – i en eller anden form – at indføre moms på ophavsretsvederlag. Men da dette høringssvar (og en lang række høringssvar fra vores kollegaer) dokumenterer, at arbejdet med at analysere konsekvenserne af en indførelse af moms på ophavsretsvederlag vil kræve både tid og ressourcer i samarbejde med repræsentanter fra branchen, bør rettidigt omhu fra Skatteministeriets side være at tage denne del ud af lovforslaget for nuværende.

Vi henviser i øvrigt til høringssvarene fra Copydan AV-foreningerne, Samrådet for Ophavsret og Create Denmark, som vi fuldt ud støtter op om.

Med venlig hilsen

DANSKE FILMINSTRUKTØRER

Skatteministeriet
att. André Due Pomowski adp@skm.dk
lovgivningoekonomi@skm.dk

14. oktober 2021
SB-009-057c

Høring af lovforslag om ændring af momsloven om kunstnerisk virksomhed m.m. SKM j.nr. 2021-2113

Danske Forlag takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af momsloven om kunstnerisk virksomhed m.m. Vi skal dog indledningsvis beklage den korte høringsfrist samt manglende forudgående inddragelse.

Lovforslaget vil indebære betydelige administrative og hermed forbundne økonomiske byrder for forfattere og forlag, da forslaget betyder en fundamental ændring af den proces, som i dag praktiseres, hvor vederlag til forfattere fra forlag for kunstnerisk virksomhed ikke tillægges moms. Det er vores bekymring, at ændringen kan få den betydning, at forfattere opgiver deres forfatteraktiviteter, og at de øgede omkostninger hos forlagene betyder færre udgivelser. Dermed kan lovforslaget i sidste ende få betydning for bredden i dansk litteratur.

For at afbøde de alvorlige konsekvenser for bogbranchen opfordrer vi særligt til:

- at registreringsgrænsen flyttes fra de nuværende 50.000 kr. til 300.000 kr.
- at lovforslaget får en bestemmelse om, at der skal igangsættes en proces, hvor der kommer en tæt dialog med branchen om mulighederne for administrative forenklinger samt kommunikation til de mange små forlag og forfattere, som vil blive berørt af lovforslaget
- at tidspunktet for lovens ikrafttræden den 1. januar 2023 udsættes med 2 år eller alternativt, at det overlades til Skatteministeriet at fastsætte en ikrafttrædelsesdato, dog således at loven tidligst træder i kraft den 1. januar 2024.

Praksis i dag

I Den Juridiske Vejledning (2018) pkt. D.A.5.7.2 om momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, står der bl.a., at "Når en kunstner indgår en aftale med fx et forlag, er det en konkret vurdering, om kunstneren har indgået en aftale om salg af ophavsrettigheden eller kunstneren har indgået en forvaltningsaftale

.... .Beholder forlaget en procentdel af udbetalte royalties fra tredjemand, er det kunstnerens betaling for forlagets administrationsydelse til kunstneren. Kunstneren er altså stadig indehaver af ophavsretten og er den, som leverer en momsfrataget kunstnerisk ydelse mod betaling af royalties m.v.” Medlemmer af Danske Forlag har tillige oplyst, at medarbejdere hos SKAT i konkrete tilfælde på (uformel) forespørgsel har tilkendegivet, at ydelserne er momsfrataget.

På den baggrund har det været forlagenes forståelse, at forfatteres ydelser skal behandles som momsfrataget kunstnerisk ydelse, og der er blevet administreret i overensstemmelse hermed. Den samme præmis har gjort sig gældende for bl.a. litterære oversættere og bogillustratorer. Når der herefter anvendes betegnelsen "forfattere", omfatter det dermed som udgangspunkt også litterære oversættere og bogillustratorer, samt andre leverandører af ydelser med kunstnerisk/redaktionel frihed.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det fremgår af lovforslagets side 43, at forslaget ingen administrative konsekvenser har for erhvervslivet. Dette er ikke korrekt.

Da forlagene har indrettet deres administrative systemer og praksisser i overensstemmelse med ovenstående forståelse af SKATs praksis og udtalelser, vil der være væsentlige administrative og ressourcekrævende omkostninger forbundet med den i loven beskrevne ændring. Dertil kommer, at den nye ordning med moms på forfattervederlag vil være væsentlig mere vanskelig at håndtere både for forlag og forfattere. For så vidt angår konsekvenserne for forfatterne henvises til høringsvar fra Dansk Forfatterforening. I praksis vil lovforslaget betyde, at der på forlagene skal ansættes ekstra medarbejdere til at administrere ordningen, således at man kan håndtere den omfattende ekstra administration ved momsbehandling og i forbindelse med indberetning til SKAT kan adskille de almindelige ydelser fra de momspligtige kunstneriske ydelser.

For at give et indblik i antallet af transaktioner, kan som eksempel nævnes, at tre af Danske Forlags største medlemmer (Gyldendal, L&R og JP/Politikens Forlag), oplyser, at de i 2020 tilsammen havde ca. 47.000 transaktioner med udbetalinger til forfattere. 90 % af disse udbetalinger var under 5.000 kr.

For at belyse de konkrete administrative konsekvenser for forlagene kan det eksempelvis nævnes, at Gyldendal estimerer de øgede årlige administrative ressourcer i størrelsesorden 1,5-2 mio. kr. samt en engangsinvestering til it-udvikling i størrelsesordenen 1-2 mio. kr. Forlaget Lindhardt og Ringhof estimerer årlige ekstraressourcer på ca. 500.000 kr. og engangsinvesteringer til it-udvikling på ca. 1 mio. kr., og JP/Politikens Forlag estimerer en engangsomkostning på 100.000 kr. og årlige ekstraudgifter på ca. 800.000 kr.

I lovforslagets side 37, 2. afsnit står der; "Området for Bedre Regulering – Erhvervsstyrelsen vurderer, at lovforslaget for så vidt angår justering af reglerne for kunstnerisk virksomhed medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet som følge af momspligten for rettighedshavende

kunstnere i forhold til udarbejdelse og indberetning af momsregnskab. Disse konsekvenser vurderes at være under 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere”.

Som det fremgår, vil de administrative økonomiske konsekvenser alene for bogbranchen overstige 4 mio. kr., så SKAT opfordres til at lave nye beregninger.

Ikrafttrædelsestidspunkt bør udskydes, og dialog bør gennemføres mellem SKAT og de relevante organisationer om administrative forenklinger og kommunikation

Det fremgår af lovforslagets § 14 stk. 4, at forslaget har virkning fra og med den 1. januar 2023. Danske Forlag opfordrer til, at forslaget tidligst har virkning fra og med den 1. januar 2025. Alternativt, at det overlades til Skatteministeriet at fastsætte en ikrafttrædelsesdato, dog således at loven tidligst træder i kraft den 1. januar 2024.

Det skyldes, at forlagene ikke forventer at kunne nå at have de pålagte omfangsrige systemændringer klar til 1. januar 2023. Dertil kommer, at forlagene står overfor at skulle foretage andre ændringer af deres administrative processer og IT-systemer i overensstemmelse med DSM-direktivets bestemmelser om transparens i kontrakter mellem ophavsmænd og udgivere. Kulturministeriet har i mail af 24. september 2021 oplyst, at de relevante bestemmelser i DSM-direktivet først forventes gennemført ved en ændring af ophavsretsloven, som fremsættes i Folketinget i efteråret 2022. Først herefter vil forlagene kunne iværksætte de påkrævede administrative og systemmæssige ændringer, og dermed er det helt urealistisk, at implementeringen kan være gennemført pr. 1. januar 2023. Det vil være samfundsmæssigt ressourcspild, hvis forlagene først skal ændre systemerne i overensstemmelse med momsdirektivet og derefter foretage nye ændringer i overensstemmelse med DSM-direktivet. Vi opfordrer derfor til, at ikrafttrædelsestidspunktet også fastsættes under hensyntagen til den udskudte implementering af DSM-direktivet.

En udskydelse af ikrafttrædelsestidspunktet vil herudover muliggøre, at der indledes en grundig og afdækkende dialog mellem SKAT og de relevante organisationer om, hvordan de administrative konsekvenser kan lempes ved at lave administrative forenklinger, ligesom SKAT kan bistå med at iværksætte en kommunikativ indsats overfor særligt forfatterne, således at de mange henvendelser, som forslaget ellers må forventes at afstedkomme til SKAT fra såvel forfattere som forlag, kan begrænses. For yderligere uddybning henvises til høringsvar fra Dansk Forfatterforening.

Opfordring til ændringer i momslovens § 48

Det havde været en stor administrativ fordel, hvis de nugældende regler var blevet bevaret, men Danske Forlag forstår, at SKAT lægger til grund, at ændringen af momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, er nødvendiggjort af fortolkningen af EU's momsdirektiver.

Danske Forlag opfordrer til, at det afdækkes, om der er andre muligheder for at afbøde de ekstraordinære administrative byrder og økonomiske omkostninger, som forfattere og forlag vil blive

ramt af som følge af ændringen af momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, og peger for indeværende på følgende:

Forhøjelse af registreringsgrænsen (§ 48)

Vi har noteret, at momslovens § 48, stk. 2 indeholder differentierede bundgrænser for hhv. blindes salg af varer og ydelser (170.000 kr. årligt) og kunstneres førstegangssalg af egne kunstgenstande (300.000 kr.). Vi opfordrer til, at der indsættes en særlig registreringsgrænse for forfattervirksomhed inspireret af de to andre regler, således at § 48, stk. 2 nr. 3 får følgende ordlyd:

”Stk. 2. Der skal ikke ske registrering og betales afgift af

.....

3) indtægter fra forfattervirksomhed, jf. § 13, stk. 1, nr. 7, når indtægterne hverken i det løbende eller i det foregående kalenderår overstiger 300.000 kr. Der skal alene betales afgift af det salg, som finder sted efter registreringspligtens indtræden.”

En forhøjelse af registreringsgrænsen vil betyde en lettelse af de administrative byrder for mange forfattere samt arvinger, som ikke ønsker en momsregistrering. Der henvises til en uddybning i Dansk Forfatterforenings høringssvar.

Registreringspligtens indtræden (§ 48)

Uforudsigeligheden ift. hvornår forfatteren overstiger bundgrænsen, er identificeret som et stort problem i forhold til ændringen både hos ophavsmændene og deres aftaleparter. For at lette de administrative udfordringer foreslår vi flg. tilføjelse til momslovens § 48, stk. 1 (markeret med kursiv), som er inspireret af formuleringerne om afgiftspligtens indtræden i § 48, stk. 2, nr. 2:

”§ 48, stk. 1. Afgiftspligtige personer etableret her i landet skal uanset § 47, stk. 1, ikke registreres og betale afgift, når de samlede afgiftspligtige leverancer ikke overstiger 50.000 kr. årligt, hverken i det løbende eller i det foregående kalenderår. Der skal alene betales afgift af det salg, som finder sted efter registreringspligtens indtræden.....”

En sådan ændring, hvor perioden fastlægges til en bestemt, tilbagevendende periode og en fast indtræden af registreringspligten, vil medføre en langt større forudsigelighed både for ophavsmændene og deres aftaleparter. Det vil også have en positiv effekt ift. korrekt momsregistrering (compliance) og dermed nedsætte behovet for interaktion fra Skattemyndighedernes side.

Behov for tilsagn om den korrekte behandling af faktureringsprocessen

Lovudkastet efterlader tvivl hos forlagene om den fremtidige korrekte behandling af faktureringsprocessen. Danske Forlag opfordrer til, at der nedsættes en arbejdsgruppe, som afdækker mulighederne for administrative forenklinger. Forlagene har f.eks. behov for at få præciseret, at nedestående praktiske forvaltning vil være i overensstemmelse med loven:

Det er den enkelte ophavsmand, der har ansvaret for, hvornår momspligten indtræder, og det er ophavsmanden, der er ansvarlig for korrekt momsbehandling af egne leverancer.

Forlaget gør generelt ophavsmændene opmærksom på, at ydelserne som udgangspunkt er momspligtige, og at den enkelte ophavsmand skal momsregistreres, hvis vedkommende tjener over den fastsatte bundgrænse på x kr. på 12 måneder.

Forlaget beder ophavsmændene om at holde forlaget orienteret om ophavsmændenes aktuelle momsstatus.

Forlaget skal til enhver tid kunne basere momsbehandlingen på den momsstatus, forlaget på betalingstidspunktet har oplysning om (modtaget tidligere fra den enkelte ophavsmand), da forlaget ikke kan gennemføre en kontrol hos den individuelle ophavsmand før hver udbetaling.

Hvis forlaget har fået oplyst, at vederlaget skal pålægges moms, er forlaget dermed også berettiget til at fradrage momsen.

Forlaget skal kunne udbetale alle de enkeltstående rettighedsvederlag, som ligger under den fastsatte bundgrænse på x kr. som ikke-momsbelagt, medmindre forlaget på betalingstidspunktet har fået oplyst, at ophavsmanden er momsregistreret, idet forlaget henholder sig til den information om momsstatus, som forlaget har til rådighed.

Ved udbetalinger af enkeltbeløb over den fastsatte bundgrænse på x kr. til en modtager, der ikke efter forlagets kendskab er momsregistreret, tilbageholder forlaget midlertidigt beløbet og anmoder om oplysning om momsstatus og korrekt momsbehandling.

Det vil aldrig blive forlagets ansvar at kontrollere, om der er indtrådt momspligt for en ophavsmand. Dette gælder uanset at løbende udbetalinger fra forlaget inden for den fastsatte periode for opgørelse mhp. indtræden af momspligt samlet overstiger den fastsatte bundgrænse på x kr.

I de tilfælde hvor ophavsmanden har oplyst, at vederlag skal pålægges moms, eller den enkelte udbetaling overstiger den fastsatte bundgrænse på x kr., udsender forlaget information til ophavsmanden om beløbet til betaling med moms eller alternativt Self Billing faktura og beder om at modtage en faktura eller bekræftelse på Self Billing fakturaen. Beløb udbetales først efter modtagelse af faktura/godkendelse af Self Billing faktura. Forlaget er ikke forpligtet til derudover at rykke modtagere af momsbelagte rettighedsvederlag for faktura / godkendelse af Self Billing-faktura.

Beløb under den fastsatte bundgrænse på x kr. udbetalt uden moms, som modtageren efterfølgende meddeler, skulle være udbetalt med moms (korrekte momsstatus var ikke meddelt inden udbetaling), kan forlaget være nødt til at korrigere hos SKAT, ligesom selve udbetalingen skal modregnes i en udbetaling med moms. Dette gælder dog kun inden for samme skatteår/regnskabsår.

Hvis indberetning til SKAT skal ske af alle rettighedsvederlag, uanset om de er momspligtige eller momsfri, får forlaget en stor udfordring med at holde momspligtige rettighedsvederlag adskilt fra andre udbetalte momspligtige vederlag, der ikke vedrører rettigheder. Forlaget vil derfor ikke sondre i indberetningen, og forlaget kan derfor indberette alle vederlag, uanset om de vedrører rettigheder.

Herudover er der behov for at få afklaret den momsmæssige behandling af hhv. danske forlags betaling for rettighedsudnyttelse til rettighedshavere baseret uden for landets grænser samt danske forlags modtagelse af betaling fra udlandet for udnyttelse af rettigheder.

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Christine Bødtcher-Hansen

Direktør

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260

Skatteministeriet
Att. André Due Pomowski

S. 1
15. oktober 2021

Høring af lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love

Danske Gymnasier
D +45 3318 8260
mail@danskegymnasier.dk

Danske Gymnasier har den 6. oktober 2021 fået videresendt Skatteministeriets høring af udkast til lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love (Ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed, brugtmoms, momsgødtgørelse og -fritagelse for diplomater og justering af momsreglerne om undervisning, turistsalg og fjernsalgsvirksomheders registrering for visse punktafgifter m.v.).

Lovforslaget indeholder bl.a. en ændring af moms-fritagelsen for kunstnerisk virksomhed, således at meddelelse af licens til ophavsrettigheder ikke længere kan sælges uden moms.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår følgende eksempel. ”Pålæggelsen af moms på licens til intellektuelle ejendomsrettigheder vil belaste moms-fritagne virksomheder og foreninger, der bruger sådanne rettigheder. F.eks. tandlægen der spiller musik under tandbehandling, eller f.eks. privatskoler der via CopyDan betaler for licens til intellektuelle ejendomsrettigheder. Her vil betalinger til rettigheder fremover blive pålagt moms, og de moms-fritagne virksomheder har ikke fradragsret for deres købsmoms.”

Som Danske Gymnasier forstår lovforslaget, vil det medføre økonomiske merudgifter for private uddannelsesinstitutioner, da disse modtager taxametertilskud inklusiv moms og derfor ikke har adgang til kompensation fra Børne- og Undervisningsministeriet for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven (ikke-fradragsberettiget købsmoms), og som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, jf. Bekendtgørelse om momskompensation til

institutioner for erhvervsrettet uddannelse, institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, erhvervsakademier, professionshøjskoler m.fl.

Danske Gymnasier finder det stærkt kritisabelt, at uddannelsesinstitutionerne med lovforslaget stilles økonomisk forskelligt alt efter om de er private eller offentlige. Vi mener derfor, at nærværende lovforslag, såfremt det vedtages, bør modsvares af en tilsvarende kompensation for de merudgifter, som private uddannelsesinstitutioner kommer til at få.

Endeligt går vi ud fra, at Sankt Annæ Gymnasium som kommunal institution sidestilles med de øvrige offentlige institutioner og således heller ikke belastes økonomisk af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Birgitte Vedersø
Formand

S. 2
15. oktober 2021

Kære André Due Pomowski

I DPA bakker vi op om Kodas hørings svar vedr. den foreslåede indførsel af moms på rettigheder.

Som organisationen for professionelle sangskrivere og producere i Danmark kan vi kun beklage den effekt den foreslåede implementering vil have, både for vores godt 850 medlemmer, men også for slutbrugeren af musik, som vil opleve dette som en prisstigning på slutproduktet.

Både Kodas indstilling om forhøjelse af beløbet fra nuværende 50.000 til 300.000 (jf. kunstnermomsen), en længere indkørfase samt alternativ momssats er i vores øjne essentielle ændringer, som kan sikre et stærkt og bæredygtigt skabermiljø også i fremtiden.

På bestyrelsens og foreningens vegne,

Tobias Stigaard Stenkjær

Forperson, sekretariatschef
DPA – professionelle sangskrivere og producere
Lautrupsgade 9, 5. sal
2100 København Ø
M: +45 26 84 21 39
W: dpa.org
F: facebook.com/dpa.org
I: @dpa_musik

Fra: Dicle Duran Nielsen <ddn@koda.dk>

Sendt: 14. oktober 2021 14:56

Til: Tobias Stenkjær <tobias@dpa.org>

Emne: VS: J.nr. 2021-2113. Hørings svar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af momsloven mv. på vegne af Koda, Koda Dramatik og Nordisk Copyright Bureau (NCB)
T.o.

Fra: Dicle Duran Nielsen

Sendt: 14. oktober 2021 14:44

Til: 'André Due Pomowski' <ADP@skm.dk>

Cc: 'lovgivningoekonomi@skm.dk' <lovgivningoekonomi@skm.dk>

Emne: J.nr. 2021-2113. Hørings svar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af momsloven mv. på vegne af Koda, Koda Dramatik og Nordisk Copyright Bureau (NCB)

Kære André Due Pomowski

Vedhæftet fremsender jeg hørings svar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af momsloven mv. på vegne af Koda, Koda Dramatik og Nordisk Copyright Bureau (NCB).

Venlig hilsen / Best regards

Dicle Duran Nielsen

Juridisk chef
Director of Legal

M: +45 31 14 61 99
ddn@koda.dk

Lautrupsgade 9
2100 København Ø
T: +45 33 30 63 00
www.koda.dk

Til rette vedkommende

Danske Skønlitterære Forfattere takker for muligheden for et hørings svar.

Vi henviser til Dansk Forfatterforenings hørings svar, da dette svar er repræsentativt for vores medlemmer. For god ordens skyld er deres svar vedhæftet denne mail.

Jeg kan oplyse, at Danske Skønlitterære Forfattere har 220 medlemmer.

På vegne af foreningen

Rasmus Graff

—

Rasmus Graff
Sekretariatschef

Danske Skønlitterære Forfattere
Stavangergade 6, kld. tv. (indgang fra Kristianiagade)
DK-2100 København Ø

+45 61 28 68 26
kontor@forfattere.org
www.forfattere.org

Mandag til torsdag kl. 10-13

Skatteministeriet
Att: André Due Pomowski
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 - København K

Danske
Tegneserieskabere

Formand **SUSSI BECH**
Brandts Vænge 11
DK 3460 Birkerød
formanden@dansketegneserieskabere.dk
+45 20 48 76 35

Sekretær **INGO MILTON**
Hyldevej 7
DK 3500 Værløse
ingo@ingomilton.dk
+45 27 44 96 09

www.dansketegneserieskabere.dk

København, 14. oktober 2021

Sendt pr. e-mail til adp@skm.dk med
kopi til lovgivningoekonomi@skm.dk

Høringssvar om ændring af momsloven, j.nr. 2021-2113: Moms på ophavsretsvederlag, jf. lovforslagets § 1, nr. 4

Til Skatteministeriet,

Idet vi kvitterer for Skatteministeriets høringsbrev af 17. september 2021, fremsender vi hermed høringssvar på de danske tegneserieskaberes vegne.

SKAT ønsker at ændre gældende praksis og fjerne momsfrigørelsen for alle kunstnere, som individuelt sælger en specifik ikke-eksklusiv licens til en virksomhed. Dette ønske er dog ikke udtryk for et uomgængeligt krav fra EU, da denne momsfrigørelse (momsloven § 13, stk. 7) var i kraft før indførelsen af momsdirektivet og derfor er omfattet af en såkaldt "stand still", hvorved Danmark ikke er pålagt at ændre momslovgivningen og den eksisterende praksis på dette punkt.

Danske Tegneserieskabere opfordrer derfor til, at man fortsætter del af den gældende praksis og beholder momsfrigørelsen for kunstnere, som individuelt sælger en specifik ikke-eksklusiv licens til en virksomhed. Det gør vi af følgende grunde:

I lovforslaget side 35, pkt 3.1, angives at merprovenuet til SKAT på ca. 200 mio. hovedsagelig vil komme fra salg af private tv-abonnements-pakker (ikke public service medier). Der er her tale om relativt få, men store udbydere med mange slutbrugere.

Der kommer ikke noget merprovenu til SKAT ved at indføre moms på kunstneres individuelle salg af licenser til momsregistrerede producenter. Man forlænger blot momskæden bagud, men da mellemliggende led afløfter afgiften, øger det ikke afgiften på slutbrugeren og dermed slut-

provenuet til SKAT. Men ændringen vil alligevel berøre tusindvis af transaktioner vedr. tusindvis af personer/kunstnere hvert år.

Det forekommer helt formålsløst – og stik imod lovforslagets erklærede mål om at lette de administrative byrder for danske virksomheder – at påføre disse tusindvis af rettighedshavere/kunstnere nye, årlige udgifter til administration og revisorhjælp, når det ikke medfører et øget provenu til SKAT.

I lovforslagets pkt 4.1 anføres, at forslaget i nogle tilfælde kan komme kunstnerne til gode fordi de efter den tvungne momsregistrering vil kunne fradrage moms ved køb af udstyr. Hertil er kun at sige, at de kunstnere som finder, at er en fordel at lade sig momsregistrere, allerede har gjort det.

Lovpligten gennem den bebudede lovændring kan derfor kun ses som en byrde. Indførelse af moms på ophavsretsvederlag vil for mange kunstnere betyde, at de må indhente bistand fra revisorer til at håndtere momsregnskab m.v. Billedkunstnere har en meget lav gennemsnitsindtægt sammenlignet med andre grupper i samfundet; en sådan ekstraudgift til administration af moms vil belaste kunstnerens økonomi betydeligt.

Hvis SKAT ikke finder disse grunde tungtvejende nok og fortsat ønsker at ophæve momsfrigørelsen for kunstnere, som individuelt sælger en specifik ikke-eksklusiv licens til en virksomhed, foreslår Danske Tegneserieskabere, at registreringsgrænsen flyttes fra 50.000 kr. til 300.000 kr. for så vidt angår ophavsretsvederlag, inspireret af bestemmelserne i momslovens § 48, stk. 2, nr. 2, der drejer sig om kunstneres salg af fysiske kunstgenstande. En lignende højere bundgrænse for ophavsretsvederlag vil kunne nedsætte behovet for momsregistrering af de mindste og mest sårbare kunstnerøkonomier og dermed lette de mange problemer i væsentlig grad.

Med venlig hilsen,

SUSSI BECH
Formand
Danske Tegneserieskabere

INGO MILTON
Sekretær
Danske Tegneserieskabere

De Samvirkende Købmænd, der repræsenterer 1.500 købmænd i bl.a. Meny, Spar og Rema 1000, har modtaget høringen vedr. ovennævnte.

DSK deler ministeriets opfattelse af, at det ikke er hensigtsmæssigt, at det er forbrugeren selv, der skal betale punktafgift efter køb i andre lande (fjernsalg.)

Det er derfor yderst fornuftigt at "stramme bardunerne" ligesom der også er brug for ekstra opmærksom i de tilfælde, hvor der teknisk set ikke er tale om fjernsalg, men hvor udenlandske virksomheder sælger til danske forbrugere, og formelt set selv lader forbrugeren indgå aftale om hjemtransport.

Mange hilsener

Claus Bøgelund Nielsen

Vicedirektør

The logo for DSK (De Samvirkende Købmænd) consists of the letters 'DSK' in a bold, black, sans-serif font. The letters are closely spaced and have a slightly irregular, hand-drawn appearance.

De Samvirkende Købmænd

Islands Brygge 26, 2300 København S

D + 45 23 45 30 59 | T +45 39 62 16 16

cbn@dsk.dk | www.dsk.dk,

Twitter [@ClausBoegelundN](https://twitter.com/ClausBoegelundN)

Kære Skatteministerium.

Vi, DJBFA – Sangskrivere og Komponister, bakker op omkring Kodas hørings svar vedr. moms som er videresendt her.

Bedste hilsner
Anna Lidell

Forkvinde for [DJBFA](#) – Sangskrivere og komponister

[Producer og komponist](#)

Næstforkvinde i [Koda](#)

Bestyrelsesmedlem i [Spot Festival](#), [Ars Nova](#) og [CIAM](#) – The International Council for Music Creators.

Fra: Dicle Duran Nielsen

Sendt: 14. oktober 2021 14:44

Til: 'André Due Pomowski' <ADP@skm.dk>

Cc: 'lovgivningoekonomi@skm.dk' <lovgivningoekonomi@skm.dk>

Emne: J.nr. 2021-2113. Hørings svar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af momsloven mv. på vegne af Koda, Koda Dramatik og Nordisk Copyright Bureau (NCB)

Kære André Due Pomowski

Vedhæftet fremsender jeg hørings svar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af momsloven mv. på vegne af Koda, Koda Dramatik og Nordisk Copyright Bureau (NCB).

Venlig hilsen / Best regards

Dicle Duran Nielsen

Juridisk chef
Director of Legal

M: +45 31 14 61 99
ddn@koda.dk

Lautrupsgade 9
2100 København Ø
T: +45 33 30 63 00
www.koda.dk

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 – København K

15. oktober 2021

Alene fremsendt pr. e-mail til adp@skm.dk med kopi til lovgivningogoekonomi@skm.dk med angivelse af j.nr. 2021-2113. Høringssvar om ændring af momsloven, Moms på ophavsretsvederlag, jf. lovforslagets § 1, nr. 4

Film- og TV arbejderforeningen (FAF) har følgende bemærkninger til lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love (SKM: 695254)

I Skat lovforslag står der bl.a. på side 35, at udgifterne for erhvervslivet:

Området for Bedre Regulering – Erhvervsstyrelsen vurderer, at lovforslaget for så vidt angår justering af reglerne for kunstnerisk virksomhed medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet som følge af momspligten for rettighedshavende kunstnere i forhold til udarbejdelse og indberetning af momsregnskab. Disse konsekvenser vurderes at være under 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

FAF har svært ved at forstå, at omkostningerne kan vurderes til at være under 4. mio. kr., idet mange kunstnere er selvstændige og dermed en del af erhvervslivet. Udgifterne pålægges de mange rettighedsforvaltninger i medlemsorganisationerne, der står for udbetalingerne. Rettighedsforeningerne skal foretage ændringer i deres it-systemer og har derefter løbende udgifter til en øget administration. Udgifter kan kun dækkes med rettighedsmidler, hvormed det reducerer kunstnernes indtægter og dermed også den del af erhvervslivet som kunstnerne repræsenterer. Der er derfor behov for at undersøge den forventede størrelse af de løbende udgifter til administrationen.

Det er en ny og meget krævende administrativ byrde som pålægges forvaltningsorganisationen. Når midlerne kommer ind til Copydan så overføres de efterfølgende til rettighedsforvaltningerne, hvorefter midlerne udbetales til kunstnerne, som i nogle tilfælde skal svare moms af dem.

Ved selvfakturering er det forvaltningsorganisationen som på vegne af rettighedshaver udsteder fakturaen. Dette vil kræve:

- Viden omkring hvorvidt rettighedshaverne er momsregistreret
- Indgået aftale mellem rettighedshaverne og forvaltningsorganisation
- Fastlagt fremgangsmåde, hvorefter rettighedshaver godkender hver enkelt faktura
- Anskaffelse og drift af IT til håndtering

Nedenfor er der en fremstilling af sagsbehandlerforløbet:

For at efterleve Momsloven §4, Stk. 4. gælder følgende: *Når en formidler af en ydelse handler i eget navn, men for en andens regning, anses formidleren for selv at have modtaget og leveret den pågældende ydelse.*

Det betyder i praksis følgende:

- FAF's modtagelse af ydelsen: Rettighedshaver sender faktura til FAF
- Hvis rettighedshaver ikke er momsregistreret sendes faktura uden moms

- Alle fakturaer til Copydan skal være incl. Moms

I et regneeksempel gælder følgende:

FAF fakturerer Copydan for rettighedsmidler

4.650.000 kr. moms heraf 1.116.250 kr.

FAF modtager fakturaer fra rettighedshavere vedr. rettighedsmidler

Der var 4.650.000 kr. til fordeling, heraf blev der fordelt sættes lig med udbetalt:

154 beløb under 50.000 kr. i alt 2.185.000 kr. moms heraf 0 kr.

32 beløb over 50.000 kr. i alt 2.465.000 kr. moms heraf 616.250 kr.

Skats provenu 1.116.250 kr. – 616.250 kr. = 500.000 kr.

Skats provenu skal reduceres med momsfradrag på omkostninger (2020 tal) til

Revisor: 138.000 (alle fordelingsregnskaber)	moms =	34.500
Rettighedssystem: 175.000	moms =	43.750
Dataindsamling: 120.000	moms =	30.000

Skats provenu efter momsfradrag på omkostninger 391.750 kr.

FAF indstiller, at der foretages ændringer i lovforslaget, så momsen ikke kommer til at blive en administrativ byrde for den kunstneriske del af erhvervslivet, forvaltningsorganisationerne og deres medlemmer. Indførelsen af moms på rettighedsmidler er en meget krævende opgave, hvor administrationen vil reducere kunstnernes indtægter og dermed medføre økonomiske konsekvenser for denne del af erhvervslivet.

FAF ønsker derfor, at få ændret lovforslaget så moms problemstillingen ikke vil give de ovenstående administrative omkostninger til forvaltningen, fordi udgifterne kan kun dækkes ved at reducerer kunstnernes rettighedsudbetalinger fra forvaltningsorganisationen. Ændringen kunne evt. gøres ved at forhøje momskravet til 100.000 kr. pr. person eller af løfte momsen før den når til rettighedsforeningerne, hvis der skal momses.

I det fremsendte lovforslag er det kun staten der er sikker på at få et provenu, mens rettighedshaverene vil få reduceret deres indtægt.

Med venlig hilsen

Rene Høyer Jørgensen

Sekretariatschef / Head of secretariat

FAF:

2021-2113

Forbrugerrådet Tænk vurderer, at lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love ligger uden for vores interesseområde, og vil derfor undlade at forholde os til hertil. Forbrugerrådet Tænk kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Uffe Rabe Krag
Politisk chef

Forbrugerrådet Tænk
T +45 7741 7741 / urk@fbr.dk / taenk.dk
Fiolstræde 17 B / Postboks 2188 / 1017 København K

Forbrugerrådet
Tænk

Danish Consumer Council

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 - København K

Att. **André Due Pomowski**, adp@skm.dk
CC: lovgivningoekonomi@skm.dk

København 15. oktober 2021

Høringssvar vedr. forslag om ændring af momsloven, j.nr. 2021-2113 fra Forenede Danske Antenneanlæg og Danske Mediedistributører.

Vi vil gerne takke for muligheden for at deltage i høringsprocessen vedr. dette lovforslag.

Vi skal indledningsvist bemærke, at Danske Mediedistributører, foreningens medlemsvirksomheder, Forenede Danske Antenneanlæg, FDA samt en lang række antenneanlæg ikke var omfattet af den af Skatteministeriet udarbejdede høringsliste ved udsendelse af invitation til høringsprocessen.

Mediedistributørerne og antenneanlæggene har heller ikke været inviteret til de i alt fire interessentmøder i hhv. Kulturministeriet og Skatteministeriet over det seneste år med mulighed for at stille spørgsmål eller få uddybende forklaring.

Høringslisten omfatter således flere end 20 rettighedsorganisationer og rettighedsforvaltere, mens ikke en eneste distributørvirksomhed eller noget antenneanlæg er på listen, til trods for at stort set hele det forventede bruttoprovenu på ca. 260 mio. kr. skal betales af distributører og antenneanlæg.

Vi har derfor heller ikke haft lejlighed til at gøre opmærksom på de dramatiske konsekvenserne for tv-markedet, som lovforslaget kan få, endsige redegøre for risikoen for tab på eksisterende kontrakter som følge af en så hurtig implementering, som der er lagt op til.

Det er for os helt uforståeligt, at hverken Kulturministeriet eller Skatteministeriet finder anledning til af egen drift at inddrage alle berørte virksomheder og organisationer, for hvem et lovforslag har så betydelige økonomiske konsekvenser.

Den manglende inddragelse forekommer så meget desto mere uforståelig i betragtning af forslaget meget korte høringsfrist.

Frister og kontrakter

Tv- og musikrettigheder forhandles og indgås ofte på kontrakter, som løber over flere år. Det er nødvendigt for at skabe klarhed over omkostningerne for tjenester, hvis forretningsgrundlag ofte hviler på en flerårig horisont. Kontrakter om tv-indhold indgås således på flerårige aftaler, men det gælder eksempelvis også for musiktjenester og andre aftaler om rettighedsbetalinger.

Indførelse af momsbetaling på rettigheder midt i en kontraktperiode vil markant forringe forretningsgrundlaget for eksisterende tjenester og produkter, idet rettighedsbetalingen er den største enkeltstående udgift.

En gennemførelse af lovforslaget kræver således betydeligt længere tidshorisont, end der er lagt op til, hvis de berørte aktører skal have mulighed for at omstille sig til et andet omkostningsniveau.

Provenuberegning

Ifølge lovforslaget skønnes statens bruttoprovenu til ca. 260 mio. kr. årligt, og netto ca. 200 mio. kr. '...efter tilbageløb og adfærd' (tabel 3.1. side 34).

Provenuberegningen er efter vores opfattelse misvisende.

Rettighedsbetalingen fra mediedistributører og antenneanlæg beløber sig aktuelt til ca. 1,3 mia. kr. årligt fordelt på hhv. retransmissionsvederlag og digitale rettigheder (Copydans årsrapport for 2019). Indførelse af moms på rettighedslicens vil således alt andet lige udløse en momsbetaling på ca. 325 mio. kr. alene på tv-markedet, dvs. hos mediedistributører og de lokale antenneanlæg, der har kontrakt om signallevering fra mediedistributørerne.

Dertil kommer, at det estimerede bruttoprovenu også indeholder momsbetaling som følge af lovforslagets øvrige elementer.

Virkning for kunder

Vi finder generelt, at lovforslaget bagatelliserer konsekvenserne for tv-kunderne og tv-markedet. På side 36, 3. afsnit, anføres således, at kun '...en lille del af prisen på forbrugeres tv-abonnementer er momsfritaget'.

Det er utvivlsomt, at rettighedsbetalingen kun udgør en del af den samlede abonnementspris, og at prisforhøjelsen med 25 pct. moms ikke i alle tilfælde vil have stor virkning for den fulde abonnementsbetaling.

Rettighedsbetalingen er hos distributørerne anført som en selvstændig post på kundefakturaerne. Prisforhøjelsen som følge af indførelsen af moms vil således blive tydeligt knyttet til rettighedsbetalingen.

Det er vores klare forventning, at en så tydelig prisstigning – uagtet at den i nogle øjne vil være beskeden – vil få negative konsekvenser både for det samlede kundetal og for kundernes generelle opfattelse af berettigelsen af rettighedsbetaling. Rettighedsbetalingen reguleres (stiger) kontraktligt hvert år, og giver altid anledning til kritik og diskussion blandt kunderne.

Vi vurderer, at den momsdrævede prisforhøjelse typisk vil blive i størrelsesordenen 15-20 kr. pr. måned afhængigt af abonnement og udbyder. Forholdsmæssigt vil prisstigningen afhænge af tv-abonnementets samlede indhold, idet rettighedsbetalingen primært relaterer sig til public service kanalerne, som indgår i alle tv-pakker.

Et konkret eksempel: Hos et mindre antenneanlæg i Sønderjylland koster den mindste tv-pakke i dag ca. 140 kr. pr. måned, hvoraf mere end en tredjedel er rettighedsbetaling. Med forslaget vil kunder med denne pakke opleve en prisstigning på næsten ti pct. uden at der tilføjes pakken nogen former for yderligere indhold. For større og dyrere pakker vil stigningen være procentvis mindre, men i kroner og øre højere.

De momsdrævede prisforhøjelser vil ramme tre ud af fire af landets husstande, nemlig samtlige de knap to mio. husstande der fortsat har tv-abonnement.

Virkning for tv-markedet

For at forstå effekten på tv-markedet, er det nødvendigt at se på markedets pengestrømme. Mediedistributører og antenneanlæg betaler således hvert år i alt ca. 5 mia. kr. i abonnement og rettigheder til hhv. broadcastere og øvrige rettighedshavere gennem forvaltningsselskaberne. Dertil kommer broadcasternes ca. to mia. kr. i reklameindtægter fra de tv-kanaler, som indgår i tv-pakkerne. I alt en pengestrøm på ca. 7 mia. kr. (svarende til ca. 3.500 kr. pr tv-kunde).

Indførelsen af rettighedsmoms angår kun den del af pengestrømmen, som består af rettighedsbetaling, ca. 1,3 mia. kr. årligt – mens evt. opsigelse af abonnement, som følge af den momsdrævede prisstigning, vil have effekt på den samlede pengestrøm.

Skatteministeriet har imidlertid ikke forholdt sig til, hvilken effekt forslaget vil få på forbrugeradfærden på tv-markedet ud over en konstatering af, at det vil '...umiddelbart medføre højere priser på tv-abonnementer for private forbrugere.'

Skatteministeriets eneste iagttagelse af risikoen for negativ udvikling i kundetallet fremgår af næstsidste afsnit på side 36:

For kunstnerne kan forslaget på den ene side potentielt komme kunstnerne til gode, da de i nogle tilfælde vil kunne fradrage moms ved køb af udstyr m.v., som kan henføres til ”produktion af rettigheder.” På den anden side vil pålæggelsen af moms på rettigheder dog alt andet lige reducere efterspørgslen for kunstnerne, når brugerne af rettigheder i forbindelse med f.eks. tv-abonnementer får højere priser.

Når Skatteministeriet i sin provenu-beregning taler om effekt af ’tilbageløb og adfærd’, er det en vurdering af effekten af hhv. fald i anden momslagt forbrug og ændringer i arbejdsbud.

Det er efter vores opfattelse helt urealistisk at forvente, at en prisstigning, der alene er drevet af moms og altså ikke kan knyttes til produktforbedringer, fx flere tv-kanaler eller bedre adgang til sportsrettigheder, ikke vil påvirke kundefærdigheden på tv-markedet.

Ministeriets provenuberegning er således også urealistisk, fordi den estimerer et *varigt* bruttoprovenu på 260 mio. kr. årligt uden vurdering af markedsudviklingen. Vi kan dog ikke ud fra det foreliggende se, om det estimerede, varige provenu baserer sig på et tilsigtet lavt markedsestimat – jf. vores bemærkninger om, at det reelle bruttoprovenu for tv-markedet alene er på 325 mio. kr. – i forventning om et sandsynligt fald i tv-markedets kundetal som følge af indførelsen af moms.

Antager vi, at ministeriets provenuskøn således er udtryk for en ædruelig vurdering af kundefrafaldet baseret på de faktisk tilgængelige tal for antal kunder, rettighedsbetaling mv., betyder det, at ministeriet forventer et fald på ca. 20 pct. i antallet af tv-kunder drevet af ny moms (fra et aktuelt bruttoprovenu på ca. 325 mio. til ministeriets estimerede bruttoprovenu på ca. 260 mio. kr).

Et 20 pct. fald i antallet af tv-kunder vil resultere i et samlet fald i den markedsdrevne finansiering af dansk tv-indhold på ca. 1,4 mia. kr. årligt i manglende abonnements-, rettigheds- og reklameindtægter.

Forholdet mellem statens potentielle momsprovenu og tv-markedets potentielle finansieringstab som følge af opsigelser er så ulige, at hvis blot tre pct. af tv-kunderne opsiges deres tv-abonnement som reaktion på indførelsen af moms, vil det direkte tab for broadcastere og rettighedshaverne overstige statens nettoprovenu.

Der er med andre ord stor risiko for, at statens moms krav vil påføre tv-markedet et betydeligt tab, og formentlig også, at den samfundsøkonomiske effekt af momsforlaget vil være direkte negativ.

Skævvridning af konkurrence

I vurdering af lovforslagets konsekvenser bør det tages i betragtning, at Folketingets partier i øjeblikket forbereder sig på at indgå et ny flerårigt medieforlig, hvor der også vil være fokus på konkurrenceforholdet mellem danske tv-udbydere og udenlandske streamingtjenester.

Lovforslaget vil have en direkte negativ indflydelse på konkurrenceforholdene, idet prisstigningen i alt overvejende grad vil ramme distributionen af dansk tv, mens det ikke – eller kun i beskedent omfang – vil påvirke priserne hos internationale streamingtjenester på det danske marked.

Årsagen er, at produktionen af fx public service tv hviler på en rettighedsmodel, hvor rettighedshaverne har krav på særskilt betaling direkte fra distributørerne i form af retransmissionsvederlag og betaling for digitale rettigheder. Rettighedsbetalingen – i alt ca. 1,3 mia. kr. årligt – viderefaktureres i dag momsfrit til kunderne som følge af momsfritagelsen for kunstnerisk arbejde.

De internationale streamingtjenester, som kun i yderst begrænset omfang inkluderer tv-indhold baseret på den danske rettighedsmodel, vil derfor ikke blive berørt i samme omfang.

Gennemføres lovforslaget i sin nuværende form, vil det medføre prisstigning på dansk public service tv, mens prisen for abonnement på internationale streamingtjenester vil være uforandret. Der skabes altså et negativt incitament, der gør internationale streamingtjenester mere prisattraktive i forhold til tv-abonnementer med public service-tv som DR, TV 2's hovedkanal, TV 2 Regionerne, Folketingskanalen, lokal-tv, nabolandskanaler, dk4 og andet dansk indhold i øvrigt.

Forslaget virker på den måde kontraintuitivt i forhold til de mediepolitiske holdninger hos et stort flertal af partierne i Folketinget. Tv-distributørerne og antenneanlæggene er de eneste markedsaktører, som samler alt public service-tv på samme bredt tilgængelige platform

Disse forhold er meget ringe belyst – eller i værste fald kraftigt undervurderet.

Uklart grundlag

Lovforslaget beskriver en række mulige undtagelser for moms krav, som desværre samtidig rejser spørgsmål om grundlaget for moms kravet.

Det gælder eksempelvis side 14, sidste afsnit, i lovudkastet, ud fra hvilket der kan rejses tvivl om, hvornår og hvorvidt der overhovedet er grundlag for at opkræve moms på basis af den danske rettighedsmodel.

I det omfang kunstneren ikke er en afgiftspligtig person, f.eks. fordi kunstneren ikke udøver selvstændig økonomisk virksomhed ved oppebæring af indtægter fra ophavsrettigheder eller anses som lønmodtager, vil kunstneren heller ikke blive påvirket af forslaget. F.eks. hvis en kunstner i form af en skuespiller via kontrakt ikke har mulighed for at give tilladelse til eller nægte fremvisninger af værker, men alene har en kontraktbaseret ret til yderligere vederlag for dennes arbejdsindsats i forbindelse med genudsendelser af film i tv og i lignende situationer. Måtte der efterfølgende opstå en mulighed for kunstneren for at nægte fremvisning, f.eks. fordi den kontraktbaserede ret er tidsbegrænset, vil en evt. forlængelse af kontraktvilkårene, hvorefter der på ny meddeles licens til rettighederne, kunne udgøre selvstændig økonomisk virksomhed.

Den danske model bygger, jf. tidligere, på, at medvirkende i fx en tv-produktion oppebærer ret til yderligere betaling ved sekundær transmission, herunder også genudsendelser. Det mest kendte eksempel på dette er tv-serien Matador, som har været genudsendt syv gange og hver gang med aftalebestemt rettighedsbetaling til de medvirkende.

At dømme efter formuleringen i ovennævnte afsnit, kan der være tvivl om grundlaget for at opkræve moms i disse tilfælde. Afhængig af undtagelsens rækkevidde, kan det betyde, at det forventede provenu vil være lavere, end det forudsættes i lovforslaget.

Denne og andre uklarheder skaber usikkerhed om lovforslagets reelle rækkevidde og konsekvenser.

Administrative konsekvenser

Indførelsen af moms på rettigheder vil medføre betydelige administrative byrder for rettighedshaverne og disses forvaltningsorganisationer. Dette kan muligvis afbødes med højere bundgrænse og andre lempelser, men det er vores indtryk, at det uanset dette vil være tale om en uforholdsmæssig stor administrativ belastning i forhold til effekten af forslaget.

Vi kan kun støtte den bekymring, der på dette punkt er kommet til udtryk fra rettighedsorganisationernes side.

Det skal endvidere bemærkes, at uagtet at flere rettighedshavere vil blive undtaget for momsbetaling ved en højere bundgrænse, vil dette ikke have effekt

for tv-markedet og dermed tv-kunderne, idet der her vil være tale om moms på en samlet rettighedsbetaling langt over den individuelle bundgrænse.

Anbefaling

Vi anerkender, at det kan give mening, at visse dele af lovforslaget gennemføres nu, men på baggrund af ovennævnte vil vi opfordre til, at den videre behandling af lovforslaget vedrørende moms på rettighedsbetalinger udskydes med henblik på

- En mere markedsnær analyse af forslagets provenumæssige konsekvenser
- En vurdering af forslagets konsekvenser for udviklingen på tv-markedet, dvs. antallet af tv-kunder og deraf følgende forringelse i finansieringsgrundlaget for dansk tv
- En vurdering af konsekvenserne for konkurrenceforholdet mellem danske og udenlandske aktører
- En nærmere afklaring af det faktiske grundlag for momsopkrævning i forhold til den danske rettighedsmodel
- Fastsættelse af bundgrænse og andre administrative lempelser
- Fastlæggelse af en indfasningsperiode med henblik på at sikre tid og mulighed for forhandling af nye kontrakter, hvor der er taget højde for effekten af indførelsen af momsbetaling

Venlig hilsen

Søren Birksø Sørensen
Sekretariatschef, Forenede Danske Antenneanlæg
sbs@fda.dk

Ib Konrad Jensen
Kommunikationsdirektør, Danske Mediedistributører
ikj@danskemediedistributoerer.dk

Til rette vedkommende

FDM takker for det fremsendte høringsmateriale.
FDM har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Dennis Lange
Chefkonsulent

T: +45 45 27 07 13
M: +45 51 14 69 92
dbl@fdm.dk · fdm.dk
Firskovvej 32
2800 Kgs. Lyngby

Skatteministeriet

Pr. mail

adp@skm.dk

lov-givningogoekonomi@skm.dk

7. oktober 2020

Vedr. J. nr. j.nr. 2021-2113, Forslag til lov om ændring af momsloven og forskellige andre love

Generelt er der Foreningens opfattelse, at lovforslaget indeholder mange positive elementer. Det gælder særligt ændringerne i brugtmomsordningen, som muliggør en generel anvendelse af samlemetoden, hvilket vil være en mærkbar lettelse for mange små og mellemstore virksomheder.

Vi har følgende kommentarer:

Undervisning

I tilknytning til ændringen af momslovens § 13, stk. 1, nr. 3 oplyses det, at EU domstolens dom i sag C-449/17 vil føre til en ændring af praksis, hvor der sker en indskrænkning af gældende praksis, hvilket ikke kræver en lovændring.

Vil denne ændring af praksis føre til, at praksis vedrørende undervisning i sprog, musik, legemsøvelser, håndarbejde og tegning vil blive indskrænket, og kan der oplyses noget om, hvori denne indskrænkning vil bestå?

Vil denne ændring af praksis have betydning for det udbud af uddannelsesforløb, som forekommer på aftenskoler, højskoler o.lign.?

One Stop

Skatteministeriet lægger op til, at virksomheder i andre EU-lande, som sælger varer til danske private kunder, skal afgiftsregistreres og opkræve nationale punktafgifter (chokoladeafgift, konsumisafgift mv.), hvis de årligt sælger for mere end 10.000 Euro årligt til private kunder i Danmark.

De nationale punktafgifter vil normalt indgå i momsgrundlaget, hvis salget sker fra en dansk leverandør til en dansk kunde. Dette giver anledning til følgende spørgsmål:

- Hvis den udenlandske virksomhed anvender OSS-ordningen til afregning af moms, og afregner de nationale afgifter via en separat registrering, vil den i dette tilfælde skulle indregne de nationale afgifter i det beregnede momsgrundlag?
- Er Skatteministeriet enige i, at den væsentlige forenkling, som OSS repræsenterer for såvel danske som udenlandske virksomheder ved salg til private, i et vist omfang udvandes for så vidt angår udenlandske virksomheder?

- Er Skatteministeriet bekendt med andre EU-lande, som på lignende måde forsøger at beskytte sine afgiftsindtægter ved at stille krav om registrering for betaling af landets nationale afgifter?

Vi står naturligvis gerne til rådighed for yderligere information og drøftelser.

På FDR – Foreningens Danske Revisorer's vegne

Søren Engers Pedersen, momsrådgiver
sep@bakertilly.dk, tlf. 20124399

FORFATTERNES
FORVALTNINGSSKAB

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Fremsendt pr. e-mail til adp@skm.dk med kopi til lovgivningogoekonomi@skm.dk angående j.nr. 2021-2113

14. oktober 2021

Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af momsloven (vedrørende forslag til ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed)

Indledningsvis vil vi takke for at vi må afgive høringssvar.

Når vi er glade for at kunne afgive høringssvar, er det også fordi vi desværre har oplevet en manglende lydhørhed for de udfordringer moms vil give for de titusindvis af forfattere m.fl., som FFS repræsenterer, og som lovforslaget vil berøre.

Der har været afholdt møder med de relevante myndigheder, indsendt forslag til hvordan man kan håndtere de problemstillinger en ny lov vil give, på et område som gennem årtier har været momsfristaget, men det til trods kan vi i det fremsatte forslag, med meget få undtagelser, ikke genkende de forslag som en samlet branche er fremkommet med.

Vi er meget bekymrede for både effekten af forslaget samt den (for at sige det lige ud) rod og fortvivlelse det kommer til at skabe hos rettighedshaverne, såfremt lovforslaget gennemføres og vedtages som forelagt.

Kort sagt: Det er forhastet, og der er en manglende forståelse for områdets aktører og den kompleksitet som kollektiv forvaltning af rettigheder indeholder.

Grundlæggende er det vores opfattelse at forslaget ikke bør vedtages i den fremlagte form, og hvis forslaget fremmes, bør det ikke ske med den foreslåede ikrafttrædelsesdato.

I høringssvaret vil vi fokusere på konsekvenser og muligheder/løsningsforslag i forhold vores aktivitetsområde.

1. Om Forfatterne's Forvaltningsselskab

Forfatterne's Forvaltningsselskab, FFS, er et nyere og mindre forvaltningsselskab for forvaltning af forfatteres rettigheder på forskellige områder, herunder i relation til offentlig oplæsning, visse former for brug på nettet mv. På den måde svarer vi til Koda på litteraturens område. Forfatterområdet er generelt, og også i denne sammenhæng, et økonomisk meget mindre område (lavindtægtsområde), så hvor Koda har en omsætning på cirka 1.000.000.000,- kr. (1 MIA DKK) omsætter FFS for knap 10.000.000,- kr. (10 MDKK) om året, svarende til knap 1% af Koda's omsætning.

Forfatterne's Forvaltningsselskab blev stiftet i november 2014. Bag selskabet står stort set alle danske tekstautorere, uanset om de skriver skønlitteratur, faglitteratur, journalistik, satire eller oversættelser heraf.

Selskabet er stiftet af Danske Populærautorere (DPA), Danske Dramatikere, Danske Jazz, Beat og Folkautorere (DJBFA), Danske Skønlitterære Forfattere, Oversætterforbundet, Akademikerne, Dansk Forfatterforening og Dansk Journalistforbund. Danske Dramatikere er udtrådt af selskabet pr. 1. januar 2019, og selskabet ejes i dag af de øvrige stiftende organisationer.

Samlet repræsenterer vi mere end 70.000 danske tekstautorere.

Vores bestyrelse har pålagt administrationen at anvende maksimalt 20% af de indkomne midler til administration – resten skal udbetales til rettighedshaverne. Dette korresponderer med hvad der generelt betragtes som god skik for kollektive forvaltningsselskaber og må betegnes som *best practice* på området. Det giver mindre end 2 MDKK til lønninger, It, revision, øvrig drift mv. Af den grund har vi ikke et fysisk kontor – alle medarbejdere arbejder hjemmefra, og med nøje fokus på økonomien har der været balance i økonomien de seneste tre regnskabsår.

2. Hvem forvalter vi rettigheder for?

Den største del af de tekstautorere som modtager vederlag fra FFS er akademiske eksperter, der udtaler sig i tv-udsendelser. Det er lønmodtagere som oftest er ansat på et universitet. Meget få af disse er i dag selvstændige eller har et CVR-nummer til anvendelse i forbindelse med en supplerende erhvervsaktivitet: Laver de arbejde udenfor deres hovederhverv, aflønnes dette sædvanligvis som almindelig lønindkomst eller som honorarer som skatteoplyses (B-indkomst).

Forfattere til bøger er den næste gruppe, og denne gruppes økonomi og erhvervsaktivitet er typisk sammensat af mange indtægtsstrømme: Det er meget få forfattere som kan leve af deres forfatterskab, hvorfor "kludetæppeøkonomi" er en nødvendighed for denne gruppe.

Endelig udbetaler vi vederlag til en række arvinger, og for alle ovenstående grupper gælder det at udbetalingerne sker til rettighedshavere i hele verden, det vil sige i og udenfor Danmark.

3. Den økonomiske betydning for FFS

3.1 Udvikling og øgede driftsomkostninger.

Af det fremsendte fremgår det at omkostningerne for branchen forventes at være på 4 MDKK. Det fremgår ikke nærmere hvorledes dette tal er beregnet.

For FFS vil de nye regler indebære at vi skal videreudvikle på vores it- system. På det foreliggende grundlag har vores faste it-leverandør skønnet omkostningen for den nødvendige videreudvikling for at vi kan håndtere honorarudbetaling og betaling mod faktura (evt. self-billing) til 350.000,- kr. Dertil kommer løbende meromkostning til bogføring, momsregnskab mv. Første år alene kommer således til at koste os – og dermed de tekstautorere, pengene skal tages fra – cirka 450.000,- kr. svarende til mere end 10% af ovenstående estimat for den økonomiske byrde for branchen som helhed. Henset til at vi er en meget lille aktør, sammenlignet med andre selskaber, er estimatet på 4 MDKK meget fejlagtigt – det tidobbelte ville have været et mere korrekt estimat. FFS har ikke foretaget samlede beregninger herfor, men skønnet er helt åbenbart forkert.

3.2 Negativ moms

Grundet årshjulet for fakturering og udbetalinger vil FFS opleve en udfordring med negativ moms.

Vi fakturerer ofte i en eller to måneder årligt, mens udbetaling af vederlag sker løbende månedligt. Det må forventes at FFS som nyt momsregistreret selskab starter op med "kvartalsmoms" i henhold til de gældende regler. Vi vil forventeligt fakturere i et kvartal, muligvis to kvartaler årligt. Det vil indebære at vi i 2-3 kvartaler årligt vil have negativ moms. Vi har erfaringer fra kolleger i andre brancher (billedkunst og koncert), hvor der er erfaringer med at udbetaling af negativ moms kan tage meget lang tid, og langt fra er noget der sker med samme tidsmæssige frekvens som indbetalingerne.

Såfremt forslaget gennemføres, *indstiller* vi, at praksis for udbetaling af negativ moms justeres, således at udbetalinger gennemføres indenfor få uger efter den periodevise momsangivelse.

I modsat fald skal den økonomiske belastning af likviditeten tillægges den negative økonomiske effekt for området. Ser man fx på omsætningen for en række af de store kollektive forvaltningsselskaber (Koda, Gramex, Copydan) er denne omsætning på cirka 3 MIA DKK. Moms af dette vederlag svarer til 750 MDKK. Såfremt disse selskaber løbende skal finansiere deres udgående moms i måneder hvor der er intet eller meget lidt fakturering, vil likviditetsbelastningen grundet langsommelig udbetaling af negativ moms medføre at allerede rentebyrden i sig selv langt overstiger de 4 MDKK, og det årligt.

For så vidt angår de tekstautorer, som modtager vederlag via et kollektivt forvaltningsselskab, hvor de som rettighedshavere er momspligtige i relation hertil, vil en naturlig følge heraf være at de har ret til delvist momsfradrag. Dette vil være tilfældet for den del af deres indtægter som har en relation til udgifter de har afholdt i forbindelse med at oppebære de indtægter de modtager via et kollektivt forvaltningsselskab.

Hvordan dette rent praktisk skal håndteres, ses ikke at være oplyst, men for at rettighedshaveren løbende kan udarbejde et korrekt momsregnskab, er det en forudsætning, at vedkommende selv fakturerer (eller at der anvendes self-billing), samt at momsbeløbet de facto udbetales til rettighedshaveren. Det kan derfor ikke undgås at likviditeten for fx FFS udfordres som følge af det fremsatte forslag. Det skal her nævnes at FFS som kollektivt forvaltningsselskab ikke kan indbetale momsbeløbet på vegne af rettighedshaveren, da rettighedshaverens mulighed for at udnytte momsfradraget besværliggøres unødigt eller direkte umuliggøres.

4. Særligt om forfatteres momsregistrering og mulig vægning

Ifølge forslaget skal forfattervirksomhed som sådan fortsat være momsfri. Som nævnt ovenfor vil der i mange tilfælde foreligge en problemstilling i relation til delvist momsfradrag. Dette stiller særlige krav til hvorledes Skat rådgiver blandt andet forfattere om hvordan dette rent praktisk skal håndteres.

I FFS kan vi forvente hvert år at komme til at udbetale vederlag personligt til personer i tilfælde hvor vedkommende i princippet skulle have været momsregistreret. Det står uklart hvem der i så fald står til ansvar for denne manglende overholdelse af lovgivningen?

Til eksempel:

For vederlagsåret 2020 har vi udbetalt vederlag til en række akademiske eksperter som har deltaget på tv. Særligt for 2020 gælder det, at en lang række af disse var specialister med viden relateret til Covid-19. Mange af disse har ikke tidligere modtaget vederlag via kollektive forvaltningsselskaber, men grundet deres høje aktivitetsniveau i 2020 har vi set tilfælde hvor flere af disse akademiske eksperter modtager vederlag på 150.000,- - 250.000,- kr.

Vores medieovervågning af deres optræden på tv bygger på stikprøver, og forvaltning af deres rettigheder på dette område sker på grundlag af en overdragelse af ret til at forvalte visse ophavsrettigheder via deres fagforening, fx Lægeforeningen, som via deres medlemskab af Akademikerne (AC), lader visse ophavsrettigheder forvalte af Copydan Verdens tv. Disse midler administreres på dette område af FFS på vegne af AC, og vi udbetaler vederlag til den enkelte akademiske ekspert.

Det er dog en central pointe at den enkelte akademiske ekspert ikke selvstændigt og aktivt har meldt sig ind i FFS på samme måde som en komponist har meldt sig ind i Koda. De ved endda sjældent at de har ret til et vederlag.

Vederlaget afregnes til den enkelte rettighedshaver i henhold til lov om kollektiv forvaltning senest d. 30. september i det efterfølgende år, dvs. i tredje kvartal 2021.

Her er det centralt at fokusere på hvad der i øvrigt kendetegner de rettighedshavere vi udbetaler vederlag til, som skal lade sig momsregistrere:

Som eksemplet ovenfor beskriver, er over 80% af de rettighedshavere, vi udbetaler vederlag til, lønmodtagere. Det har de sandsynligvis været stort set hele deres arbejdsliv, og de har sjældent en interesse i at agere som selvstændig/momsregistreret. Hvis det var tilfældet ville de nok have igangsat en momspligt erhvervsaktivitet.

Disse rettighedshavere skal således straks (eller med tilbagevirkende kraft?) lade sig momsregistrere når vi kontakter dem med henblik på udbetaling af vederlag. Med en rimelig indsigt i oprettelse af et selskab fx en enkeltmandsvirksomhed, kan dette håndteres hurtigt, mens det for stort set alle de rettighedshavere som FFS udbetaler vederlag til, vil være nyt og meget udfordrende.

Dertil kommer udfordringerne med at få oprettet en bankkonto indenfor rimelig tid. Dette skyldes de gældende regler for hvidvask, hvorfor oprettelse af en virksomhedskonto i flere tilfælde kan tage mange uger.

Det er ikke utænkeligt at flere vil modsætte sig at blive momsregistreret, og hvad skal vi så foretage os? I henhold til lov om kollektiv forvaltning er vi forpligtet til at udbetale vederlaget individuelt, men såfremt en rettighedshaver, som grundlæggende ser sig selv som lønmodtager, nægter at lade sig momsregistrere, skal vi så tilbageholde vederlaget, udbetale det med tillagt moms, eller udbetale det som B-indkomst uden moms?

Og endelig: Hvilket ansvar ifalder vi i henhold til de nye momsregler? Hvis vi ikke udbetaler vederlaget individuelt, kan vi som ledelse ifalde ansvar i henhold til lov om kollektiv forvaltning, hvorfor vi anser det som en konkret risiko at vi som ledelse sættes i et urimeligt dilemma mellem to sæt af lovregler, medmindre denne problemstilling håndteres og undgås via ny lovgivning på momsområdet.

5. Bedriver en ansat forsker "selvstændig økonomisk virksomhed" når vedkommende går på tv i forbindelse med hans lønmodtageransættelse?

Det kan diskuteres om personen, som optræder i eksemplet med Covid-19-eksperten ovenfor under punkt 4, "driver selvstændig økonomisk virksomhed", som dette defineres s. 14 i lovforslaget.

Realiteten er, at den akademiske ekspert i eksemplet er ansat forsker. Som en del af hans ansættelse skal han aktivt arbejde for "vidensspredning", som det blev formuleret i forbindelse med fastsættelse af ny lovgivning med det formål at indføre den bibliometriske forskningsindikator som performance-målingsværktøj for alle danske universiteter.

Når Covid-19-eksperten optræder på tv gør han sit arbejde i henhold til sit ansættelsesforhold og i henhold til universitets formål. Som ansat forsker er han som det fremgår underlagt en række retningslinjer, krav og klare forventninger til hans ageren i og udenfor universitet, herunder aktiv medvirken i medierne ved at stille hans ekspertise til rådighed.

Det *bestrides* at dette kan indeholdes i begrebet at drive selvstændig økonomisk virksomhed, idet han blot varetager de funktioner der følger ved at være offentligt ansat forsker. På den baggrund mener vi at de akademiske eksperter som gruppe af rettighedshavere helt skal undtages for kravet om momsregistrering.

6. Bundgrænse

En række af de problemstillinger som er anført ovenfor kan undgås eller afbødes ved at justere på grænsen for hvornår man som rettighedshaver er forpligtet til at lade sig momsregistrere.

En bundgrænse på cirka 300.000,- kr. vil være en passende grænse for hvornår pligt til at lade sig momsregistrere træder ind. Over denne grænse er det vores opfattelse at rettighedshavere der (løbende) modtager udbetalinger i dette niveau er at betragte som professionelle aktører, hvorfor en pligt til at lade sig momsregistrere må forventes at være mindre byrdefuld.

Vi fastholder i øvrigt det under punkt 5 anførte i relation til akademiske eksperter.

7. Den økonomiske betydning for den enkelte forfatter

Det fremsatte forslag vil ramme forfatterne unødigt hårdt, og hårdere end i andre EU-lande, hvor momssatsen på tilsvarende områder er lavere. Det må antages at Skatteministeriet er bekendt med tilsvarende satser i andre lande vi normalt sammenligner os med, og her ligger de anvendte momssatser på et ofte betydeligt lavere niveau.

FFS *indstiller*, at man indfører en lavere momssats for kollektiv forvaltning af rettigheder, fx på samme måde som det kendes fra billedkunstområdet, eller som det kendes fra udlandet, fx Sverige (6%) og Finland (10%).

Som det fremgår ovenfor vil vi i FFS opleve en markant omkostningsstigning, hvilket er særligt byrdefuldt for et lille forvaltningsselskab. Disse omkostninger kan kun dækkes ind via de indkomne midler, hvorfor vi forventer at rettighedshaverne vil opleve at deres vederlag fra FFS vil falde med 6-8% som følge af øgede driftsomkostninger for at kunne leve op til de nye regler som lovforslaget indebærer. Dette er efter fuld implementering af nyt system (afskrevet i henhold til gældende regler). Faldet i vederlagsniveauet de første år det nye system afskrives forventes at være på 12-15%. Heri er indregnet den fordel som momsfradraget giver FFS.

En lavere momssats på kollektiv forvaltning af rettigheder vil delvist afbøde denne byrdefulde økonomisk konsekvens.

Det skal igen pointeres at en væsentlig andel af de rettighedshavere som FFS fordeler vederlag til, nemlig forfattere indenfor særligt skøn- og børnelitteraturområdet, grundlæggende er økonomisk svært stillet – der er her tale om et lavindkomstområde. Få forfattere modtager mindre vederlag fra FFS, dvs. i størrelsesordenen 5-700,- kr. årligt, mens et årligt vederlagsniveau på omkring 10.000-20.000,- kr. er ofte forekommende. I en forfatters privatøkonomi betyder disse penge meget, hvorfor en reduktion af vederlaget vil opleves som byrdefuldt.

8. Behov for rådgivning og Skats forpligtelse i forbindelse med samme

Rådgivningsopgaven for området bliver omfattende, og her har Skat en pligt. Det anbefales at Skat opretter en særlig enhed, fx et særligt kontor med passende ressourcer til at foretage en relevant, brugerorienteret og udfarende oplysningsindsats. Man skal her huske på, at mange rettighedshavere ikke har valgt at blive selvstændige – og reelt ikke ønsker det. Her må Skat have en særlig oplysnings- og rådgivningsforpligtelse.

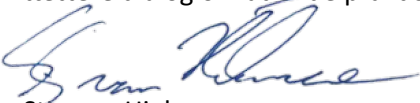
Særligt udfordrende bliver det under punkt 3 anførte om splitmoms som kræver brugervenlig vejledning, særligt i en form som gør at forfattere har mulighed for at håndtere området på egen hånd, da det vil være urimeligt byrdefuldt såfremt dette bliver så administrativt kompliceret at det ikke er muligt at håndtere uden inddragelse af særlig fagkundskab, fx en revisor: Forfattervirksomhed er som nævnt et lavindkomstområde, hvorfor det her vil stille forfatterne urimeligt dårligt.

9. Afsluttende bemærkninger og forslag til ikrafttrædelsestidspunkt

Som nævnt indledningsvis *indstiller* vi at forslaget ikke nyder fremme, både på baggrund af det ovenfor skitserede, men også ud fra en realøkonomisk betragtning: For forfattere vil forslaget betyde at flere af deres rettighedspenge skal bruges på IT og administration. De eneste der tjener på det er statskassen, samt leverandører til forvaltningsselskaber: It-firmaer, advokater, revisorer.

Endelig anser vi i FFS, forslaget for at være forhastet, hvorfor vi *indstiller*, at ikrafttrædelsestidspunkt: 1. januar 2025, såfremt forslaget mod vores anbefaling nyder fremme og optages til behandling i Folketinget.

Vi står naturligvis til rådighed, både for en eventuel uddybning af ovenstående, eller for at indgå i en tættere dialog om at finde praktiserbare løsningsforslag.

Stig von Hielmcrone

Direktør, FFS

København d. 14. oktober 2021

Høringsvar – moms på ophavsretsvederlag - j.nr. 2021-2113

IFPI, der er musikselskabernes brancheorganisation, takker for muligheden for at komme med bemærkninger til lovforslaget om ændring af momsloven, der bl.a. har til formål at pålægge moms på rettighedsvederlag jf. lovudkastets §1 nr. 4.

IFPI finder, at lovforslaget ikke er modent til at blive fremsat som lovforslag i Folketinget, da konsekvenserne er gennemgribende, uoverskuelige og forbundet med væsentlige uafklarede spørgsmål.

Både musikselskaberne og i særdeleshed de kunstnere, der ikke i dag er momsregistrerede og som efter lovændringens ikrafttræden ikke længere vil være momsfritaget, bliver økonomisk og administrativt belastet af den ændring, som lovforslaget indebærer.

I praksis får musikselskaberne visse af artisternes rettigheder overdraget mod, at der betales en royalty, når artisternes musik genererer indtægter til musikselskaberne. Et musiknummer kan generere indtægter på flere måder, og royaltybetalingen vil derfor ikke altid hidrøre fra f.eks. Spotifyindtægter. Tværtimod vil en artist i adskillige tilfælde modtage royalty/vederlag fra flere kilder, herunder Gramex, Koda, musikselskaberne og indirekte gennem Copydan og MPO. Dertil kommer, at en artist ofte vil have stærkt svingende rettighedsindtægter fra år til år. Det vil derfor være umuligt for musikselskaberne at identificere, om en artist overstiger en grænse på 50.000 kr.- og derved skal pålægges moms ved udbetaling af royalty.

Af de artister, som musikselskaberne udbetaler royalty til, er ca. 80 % privatpersoner, som ikke i dag er momsregistrerede. I praksis vil det være administrativt byrdefuldt for musikselskaberne at håndtere en momspligt på royaltybetalingerne til artister, hvis en del af ansvaret bliver placeret hos musikselskaberne. Derudover vil det utvivlsomt skabe administrative udfordringer, når momspligtige artister skal begynde at håndtere moms, hvilket vil udløse et stort behov for rådgiver-/revisorassistance, hvis momsen skal håndteres korrekt. Dette vil samtidig belaste SKAT' administrativt, da SKAT har en vejledningspligt over for borgerne.

IFPI savner generelt en dybdegående analyse af konsekvenserne ved lovforslaget og af hvordan en ændret lovgivning i praksis skal administreres. Det er f.eks. uafklaret, hvordan musikselskaberne skal identificere, om en artist har overskredet grænsen på 50.000 kr. Hvem har ansvaret? Og hvordan skal det i praksis administreres? Hvor mange private husstande vil fravælge deres tv-pakker, hvis tv-pakker fordyres som følge af en momspligt og hvilke økonomiske konsekvenser har det i sidste ende for bl.a. musikselskaberne?

Den danske momssats på 25 % er generelt højere end i de fleste EU-lande. Derudover har mange andre EU-lande indført lavere momssatser på rettighedsbetalinger. F.eks. er der ingen moms i hverken Norge eller Island, og både Sverige og Finland har en reduceret momssats på rettighedsvederlag på henholdsvis 6 % og 10 %. Har Skatteministeriet overvejet at indføre en lignende ordning i Danmark f.eks. i form af en lavere momssats eller reduceret momsgrundlag samt en højere bundgrænse end 50.000 kr?

Endelig skal det nævnes, at forslaget ikke forklarer, hvorfor forslaget er nødvendigt for at overholde Danmarks EU-retlige forpligtelser. IFPI mener, at man bør undgå at tage forhastede beslutninger ved at foretage en lovimplementering, der i høj grad savner en dybdegående konsekvensanalyse.

IFPI foreslår derfor følgende:

- At der afsættes mere tid til at analysere lovforslagets konsekvenser.
- At man undersøger mulighederne for at implementere en lavere momssats end 25 % og højere bundgrænse end 50.000 kr.
- At man nedsætter en arbejdsgruppe med repræsentanter fra SKAT og et bredt udsnit af repræsentanter fra henholdsvis distributører, forvaltningsorganisationer og rettighedshavere.

IFPI bakker herudover op om de bemærkninger, som er afgivet af Gramex, Koda og Copydan AV-foreningerne.

Vi står naturligvis til rådighed, hvis ministeriet måtte ønske uddybning af ovennævnte bemærkninger.

På vegne af IFPI Danmark

Lasse Lindholm

Lasse Lindholm | Direktør for kommunikation og public affairs
IFPI Danmark | Bredgade 75, 1. sal | 1260 København K | CVR: 82 51 87 11
M: +45 26 23 38 33 | E: lal@ifpi.dk | W: www.ifpi.dk | T: [twitter/ifpiDK](https://twitter.com/ifpiDK)

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

15. oktober 2021

Høringssvar til lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love (Ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed, brugtmoms, momsgodtgørelse og -fritagelse for diplomater og justering af momsreglerne om undervisning, turistsalg og fjernsalgsvirksomheders registrering for visse punktafgifter m.v.)

Skatteministeriet har den 17. september 2021 fremsendt ovenstående udkast til forslag til lov i høring.

FSR – danske revisorer har gennemgået udkastet og vi har følgende bemærkninger:

§ 1, nr. 3:

"I § 13, stk. 1, nr. 3, indsættes efter 1. pkt. »Fritaget er endvidere privattimer giver af undervisere på skole- eller universitetsniveau« og i 2. pkt., der bliver 3. pkt., ændres »Fritagelsen omfatter dog ikke« til: »Fritagelsen i 1. pkt. omfatter ikke«."

Vi finder det positivt, at momsloven tilpasses i overensstemmelse med ordlyden i Momssystemdirektivet.

Vi hæfter os ved, at det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at Danmark i momsloven har implementeret betingelsen i Momssystemdirektivets art. 132, stk. 1, litra i om, at undervisningen skal præsteres af offentligretlige organer eller andre organer, der er anerkendt af medlemsstaten, og som har tilsvarende formål. Implementeringen er sket ved at indføre en begrænsning af fritagelsen. Begrænsningen består i, at kursusvirksomhed primært rettet mod erhvervsdrivende, når denne kursusvirksomhed drives med gevinst for øje, ikke er omfattet af fritagelsen. Vi mener ikke at den danske begrænsning er tilsvarende direktivets, hverken i forståelse eller i gældende praksis.

Det foreslåede nye 2. pkt. til bestemmelsen, som er en implementering af Momssystemdirektivets art. 132, stk. 1, litra j, momsfritager privattimer givet af undervisere på skole- eller universitetsniveau. Denne momsfritagelse gælder alle, der giver privattimerne, og er således ikke begrænset til, at de personer, der giver privattimer, skal være offentligretlige organer eller andre organer, der er anerkendt af medlemsstaten.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Det er vores opfattelse, at denne forskel i begrænsningen af fritagelsen for hhv. offentligretlige organer eller andre lignende organer i 1. pkt. og private undervisere i 2. pkt. bør præciseres yderligere i bemærkningerne med henblik på at skabe klarhed over, hvori forskellen ligger.

Vi hæfter os herefter ved, at der i bemærkningerne henvises til EU-Domstolens afgørelse i sag C-449/17. I den forbindelse anføres det, at EU-dommen ændrer dansk praksis for momsfrigtagelsen for nogle udbydere af undervisning. Der henvises konkret til SKM2021.121.VLR, som omhandler momsfrigtagelse for private motionscentres ydelser til private i form af undervisning i legemsøvelser, hvor ydelserne indeholder et væsentligt element af undervisning. Skatteministeriet anfører i bemærkningerne, at EU-dommen vil medføre en praksisændring som medfører en indsnævring i momsfrigtagelsen og dermed en praksisændring som medfører, at nogle udbydere af undervisning går fra at levere momsfri undervisning til at levere momspligtig undervisning, idet undervisningen ikke længere anses for "skoleundervisning".

Det er vores opfattelse, at såfremt Skatteministeriet mener, at EU-dommen medfører en praksisændring i Danmark, skal ændringen ske ved en lovændring og kan altså ikke lovmedholdeligt ske ved, at Skattestyrelsen udsteder et styresignal. Dette skyldes særligt, at det af forarbejderne til momsloven af 1994, der implementerede 6. momsdirektiv, tydeligt fremgår af lovforarbejderne, at *"aftenskoleundervisning o.lign. vil være afgiftsfritaget i samme omfang som hidtil"* samt at den ændrede formulering, hvor undervisning i sprog, musik, legemsøvelser, håndarbejde, tegning, bogføring og maskinskrivning udgår af lovbestemmelsens tekst ikke vil have betydning for den fortsatte afgiftsfritagelse. Yderligere fremgår det af lovbemærkningerne: *"Ændringen berører således alene kursusvirksomhed, der primært retter sig imod erhvervslivet og det offentlige o.lign."*

Samtidig fremgår det ikke af lovforarbejderne eller af Den juridiske vejledning, hvor det er nævnt, at Skattestyrelsen har endt deres overvejelse af C-449/17's betydning for dansk praksis og i hvilket omfang man evt. mener at denne ændrer ved gældende praksis.

FSR – Danske Revisorer skal i den forbindelse påpege, at C-449/17 vedrører moms af køreundervisning, hvor der allerede sondres i Danmark mellem de forskellige kategorier af kørekort som undervisningen vedrører.

Vi imødeser derfor, at en evt. ændring af dansk praksis, som Skatteministeriet finder nødvendig, gennemføres ved lov og med fremadrettet virkning.

§ 1, nr. 4:

"I § 13 stk. 1, nr. 7, indsættes som 2. pkt.: »Fritagelsen omfatter dog ikke overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder, samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder.«"

Vi forholder os tvivlende til Skatteministeriets tilkendegivelser i både lovforslagets almindelige bemærkninger samt de specifikke bemærkninger til bestemmelsen.

Frem til vedtagelsen af lov nr. 204 af 10. maj 1978 var kun salg af varer og visse ydelser omfattet af momspligten. Kunstnerisk virksomhed var ikke nævnt som en

momspligtig ydelse. Lov nr. 204 ændrede momsloven mere radikalt, og alle varer og ydelser blev momspligtige, medmindre de specifikt var nævnt som en undtagelse. Efter § 2, stk. 1, litra l) var forfatter- og komponistvirksomhed samt anden kunstnerisk virksomhed nævnt som en undtagelse og momsfristaget i lov nr. 204.

Den nuværende momslov har præcis samme formulering, og bestemmelsen er uændret gennem de mere end 43 år, der nu er gået.

Det fremgår af lovforslaget bag lov nr. 204, at afgiftsfritagelserne svarer til de gældende regler. Da kunstnerisk virksomhed som nævnt også var fuldt ud momsfristaget inden lov nr. 204, har kunstnerisk virksomhed være momsfristaget i sit hele.

Lov nr. 204 var baseret på EF's 6. momsdirektiv (direktiv 388/1977). Efter artikel 28, stk. 3, litra B, kan medlemsstaterne fortsat fritage de transaktioner, der er opregnet i direktivets bilag F, på de i medlemsstaten gældende betingelser.

I 6. momsdirektivs bilag F, punkt 2, gælder artikel 28, stk. 3, litra B for:

"Tjenesteydelser præsteret af forfattere, kunstnere herunder udøvende kunstnere, advokater og andre personer i liberale erhverv bortset fra lægegerningen og dertil knyttede erhverv, såfremt det ikke drejer sig om de tjenesteydelser, der er anført i bilag B til Rådets andet direktiv af 11. april 1967"

I bilag B til Rådets andet direktiv af 11. april 1967 fremgik:

"Overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder"

Formålet med denne lille historiske gennemgang af momsfristagelsesbestemmelsen er at tydeliggøre, at kunstnerisk virksomhed altid har været momsfristaget i sin helhed i Danmark. Selv da loven blev ændret i 1978 på grund af EF's 6. momsdirektiv, hvor fritagelsen er hjemlet i en såkaldt standstill bestemmelse (artikel 28, stk. 3, litra B), blev det fundet unødvendigt at præcisere i lovforslaget, at momsfristagelsen for kunstnerisk virksomhed ikke gjaldt for *"overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder."*, til trods for at det var offentligt kendt på dette tidspunkt. Tværtimod bliver det understreget, at momsfristagelsen videreføres uændret.

Det er på den baggrund efter vores opfattelse ikke et udtryk for Skatteforvaltningens mangel på direktivkonform fortolkning, at kunstneres rettighedsbeløb har været momsfristaget. Folketinget har tidligere vedtaget, at sådan skal det være.

Man naturligvis overveje, om kunstneres rettighedsbeløb igennem de seneste 43 år reelt ikke har kunnet momsfristages, og at den danske momsfristagelse har været for bred. Er en kunstners rettighedsbeløb reelt omfattet af begrebet *"overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder"*?

EF-Domstolen afsagde i 1991 dom i en sag, som kommissionen havde anlagt mod Spanien, sag C-35/90. Sagen var anlagt, fordi Spanien havde momsfristaget kunstnerisk

virksomhed ved sin indtræden i EF, men efterfølgende gjort det momspligtigt, for senere igen at momsfritage kunstnerisk virksomhed.

Af dommen præmis 1 fremgår det, at det i dommen skal vurderes, om Spanien har tilsidesat sine forpligtelser ved "at indrømme fritagelse for merværdiafgift ved levering af tjenesteydelser, som – **eventuelt mod betaling af ophavsretsafgifter** – foretages af billedhuggere, forfattere, litterære medarbejdere, grafikere og fotografer ved aviser og tidsskrifter, komponister, forfattere af teaterstykker og forfattere som udarbejder og bearbejder manuskripter, handling og drejebøger til audiovisuelle værker" (vores markering).

Af præmis 3, 2. punktum i dommen fremgår følgende:

*"Kommissionen har indledningsvis gjort gældende, at medlemsstaternes mulighed for i en overgangsperiode fortsat at fritage visse ydelser, **herunder de i sagen omhandlede [...]**" (vores markering)*

Det væsentlige i dette er, at Spanien ser ud til også at have momsfrtaget kunstneres rettighedsbeløb, og det er ikke dette, kommissionen fører sag imod. Sagen drejer sig udelukkende om, hvorvidt sådanne beløb kan gøres momsfrie igen, når de efter et lands indtræden i EF af landet var gjort momspligtige.

Skatteministeriet nævner ikke dommen i lovforslaget.

Vi noterer os, at Skatteministeriet i stedet henviser til generaladvokatens udtalelse i sag C-134/97, Victoria Film som primær årsag til nærværende lovforslag. Vi kan dog også konstatere, at kilden er en sag, der aldrig kom dom i, og det derfor er uafklaret, om domstolen ville være enig med generaladvokaten.

EU-Domstolens dom i sag C-501/19, UCMR – ADA, kan i sig selv ikke begrunde en ændring i momsfritagelsen for kunstnerens rettighedsbeløb/ophavsretsafgifter, da den handler om rettighedsorganisationen og det konkluderes, at disse handler i eget navn, men for fremmed regning. Dermed kan de benytte en momsfritagelse, hvis den underliggende ydelse i sig selv er momsfrtaget.

Vi opfordrer på den baggrund kraftigt Skatteministeriet til at genoverveje, om det er uomtvisteligt, at kunstneres rettighedsbeløb/ophavsretsafgifter efter EU-retten ikke kan være momsfrtaget. Hvis vi fortolker forkert nu og indfører momspligt, kan vi ikke gå tilbage og senere genindføre en momsfritagelse.

Det vores opfattelse, at dette punkt i lovforslaget burde tages ud, og afvente en dybere analyse af den omkringliggende ophavsretslovgivning og eventuelt en drøftelse med EU-kommissionen – hvis Danmark da ikke vil indtage den samme position som gennem de seneste 43 år. Dette særligt med tanke på den administrative kompleksitet og det lave provenu, som forslaget antages at medføre.

Hvis lovforslaget vedtages i den fremsatte form indskrænkes den gældende momsfritagelse for kunstnerisk virksomhed i Danmark i betydelig grad uden at dette direkte følger af EU-retten.

Derimod følger det af fast dansk praksis, der bl.a. kan udledes af Told- og Skattestyrelsens afgørelse TfS 1998, 14 og Landsskatterettens kendelse TfS 1998, 796, som omhandler forlags ophavsretsindtægter fra ophavsretsorganisationer, at de pågældende ophavsretsindtægter falder udenfor momslovens anvendelsesområde, idet der efter den daværende Told- og Skattestyrelse samt Landsskatteretten ikke er tale om levering mod vederlag.

Herudover bemærker vi, at den foreslåede ordning alene omfatter kunstnere, der udgør afgiftspligtige personer i momsmæssig forstand.

Jf. EU-Domstolens dom i sag C-501/19, UCMR – ADA, præmis 51 samt bemærkningerne til lovforslagets s. 14 er det vores opfattelse at lovforslaget indebærer, at hvis en udøvende kunstner er omfattet af momsreglerne, fordi kunstneren som selvstændig erhvervsdrivende eller som honorarmodtager driver økonomisk virksomhed i form af kunstnerisk virksomhed, så skal kunstnere som udgangspunkt betale moms af royalties, som løbende udbetales til kunstneren i forbindelse med, at kunstneren sælger sin brugsret til de ophavsrettigheder, som kunstneren har i forhold til sine kunstneriske ydelser, f.eks. film- eller musikværker.

Hvis kunstneren i forhold til sine ophavsrettigheder, herunder løbende udbetaling af royalties, derimod enten er lønmodtager eller ikke er registreringspligtig efter momslovens § 47, stk. 1, er kunstneren ikke omfattet af momsreglerne og kunstneren skal derfor ikke afregne moms af modtagne royalties.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget at det således alene vil være kunstnere, der momsregistreres, der vil blive påvirket af forslaget. Forslaget vil derfor ikke påvirke kunstnere, der samlet har afgiftspligtige leveringer hidrørende fra meddelelse af licens vedrørende ophavsrettigheder m.v. og andre afgiftspligtige aktiviteter for mindre end DKK 50.000 årligt.

Det er vores opfattelse, at bemærkningerne til lovforslaget er uklare i forhold til afgrænsningen af de kunstnere, som ikke bliver påvirket af forslaget.

I det omfang kunstneren ikke er en afgiftspligtig person, f.eks. fordi kunstneren ikke udøver selvstændig økonomisk virksomhed ved oppebæring af indtægter fra ophavsrettigheder eller anses som lønmodtager, vil kunstneren, jf. bemærkningerne til lovforslaget, ikke blive påvirket af forslaget.

Som et eksempel på en situation, hvor en kunstner ikke vil blive påvirket af forslaget, nævnes i bemærkningerne en kunstner (f.eks. en skuespiller), som via kontrakt ikke har mulighed for at give tilladelse til eller nægte fremvisninger af værker, men alene har en kontraktbaseret ret til yderligere vederlag for dennes arbejdsindsats i forbindelse med genudsendelser af film i tv og i lignende situationer.

Måtte der efterfølgende opstå en mulighed for kunstneren for at nægte fremvisning, f.eks. fordi den kontraktbaserede ret er tidsbegrænset, vil en evt. forlængelse af kontraktvilkårene, hvorefter der på ny meddeles licens til rettighederne, kunne udgøre selvstændig økonomisk virksomhed. Rettighedsvederlaget kan i forbindelse med forlængelse af kontraktvilkårene dermed blive momspligtigt.

Intellektuelle rettigheder er ofte beskyttet i en længere periode og rettighederne kan gå i arv. En arving af ophavsrettigheder, hvor der sker meddelelse af ikkeeksklusive licenser, der giver tilladelse til at overføre kunstneriske værker til almenheden, vil ligeledes kunne anses som afgiftspligtig person

Vi læser lovforslaget sådan, at lønmodtagere ikke bliver berørt af lovforslaget. Derfor skal lønmodtagere ikke momsregistreres og opkræve moms af rettighedsvederlagene – uanset rettighedsvederlagenes størrelse.

Hvis en kunstner er honorarmodtager, er udgangspunktet efter momsreglerne, at man anses for at udøve selvstændig økonomisk virksomhed og derfor som udgangspunkt er omfattet af momsreglerne. Det er således "aflønningsmetoden", som er afgørende i forhold til momsreglerne (lønmodtager vs. honorarmodtager).

Når en kunstner modtager honorar for en opgave, er kunstneren derfor som udgangspunkt omfattet af momsreglerne, men da honoraret for de kunstneriske ydelser er moms fritaget, skal kunstneren ikke momsregistreres og betale moms af honoraret.

Derimod kan kunstneren blive momspligtig af de løbende udbetalinger af rettighedsvederlag, dog alene hvis kunstneren har mulighed for at nægte at give samtykke til brug af værket/den kunstneriske ydelse. Det betyder, at hvis de årlige udbetalinger (indenfor en 12-måneders periode) af rettighedsvederlag overstiger DKK 50.000, skal kunstneren momsregistreres og betale moms af vederlagene.

Vi hæfter os herefter ved at der i bemærkningerne til lovforslaget står, at hvis kunstneren (som har modtaget honorar for sin kunstneriske ydelse) har indgået en kontrakt, hvorefter kunstneren ikke har mulighed for at give tilladelse til eller nægte fremvisning af værker, så vil udbetaling af yderligere vederlag ikke blive anset for at være indtægter fra ophavsrettigheder (som fremadrettet bliver momspligtige). Vederlaget vil derimod skulle anses som yderligere vederlag for den pågældendes arbejdsindsats i forbindelse med genudsendelser af film i tv – dvs. en del af betalingen for det udførte kunstneriske arbejde, der er moms fritaget som kunstnerisk ydelse.

Efter vores opfattelse betyder dette at det vil være det faktiske indhold af de kontrakter, som fx kunstnerne indgår i forbindelse med deres udførte arbejde, som derfor vil være afgørende for, om kunstnerne skal betale moms af de yderligere vederlag, de måtte opnå i forbindelse med fremvisning m.v. af værker.

Hvis denne opfattelse er korrekt, vil det stille store krav til såvel kunstnerne, kollektive forvaltningsorganisationer, rådgivere samt skattemyndighederne, idet alle kontrakter skal gennemgås individuelt i forhold til at fastslå, om vederlaget er omfattet af lovforslaget og dermed hvorvidt vederlaget er momspligtigt eller ej.

Vi efterlyser derfor, hvis Skatteministeriet fastholder forslaget til lovændringen trods den tvivl, der er om nødvendigheden heraf jf. ovenstående, en klarere beskrivelse af, hvornår en kontrakt konkret medfører, at udbetaling af yderligere vederlag skal anses som betaling for overdragelse af rettigheder (som er momspligtig) eller hvornår der er tale om yderligere vederlag for kunstnerens arbejdsindsats (dvs. betaling for den oprindelige kunstneriske ydelse, som er momsfri).

Vi har noteret os, at det foreslås at skærpelsen af momsfrigagelsen for kunstnerisk virksomhed først har virkning fra den 1. januar 2023. Det er vores vurdering, at dette ikrafttrædelsestidspunkt er hensigtsmæssigt, idet skærpelsen af momsfrigagelsen for kunstnerisk virksomhed vurderes at have store administrative konsekvenser for de udøvende kunstnere og disse arvinger samt for de kollektive forvaltningsorganisationer.

Det er dog vores opfattelse, at der samlet set er så store tvivlsspørgsmål vedrørende ændringen, at den bør tages ud af det foreliggende lovforslag som følge af de mange uafklarede forhold, herunder hvorvidt dansk praksis kan anses for at være i strid med EU's momsdirektiver.

§ 1, nr. 20:

”§ 70, stk. 2, affattes således: »Stk. 2. Virksomheden kan ved levering af brugte varer m.v., jf. stk. 1, vælge at opgøre afgiftsgrundlaget for alle eller visse af sine leveringer, bortset fra levering af brugte personmotorkøretøjer, under ét for afgiftsperioden. Anvendes 1. pkt., udgør afgiftsgrundlaget 80 pct. af forskellen mellem værdien af de i perioden foretagne køb og salg. Overstiger værdien af køb værdien af salg i en periode, kan det overskydende beløb medregnes til værdien af køb i den efterfølgende periode.«”

Vi har noteret os, at der er tale om en mulighed og ikke en pligt for videreforhandlere af brugte varer at kunne anvende samlerordningen på alle salg i stedet for at anvende den individuelle metode.

Vi anser på denne baggrund forslaget for at indebære en lempelse af momsreglerne i forbindelse med salg af brugte varer. Vi har ikke yderligere bemærkninger til dette punkt af lovforslaget.

§§ 2-11:

Lovforslaget vil med bestemmelserne sikre at udenlandske virksomheder, der ved fjernsalg sælger varer, der er pålagt national punktafgift sidestilles med danske forhandlere, også når den udenlandske virksomhed er registreret i OSS.

Vi ser positivt på at man ved bestemmelsen i videst muligt omfang søger at sidestille danske og udenlandske leverandører, således at de mange og høje danske punktafgifter ikke bliver et konkurrenceparameter til skade for de danske forhandlere.

Ligeledes mener vi, det er hensigtsmæssigt, at man fra Skatteministeriets side ønsker at sidestille opkrævningen og betalingen af punktafgifter mellem danske og udenlandske forhandlere, sådan at det ikke er overladt til den enkelte forbruger at angive og indbetale afgifter.

Vi vil dog gerne i denne forbindelse fremhæve, at bundgrænsen for registrering for punktafgifter, som findes i batteriafgiftsloven, cfc-afgiftsloven, emballageafgiftsloven, forbrugsafgiftsloven, konsum-isafgiftsloven, kvælstofafgiftsloven, opløsningsmiddelafgiftsloven og pvc-afgiftsloven, med fordel også kan indføres i de øvrige afgiftslove, da mindre forhandlere og importører har en betydelig administration med at afgrænse det afgiftspligtige vareområde, samt beregne og angive, evt. nul-angive, små eller enkeltstående indkøb fra udlandet.

Det er vores opfattelse at dette også i højere grad vil sidestille mindre danske forhandlere med udenlandske leverandører, da udenlandske leverandører med enkeltstående eller lejlighedsvis leverancer til Danmark formodes ikke at have kendskab til de nationale afgifter, og således kan overse en registreringspligt.

Vi står gerne til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Andreas Munk Hansen
Chefkonsulent

Fremsendt den 15. oktober 2021 pr. e-mail til adp@skm.dk med kopi til lovgivningoekonomi@skm.dk

Gramex' høringsvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af momsloven m.fl., j.nr. 2021-2113

Skatteministeriet har den 17. september 2021 sendt forslag til lov om ændring af momsloven og forskellige andre love i høring hos Gramex.

Gramex takker for muligheden for at afgive bemærkninger til lovforslaget.

Gramex' høringsvar vil fokusere på begrænsningen af momsfrigtagelsen for kunstnerisk virksomhed, jf. lovforslagets § 1, nr. 4 i relation til anvendelsen af udgivne lydoptagelser i radio- og fjernsynsudsendelser og ved anden offentlig fremførelse:

I § 13, stk. 1, nr. 7 indsættes som 2. pkt.: "Fritagelsen omfatter dog ikke overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder, samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder."

Gramex' høringsvar er disponeret således:

- Overordnet konklusion og anbefaling
- Kort om Gramex og kollektiv forvaltning
- Er rettighedshaverne i relation til rettighedsbetalingen fra Gramex, jf. ophavsretslovens § 68, en afgiftspligtig person?
- De administrative og økonomiske konsekvenser for Gramex, staten og rettighedshaverne
- De administrative og økonomiske konsekvenser for brugerne af udgivet musik
- Ikrafttræden
- Afsluttende bemærkninger

Overordnet konklusion og anbefaling

Gramex **i)** opkræver vederlag hos musikbrugere for brug af udgivne lydoptagelser, og **ii)** udbetaler vederlag til rettighedshaverne (de udøvende kunstnere og pladeselskaberne) for brugen af udgivne lydoptagelser, jf. ophavsretslovens § 68. Det er relevant at overveje om begge disse transaktioner vil være en momspligtig transaktion og konsekvenserne heraf.

Ad **i)** Lovforslaget vil for det første betyde, at de vederlag, som Gramex i dag opkræver hos musikbrugerne (kommercielle såvel som ikke-kommercielle broadcastere, restauranter, detailhandlen, behandlere, fitnesscentre med videre), vil blive pålagt moms. For de ikke-momsregistrerede kunder vil det betyde, at vederlaget til Gramex vil blive 25 % dyrere for musikbrugeren i de tilfælde, hvor musikbrugeren ikke kan overvælte udgiften til moms til forbrugeren/slutbrugeren, mens det for de momsregistrerede kan betyde, at udgiften i et vist omfang overvæltes på forbrugeren med risiko for mindre efterspørgsel efter rettighedsbelagt indhold.

Ad **ii)** Lovforslaget forholder sig ikke eksplicit til, hvorvidt vederlagsbetalingen fra Gramex til rettighedshaverne for brug af udgivne lydoptagelser, jf. tvangslicensen i ophavsretslovens § 68, skal pålægges moms eller ej. Det er Gramex' vurdering, at vederlagsbetalingen mellem Gramex og den enkelte

rettighedshaver ikke skal pålægges moms, og det er afgørende for Gramex, at der bringes klarhed herom i lovbemærkningerne.

Lovforslaget vil, såfremt det vedtages, med ét slag og en enkelt sætning ændre en praksis, som har eksisteret i mere end halvtreds år i Danmark. Det vil ændre grundlæggende økonomiske strukturer og forudsætninger, administrative processer hos både rettighedshavere, forvaltningsorganisationer, hos Skattestyrelsen og hos brugerne af udgivet musik. Lovforslaget forholder sig ikke til, hvordan de kollektive forvaltningsorganisationer og rettighedshavere i praksis skal sikre, at der pålægges og indberettes korrekt moms.

Endelig medfører lovforslaget en række konsekvenser (administrative såvel som økonomiske), som ikke i tilstrækkelig grad er belyst i lovbemærkningerne, eller som er disproportionale i forhold til det provenu, som staten forventer at få, herunder i forhold til ikke-kommerciel radio, øvrige momsfritagne brancher og den danske rettighedsmodel. Gramex opfordrer til, at der bliver foretaget en dybdegående 360 graders analyse af lovforslagets indvirkning på efterspørgslen af rettigheder, herunder udgivet musik, og dermed hvilke afledte økonomiske konsekvenser lovforslaget må forventes at få for bl.a. udøvende kunstnere og pladeselskabernes rettighedsindtægter mv.

Gramex opfordrer endvidere Skatteministeriet til følgende:

- At det præciseres i lovbemærkningerne, at rettighedsbetalingen fra Gramex til rettighedshaverne, jf. ophavsretslovens § 68, ikke er en afgiftspligtig transaktion, jf. momslovens § 4, som skal pålægges moms
- At der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Skattestyrelsen og et bredt udsnit af repræsentanter for henholdsvis distributører, forvaltningsorganisationer, rettighedshavere og brugere af musik (Gramex stiller sig gerne til rådighed for dette arbejde), som kan komme med forslag til, hvordan EU-direktivet kan implementeres og blive administreret i dansk ret, herunder:
 - Indhentelse af erfaring fra andre lande om, hvordan disse lande håndterer momspligt og momsafregning, og hvordan man evt. kan sammensætte en højere omsætningsgrænse for registreringspligt med en lavere momssats. Den normale registreringsgrænse på kr. 50.000 er fraveget i forhold til kunstneres førstegangssalg af kunstværker (kr. 300.000) og en lignende model kunne overvejes.
 - Mulighed for, at forvaltningsselskaberne afregner den moms, som rettighedsbetalingen fra Gramex til rettighedshaverne måtte blive pålagt, til Skattestyrelsen med henblik på at sikre korrekt og rettidig afregning af moms
 - Tillempede regler for brug af afregningsbilag for kollektive forvaltningsorganisationer
 - Indførelsen af et register, hvor det er muligt for de kollektive forvaltningsorganisationer at kontrollere om en rettighedshaver (cpr.nr.) er momsregistreret eller ej
 - Indberetning af moms årligt uanset størrelsen af de afgiftspligtige leverancer
 - At arvinger fritages for momspligt. Arvingerne har ikke selv udført den kreative indsats, som ligger til grund for vederlagskravet, som er gået i arv; der er ikke udført økonomisk aktivitet i momslovens forstand
 - Præcisering og uddybning af Gramex' ansvar og pligter ved udbetaling af vederlag til rettighedshaverne og pålæggelse af moms, således at det vil være klart og administrativt enkelt at tilrettelægge en procedure for pålæggelse af moms ved udbetaling af vederlag i overensstemmelse med momsloven

- At der indsættes en bemyndigelse i loven, således at det er skatteministeren, der fastsætter ikrafttrædelsesdatoen for lovforslagets § 1, stk. 4, dog tidligst den 1. januar 2023. Herved bliver der tid til at gennemføre ovennævnte initiativer.

Der er efter Gramex' opfattelse tid til at få foretaget ovennævnte analyser og undersøgelser; EU-kommissionen har ikke anmodet Danmark om at ændre den danske momslovgivning, og den danske praksis har ikke et grænseoverskridende element, som i betydelig grad påvirker konkurrencen EU-landene i mellem.

Kort om Gramex og kollektiv forvaltning

Gramex blev stiftet i 1963 og forvalter retten til vederlag for den offentlige fremførelse af udgivne lydindspilninger på vegne af udøvende kunstnere og musikproducenter (musikselskaber), jf. tvangslicensen i ophavsretslovens § 68. Tvangslicensen indebærer, at musikbrugerne uden forudgående tilladelse kan anvende beskyttet indspillet musik mod betaling af vederlag til Gramex.

Gramex har med koncessionsgodkendelsen fra Kulturministeriet et legalt monopol til at indhente betaling og forvalte de områder, som er omfattet af ophavsretslovens § 68.

Gramex opkræver vederlag på vegne af danske og udenlandske rettighedshavere hos musikbrugerne for brug af indspillet beskyttet musik. Gramex forestår selv opkrævning af vederlag på en række områder, særligt radio- og tv-området, mens opkrævning for den offentlige fremførelse af den udgivne musik, der foregår fx i butikker, restauranter, barer og fitnesscentre mv., foretages af Koda på vegne af Koda og Gramex.

Gramex har i 2020 registreret 39.503 rettighedshavere (udøvende kunstnere og musikproducenter) som medlemmer af Gramex. Medlemmerne af Gramex fordeler sig med 3.609 medlemmer som musikproducenter og 35.894 som udøvende kunstnere. Derudover er der registreret 74.963 medlemmer af udenlandske organisationer, som Gramex har indgået repræsentationsaftaler med.¹

Kollektiv forvaltning i henhold til en tvangslicens adskiller sig på en række centrale punkter fra kollektiv forvaltning i henhold til en aftalelicens og individuelle aftaler. Ophavsretslovens § 68 er en særlig indskrænkning i de udøvende kunstneres og pladeproducenternes enerettigheder, jf. ophavsretslovens §§ 65 og 66. Der er tale om en tvangslicens, hvor der ikke sker en overdragelse af rettigheder fra den enkelte rettighedshaver til Gramex.

Rettighedshavernes økonomi kan beskrives som en "kludetæppe-økonomi", der består af en række forskellige indkomstkilder. En typisk rettighedshaver, som har medvirket på indspilningen af et musiknummer, vil modtage vederlag fra Gramex, og i mange tilfælde også fra Koda og Copydan-organisationerne samt royalties i henhold til overenskomster og individuelle aftaler. Dertil kommer, at vedkommende også vil modtage løn/honorar for sin arbejdsindsats, når vedkommende medvirker på indspilningen som artist eller musiker, og når vedkommende spiller koncerter mv. Disse kilder er i dag for langt de flestes vedkommende indkomstskattepligtig, men de vil blive pålagt moms, hvis lovforslaget vedtages (undtagen løn, honorar).

Ophavsrettigheder kan gå i arv. Det betyder for Gramex' vedkommende, at retten til at modtage vederlag fra Gramex kan gå i arv, og det vil således være arvingerne, som indtræder i vederlagsretten, og vil modtage

¹ Gennemsigthedsrapport for året 2020 (kan tilgås via dette link: https://gramex.dk/wp-content/uploads/2021/04/GF21_Gennemsigthedsrapport-2020.pdf)

vederlag fra Gramex. For manges vedkommende kan det være den afdøde rettighedshavers ægtefælle eller barn/børn, som for de flestes vedkommende ikke selv driver kunstnerisk virksomhed eller anden momspligtig virksomhed, men som vil blive pålagt en momspligt, hvis lovforslaget bliver vedtaget. Det bør præciseres i lovbemærkningerne, at arvinger, som ikke udfører økonomisk aktivitet i momslovens forstand, ikke skal have pålagt moms på ophavsretlige vederlagskrav, som er gået i arv til dem.

Er rettighedshaverne i relation til vederlag, jf. ophavsretslovens § 68, en afgiftspligtig person?

Ordlyden af lovforslaget er *"Fritagelsen omfatter dog ikke overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder, samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder."*

Spørgsmålet er, om udbetalingen af rettighedspenge fra Gramex til den enkelte rettighedshaver omfattes af første led *"overdragelse af [...] lignende rettigheder"* eller af andet led *"... meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder"* eller slet ikke omfattes af lovforslaget om begrænsningen af momsfrigørelsen, og derfor fortsat vil være momsfrigørelset, hvis lovforslaget vedtages.

De særlige forhold, som gør sig gældende for Gramex, bliver ikke eksplicit berørt i høringsudkastet.

Som nævnt ovenfor er tvangslicensen i ophavsretslovens § 68 en særlig indskrænkning i de udøvende kunstneres og pladeproducenternes enerettigheder, jf. ophavsretslovens §§ 65 og 66. Gramex kan fremhæve følgende forhold, som kendetegner en tvangslicens, og som adskiller en tvangslicens fra kollektiv forvaltning i henhold til en aftalelicens og individuelle aftaler:

- Musikbrugerne kan anvende beskyttet indspillet musik uden forudgående tilladelse til Gramex mod betaling af vederlag, jf. ophavsretslovens § 68
- Rettighedshaverne skal ikke samtykke/meddele licens til brug af beskyttet indspillet musik
- Rettighedshaverne kan ikke modsætte sig (nedlægge forbud mod) musikbrugernes brug af deres udgivelser
- Rettighedshaverne er forhindret i at indgå individuelle aftaler med musikbrugerne
- Gramex opkræver vederlag for brug af beskyttet indspillet musik, uanset om man er medlem af Gramex eller ej, og rettighedshaverne har ret til vederlag uanset om man er medlem af Gramex eller ej
- Gramex fastsætter vederlaget med udgangspunkt i Ophavsretslicensnævnets praksis og med inddragelse af en lang række kriterier, som f.eks. musikbrugerens omsætning, musikprocent (mængden af indspillet musik i forhold til den samlede udsendelsestid) og antallet af faktiske lyttere og seere
- Gramex beregner og fordeler de vederlag, som Gramex modtager fra musikbrugerne, efter en fordelingspolitik vedtaget på generalforsamlingen i Gramex

På grund af disse særlige kendetegn ved en tvangslicens er det Gramex' forståelse af ordlyden af lovforslaget, at udbetalingen af rettighedsvederlag fra Gramex til rettighedshaveren *ikke* skal pålægges moms, da der ikke er tale om en overdragelse eller meddelelse af licens fra rettighedshaveren til Gramex, og dermed ikke tale om en momspligtig transaktion, jf. momslovens § 4.

Denne forståelse støttes af lovbemærkningerne i lovudkastet.

Det fremgår nemlig af lovbemærkninger (side 14, sidste afsnit), at der ikke er tale om en momspligtig person, hvis en rettighedshaver *"ikke har mulighed for at give tilladelse til eller nægte fremvisninger af værker, men alene har en kontraktbaseret ret til yderligere vederlag."*

Endvidere fremgår det af lovbemærkningerne, at følgerets- og blankbåndsvederlag, jf. ophavsretslovens § 38 og § 39-46a ikke anses for vederlag i momslovens forstand.

Når lovbemærkningerne sammenholdes med ordlyden af lovforslaget/lovbemærkningerne og de særlige forhold, som gør sig gældende for Gramex, er det Gramex' samlede vurdering, at rettighedshaverne i relation til Gramex *ikke* er en momspligtig person med den virkning, at de vederlag, der udbetales af Gramex til rettighedshaverne for brug af udgivet musik, jf. § 68, stk. 1 i lov om ophavsret, ikke skal tillægges moms.

Det er helt afgørende for Gramex, at der bringes klarhed herom i lovbemærkningerne.

Hvis Skatteministeriet er enig med Gramex i ovennævnte, skal der ses bort fra nedenstående bemærkninger i relation til rettighedsbetalingen fra Gramex til rettighedshaveren, men høringssvaret vil stadig være relevant i forhold til Gramex' vederlagsopkrævning hos musikbrugerne, som vil være en momspligtig ydelse, hvis lovforslaget vedtages.

De administrative og økonomiske konsekvenser for Gramex, staten og rettighedshaverne

Udbetalingen af rettighedsvederlag fra Gramex og øvrige kollektive forvaltningsorganisationer sker på forskellige tidspunkter og efter skiftende intervaller, og det er langt fra forudsigeligt for den enkelte rettighedshaver, hvor meget man vil modtage i rettighedsbetaling fra de kollektive forvaltningsorganisationer. Dertil kommer at størrelsen af rettighedsvederlag kan svinge meget fra år til år alt efter hvor mange indspilninger man medvirker på, og hvor meget disse/denne afspilning bliver afspillet i f.eks. radio og tv.

Der er 3 hovedtilfælde i praksis, hvor beløbsgrænsen på kr. 50.000 kommer i spil:

1. Den enkelte udbetaling fra Gramex til rettighedshaveren overstiger beløbsgrænsen på DKK 50.000 = momspligtig ydelse
2. Udbetalingen fra Gramex er på fx kr. 15.000 og lagt sammen med øvrige momspligtige indtægtskilder fra andre kollektive forvaltningsorganisationer er den samlede rettighedsudbetaling på fx kr. 55.000 = momspligtig indtræder
3. Rettighedshaveren modtager en udbetaling fra Gramex på fx kr. 5.000 og senere på året en ny udbetaling og lagt sammen med øvrige momspligtige indtægtskilder er den samlede rettighedsudbetaling på fx DKK 35.000 = ikke momspligtig

Det bemærkes, at den gennemsnitlige udbetaling fra Gramex er mindre end kr. 5.000. Dertil kommer, at rettighedshaverne ofte vil modtage royalty fra mere end én kilde, jf. bemærkninger om kludetæppeøkonomien (side 3).

Det er særligt i eksempel nr. 2 og 3, at lovforslaget vil give anledning til uklarheder og administrative og økonomiske byrder. Årsagen er, at den enkelte rettighedshaver ikke kender til størrelsen af de enkelte udbetalinger eller den samlede årlige udbetaling for forvaltningsorganisationerne. Tilsvarende gælder for forvaltningsorganisationerne, som ikke kender til størrelsen af de betalinger, som den enkelte rettighedshaver har modtaget fra de øvrige forvaltningsorganisationer, ligesom Gramex ingen viden har om, hvorvidt den enkelte rettighedshaver har ladet sig momsregistrere.

Kompleksiteten øges, når ovennævnte udfordringer kombineres med, at Gramex foretager tusindvis af udbetalinger på samme tid til rettighedshaverne som en "passiv modtager" af rettighedsbetaling. Og ofte sker der flere udbetalinger på samme år til samme rettighedshaver. Dertil kommer at der kan være store

udsving fra år til år alt efter hvilke indspilninger, som den udøvende kunstner medvirker på og i hvilket omfang disse bliver afspillet.

I dag udbetales rettighedsvederlaget som B-indkomst, som indberettes af Gramex til Skattestyrelsen. Hvis lovforslaget vedtages, vil pligten til at indberette og afregne moms samt udarbejde momsregnskab blive pålagt den enkelte rettighedshaver, ligesom Gramex fremover enten skal fremsende et afregningsbilag, eller kunstneren skal fremsende en faktura på det beløb, som Gramex agter at udbetale til vedkommende. Det vil ikke kun påvirke de mange tusinder, som er medlem af Gramex, men også de tusindvis af rettighedshavere, som er medlem af de øvrige kollektive forvaltningsorganisationer. Samlet set vil det medføre en risiko for manglende eller mangelfuld afregning af moms hos den udøvende kunstner og dermed et provenutab for staten, omkostninger til inddrivelse af skyldig moms, øget omkostninger hos Skattestyrelsen til at sikre overholdelsen af lovgivningen og vejledning af de rettighedshavere, som vil blive berørt, og endelig øgede omkostninger (tid og penge) hos den enkelte rettighedshaver/arvingerne og forvaltningsorganisationerne til at sikre overholdelsen af momslovgivningen.

Det konkluderes i lovbemærkninger, at indførelsen af momspligt reelt ikke vil have negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet herunder hele rettighedsøkonomien. Gramex har i dette høringssvar berørt nogle af de mange økonomiske konsekvenser, som lovforslaget vil have for hele rettighedsøkonomien. Gramex er bekymret for, om lovforslaget kan betyde en mindre efterspørgsel efter rettighedsbeskyttet indhold, og dette bør analyseres nærmere, inden der indføres momspligt.

Endvidere konkluderes det i lovbemærkninger, at lovforslaget ikke vil have administrative konsekvenser for borgerne (herunder kunstnere). Det er uklart, hvordan Skatteministeriet er kommet frem til denne konklusion. Indførelsen af momspligt på licenser vil nemlig berøre tusinder af rettighedshavere - i særdeleshed hvis man kigger over en 5-årig periode. Rettighedshavere skal, hvis lovforslaget bliver vedtaget, udarbejde momsregnskab, indberette moms, afholde ekstraudgift til revisor og foretage opdeling af betalinger (fordelt på betaling for licenser (momspligtigt) og udført arbejde (ikke momspligtigt))

Der er med andre ord behov for at belyse lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser yderligere. De økonomiske konsekvenser for brugerne af udgivet musik

Skatteministeriet skriver på side 40, at *"som udgangspunkt forventes lovforslaget ikke at berøre momspligtige virksomheder og kunstnere."* Endvidere skriver Skatteministeriet på side 14, at *"En pålæggelse af moms vil dog blandt andet belaste virksomheder, foreninger, samt private forbrugere, der ikke kan fratrage deres købsmoms."*

Indførelsen af momspligt på rettighedsbetalinger betyder, at musikbrugerne/musikkunder, som ikke kan afløfte momsen, vil opleve en prisforhøjelse på deres betaling til Koda/Gramex på 25 %. Det kan i sin yderste konsekvens betyde en mindre efterspørgsel på brug af musikrettigheder, og dermed vil danske og udenlandske udøvende kunstnere og pladeselskaber gå glip af rettighedsindtægter.

Lovforslaget forholder sig ikke eksplicit til de økonomiske konsekvenser, som lovforslaget må forventes at få for ikke-kommerciel radio. Den primære indtægt for ikke-kommerciel radio er statstilskud, og betalingen til Koda/Gramex for brug af udgivet musik udgør en væsentlig del af radioernes udgifter. Indførelsen af en momspligt på betalingen til Gramex vil derfor påvirke disse radioer, som for de flestes vedkommende ikke kan fratrage købsmomsen, eller ikke kan vælte udgiften til moms over på lytterne. Spørgsmålet er om statstilskuddet blive forøget, så pålæggelsen af moms vil være neutral for de ikke-kommercielle radioer. Hvis ikke dette sker, så må det forventes, at de ikke-kommercielle radioer skal gennemføre besparelser, og i værste fald spille mindre musik.

Dertil kommer de øvrige brancher og aktiviteter, som i dag er fritaget for moms, jf. momslovens § 13, herunder kulturelle aktiviteter, og læge- og hospitalsbehandling og anden egentlig sundhedspleje, som i dag for manges vedkommende har en aftale med Koda/Gramex om brug af udgivet musik i deres lokaler/områder. Disse og andre brancher vil opleve en merudgift til klarering af musikrettigheder, som de enten må vælte over på forbrugeren, finde ved besparelser eller ved at anvende mindre (eller slet ingen) udgivet musik.

Ikrafttræden

Lovforslaget forholder sig ikke eksplicit til den aftalepraksis, som gælder på området for licensering af musikrettigheder, og de udfordringer, som det vil give anledning til i overgangsperioden.

I praksis er der tale om løbende aftaleforhold, indgået for en længere årrække, eller indtil de opsiges med et aftalt varsel. Faktureringen sker enten for et år ad gangen eller med et hyppigere betalingsinterval (halvårligt, kvartals- eller månedsvis).

Skatteministeriet opfordres til at afklare, hvordan en evt. ikrafttrædelse vil påvirke de aftaleforhold, som er indgået før lovens ikrafttræden, og som fortsat vil være i kraft efter lovens ikrafttræden, og hvilken betydning det vil have for momspligtens indtræden, om der er faktureret forud eller bagud for en periode, som ligger henholdsvis efter eller før lovens ikrafttræden.

Som nævnt ovenfor opfordrer Gramex til, at Skatteministeren bemyndiges til at fastsætte datoen for lovens ikrafttræden, dog tidligst til den 1. januar 2023. Udover at der er en række it-systemer, som skal indkøbes/implementeres, er der en række administrative processer hos forvaltningsorganisationerne og rettighedshaverne, som skal på plads, ligesom at brugerne af musikrettighederne skal have tid til at indregne de øgede omkostninger til licensering af musikrettigheder i deres budgetter med videre.

Afsluttende bemærkninger

Gramex er bekendt med indholdet af og kan støtte op om høringssvarene fra Dansk Musiker Forbund, Dansk Artist Forbund, IFPI, Koda, Dansk Erhverv, Samrådet for Ophavsret og Copydan Tekst & Node.

Gramex står til disposition, såfremt ministeriet skulle ønske yderligere oplysninger.

---ooo000ooo---

Med venlig hilsen

Anne Sophie Gersdorff Schrøder

CEO/Adm. Direktør

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Fremsendt pr. e-mail til adp@skm.dk med kopi til lovgivningoekonomi@skm.dk med angivelse af j.nr. 2021-2113

14. oktober 2021

Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love (alene vedrørende forslaget til ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed)

Kort om Koda

Koda er en non-profit forvaltningsorganisation stiftet i 1926, som forvalter rettigheder for komponister, sangskrivere og musikforlæggere fra ind- og udland. Koda har godt 49.000 direkte medlemmer og repræsentorer – via ca. 90 repræsentationsaftaler med tilsvarende udenlandske organisationer – ca. 2,7 millioner rettighedshavere i udlandet. Derved dækker Koda ca. 190 lande og territorier. Kodas opgave er at sørge for, at musikbrugere nemt kan få adgang til de musikrettigheder, de har brug for, og dernæst at de, der har skabt musikken, får betaling når deres musik spilles offentligt, fx i radio, fjernsyn eller på internettet. For yderligere information om Koda henvises der til www.koda.dk/omkoda.

Kodas høringssvar er struktureret således:

1. Overordnede bemærkninger til udkast til lovforslag
 - a. Generelt
 - b. De økonomiske virkninger af forslaget
2. Væsentlige, konkrete problemer, der følger af forslaget
 - a. Virkningerne for brugerne af rettighedsbeskyttet, kulturelt indhold
 - i. Momssats
 - b. Virkningerne for forvaltningsorganisationerne
 - i. Kontrolpligt
 - ii. Indberetningspligt
 - c. Virkningerne for rettighedshaverne
 - i. Afregningsbilag
 - ii. Bundgrænse for registreringspligt
 - iii. Fler-kilde problemet
 - iv. Betydning for retten til dagpenge, pension og sociale ydelser
3. Øvrige spørgsmål, der bør afklares, dersom forslaget nyder fremme
 - a. Terminologi
 - b. Arvinger
 - c. Ikrafttrædelsestidspunktets virkning for konkret fakturering

Høringssvaret indgives tillige på vegne af **Koda Dramatik**, som kort fortalt repræsenterer de samme rettighedshavere som Koda, men i relation til musikdramatik, dvs. opera, musical, ballet mv.

Høringssvaret indgives tillige på vegne af **NCB (Nordisk Copyright Bureau)**. NCB er et nordisk forvaltningsselskab, som varetager de mekaniske rettigheder i musikværker, dvs. kopiering og sammenstilling af lyd og billede. NCB har 5 medlemmer, som er de 5 nordiske forvaltningsorganisationer for fremførelsesrettigheder for musik – Koda i Danmark, STEF i Island, STIM i Sverige, Teosto i Finland og TONO i Norge. NCB repræsenterer således rettighedshavere for hele Norden, og NCB har derfor ligeledes kunder i hele Norden. NCB distribuerer rettighedshavernes royalties til de respektive NCB-medlemmer, som herefter udbetaler til deres respektive medlemmer/rettighedshavere.

1. Overordnede bemærkninger til udkast til lovforslag

De for Koda centrale dele af udkastet er forslaget § 1, nr. 4, der er sålydende: ”I § 13 stk. 1, nr. 7, indsættes som 2. pkt.: »Fritagelsen omfatter dog ikke overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder, samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder«” samt forslaget § 14, stk. 4, der er sålydende: ”§ 1, nr. 4, har virkning fra og med den 1. januar 2023”, herefter benævnt henholdsvis ”forslag(et)” og ”ikrafttrædelsestidspunkt(et)”.

a. Generelt

Skatteministeriet begrundet forslaget med, at det anses som en EU-retlig forpligtelse – bl.a. i lyset af EU-domstolens praksis – at indføre moms på rettighedsbetalinger.

Koda anser dette for en klar og forhastet overimplementering, som i øvrigt ikke har baggrund i en henvendelse fra EU-kommissionen.

EU-domstolens praksis skal naturligvis respekteres, men der mangler fra Skatteministeriets side en helt grundlæggende afvejning af hensynet til EU-domstolens praksis, forhold i andre EU-lande, de særlige danske forhold på området og de massive udfordringer, der vil være for rettighedshavere, forvaltningsorganisationer og kunder/rettighedsbrugere ved indførelse af momspligt, herunder (ikke-udtømmende opstilling):

- En 50-årig dansk praksis for momsfrihed på området
- Andre EU-lande uden moms på rettigheder
- Lavere momssatser og højere bundgrænser i EU
- At kulturprodukter bliver dyrere for forbrugere
- Forringelse af vilkår for centrale, ikke-momspligtige kulturformidlere
- At administrationen af momspligten ikke i forvejen er understøttet i forvaltningsorganisationerne, som allerede håndterer flere hundredetusinde rettighedshavere og flere millioner transaktioner
- Store udfordringer med at finde tilknyttede momsnumre
- Forvaltningsorganisationernes forpligtelse til at udbetale hurtigst muligt, jf. lov om kollektiv forvaltning § 15, men samtidig – efter momslovgivningen – at overholde yderligere kontrolforpligtelser
- Næsten alle rettighedshavere har en ”kludetæppeøkonomi” (flerkilde-problemet)
- Samtidig håndtering af moms- og B-skatte-indberetning – i et meget stort og (Koda bekendt) hidtil uset omfang
- Håndtering af rettighedshavernes fakturering til forvaltningsorganisationerne
- At rettighedshavere meget ofte hverken er eller bliver momsregistrerede virksomheder, hvilket skaber uproportionalt store administrative byrder for borgere
- Forventning om ikrafttrædelse om 1 år på et område, hvor eventuelle ændringer som minimum vil kræve 5-7 års forberedelse.

På den baggrund er det Kodas opfattelse, at forslaget generelt ikke bør nyde fremme.

Koda vil nedenfor i detaljer gennemgå de problemer, der knytter sig til forslaget.

Koda påpeger generelt, at selv de EU-lande, der har moms på området, har indført lempeligere

løsninger end dét, som Skatteministeriet lægger op til. Fx har flere EU-lande særlige, lave momssatser på rettighedsbetalinger. I Danmark kender vi allerede til en særlig momsberedning på rettighedsområdet, nemlig for kunstneres førstegangssalg af egne kunstværker. Her beregnes momsbeløbet ud fra et reduceret momsgrundlag på 20 pct. af det sædvanlige momsgrundlag, jf. momslovens § 30, stk. 4, og derudover finder en væsentlig højere bundgrænse anvendelse, nemlig 300.000 kr., jf. momslovens § 48, stk. 2, nr. 2. I forslaget har Skatteministeriet ikke gjort sig tilsvarende betragtninger eller i øvrigt forholdt sig til den allerede eksisterende ordning med beregning af momsen på grundlag af et reduceret momsgrundlag. Det reducerede momsgrundlag svarer de facto til en lav momssats på 5 %.

Det undrer, at Skatteministeriet på den ene side anser det for at være en EU-retlig forpligtelse at ændre momslovgivningen, men på den anden side ikke skeler til EU-konformiteten i forhold til selve indretningen og den praktiske håndtering.

Dertil kommer, at vi i Danmark har særdeles velfungerende rettighedsforvaltning med flere hundrede tusinde rettighedshavere og millioner af transaktioner. Dette bør indgå i Skatteministeriets afvejning, så eventuelle ændringer indføres under hensyntagen til proportionalitetsprincipper og lige så lempeligt som i andre EU-lande.

I den sammenhæng skal Koda særligt anføre, at det bærende synspunkt bag opfattelsen af en EU-retlig forpligtelse må knytte sig til det principielle spørgsmål om, hvorvidt der er momspålagt eller ej. Set i lyset af de mange negative virkninger, forslaget vil have, vil Koda på det kraftigste opfordre til, at Skatteministeriet som minimum indfører eventuelle ændringer med en lavere momssats eller reduceret momsgrundlag samt en højere bundgrænse, jf. ”kunstnermomsen”.

b. De økonomiske virkninger af forslaget

Den samfundsgruppe, der bliver påvirket af forslaget, er beskrevet således (s. 14):

”Kunstnere bliver ikke umiddelbart berørt økonomisk i nogen af tilfældene. En pålæggelse af moms vil dog blandt andet belaste virksomheder, foreninger samt private forbrugere, der ikke kan fratække deres købsmoms. F.eks. virksomheder og foreninger, der er momsfrataget, såsom den finansielle sektor, tandlæger m.fl.”

Det bemærkes, at ovenstående er en alt for snæver og decideret mangelfuld beskrivelse af forslagens virkninger. Momspåleggelse vil eksempelvis også belaste alle private husstande med tv-abonnementer samt almenvelgørende foreninger, herunder koncerter og festivaler, der afvikles af disse foreninger, og som fritages for moms efter reglerne om velgørende arrangementer i momslovens § 13, stk. 1, nr. 17 eller anvender momsfratagelse for almenvelgørende og almennyttige foreninger i momslovens § 13, stk. 1, nr. 21.

De økonomiske virkninger af forslaget er beskrevet således (s. 35):

”Pålæggelse af moms vurderes at medføre et merprovenu fra 2023 på ca. 200 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd eksklusiv virkning for DR og andre public service kanaler. Merprovenuet kan overvejende henføres til, at der lægges moms på betaling for licens til intellektuelle ejendomsrettigheder i forbindelse med tv-abonnementer. En mindre andel af provenuet forventes at komme fra momsfratagne virksomheders indkøb af rettigheder.”

Disse overfladiske bemærkninger afspejler på ingen måde de gennemgribende virkninger, forslaget vil have.

Lige siden momsens indførelse i 1967 har ophavsretsvederlag i Danmark været fritaget for moms som forfatter- og komponistvirksomhed samt anden kunstnerisk virksomhed, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 7.

Den danske rettighedsøkonomi har i sagens natur indrettet sig på mere end 50 års fast praksis og retstilstand om momsfrihed. Dette gælder ikke alene rettighedshaverne og forvaltningsorganisationerne, men også kunderne og brugerne af ophavsrettigheder.

Indførelse af momspligt vil derfor medføre massive udfordringer i alle led af rettighedsøkonomien:

- De danske vederlag for ophavsrettigheder har i over 50 år været sat under den klare forudsætning, at betalingerne er fritaget for moms.
- At ændre dette – særligt i en tid, hvor Coronapandemien udhuler rettighedsøkonomien betydeligt – må forventes at blive oplevet som et massivt pres i en i forvejen svær tid, både for rettighedshavere, kunder og forvaltningsorganisationer.
- Kunder/brugere, der ikke kan afløfte moms, vil opleve prisstigninger på 25 %. Dette kan medføre, at efterspørgslen på køb af rettigheder enten forsvinder eller mindskes med heraf afledte effekter.

Omstilling af årtiers praksis vil under alle omstændigheder blive både bekostelig og tidskrævende. Det er sædvanligt for rettighedsbranchen, at aftaler med store kunder indeholder lange bindingsperioder/lang uopsigelighe, idet kunderne vil have sikkerhed for at kunne bruge rettighederne i lang tid, da det ellers ikke kan betale sig at investere i nye teknologier og lignende. Det er ikke usædvanligt at større aftaler indeholder indbyggede trappetrin med vederlagsstigning/-fald, afhængigt af udbredelsen af en given tjeneste.

Med flere hundredetusinde berørte og flere millioner af transaktioner i rettighedsøkonomien er det nødvendigt, at en omstilling og tilpasning af aftalerne som minimum sker over flere år.

Ikrafttrædelsestidspunktet den 1. januar 2023, begrundes således (s. 76):

”Det foreslås i stk. 4, at lovens § 1, nr. 4, først har virkning fra 1. januar 2023. Baggrunden herfor er, at det forventes, at erhvervslivet, herunder særligt forvaltningsorganisationer, har behov for tilpasning af deres IT-systemer.”

Koda anerkender naturligvis den milde grad af forståelse, der hermed udvises, men dersom forslaget nyder fremme, skal det – set i lyset af ovennævnte, meget væsentlige og indgribende konsekvenser – anføres, at ikrafttrædelsestidspunktet er alt, alt for tidligt i forhold til det indretningssynspunkt, som med rette kan gøres gældende af såvel brugere som rettighedshavere.

For at perspektivere og beskrive omfanget af kompleksiteten, kan Koda oplyse, at Koda alene licenserer offentlig brug af musik for 30-40.000 danske kunder og – via repræsentationsaftaler – millionvis af kunder i udlandet. Det gør Koda på vegne af komponister, sangskrivere og musikforlæggere. Koda repræsenterer derudover ca. 49.000 direkte medlemmer i Danmark og indirekte – via ca. 90 repræsentationsaftaler med tilsvarende organisationer i udlandet, ca. 2,7 millioner øvrige rettighedshavere. Derved dækker Koda ca. 190 lande og territorier.

Skatteministeriets ønske om at ændre de danske regler på baggrund af EU-praksis, bør vejes op imod de indgribende konsekvenser en ændring af årtiers praksis vil medføre. Proportionalitet tilsigter, at eventuelle ændringer ikke træder i kraft før om 5-7 år.

2. Væsentlige, konkrete problemer, der følger af forslaget

a. Virkningerne for brugerne af rettighedsbeskyttet, kulturelt indhold

i. Momssats

De danske forbrugere, der ikke kan fradrage moms, vil med forslaget opleve en fordyrelse af deres adgang til kulturelle produkter, hvad enten de er private husstande, der betaler for tv-pakker, eller det er koncertarrangører, der har opnået momsfritagelse for velgørende arrangementer eller anvender momsfritagelsen for almenyttige eller almenvælgørende organisationer.

Generelt gælder, at den danske momssats på 25 % er meget højere end i langt de fleste EU-lande, og dertil kommer, at en lang række andre EU-lande har en særlig lav momssats for rettighedsbetalinger – akkurat som Danmark allerede har et særligt momsgrundlag på ”kunstnermomsen”.

Eksempelvis er der ingen moms i hverken Norge eller Island. Sverige har en reduceret momssats på rettighedsvederlag på 6 % (ellers 25 eller 12 %) og Finland på 10 % (ellers 24 eller 14 %).

Ser vi bort fra Norden, kan vi eksempelvis også se, at Belgien har en reduceret momssats på rettighedsvederlag på 6 % og Frankrig på 10 % (ellers 20 %). Andre lande har reducerede momssatser i forhold til kunstnerne; fx Østrig på 13 % (ellers 20 %) og Kroatien 13 % (ellers 25 %). Derudover har følgende lande eksempelvis ingen moms (0 %) ved udbetalinger til individuelle rettighedshavere/fysiske personer: Finland, Holland, Schweiz, Italien, Ungarn og Albanien. I Polen er der kun moms på kundefakturaer og i Estland kun på administrationen af rettigheder.

Momssystemdirektivets artikel 98 fastsætter rammerne for reduceret momssats:

"Artikel 98

Stk. 1. Medlemsstaterne kan anvende en eller to nedsatte satser.

Stk. 2. De nedsatte satser må kun anvendes på levering af de kategorier af varer og ydelser, som er anført i bilag III.

De nedsatte satser finder ikke anvendelse på elektronisk leverede ydelser, bortset fra dem, der er omfattet af bilag III, nr. 6).

Stk. 3. Ved anvendelse af de nedsatte satser i henhold til stk. 1 kan medlemsstaterne, hvor det drejer sig om varekategorier, anvende den kombinerede nomenklatur til at fastsætte, hvad den pågældende kategori præcist dækker"

Ophavsrettigheder er ikke nævnt i direktivets bilag III. Til gengæld er "*Radio- og tv-modtagelse*" nævnt i bilag III, nr. 8, og "*Ydelser leveret af eller royalties til forfattere, komponister og udøvende kunstnere*" er nævnt i nr. 9.

Under hensyntagen til forslagets særdeles indgribende konsekvenser, den allerede eksisterende sats for "kunstnermoms", praksis i andre EU-lande samt Momssystemdirektivets bestemmelser, er det Koda opfattelse, at alt andet end en momssats på 5 % (eller alternativt: Et reduceret momsgrundlag med en formulering svarende til den danske "kunstnermoms"; 20 pct. af det sædvanlige momsgrundlag, momslovens § 30, stk. 4), vil være udtryk for en klar politisk linje, der forringer vilkårene for dansk kultur betydeligt.

b. Virkningerne for forvaltningsorganisationerne

De kollektive forvaltningsorganisationer vil skulle tilrette deres fakturering, udbetalinger, bogføring og regnskabspraksis efter, at der skal indregnes moms. Som nævnt ovenfor, tilsiger den massive mængde af transaktioner, håndtering af vederlag fra ind- og udland samt de mange berørte rettighedshavere, at eventuelle ændringer ikke bør træde i kraft før tidligst om 5-7 år.

i. Kontrolpligt

Koda repræsenterer som nævnt ca. 49.000 medlemmer i Danmark og via ca. 90 repræsentationsaftaler med tilsvarende organisationer i udlandet ca. 2,7 millioner rettighedshavere øvrige rettighedshavere.

Koda er efter § 15, stk. 2 i lov om kollektiv forvaltning forpligtet til at fordele skyldige rettighedsbeløb hurtigst muligt, og Koda har i de senere år arbejdet ihærdigt på *instant payout*, dvs. at udbetale hurtigst muligt og med udbetalinger i 10 af årets måneder. En momspligt vil derfor betyde, at der for hvert medlems udbetalinger skal udstedes 10 fakturaer om året.

Koda kan ikke tvinge modtagere af rettighedsbetaling til momsregistrering eller kontrollere, at alle modtagere er behørigt momsregistrerede. Hvis Koda får oplyst et CVR-nummer af medlemmet, kan Koda slå op, om CVR-nummeret er momsregistreret, men denne mulighed findes ikke for så vidt angår CPR-numre.

Det er således ikke muligt for Koda at bruge CVR-registeret til at afdække, om modtageren er momsregistreret af følgende årsager:

Da Koda hidtil har skatteindberettet Koda-medlemmernes indkomst som B-indkomst, er der i Kodas IT-systemer alene 648 ud af Kodas ca. 50.000 medlemmer, der har et CVR-nummer tilknyttet, dvs. ca. 1,3 % af Koda-medlemmerne.

Dette er et klart udtryk for, at Koda-medlemmerne har indrettet sig efter årtiers praksis med B-indkomst-indberetning og med momsfrihed. En ændring heraf vil derfor være væsentlig og påvirke rigtig mange Koda-medlemmer, der skal indrette sig efter ændrede rammer og vilkår.

Vi har i Koda for god ordens skyld analyseret, hvor mange af de 648 CVR-numre, der allerede er momsregistreret. Det bemærkes, at koncernforbundne musikforlag kan have hver sit Koda-medlemskab, og at de 648 CVR-registrerede Koda-medlemmer derfor alene består af 561 *unikke* CVR-numre.

Ud af de 561 unikke CVR-numre er 415 momsregistreret.

I forhold til det samlede antal Koda-medlemmer (ca. 49.000), har Koda således alene kunnet opspore under 1 %, som allerede er momsregistreret.

Vi har fået kendskab til, at analysefirmaet Seismonaut A/S p.t. er i gang med en kortlægning af musikindustrien. Seismonaut A/S har i den forbindelse forsøgt at skabe et overblik over, hvor mange "professionaliserede" der er i den danske musikindustri. Seismonaut A/S har indtil videre fundet 286 CVR-numre i musikindustrien [en sammenkørsel har vist, at 86 ud af de 286 CVR-numre også figurerer på Kodas liste over CVR-numre (648)]. Dette lave tal siger ikke noget om, hvor mange der er momsregistreret i musikindustrien, men siger noget om, hvordan musikindustrien generelt har indrettet sig, og hvor komplekst det er at skabe et fyldestgørende overblik over rettighedshavernes indretning.

En ændring af årtiers praksis om momsfrihed vil derfor berøre et usædvanligt højt antal borgere, der vil gå fra at have indrettet sig efter personindkomst-forhold til virksomhedsindkomst-forhold. Det er åbenbart, at de pågældende borgere i forbindelse med en eventuel indførelse af momspligt vil blive pålagt administrative byrder, der – for langt de fleste – vil være uforholdsmæssigt høje i betragtning af størrelsen af indtægterne via forvaltningsorganisationer. Det er således vigtigt og nødvendigt, at eventuelle ændringer indføres med sen ikrafttrædelse og med fleksible ordninger, der tager hensyn til de mange involverede og det store skifte.

ii. Indberetningspligt

Forslaget s. 15 lyder:

"Herudover bemærkes, at det følger af skatteindberetningslovens § 44, at alle, der i en kalendermåned som led i deres virksomhed har udbetalt eller godskrevet vederlag for udnyttelse af ophavsrettigheder, patentrettigheder, mønster, varemærke og lign. og vederlag for reklamemæssig udnyttelse af en person, hver måned skal indberette om beløb m.v. til indkomstregisteret. Der sondres i forhold til indberetningspligten ikke mellem momsfrie og momspligtige betalinger. Dermed skal betalingerne fortsat indberettes, uanset om der er momspligt eller ej. Forslaget ændrer ikke herved."

Skatteministeriet forventer således, at forvaltningsorganisationerne skal håndtere moms- og B-skatte-indberetning samtidig. Koda bekendt er der ingen andre organisationer eller virksomheder i Danmark, der håndterer begge dele i så stort et omfang, som Skatteministeriet forventer af Koda/forvaltningsorganisationerne. Dette er stærkt kritisabelt.

c. Virkningerne for rettighedshaverne

Helt overordnet vil momspligten rent økonomisk være en ikke ubetydelig ulempe for Koda-medlemmerne, som ikke opvejes af, at momspligten rent økonomisk vil give ret til (i hvert fald delvist) fradrag af moms på erhvervsmæssige indkøb, fx studieudstyr.

Den negative økonomiske konsekvens for rettighedshaverne kommer også af, at det administrativt vil være utroligt tungt for rettighedshaverne at håndtere moms, herunder at mange kunstnere vil have både momspligtige og momsfrie indtægter fremadrettet, hvilket vil gøre det yderst komplekst, og dermed udløse et behov for rådgiver-/revisorassistance, hvis de skal kunne håndtere momsen korrekt.

i. Afregningsbilag

Forslaget beskriver processen for forvaltningsorganisationernes videreafregning til rettighedshaverne således (s. 14):

”Kunstneren skal som udgangspunkt udstede faktura til forvaltningsorganisationen. Organisationen kan dog i stedet vælge at anvende reglerne om afregningsbilag.”

Afregningsbilag kræver forudgående skriftlig aftale med rettighedshaveren, som principielt skal godkende hver faktura. Det kan ikke lægges til grund, at en sådan aftale altid vil blive indgået – navnlig modtagere af mindre beløb vil se det som uforholdsmæssigt tungt og uproportionalt – særligt ved hyppige udbetalinger.

Rettighedshaverens principielle godkendelse af fakturaens pålydende bør ikke afskære rettighedshaverens ret efter den udbetalende organisations interne regler til at reklamere over manglende eller forkert afregning, som kan skyldes mange faktorer, fx fejl i kunders rapporteringer af forbrug.

Der ses også et dilemma i forhold til den udbetalende organisations pligt til udbetaling efter lov om kollektiv forvaltning og overholdelse af momsreglerne, når der er krav om faktura til forvaltningsorganisationen.

I sidste ende må det være den enkelte rettighedshavers ansvar, at momsen bliver afregnet, men det stiller selvfølgelig Koda i en umulig situation, hvis afregningen er over 50.000 kr., og hvor Koda ikke kan udstede et korrekt afregningsbilag, idet udstedelse af et korrekt afregningsbilag forudsætter, at rettighedshaveren har et gyldigt momsnummer.

Hvordan skal Koda forholde sig til modtagere af rettighedsbetaling, som ikke er momsregistreret og udbetalingen er over 50.000 kr.?

Koda er forpligtet til at udbetale hurtigst muligt, men en udbetaling uden moms bør ikke anses som medvirken til momsunddragelse, jf. momslovens § 81, stk. 5.

En fleksibel løsning på dette område har høj prioritet.

ii. Bundgrænse for registreringspligt

Det følger af momslovens § 48, stk. 1, jf. § 47, stk. 1, at der er pligt til at lade sig momsregistrere, hvis ens samlede afgiftspligtige leverancer overstiger 50.000 kr. årligt. Ligger man under registreringsgrænsen og ikke er momsregistreret, skal ens leverancer ikke tillægges moms, uanset om leverancerne efter deres karakter isoleret set er momspligtige.

Forslaget lægger op til, at den sædvanlige bundgrænse på 50.000 kr. skal finde anvendelse. Som nævnt er det et af de forhold, som Koda mener er afgørende at få justeret.

Mange rettighedshavere har stærkt svingende rettighedsindtægter. Et år ligger rettighedshaverens indtægter måske over 50.000 kr. samlet set, men efterfølgende år er indtægterne lavere eller svingende over/under bundgrænsen.

Dertil kommer fler-kilde problemet, jf. nedenfor.

Set i lyset af de mange negative virkninger, forslaget vil have, vil Koda på det kraftigste opfordre til, at en højere bundgrænse finder anvendelse, jf. ”kunstnermomsen”.

Andre EU-lande har også højere bundgrænser, hvoraf Kroatien fx har en bundgrænse på samme

niveau som den danske kunstnermoms, på 300.000 HRK (= ca. 297.600 DKK).

Momssystemdirektivets almindelige regler indeholder ikke en registreringsgrænse, men bestemmer i artikel 214, stk. 2, følgende:

"Medlemsstaterne kan undlade at registrere visse afgiftspligtige personer, der lejlighedsvis udfører transaktioner som omhandlet i artikel 12."

Artikel 12 omhandler:

"enhver, der lejlighedsvis udfører en transaktion henhørende under de i artikel 9, stk. 1, andet afsnit, omhandlede former for virksomhed og især en enkelt af følgende transaktioner: a) levering af en bygning eller en del af en bygning med tilhørende jord inden første indflytning b) levering af en byggegrund", og i artikel 9, stk. 1, 2. afsnit, hedder det: "Ved »økonomisk virksomhed« forstås alle former for virksomhed som producent, handlende eller tjenesteyder, herunder minedrift og landbrug, samt virksomhed inden for liberale og dermed sidestillede erhverv. Ved økonomisk virksomhed forstås navnlig udnyttelse af materielle eller immaterielle goder med henblik på opnåelse af indtægter af en vis varig karakter."

Det er således intet i Momssystemdirektivet, der skulle tale imod at sætte bundgrænsen for rettighedshavernes momsregistrering ved 300.000 kr.

iii. Fler-kilde problemet

Det bemærkes, at mange rettighedshavere modtager ophavsretsvederlag fra flere kilder (et "klude-tæppe" af indtægter), hvilket nærmest umuliggør håndtering af registreringsgrænsen på 50.000 kr., som vedrører samtlige pågældendes momspligtige aktiviteter.

For Kodas *autormedlemmer* gælder fx, at de – udover Koda-indtægten – typisk har tre andre indtægtskilder:

- 1) Udøvende musikere,
- 2) Undervisning, og
- 3) Andre rettighedsindtægter, fx fra Gramex eller Copydan/Performex.

Denne problemstilling kan illustreres ved følgende tre eksempler:

- A er momsregistreret. Tjener årligt 5.000 kr. i Koda, 10.000 kr. i Gramex, 20.000 kr. som lydmand og studietekniker. Problemfrit, selvom rettighedsbetalinger er langt fra grænsen.
- B er ikke momsregistreret. Er berettiget til en udbetaling fra Koda på 55.000 kr., men momsregistrerer sig ikke. Koda er både efter egne regler og efter lov om kollektiv forvaltning forpligtet til at udbetale skyldige beløb hurtigst muligt.
- C er ikke momsregistreret. Tjener et år 25.000 kr. i Koda, 5.000 kr. i Performex (fx fra Copydan Verdens TV), 2.000 kr. i Copydan Tekst og Node (kopiering af sangbøger) og 25.000 kr. i Gramex. Hverken Koda, Performex, Copydan eller Gramex kan hver for sig vide, at C samlet set ryger over grænsen på 50.000 kr. C selv ved det heller ikke (ved det først, når det sker), fordi året før var tallene 10.000 kr. (Koda), 2.000 kr. Performex, 5.000 kr. Copydan Tekst og Node og 10.000 kr. Gramex, dvs. i alt 27.000 kr.

Særligt i eksemplet C består udfordringen for Koda og de øvrige udbetalende rettighedsorganisationer i, at organisationen – som i eksemplet B – har ansvar ved udbetalinger, der burde have været pålagt moms, men det er C, der har overblikket. C har dog også den udfordring, at C imidlertid først får overblikket, når C kender størrelsen af de samlede udbetalinger.

Spørgsmålet er, hvordan Skatteministeriet forestiller sig, at dette håndteres i praksis?

iv. Betydning for retten til dagpenge, pension og sociale ydelser

En del rettighedshavere har svingende beskæftigelsesgrad og kan i perioder have ret til arbejdsløshedsdagpenge, evt. blot supplerende. Eventuel momspligt bør ikke medføre ændringer i denne ret, såvel som forhold til pension og øvrige sociale ydelser ikke bør blive påvirket.

3. Øvrige spørgsmål, der bør afklares, dersom forslaget nyder fremme

a. Terminologi

Forslagets terminologi er visse steder ikke i overensstemmelse med den, der anvendes i andre love, fx lov om kollektiv forvaltning.

Forslagets side 13:

” Forvaltningsorganisationen vil på vegne af kunstnerne meddele licens til radio- og fjernsynsudsendelser. For administrationen modtager forvaltningsorganisationen et vederlag fra kunstnerne. Ingen af disse transaktioner pålægges i dag moms i henhold til Skatteforvaltningens praksis.”

Forslagets side 14:

”Momsgrundlaget i første led er vederlaget for meddelelsen af licensen efter modregning af provision til organisationen ... Tilsvarende gælder for gebyrer m.v., som forvaltningsorganisationen måtte modtage i forbindelse med opkrævning af følgersvederlag og blankbåndsvederlag på kunsternes vegne.”

Det bemærkes, at efter terminologien i lov om kollektiv forvaltning er der ikke tale om, at forvaltningsorganisationen modtager et vederlag, en provision eller et gebyr fra kunstnerne. Forvaltningsorganisationen foretager i stedet to typer fradrag i indtægterne fra radiostationen i eksemplet. Dels til dækning af sine administrationsomkostninger, jf. § 12 i lov om kollektiv forvaltning; dels fradrag til kulturelle formål, hjemlet i Kodas vedtægter, repræsentationsaftalerne med andre tilsvarende forvaltningsselskaber og i § 14 i lov om kollektiv forvaltning.

Som non-profit forvaltningsorganisation vedrører Kodas omkostninger således både drift af organisationen og ”kulturstøtte”.

Når forvaltningsorganisationens fradrag omtales som ”provision” på side 14, bør forvaltningsorganisationen have ret til at fratække både administrationsomkostninger og fradrag til kulturelle formål. Koda skal specifikt anmode om at få denne opfattelse bekræftet, idet det bemærkes at tilsvarende fradrag til kulturelle formål foretages i en lang række forvaltnings- og rettighedsorganisationer.

b. Arvinger

Arvinger driver ikke aktivt økonomisk virksomhed, men modtager blot pengene automatisk (en form for afkast fra passiv kapitalanbringelse).

Det er fx ikke arvingens eget valg, at der er ”anbragt kapital” i rettigheder. I alle andre tilfælde vil det være en persons/virksomheds handling, der udløser at man anses for at drive økonomisk virksomhed. Dette understreges også ved, at det ligger i ”at udøve”, at der skal foretages aktive handlinger, hvilket arvinger ikke gør.

Derudover har arven ”enkelstående karakter”, hvorfor Koda foreslår en fritagelse for registreringspligt eller en højere beløbsmæssig registreringsgrænse.

c. Ikrafttrædelsestidspunktets virkning for konkret fakturering

Skatteministeriet bedes oplyse, hvordan det skal håndteres, når betalinger/faktureringer dækker perioder, der strækker sig både før og efter ikrafttrædelsesdatoen?

Kodas opfattelse kan således opsummeres til, at forslaget ikke bør nyde fremme, og at – hvis det alligevel fremmes – bør det af hensyn til det danske kulturliv og kulturforbrug ske med en 5-7 års forberedelse samt med en ensartet kunstnermomssats med en lavere momssats og en højere bundgrænse.

Koda er naturligvis til rådighed for drøftelse af ovennævnte eller af øvrige spørgsmål vedrørende høringen.

Med venlig hilsen

Dicle Duran Nielsen
Juridisk chef

Kære André Due Pomowski

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der ikke skønnes økonomiske konsekvenser for regionerne og kommunerne. KL forventer i den forbindelse, at momsrefusionsordningen for kommunerne justeres i det omfang, det er nødvendigt for at sikre, at kommunerne får dækket eventuelle merudgifter som følge af de ændrede regler for moms. Herudover har KL ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen
Per Schollert Nielsen

Chefkonsulent
Økonomisk Politisk Center

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

M +45 2124 4496
E PSN@kl.dk

D +45 3370 3385
W kl.dk

Fra: André Due Pomowski <ADP@skm.dk>

Sendt: 17. september 2021 11:34

Til: dfim@dfim.dk; hoering@di.dk; DI – Transport <transport@di.dk>; info@drivkraftdanmark.dk; eksporttraadet@um.dk; stkl@di.dk; jura@di.dk; ed@energidanmark.dk; info@energinet.dk; post@energitsynet.dk; fdm@fdm.dk; fh@fho.dk; post@finansogleasing.dk; mail@finansdanmark.dk; Forbrugerrådet <hoeringer@fbr.dk>; fds@skat.dk; Foreningen af rådgivende ingeniører <fri@frinet.dk>; bsn@lf.dk; Foreningen Danske Kraftvarmeværker <mail@fdkv.dk>; fdr@fdr.dk; Formand@fdr.dk; fp@forsikringogpension.dk; fmf@fmf.dk; fifu@f-f.dk; fse@fse.dk; fsr@fsr.dk; Anne Sophie Gersdorff Schrøder <ags@gramex.dk>; 'info.dk@greenpeace.org' <info.dk@greenpeace.org>; 01jbs@hk.dk; 44MSJ@hk.dk; hofer@hofer.dk; hoering@horesta.dk; oxfamibis@oxfamibis.dk; mail@fida.dk; info@justitia-int.org; KL <KL@kl.dk>; Dicle Duran Nielsen <ddn@koda.dk>; kontakt@kraka.org; info@cancer.dk; info@lf.dk; info@baeredygtigtlandbrug.dk; sanst@sanst.dk; lederne@lederne.dk; ms@ms.dk; lak@ms.dk; sekretariat@metaleballage.dk; mb-miljoepuljen@live.dk; dce@au.dk; info@folkecenter.dk; info@nbl-landsforening.dk; Olie Gas Danmark <info@oilgasdenmark.dk>; pd@plast.dk; skat@seges.dk; service@forbundet.dk; skad@skad.dk; sanst@sanst.dk; SMV@SMVdanmark.dk; jesper.Kiholm@skat.dk; Jens Hennild <jh@tobaksindustrien.dk>; per@danskmaskinhandel.dk; grakom@grakom.dk; Digitaliseringsstyrelsen <digst@digst.dk>; Energistyrelsens officielle postkasse <ENS@ENS.DK>; dak@danskeakasser.dk; letbyrder@erst.dk; rj@filmtv.dk; info@koda.dk; ncb@ncb.dk; isf@tobaksproducenterne.dk; tgs@producentrettigheder.dk; info@tobaksproducenterne.dk; yaf@sanst.dk; svh@forfatterselskabet.dk; mail@visda.dk; dibyggeri@di.dk

Emne: Høring af lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love (SKM: 695254)

Til Høringsparterne

Hermed sendes vedlagte udkast til lovforslag i høring.

Lovforslaget indeholder en række ændringer og justeringer af momsreglerne og forskellige andre love.

Skatteministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger til lovforslaget senest fredag den 15. oktober 2021.

Høringssvar bedes sendt til adp@skm.dk med kopi til lovgivningoekonomi@skm.dk med angivelse af j.nr. 2021-2113.

Høringsmaterialet må gerne deles med alle organisationer og andre, der kan have interesse i lovforslaget.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til André Due Pomowski, adp@skm.dk eller tlf. 72 38 91 13.

Med venlig hilsen

André Due Pomowski
Specialkonsulent, cand.jur.
Moms, Afgifter og Told

Mobil: +45 7238 9113
Mail: adp@skm.dk

Skatteministeriet
Skatteministeriet/Ministry of Taxation
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 - København K

Mailskm@skm.dk
Webwww.skm.dk

[Sådan behandler vi persondata](#)

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

14 oktober 2021

Fremsendt pr. e-mail til adp@skm.dk med kopi til lovgivningogoekonomi@skm.dk - j.nr. 2021-2113

Hørings svar vedr. udkast til lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love (alene vedrørende forslaget til ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed)

Hørings svaret vedrører forslagens § 1, nr. 4, der er som følger: *"I § 13 stk. 1, nr. 7, indsættes som 2. pkt.: »Fritagelsen omfatter dog ikke overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder, samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder.«"* og forslagens § 14, stk. 4 om ikrafttrædelsestidspunktet, der er som følger: *"Stk. 4. § 1, nr. 4, har virkning fra og med den 1. januar 2023."*

Danmark er et festivalland. I 2019 blev der solgt ca. 2,5 mio. billetter til festivaler og større koncerter. Festivalerne ligger ofte uden for de store byer og er et stort aktiv for områdernes lokalsamfund. Ikke bare fordi de er katalysator for aktivitet, men også fordi lokale foreninger henter indtægter ved at drive mad- og/eller boder med drikkevarer.

En lang række danske festivaler arrangeres for at samle midler ind til velgørende formål. De fleste kender Grøn Koncert og Roskilde Festival, men ca. 30 andre mindre festivaler uddeler årligt deres overskud til almennyttige formål. Mange lokale, foreningsbaserede festivaler drives udelukkende af frivillige kræfter. Som en almennyttig festival er man moms fritaget, da festivalerne uddeler deres overskud til velgørende formål. Mens Roskilde Festival og de fleste andre almennyttige festivaler uddeler deres overskud til andre foreninger udgør overskuddet fra Grøn Koncert en af Muskelsvindfondens væsentligste indtægtskilder til vores sociale og humanitære formålsbestemte arbejde til gavn for mennesker med muskelsvind og deres pårørende. Grøn Koncert skabes primært via Muskelsvindfondens egne dedikerede frivillige, men derudover får vi også hjælp i salgsboder af en række lokale frivillige foreninger i de otte byer, som vi hver sommer besøger. Foreningerne får for deres indsats økonomisk støtte til deres aktiviteter.

Gennemførelse af lovforslaget og indførelse af momsbetaling på rettighedsbetalinger vil have store konsekvenser for især almennyttige festivaler, men i særdeleshed for Muskelsvindfondens formålsbestemte arbejde. Grøn Koncert har ikke været gennemført siden 2019. Muskelsvindfonden vil som følge af dette miste næsten halvdelen af vores egenkapital inden koncertrækken kan holdes igen. Egenkapitalen er foreningens eneste sikkerhedsnet i forhold til de vejr- og konjunkturudsving, som vi i forvejen har måttet tilpasse vores arbejde til gennem næsten 40 år.

Derudover har vi udelukkende kunnet opretholde en del af vores formålsbestemte aktivitetsniveau takket være de sociale hjælpepakker, eftersom hjælpepakkerne til arrangører udelukkende har dækket vores omkostninger i forbindelse med selve Grøn Koncert. Vi forventer også, at aflysningen af Grøn Koncert to år i træk vil medføre en udskiftning af 60% af vores erfarne frivillighedskorps når vi forhåbentlig kan afvikle Grøn Koncert igen næste sommer, hvor vi normalt har en udskiftning på 20% pr. år. Det kan ikke undgå at medføre ekstra omkostninger.

Ovenpå at være hårdt ramt af konsekvenserne af covid19 pålægges vi nu yderligere omkostninger, som ikke kommer kunstnere og rettighedshavere til gavn. Konkret vil Muskelsvindfonden få påført en ekstra omkostning på ca. 300 t.kr. Svarende til hvad det koster at afholde vores årlige efterårslejr for børn og unge med muskelsvind.

Som moms fritaget organisation påvirkes økonomien omkring de enkelte arrangementer, hvis rettighedsbetalinger pålægges moms. Det skyldes, at disse organisationer ikke har mulighed for at fratække købsmoms. Den økonomiske konsekvens er nævnt i forslaget på side 14, hvor følgende fremgår:

"Kunstnere bliver ikke umiddelbart berørt økonomisk i nogen af tilfældene. En pålæggelse af moms vil dog blandt andet belaste virksomheder, foreninger samt private forbrugere, der ikke kan fratække deres købsmoms. F.eks. virksomheder og foreninger, der er moms fritaget, såsom den finansielle sektor, tandlæger m.fl."

Og videre på lovforslagets side 36 fremgår følgende om de økonomiske konsekvenser:

"Pålæggelsen af moms på licens til intellektuelle ejendomsrettigheder vil belaste moms fritagne virksomheder og foreninger, der bruger sådanne rettigheder. F.eks. tandlægen der spiller musik under tandbehandling, eller f.eks. privatskoler der via CopyDan betaler for licens til intellektuelle ejendomsrettigheder. Her vil betalinger til rettigheder fremover blive pålagt moms, og de moms fritagne virksomheder har ikke fradragsret for deres købsmoms. For moms fritaget virksomheder må det forventes, at moms betalingen for licens vil blive overvæltet i priserne og dermed i sidste ende betalt af forbrugerne. Tilsvarende gælder de fleste foreninger, som må forventes at overvælte de øgede omkostninger i deres kontingenter."

I forslaget er som eksempler kun nævnt den finansielle sektor, privatskole og tandlæger som de virksomheder og foreninger, der økonomisk vil blive ramt af lovforslaget. Lovforslaget udelader helt at nævne bl.a. de almennyttige foreninger, der ikke uden videre kan lægge den økonomiske byrde over på slutforbrugeren.

Momsdelen af rettighedsbetalingen vil blive en udgift på linje med andre omkostninger, og en vedtagelse af forslaget vil betyde, at det bliver dyrere at lave festival. Konsekvensen af det vil være, at overskuddet, der kan udloddes til velgørenhed, bliver mindre. Den sidstnævnte konsekvens er der ikke taget højde for i lovforslaget.

En anden konsekvens af de højere omkostninger, der er forbundet med at imødekomme de nye afgiftskrav, vil være, at festivalarrangører kan være nødsaget til at forhøje billetpriserne. En højere billetpris kan påvirke festivalernes økonomi og eksistens, da gæsterne fravælger hovedet af købe billetter. Dette vil formentlig især være en udfordring for de mindre, frivilligt drevne festivaler i de tyndere befolkede dele af landet. For disse arrangører gælder det, at økonomien omkring festivalerne allerede er skrøbelig.

Vi finder derfor dette forslag yderst problematisk, og henstiller til:

- 1) at der indføres en undtagelse i lovforslaget, der fritager de moms fritagne festivaler og andre moms fritagne organisationer.
- 2) alternativt, at man udskyder implementeringen af lovforslaget i tilstrækkeligt lang tid til at festivalerne kan komme på fode igen efter Coronakrisen.

Livebranchen har under Coronakrisen mistet 52% af omsætningen, og at pålægge momsfrigitte festivaler en ekstra byrde lige nu, kan have uoverstigelige konsekvenser.

Muskelsvindfonden står naturligvis til rådighed med uddybende information, hvis det er nødvendigt.

Med venlig hilsen

Henrik Ib Jørgensen

Direktør, Muskelsvindfonden

Kære André Due Pomowski

Musikforlæggerne i Danmark bakker op omkring Koda m.fl.'s høringssvar, som tidligere er indsendt. Vi vedhæfter høringssvaret for en god ordens skyld.

Med venlig hilsen

Ole Dreyer

Bestyrelsesleder / Chairperson of The Board

Musikforlæggerne i Danmark

Music Publishers Association Denmark

ole@musikforlaeggerne.dk

Tel: (+45) 4017 2206

MUSIK
FORLÆGGERNE

Til Skatteministeriet
Att.: André Due Pomowski
Sendt til: adp@skm.dk, cc: lovgivningogoekonomi@skm.dk
Journalnummer: 2021-2113

15/10/2021

Norlys' hørings svar til *Forslag til Lov om ændring af momsloven og forskellige andre love*

Norlys takker for muligheden for at afgive hørings svar til *Forslag til Lov om ændring af momsloven og forskellige andre love*.

Norlys noterer sig, at lovforslaget indebærer flere forskellige love. Nærværende hørings svar er med fokus på den foreslåede *ændring af momsloven*, som har til formål at strømline dansk lov med EU-retten. Norlys er som tv-distributør med cirka 550.000 tv-kundeforhold en afgørende aktør i udbredelsen af dansk indhold og public service på tværs af by og land – og vi har derfor en stor interesse i lovforslaget, som påvirker vores forretning drastisk ved at indføre momsbetaling på de i forvejen massive rettighedsbetalinger, vi som tv-distributør betaler til danske rettighedshavere.

Norlys ser overordnet på lovforslaget med skepsis og ærgrelse, da det vil betyde, at tv-distributørerne pålægges en yderligere afgift på vores produkter. TV- og underholdningsbranchen gennemgår i disse år store forandringer som følge af streamingens indtog på ikke blot det danske, men det globale marked. Lovforslaget udfordrer derfor en branche, der i forvejen er under massivt pres.

Norlys bakker, som medlem af Danske Mediedistributører, op om branchens samlede hørings svar, men vi finder det relevant at bidrage med egne bemærkninger og nuancer.

Om Norlys

Norlys er Danmarks største integrerede energi- og telekoncern med over 1,5 mio. kundeforhold på tværs af internet og tv samt el og gas. Norlys er et forbrugerejet selskab med over 735.000 andelshavere. Vi er fast forankret i Jylland – fra Vendsyssel i nord til grænsen i syd. Vi tilbyder gennem vores kundeventde telcoforretning både tv, internet og telefoni til mere end 1,2 mio. kunder. Det gør vi gennem det Norlys-ejede Stofa, det tidligere Boxer (nu Norlys) samt Norlys Erhverv. Vi leverer både tv, bredbånd og fastnettelefoniløsninger til private og hjemmearbejdspladsløsninger samt internet- og telefoniløsninger til erhverv. Norlys har for nyligt relanceret det velkendte Boxer-brand som Norlys. Det sker som et led i koncernens ambitioner om at etablere Norlys-brandet som det nye flagskib på det danske tv- og internetmarked. De næste 5 år kommer vi til at investere 10 mia. kr. for at styrke den grønne omstilling og digitalisering af Danmark.

Generelle bemærkninger til lovforslaget

I dette afsnit ønsker Norlys at fremhæve en række generelle bemærkninger til lovforslaget om ændring af momsloven. Vi mener, at det er afgørende for en succesfuld implementering af lovforslaget og dermed tilpasning til EU-retten, at tv-distributørernes bemærkninger indtænkes i lovarbejdet.

Norlys ønsker i nærværende afsnit at fremhæve tre konkrete nedslagspunkter:

- 1) Moms på rettighedsbetalinger vil skade det traditionelle tv-marked
- 2) U hensigtsmæssigt kort tidsfrist for høring og politisk behandling
- 3) Utilstrækkelig interessentinddragelse

Moms på rettighedsbetalinger vil skade det traditionelle tv-marked

Norlys vurderer, at lovforslaget vil medføre prisforhøjelser for forbrugerne i størrelsesordenen 15-20 kr. pr. måned afhængigt af abonnementsvalg.

Vi forventer, i tråd med Danske Mediedistributører, at dette vil have negative konsekvenser for det samlede tv-marked, både i form af udvikling i kundetal og den generelle opfattelse af tv-markedet.

Tv-markedet er i forvejen præget af jævnlige prisstigninger på baggrund af stigninger i rettighedsbetalinger. Dette giver typisk anledning til massiv kritik blandt kunderne – og en så markant prisstigning, som dette lovforslag vil medføre, vil utvivlsomt skubbe yderligere til den igangværende trend med faldende tilslutning til de traditionelle tv-pakker til fordel for primært amerikanske streamingtjenester.

I tråd med Danske Mediedistributørers høringssvar vil Norlys understrege vigtigheden af konsekvenserne for tv-markedet, hvis dette lovforslag, som forventet, medfører et betydeligt fald i tv-abonnenter. I Danmark er tv-abonnenter i høj grad med til at finansiere det økosystem, som understøtter produktion af dansk indhold og public service. Vi risikerer derfor potentielt, at flere milliarder kr. årligt, som går til finansiering af dansk tv-indhold, kan blive trukket ud af økosystemet, hvis danskerne stopper med at abonnere på traditionelle tv-pakker.

Økosystemet, herunder tv-distributørernes bidrag via reklameindtægter, rettighedsbetalinger og abonnementsbetalinger til hhv. broadcastere og rettighedshavere, bidrager med op til cirka 7 milliarder kr. årligt. Baseret på ca. to millioner tv-kunder svarer dette til 3500 kr. pr. kunde. Lovforslaget her berører udelukkende rettighedsbetalingen, som svarer til ca. 1,3 milliarder kr. årligt, men et faldende kundetal vil derimod påvirke hele den samlede pengestrøm på ca. 7 milliarder kr. Dette betyder, at hvis den momsdrævede prisforhøjelse på tv-pakker får blot nogle få procent (3) til at droppe deres tv-abonnement, vil tv-markedets tab i manglende indtægter overstige statens beregnede merprovenu på 200 millioner kr.

Vi ser i forvejen i disse år en afvandring fra det traditionelle tv-marked, hvilket, som nævnt, betyder, at færre penge går til produktion af dansk tv-indhold. I Norlys og Danske Mediedistributører frygter vi, at dette lovforslag vil accelerere denne udvikling ved at forhøje forbrugerpriserne.

Norlys anbefaler derfor, at man i den kommende lovbehandling vil tage højde for de massive konsekvenser, som dette kan have for det danske tv-marked samt produktionen og udbredelsen af dansk tv-indhold i de kommende år – dette med henblik på evt. kompenserende tiltag under inddragelse af Kulturministeren.

Hertil vil Norlys gøre opmærksom på den skævvridning i konkurrencen på markedet, som dette lovforslag forventes at medføre. I øjeblikket diskuteres det blandt Folketingets partier, hvordan man kan sikre balancen mellem udenlandske streamingtjenester og tech-giganter og det danske tv- og underholdningsmarked i forhold til aktørernes bidrag til økosystemet. I øjeblikket har vi en situation, hvor disse udenlandske aktører ikke bidrager til produktion og udbredelse af dansk tv-indhold i nær samme grad, som de danske aktører er pålagt at gøre.

Det bekymrer Norlys, at dette lovforslag må forventes at have en kontraproduktiv virkning i forhold til denne politiske ambition om at styrke public service i forbindelse med de kommende medieforhandlinger på Kulturministerens område, da tv-distributørernes i forvejen massive rettighedsbetalinger nu pålægges en yderligere og markant afgift.

Skævvridningen i konkurrencen opstår, fordi de udenlandske streamingtjenester ofte opererer ud fra en total buyout-model, som medfører, at kunstnere betales på honorarbasis, og derfor påvirker lovforslaget ikke disse tjenesters momsbetaling. Dette forringer de danske tv-aktørers markedsposition betragteligt relativt til de udenlandske streamingtjenester – og dette må frygtes at tilskynde en yderligere afvandring fra det traditionelle tv-marked, som er afgørende for udbredelsen og finansieringen af dansk indhold og public service.

Uhensigtsmæssigt kort tidsfrist for høring og politisk behandling

Norlys noterer sig, at lovforslagets enkelte dele forudsættes implementeret med ikrafttrædelse fra henholdsvis 1. januar 2022, 1. juli 2022 og 1. januar 2023. Norlys noterer sig, at ændringen i momsloven, som nu tillægger rettighedsbetalinger moms, vil træde i kraft fra 1. januar 2023.

Vi mener, at tidsfristen for høring og behandling er alt for kort – særligt i lyset af, at lovforslaget først træder i kraft pr. 1. januar 2023, men også da der er en række usikkerheder forbundet med lovforslaget:

- Ifølge lovforslaget skønnes det, "med betydelig usikkerhed", at lovforslaget vil give et merprovenu på cirka 200 mio. kr. årligt. Dette merprovenu, som primært vil blive finansieret af tv-distributørerne, bør underbygges langt bedre.
- Tv-distributører og antenneforeninger betaler op imod 1,3 mia. kr. samlet til rettighedshaverne (Copydan, Koda og UBOD) om året. En indførelse af moms på disse rettighedsbetalinger på 25% vil således udgøre et beløb på ca. 325 mio. kr. Der forventes derfor at være en tydelig diskrepans mellem ministeriets beregnede merprovenu og vores vurderede provenu.
- Momskravet vil have en direkte virkning for kunderne og tv-markedet, hvilket bør behandles og drøftes politisk og i tv-branchen, før man indfører et krav, som utvivlsomt vil svække de traditionelle tv-pakkers konkurrencedygtighed.

Norlys foreslår derfor, at lovforslagets behandling udskydes, til ovenstående uklarheder er bedre belyst.

Utilstrækkelig interessentinddragelse

I forlængelse af ovenstående, bemærker Norlys også, at interessentinddragelsen i processen for udfærdigelse af lovforslaget har været utilstrækkelig.

Norlys og de resterende tv-distributører fremgår således hverken af høringslisten eller er blevet inviteret til eventuelle interessentmøder i processen. På høringslisten fremgår der flere end 20 organisationer eller virksomheder, men det fremstår bemærkelsesværdigt at undlade at inddrage tv-distributørerne, som bliver den helt overvejende kilde til finansieringen af forslaget.

Herudover mener vi ikke – muligvis som resultat af ovenstående – at konsekvenserne for distributionsbranchen og de afledte effekter for det samlede "økosystem" er tilstrækkeligt belyst i lovforslaget.

Såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål eller bemærkninger, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Josefine Kofoed
Public Affairs- og Pressechef

Dato:
14/10/2021

Jopurnalnr.:
2021-2113

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Att.: André Due Pomowski

Pr. mail: adp@skm.dk og
lovgivningogoekonomi@skm.dk

Hørings svar til Lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love (Ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed, brugtmoms, momsgodtgørelse og -fritagelse for diplomater og justering af momsreglerne om undervisning, turistsalg og fjernsalgsvirksomheders registrering for visse punktafgifter m.v.)

Nuuday takker for høringen over Forslag til Lov om ændring af momsloven og forskellige andre love og fremkommer hermed med vores bemærkninger til lovforslagets §1, punkt 4 (Ændring af momsreglerne om kunstnerisk virksomhed). I høringssvaret vil Nuuday fremlægge argumentation for følgende forhold og forslag til ændringer i Lovforslaget:

- Der er en mangelfuld belysning af, hvad lovforslagets konsekvenser af de afledte prisstigninger er for tv-kunderne
- Det danske økosystem for TV vil blive ramt af kundeafgangen, men konsekvenserne er underbelyste.
- Lovforslaget bidrager til en øget skævvridning af konkurrencen mellem udenlandske streamingtjenester og danske tv-distributører, og dette bør yderligere belyses.
- Der har været manglende grundighed og inddragelse af tv-distributører i forarbejdet til lovforslaget.
- Nuuday mener ikke, at det er uomtvisteligt, at kunstneres rettighedsbeløb/ophavsretsafgifter efter EU-retten ikke kan være momsfritaget, som de altid har været i Danmark. Der bør foretages en grundigere vurdering af lovens grundlag.
- På baggrund af ovenstående forhold foreslår Nuuday, at den videre behandling af den del af lovforslaget som omhandler moms på rettighedsbetalinger sættes i bero, ved at skille denne del ud fra det samlede lovforslag, med henblik på at foretage en mere dybdegående analyse af nedenstående forhold.

Vi tilslutter os i øvrigt høringssvaret fra Danske Mediedistributører og Dansk Erhverv.

Mange forbrugere rammes af prisstigninger

Lovforslaget vil få økonomiske konsekvenser for rigtig mange danskere, da 75% af alle husstande i dag har et tv-abonnement. Vi vurderer, at prisfølsomheden for tv-kunderne er høj, og at prisstigninger i størrelsesordenen 15-20 kr. månedligt vil få betydning for kunderne.

Vi mener, at det forud for lovforslaget i alt for ringe grad er undersøgt og belyst, hvad konsekvenserne af de afledte prisstigninger er for tv-kunderne.

Manglende belysning af lovforslagets effekt på fravalg af tv-abonnementer

Vi forventer, at prisstigningerne vil få nogle kunder til at vælge tv-abonnementer fra. Vi undrer os over, at beregninger af hvad prisstigninger får af betydning for antal tv-kunder, er fraværende i lovforslaget.

I det sammenfattende skema på side 41 bliver højere priser for forbrugerne på tv-abonnementer ovenikøbet helt fejlagtigt, i vores optik, vurderet som en positiv økonomisk konsekvens for erhvervslivet. Af skemaets angivelse af positive konsekvenser fremgår det således:

"For så vidt angår forslaget om moms på kunstneriske virksomheder forventes, at pålæggelse af moms på kunstnerisk virksomhed umiddelbart medføre højere priser på tv-abonnementer for private forbrugere. Dette skyldes, at en lille del af prisen på forbrugeres tv-abonnementer er moms fritaget."

Vi mener, at der er behov for en mere dybdegående analyse af, hvad prisstigningerne betyder for udviklingen i antal af tv-kunder i et prisfølsomt marked. Dette vil alt andet lige også få betydning for beregning af provenuet.

Det danske økosystem for tv vil blive ramt men konsekvenserne er ikke belyst tilstrækkeligt

Tv-kundernes opsigelse af tv-abonnementer vil, ud over at ramme tv-distributører økonomisk, også få betydning for det samlede danske økosystem for tv.

Økosystemet er et samspil mellem tv-distributører, broadcastere, producenter, rettighedshavere m.fl. Økosystemet genererer årligt omkring syv mia. kr. i abonnements-, annonce og rettighedsindtægter, og er dermed den vigtigste finansieringskilde til et stærkt udbud af både public service og kommercielt tv i Danmark.

Økosystemets tv-husstand – dvs. en husstand med abonnement på en tv-pakke – har en værdi på ca. 3.500 kr. årligt for broadcastere og rettighedshavere. Derfor får opsigelse af tv-abonnementer også økonomisk betydning for broadcaster og rettighedshavere.

På trods af at det af lovforslaget fremgår:

”Merprovenuet kan overvejende henføres til, at der lægges moms på betaling for licens til intellektuelle ejendomsrettigheder i forbindelse med tv-abonnementer”

er der ikke foretaget beregninger og vurderinger af betydningen for det danske tv-økosystem, hvilket vi anser for mangelfuldt.

Vi mener, at en analyse af indvirkningen på det samlede økosystem bør gå forud for alle forslag, der indeholder byrder for det danske tv-marked. Derfor er der også i dette tilfælde behov for en analyse af lovforslagets konsekvenser for økosystemet.

Konkurrenceforholdet mellem danske tv-distributører og udenlandske streamingtjenester

I vurderingen af lovforslagets konsekvenser bør konkurrenceforholdet mellem danske tv-distributører og udenlandske streamingtjenester også indgå. Ikke mindst i lyset af at Folketingets partier i øjeblikket forbereder sig på at indgå et nyt flerårigt medieforlig, hvor netop dette emne bliver centralt.

Lovforslaget gør de facto tv-abonnementer dyrere end streamingtjenester, som ikke rammes af lovforslaget, og dermed skævvrider lovforslaget konkurrenceforholdet til internationale streamingtjenester yderligere end det allerede er i dag.

Lovforslaget vil ultimativt give et incitament til at vælge internationale streamingtjenester til og tv-abonnementer fra, hvilket virker kontraintuitivt, når der politisk er et ønske om, at danskerne skal have adgang til dansk indhold og public service - nu og i fremtiden. Netop bred distribution af public service og dansk indhold er, hvad danskerne sikres igennem tv-abonnementer.

Da rettighedsbetalingerne ved distribution af tv-pakker i overvejende grad er en rettighedsbetaling for distribution af public service indhold fra DR, TV 2's hovedkanal, TV 2 regioner, TV 2 News, lokale tv-stationer, nabolandskanaler, dk4 og Folketingskanalen m.m., vil indførelsen af en moms på rettighedsbetalinger samtidig betyde en de facto beskatning af public service, som betyder at de danskere, som abonnerer på dette gennem tv-pakkerne, vil blive beskattet mere end de danskere, som alene vælger streamingtjenester. Også dette forhold synes underbelyst og synes kontraintuitivt i forhold til den mediepolitiske agenda hos næsten samtlige partier i Folketinget.

Vi mener, at der er behov for en mere dybdegående analyse af hvordan lovforslaget påvirker konkurrenceforholdet mellem danske tv-distributører og udenlandske streamingtjenester – herunder også betydningen af den afledte effekt på danskernes fremtidige adgang til public service-indhold.

Manglende inddragelse og høring af tv-distributører

Taget i betragtning at størstedelen af merprovenuet på 200 mio. kr. forventes at komme fra tv-abonnementer undrer det os, at branchen slet ikke er blevet involveret i den indledende interessentinddragelsesproces i forbindelse med lovarbejdet. Vi kan ud fra Skatteministeriets notat - 'Oversigt over møderække ifm. lovforslag om ændring af momsreglerne for kunstnerisk virksomhed' - fra 1. oktober læse, at mange andre berørte organisationer blev involveret, før lovforslaget blev udarbejdet.

Ligeledes er hverken tv-distributørerne eller brancheorganisationen Danske Medie Distributører (DMD) blandt de 23 organisationer på høringslisten til trods for, at stort set hele det forventede provenu på ca. 200 mio. kr. skal hentes hos DMD's medlemmer.

Vi finder det meget beklageligt, at tv-distributørerne ikke har fået lejlighed til at stille spørgsmål til og gøre opmærksom på de konsekvenser, som lovforslaget vil få for tv-kunderne og økosystemet.

Vi mener derfor, at der skal gennemføres en fornyet interessentinddragelse med de interessenter, der rent faktisk rammes hårdest.

Momsloven

Der blev indført moms i Danmark i 1967 og her var udgangspunktet, at det var varer og visse ydelser, der var momspligtige. Kunstnerisk virksomhed i bred forstand var ikke nævnt som en momspligtig ydelse.

Ved vedtagelse af lov nr. 204 af 10 maj 1978 blev momsloven ændret radikalt og alle varer og ydelser blev momspligtige, medmindre de specifikt var nævnt som en undtagelse. Efter § 2, stk. 1, litra l) var forfatter- og komponistvirksomhed samt anden kunstnerisk virksomhed nævnt som en undtagelse og moms fritaget.

Det fremgår af lovforslaget bag lov nr. 204, at moms fritagelserne skulle svare til de hidtil gældende regler. Da kunstnerisk virksomhed som nævnt var fuldt ud moms fritaget inden lov nr. 204, blev kunstnerisk virksomhed i sit hele også moms fritaget i lov nr. 204.

Bestemmelsen er uændret i de sidste 43 år og den nuværende momslov har præcis den samme formulering.

Lov nr. 204 var baseret på EF's 6. momsdirektiv (direktiv 388/1977). Efter artikel 28, stk. 3, litra B, kunne medlemsstaterne fortsat fritage de transaktioner, der var opregnet i direktivets bilag F, på de i medlemsstatens gældende betingelser. Bestemmelserne er de samme i det nuværende momsdirektiv

I 6. momsdirektivs bilag F, punkt 2, gælder artikel 28, stk. 3, litra B for:

”Tjenesteydelser præsteret af forfattere, kunstnere herunder udøvende kunstnere, advokater og andre personer i liberale erhverv bortset fra lægegerningen og dertil knyttede erhverv, såfremt det ikke drejer sig om de tjenesteydelser, der er anført i bilag B til Rådets andet direktiv af 11. april 1967”

I bilag B til Rådets andet direktiv af 11. april 1967 fremgik:

”Overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder”.

Da loven blev ændret i 1978 på grund af EF's 6. momsdirektiv, hvor fritagelsen er hjemlet i en såkaldt standstill bestemmelse (artikel 28, stk. 3, litra B), blev det fundet unødvendigt i lovforslaget at præcisere, at momsfrigtagelsen for kunstnerisk virksomhed ikke var gældende for ”overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder.”, til trods for at det var offentligt kendt på dette tidspunkt. Tværtimod bliver det understreget, at momsfrigtagelsen skulle videreføres uændret.

Det er således Folketinget, der har vedtaget, at kunstneres rettighedsbeløb skal være momsfrigtaget og ikke Skatteforvaltningens manglende direktivkonforme fortolkning.

Man kan naturligvis overveje, om kunstneres rettighedsbeløb igennem de seneste 43 år reelt ikke har kunnet momsfrigtages, og at den danske momsfrigtagelse har været for bred. Er en kunstneres rettighedsbeløb reelt omfattet af begrebet ”overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder?”

EF-Domstolen afsagde i 1991 dom i en sag, som kommissionen havde anlagt mod Spanien, sag C-35/90. Sagen var anlagt fordi Spanien havde momsfrigtaget kunstnerisk virksomhed ved sin indtræden i EF, men efterfølgende gjort det momspligtigt, for senere igen at momsfrigtage kunstnerisk virksomhed.

Af dommens præmis 1 fremgår det, at det i dommen skal vurderes, om Spanien har tilsidesat sine forpligtelser ved:

”at indrømme fritagelse for merværdiafgift ved levering af tjenesteydelser, som – eventuelt mod betaling af ophavsretsafgifter – foretages af billedhuggere, forfattere, litterære medarbejdere, grafikere og fotografer ved aviser og tidsskrifter, komponister, forfattere af teaterstykker og forfattere som udarbejder og bearbejder manuskripter, handling og drejebøger til audiovisuelle værker”

Af præmis 3, 2. punktum i dommen fremgår følgende:

”Kommissionen har indledningsvis gjort gældende, at medlemsstaternes mulighed for i en overgangsperiode fortsat at fritage visse ydelser, herunder de i sagen omhandlede [...]”

Det væsentlige i sagen i denne forbindelse er, at Spanien ser ud til også at have moms fritaget kunstneres rettighedsbeløb, og at det ikke er dette, kommissionen fører sag imod - tværtimod henvises der til at de i sagen omhandlede ydelser, og herunder også betaling af ophavsretsafgift, er moms fritaget. Sagen drejer sig udelukkende om, hvorvidt sådanne beløb kan gøres momsfrie igen, når de efter et lands indtræden i EF af landet var gjort momspligtige. Dommen konkluderer altså ikke noget om at ophavsretsafgifter ikke kan være fritaget for moms. Skatteministeriet nævner ikke dommen i lovforslaget.

Skatteministeriet henviser i stedet til generaladvokatens udtalelse i sag C-134/97, Victoria Film som primær årsag til nærværende lovforslag. Vi kan i denne forbindelse bemærke at sagen aldrig kom til doms, og det derfor er uafklaret, om domstolen ville være enig med generaladvokaten.

Der henvises endvidere til EU-Domstolens dom i sag C-501/19, UCMR – ADA. Denne sag kan ikke i sig selv begrunde en ændring i moms fritagelsen for kunstnerens rettighedsbeløb/ophavsretsafgifter, da den handler om rettighedsorganisationen og det konkluderes, at disse handler i eget navn, men for fremmed regning og derfor er indenfor momslovens anvendelsesområde. Dermed kan de benytte en moms fritagelse, hvis den underliggende ydelse i sig selv er moms fritaget og det bliver der ikke taget stilling til i dommen.

På baggrund af ovenstående skal vi på det kraftigste opfordre Skatteministeriet til at genoverveje, om det er uomtvisteligt, at kunstneres rettighedsbeløb/ophavsretsafgifter efter EU-retten ikke kan være moms fritaget, som de altid har været i Danmark. Hvis vi fortolker forkert nu og indfører momspligt, kan vi ikke på et senere tidspunkt genindføre en moms fritagelse.

Anbefalinger

Nuuday anbefaler:

- at den videre behandling af den del af lovforslaget som omhandler moms på rettighedsbetalinger sættes i bero, ved at skille denne del ud fra det samlede lovforslag, med henblik på at belyse følgende:
 - Hvilke konsekvenser har de afledte prisstigninger for tv-kunderne. Hvad betyder prisstigningerne for udviklingen i antal af tv-kunder
 - Hvad betyder kundeafgang fra tv-abonnementer som følge af stigende priser for hele økosystemet?
 - Hvad betyder det for konkurrencen mellem udenlandske streamingtjenester og danske tv-distributører at kun sidstnævnte synes at blive ramt af lovforslaget?
 - Der bør laves en grundigere vurdering af om det er uomtvisteligt, at kunstneres rettighedsbeløb/ophavsretsafgifter efter EU-retten ikke kan være momsfrataget, som de altid har været i Danmark.

Det bør være uproblematisk at igangsætte arbejdet med en grundigere konsekvensanalyse af lovforslaget, da denne del af lovforslaget først er sat til, at skulle træde i kraft pr. 1. januar 2023.

Slutteligt mener vi, udover de ovennævnte forhold, at dette lovforslag er et eksempel på en lovproces, som ikke har været grundig nok og at Skatteministeriet, som Statsminister Mette Frederiksen fremhævede i Folketingets åbningstale, bør sætte tempoet ned og grundigheden op. Så vi får en bedre analyse af, om der overhovedet er grundlag for at lave lovgivning for moms på rettighedsbetalinger og hvis der er, så skal det være en gennemarbejdet lov med fokus på, hvordan reglerne også kan implementeres i praksis.

I er velkomne til at rette kontakt til Public Affairs rådgiver Søren Nørgaard Madsen på sono@nuuday.dk og Public Affairs rådgiver Mette Eika Grønvald på meika@nuuday.dk, såfremt Skatteministeriet ønsker en uddybning af nærværende høringssvar.

Med venlig hilsen,

Mediedirektør, Nuuday
Kim Poul Christensen

Skatteministeriet
adp@skm.dk
cc lovgivningoekonomi@skm.dk
og kum@kum.dk

Frederiksberg den, 15. oktober 2021

Fælles høringssvar fra Producentforeningen og Producent Rettigheder Danmark om ændring af momsloven, j.nr. 2021-2113: Moms på ophavsretsvederlag, jf. lovforslagets § 1, nr. 4

Dette høringssvar afgives på vegne af Producentforeningen, som er en brancheforening for producenter af film, tv og computerspil, samt Producent Rettigheder Danmark (PRD), som forvalter producenternes ophavsrettigheder, herunder ved udbetaling af procenternes andele af vederlag fra Copydan AV-foreningerne.

Producentforeningen og PRD bakker op om høringssvaret fra Copydan Verdens TV. Derudover har vi følgende bemærkninger.

Langt hovedparten af vores medlemmer er momsregistrerede virksomheder, men der er dog undtagelser. Umiddelbart har indførelse af moms på ophavsretsvederlag derfor ikke de store konsekvenser for producenterne. Men det har det alligevel.

For det første fordi indførelse af moms på ophavsretsvederlag vil betyde, at det bliver dyrere for forbrugerne at bruge bl.a. audiovisuelle produkter, hvilket vil få konsekvenser for dansk indholdsproduktion. Det er vi særdeles bekymrede over. Forbrugere af tv-pakker skal ved evt. indførelse af moms på ophavsretsvederlag til at betale moms af Copydan-vederlaget. Det bliver en årlig ekstraudgift på ca. 300 mio. kr. på et underholdningsprodukt. En ændring vil således direkte påvirke tv-kundernes betaling, da disse kunder ikke kan afløfte momsen. Det bliver således dyrere for forbrugerne. Dette kan betyde, at flere husstande fravælger tv-pakker, eller skærer ned på antallet af tv-kanaler, ligesom distributørerne kan vælge at reducere indholdet, der tilbydes.

Mindre distribution af dansk public service-indhold vil være stærkt skadeligt for den fremtidige danske digitale indholdsproduktion, fordi mindre distribution af public service-indhold også alt andet lige indebærer mindre ophavsretlige betalinger. De ophavsretlige betalinger har en væsentlig betydning for finansieringen af dansk indhold, jf. rapporten fra 2017 fra Kulturministeriets ekspertgruppe om

finansiering af dansk audiovisuel produktion. Færre ophavsretsmidler til vores medlemmer vil uundgåeligt indebære færre midler til at investere i nye film, tv-programmer og tv-serier. Dette vil være negativt for de samfundsmæssige målsætninger på kulturområdet.

At udstede en ekstraregning på op til ca. 300 mio. kr. om året til danske tv-distributører er en meget voldsom økonomisk ændring, der vil få vidtrækkende betydning for tv-distributionsbranchen og den samfundsmæssige rolle, som tv-distributionsbranchen udfylder. Dette bør ikke ske uden forudgående grundig analyse.

For det andet har producenterne aftaler med en lang række kunstneriske bidragsydere (instruktører, manusforfattere, skuespillere, filmfotografer, filmarbejdere m.fl.). Nogle af disse ansættes og modtager løn, andre er selvstændige og modtager B-honorar. Hidtil har der ikke skulle afregnes moms. Fremover skal der i nogle tilfælde tillægges og afregnes moms; i andre tilfælde ikke. Selve momsafregningssystemerne er ikke et problem for vores medlemmer. Det er det derimod, hvis det ikke er krystalklart, hvornår en udbetaling til en kunstner, der bidrager til en film- eller tv-produktion skal tillægges moms.

Lovbemærkningerne indeholder en uklarhed om, hvornår de er møntet på kollektive forvaltningsorganisationers vederlag, og hvornår de er møntet på individuelle kunstners individuelle honorarer fra fx producenter. Eksempelvis står det ikke klart, om næstsidste og sidste afsnit s. 14 ("Den foreslåede ordning omfatter alene kunstnere...") og ("I det omfang kunstneren ikke er en afgiftspligt person..."), hvor skuespillere nævnes, vedrører den ene eller anden situation.

Selve indførelsen af moms på ophavsretsvederlag som led i kunstnerisk virksomhed rejser spørgsmålet, hvordan momsen skal håndteres i mange tilfælde fremover; mange kunstnere skal afklare, hvad de vil gøre, hvis et samlet vederlag eller honorar delvist er momsfritaget. Nogle fakturaer skal i fremtiden udformes med en skønsmæssigt fastsat splitmoms. I de fleste tilfælde vil producenterne aftaler med kunstnerne involvere både en grad af kunstnerisk medvirken og en grad af overdragelse af ophavsrettigheder.

Det er muligt, at momsspørgsmålet vil være de enkelte kunstners ansvar, ikke producentens, men det vil altid være et fælles ansvar for de enkelte kunstnere og producenter, at der afregnes korrekt med eller uden moms. I praksis vil dette dog være særdeles vanskeligt for den enkelte producent.

Mange kunstnere modtager ophavsretsvederlag fra flere kilder, hvilket nærmest umuliggør håndtering af registreringsgrænsen på 50.000 kr., som vedrører samtlige pågældendes momspligtige aktiviteter. En kunstner vil ofte modtage midler fra dels flere forskellige forvaltnings- eller kunstnerorganisationer, dels forskellige typer af individuelle honorarer (lønindtægter, honorarer, royalties m.v.). 50.000 kr. grænsen er således vanskelig at håndtere, når de enkelte film- og tv-producenter godt nok kender de beløb, de selv sender til kunstnerne, men ikke kender beløbene fra andre producenter, forvaltningsorganisationer og andre momsbelagte indtægtskilder. Spørgsmålet er, om en kunstner har overskredet grænsen, hvornår i året det sker, og hvordan det håndteres. Vores medlemmer skal søge i databaser på, om et cvr-nummer er momsregistreret, men der findes intet svar på, hvordan man – uden individuel, manuel sagsbehandling person for person, hvilket er arbejdskrævende – tjekker, om en enkeltperson har et cvr-nummer. Dette vil automatisk udløse en masse tvivlsspørgsmål og en masse administrativt bøv. l.

Det er af afgørende betydning for producenterne, at disse forhold afklares. På den baggrund har Producentforeningen og PRD tre konkrete forslag:

- 1) Der etableres en proces, der indebærer, at der bliver foretaget en dækkende analyse af lovforslagets indvirkning på kultur- og ophavsretsområdet. Samlet set er det vores opfattelse, at spørgsmålet om indførelse af moms på ophavsretsvederlag endnu ikke er analyseret tilstrækkeligt til, at det er modent til at blive fremsat som lovforslag i Folketinget. Analysen bør foretages tæt samarbejde mellem skattemyndighederne, Kulturministeriet og de berørte parter. Vi bidrager gerne til et sådant arbejde.
- 2) Lovforslagets fremsættelse, subsidiært ikrafttræden, udsættes, til den i pkt. 1 nævnte konsekvensanalyse er foretaget.
- 3) Vi foreslår, at registreringsgrænsen ændres fra 50.000 kr. til 300.000 kr. for så vidt angår ophavsretsvederlag, jf. momslovens § 48, stk. 2, nr. 2, der også finder anvendelse på det kunstneriske område. Dette vil i sig selv løse mange af de problemer, vi har peget på.

Det fremgår af s. 13 nederst i høringsudkastet, at blankmedievederlag ikke er momspligtige. Der er imidlertid ingen beskrivelse af, hvordan denne undtagelse skal håndteres i relation til administrationsgodtgørelsen, dvs. de udgifter til at administrere ordningen, herunder udbetalingen til de enkelte rettighedshavere, der sker hos såvel Copydan KulturPlus som de enkelte medlemsorganisationer, herunder PRD.

Administrativt vil lovforslaget stille krav om gennemgribende ændringer i it- og afregningssystemer. Dette vil gøre sig gældende i både producenternes samarbejde med kunstnerne og med PRD, hvor sagsgange og procedurer vil skulle omlægges radikalt for at kunne håndtere indførelsen af moms på vederlag og administration. Dette vil forventeligt være både tidskrævende og forbundet med betydelige omkostninger.

Skatteministeriets beskrivelse i lovforslaget af de økonomiske-administrative konsekvenser af lovforslaget forekommer ikke fyldestgørende eller underbyggede, og de bør derfor udbygges og præciseres som led i det i pkt. 1 nævnte udredningsarbejde.

Med venlig hilsen

Jørgen Ramskov

Louise Lykkegaard Hoppe

Direktør
Producentforeningen

Direktør
Producent Rettigheder Danmark

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Sendt per mail til: adp@skm.dk
Cc: lovgivningoekonomi@skm.dk

Aalborg, den 15. oktober 2021

Høring over ændring af momsloven og forskellige andre love. J.nr. 2021-2113

Sammenslutningen Af Medier i Lokalsamfundet, SAML, der repræsenterer ca 140 lokale ikkekommercielle radioer og 40 ikkekommercielle regionale og landsdækkende tv-stationer, er blevet bekendt med ovennævnte høring og tillader os derfor at afgive følgende høringssvar.

Det fremgår, at der foreslås at pålægge kunstnerisk virksomhed moms, således at licens til ophavsrettigheder ikke længere kan sælges uden moms. Det vil for SAML's medlemmer betyde en forøgelse af deres udgifter til de to ophavsretsorganisationer KODA og Gramex på 25%.

De ikkekommercielle radio- og tv-stationer er omfattet af Radio- og Fjernsynsloven, og modtager derfor driftsstøtte fra Kulturministeriet jf. gældende Medieforslag.

De ikkekommercielle radio- og tv-stationer er typisk ikke momsregistrerede, da de i sagens natur ikke har nogen nævneværdig omsætning, de ikkekommercielle stationer kan derfor ikke fratække moms på ophavsrettigheder.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det af punkt 3.1. at public service kanaler som f.eks. DR kompenseres fuldt ud for, at deres momsfradragsret bortfalder per 1. januar 2022 som følge af at TV-licensen bortfalder.

De ikkekommercielle har som nævnt ingen momsfradragsret, og derfor vil moms på kunstnerisk virksomhed betyde en væsentlig forøgelse af disse mediers driftsomkostninger. En forøgelse, de ikke på nogen måde kan honorere med det nuværende driftstilskud.

SAML efterlyser svar på, hvorledes Skatteministeriet forestiller sig de ikkekommercielle medier kompenseres for denne udgiftsforøgelse? Der vil blive sendt en forespørgsel til Kulturministeren og de mediepolitiske ordførere om samme spørgsmål.

Af bemærkningerne punkt 4.1. fremgår det, at Skatteministeriet forventer den øgede udgift til intellektuel ejendomsret vil belaste momsfratagne virksomheder og foreninger, der bruger sådanne rettigheder. Skatteministeriet forventer, jf. bemærkningerne, at sådanne udgifter vil blive overvæltet i priserne og dermed i sidste ende forbrugerne. Tilsvarende gælder de fleste foreninger, som må forventes at overvælte de øgede omkostninger i deres kontingenter.

Senere fremgår det af punkt 4.1. at Skatteministeriet forventer at de public service-radio- og tv-stationer, der ikke opkræver betaling fra forbrugerne, og som ikke har fuld momsfradragsret, vil få en økonomisk belastning.

Skatteministeriet konstaterer, at det dog er forudsat i aftalen om afskaffelse af medielicensen, at samtidig med at TV-licensen bortfalder den 1. januar 2022, og fradragsretten således forsvinder, vil de institutioner, der i dag har mulighed for at fradrage moms, kompenseres fuldt ud.

Det fremstår for SAML, som om Skatteministeriet ikke helt har gennemtænkt, hvilke konsekvenser lovforslaget vil få for de elektroniske medier, der i dag IKKE har fuld fradragsret, og dermed IKKE vil kunne kompenseres fuldt ud ifbm. at medielicensen afskaffes.

De ikkekommercielle radio- og TV-stationer opkræver i lighed med public service-stationerne heller ikke betaling fra forbrugerne, og at ”overvælte” omkostningerne på kontingentet giver ganske enkelt ingen mening.

SAML vil derfor meget gerne høre fra Skatteministeriet, hvorledes disse medier kan kompenseres? Som nævnt ovenfor vil samme spørgsmål blive stillet til Kulturministeren og de mediepolitiske ordførere.

SAML kan ikke på nogen måde anbefale, at forslaget om moms på kunstnerisk virksomhed gennemføres. Det vil reelt betyde lukning af særligt de ikkekommercielle lokale radiostationer.

Venlig hilsen

Gitte Thomsen
sekretariatsleder

SAMRÅDET FOR OPHAVSRET

Lautrupsgade 9 – 2100 København Ø

E-mail: info@samraadetforophavsret.dk – www.samraadetforophavsret.dk

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 – København K

15. oktober 2021

Alene fremsendt pr. e-mail til adp@skm.dk med kopi til [lovgivningogoekonomi@skm.dk](mailto:lovgivningogoeкономи@skm.dk) med angivelse af j.nr. 2021-2113.

Høringssvar om ændring af momsloven, Moms på ophavsretsvederlag, jf. lovforslagets § 1, nr. 4

Samrådet for Ophavsret er en paraplyorganisation for en lang række organisationer af ophavsmænd og udøvende kunstnere på det ophavsretlige område. Dette høringssvar afgives på vegne af medlemsorganisationerne, der fremgår af listen i bilaget.

Kunstneres og kunstnerorganisationers ophavsrettigheder

Den kreative branche består af mange kunstnere, mange forskellige grupper af kunstnere og mange organisationer. En del af disse kunstnerorganisationer fordeler vederlag til ophavsmænd og udøvende kunstnere, nemlig vederlag, der opkræves af Copydan AV-foreningerne, herunder Copydan Verdens TV, som årligt opkræver og fordeler vederlag i størrelsesordenen 1,2 mia. kr. Derudover fungerer medlemsorganisationerne som faglige forbund, der bl.a. skal rådgive medlemmerne om deres økonomiske og juridiske forhold.

Der er små og store kunstnerorganisationer, og kunstnerprofilerne spænder fra kunstnere med få og af og til ingen rettighedsindtægter til fuldtids skabende og udøvende kunstnere med årlige millionindtægter. Nogle kunstnere har et cvr-nummer, hvoraf nogle er momsregistrerede, men langt de fleste har hverken et moms- eller et cvr-nummer.

Samrådets Forretningsudvalg

Sekretariatschef **Anna-Katrine Olsen**
tlf. 22 92 14 61 – ako@skuespillerforbundet.dk
Sekretariatschef **Sandra Anne Piras**
tlf. 3333 0888 – sandra@filmdir.dk
Chefjurist **Morten Madsen**
tlf. 3524 0240 – mm@dmf.dk

Juridisk Seniorkonsulent **Kaspar Lindhardt**
tlf. 3330 6300 – kli@Samrådet.dk
Direktør **Christina Bergholdt Knudsen**
tlf. 33 45 40 30 – cbk@dramatiker.dk
Advokat **Anders Sevel Johnsen**
tlf. 3342 8000 – asj@journalistforbundet.dk

Der findes ikke præcise tal for, hvor mange personer der har rettigheder efter ophavsretsloven. Det drejer sig om titusindvis af ophavsmænd og udøvende kunstnere, der årligt modtager ophavsretsvederlag, nok langt over 100.000.

Det er en samfundsmæssig målsætning, at det kulturelle kredsløb fungerer optimalt. Et centralt element i det kulturelle kredsløb er ophavsretten og de vederlag, som ophavsretten kaster af sig til de kreative kræfter. Kredsløbet handler om, at rammevilkårene skal bidrage til at give kunstnere betingelserne for, at de frembringer ny litteratur, musik, billedkunst og brugskunst og nye film, tv-programmer, teaterstykker osv. Rimelige vederlag er en faktor, men det er administrationen af ophavsretten også.

Den danske ophavsretsmodel går ud på at gøre det så let som muligt for brugerne – såsom undervisningsinstitutioner, tv-distributører m.v. – at få lov til at bruge beskyttet materiale. På områder, hvor individuelle aftaler – såsom en forlagsaftale mellem en forfatter og et forlag – ikke er mulige eller praktikable, opererer den danske model med kollektive aftaler mellem brugerne og de kollektive forvaltningsorganisationer, som tillægges aftalelicens; kunstnerne lægger rettighederne ind mod at få en andel af det samlede vederlag, der kommer til udbetaling. Den model fungerer godt, den har bred opbakning i Folketinget, og den vækker international interesse.

Ingen dialog eller forståelse

Den ophavsretlige infrastruktur risikerer nu at blive undermineret af indførelse af moms. Organisationerne i Samrådet for Ophavsret har holdt et par møder med Skatteministeriet og Skattestyrelsen, og vi har sammen med vores forvaltningsorganisationer sendt en mængde beskrivelser og forklaringer til skattemyndighederne. Men der er ingen dialog, og vi oplever, at Skatteministeriet og Skattestyrelsen ikke har lyttet til os og ikke forstår vores område og vores bekymringer.

At det er tilfældet, afspejles i lovbemærkningerne i lovudkastet.

Det er utilfredsstillende, frustrerende og uacceptabelt, at de problemer, vi har beskrevet til skattemyndighederne og opsummerer i dette høringssvar, ikke på nogen måde er blevet behandlet, analyseret og udredt. Vi oplever ingen vilje til at forstå ophavsretssystemet. Indførelsen af moms på ophavsretsvederlag vil få ekstremt store konsekvenser for kulturverdenen. Som absolut minimum skal konsekvenserne vurderes grundigt inden gennemførelse, således at man på såvel embedsmands- som politikerplan skaber grundlag for at sikre, at momsindførelsen ikke unødigt ødelægger velfungerende, samfundsnyttige strukturer. Udsættelse af ikrafttræden med et år er ikke i nærheden af at imødekomme de problemstillinger, vi har peget på.

Momsproblematikken

Momsproblemstillingen vedrører to adskilte problemstillinger.

For det første spørgsmålet, om kollektive forvaltningsorganisationers vederlag overhovedet er en "ydelse" i momslovens og momsdirektivets forstand. Svaret har hidtil herhjemme været nej, således

at der ikke moms på disse ophavsretsvederlag, hverken ved opkrævning hos brugerne eller fordeling til rettighedshaverne. Det er dette spørgsmål, den rumænske EU-sag, C-501/19, handlede om. I sagen vedr. det rumænske Koda-selskab konkluderede EU-Domstolen, at de kollektive ophavsretsvederlag er ydelser i momsdirektivets forstand.

For det andet spørgsmålet, hvordan rækkevidden af "kunstnerisk virksomhed" skal forstås. I henhold til EU's momsdirektiv kan ophavsrettigheder momsbelægges. I Danmark er der fritagelse for moms på "forfatter- og komponistvirksomhed samt anden kunstnerisk virksomhed" (momslovens § 13, stk. 7), og da det havde været tilfældet før momsdirektivet, er det omfattet af den såkaldte stand still, hvorved Danmark ikke er pålagt at ændre momslovgivningen på dette punkt. Ophavsretsvederlag er ifølge Skattestyrelsens praksis om fortolkning af kunstnerisk virksomhed hidtil anset for ikke at være momspligtig, medmindre det drejer sig om en totaloverdragelse af ophavsretten. Denne praksis vil Skatteministeriet ændre med lovændringen, da man har fundet, at denne praksis ikke stemmer overens med momsdirektivet.

Disse to problemstillinger synes imidlertid at blive blandet sammen i lovbemærkningerne, hvilket bidrager til at skabe uklarhed og usikkerhed.

Konsekvenserne

Den danske rettighedsøkonomi har i sagens natur indrettet sig på mere end 50 års fast praksis og retstilstand om momsfrihed. Dette gælder ikke alene rettighedshaverne og forvaltningsorganisationerne, men også kunderne og brugerne af ophavsrettigheder.

Indførelse af momspligt vil medføre massive udfordringer i alle led af rettighedsøkonomien.

Lovforslaget vil således med ét slag ændre en praksis, som har eksisteret i mere end 50 år i Danmark; indførelse af moms på ophavsretsvederlag vil ændre grundlæggende økonomiske strukturer og forudsætninger, administrative processer hos såvel rettighedshavere og deres forvaltningsorganisationer som hos skattemyndighederne.

Konsekvenserne for de enkelte kunstnere vil være voldsomme. Mange forfattere, tegnere, fotografer, musikere, skuespillere m.fl. får et honorar, der dels dækker den arbejdsmæssige indsats (som ofte vil have karakter af momsfritaget kunstnerisk virksomhed), dels overdragelsen af brugsret (altså ophavsretten). Dette rejser spørgsmålet, hvordan momsen skal håndteres i mange tilfælde fremover, idet mange kunstnere skal afklare, hvad de vil gøre, hvis et samlet vederlag eller honorar delvist er momsfritaget. Nogle fakturaer skal i fremtiden udformes med en skønsmæssigt fastsat splitmoms.

Følgende sætning s. 14 bør korrigeres: "*Kunstnere bliver ikke umiddelbart berørt økonomisk i nogen af tilfældene.*" Udtalelsen er ikke korrekt.

Der vil også være betydelige konsekvenser hos ophavsretsbrugerne. S. 14 i lovbemærkningerne anføres det:

En pålæggelse af moms vil dog blandt andet belaste virksomheder, foreninger samt private forbrugere, der ikke kan fratække deres købsmoms. F.eks. virksomheder og foreninger, der er momsfritaget, såsom den finansielle sektor, tandlæger m.fl."

Det er en alt for snæver og decideret mangelfuld beskrivelse af forslaget virkninger. Moms-pålæggelse vil eksempelvis også belaste alle private husstande med tv-abonnementer samt almenvelgørende foreninger, herunder arrangører af koncerter og festivaler, der afvikles af disse foreninger, og som fritages for moms efter reglerne om velgørende arrangementer

Moms på ophavsretsvederlag vil betyde, at det bliver dyrere for forbrugerne at bruge bl.a. audiovisuelle produkter, hvilket vil få konsekvenser for dansk indholdsproduktion. Forbrugere af tv-pakker skal ved evt. indførelse af moms på ophavsretsvederlag til at betale moms af Copydan-vederlaget. Det bliver en årlig ekstraudgift på ca. 300 mio. kr. på et underholdningsprodukt. En ændring af Skattestyrelsens praksis vil således direkte påvirke tv-kundernes betaling, da disse kunder ikke kan afløfte momsen. Det bliver således dyrere for forbrugerne. Fordyrelsen vil være særlig mærkbar i et land som Danmark med en høj momssats.

I det fremsendte lovforslag er det kun staten, der er sikker på at få et provenu, mens rettighedshaverne vil få reduceret deres indtægter.

Rettighedshaverne og deres kunder har ofte et løbende aftaleforhold, indgået for en længere årrække, eller indtil de opsiges med et aftalt varsel. Faktureringen sker enten for et år ad gangen eller med et hyppigere betalingsinterval (halvårligt, kvartals- eller månedsvi). Omstilling af årtiers praksis vil således under alle omstændigheder blive både bekostelig og tidskrævende, også i aftalerelationerne.

Skatteministeriet opfordres til at afklare, hvordan forslaget vil påvirke de aftaleforhold, som er indgået før lovens ikrafttræden, og som fortsat vil være i kraft efter lovens ikrafttræden, og hvilken betydning det vil have for momspligtens indtræden, om der er faktureret forud eller bagud for en periode, som ligger henholdsvis efter eller før lovens ikrafttræden.

Det fremgår af s. 13 nederst i høringsudkastet, at blankmedievederlag ikke er momspligtige. Der er imidlertid ingen beskrivelse af, hvordan denne undtagelse skal håndteres i relation til administrationsgodtgørelsen, dvs. de udgifter til at administrere ordningen, herunder udbetalingen til de enkelte rettighedshavere, der er hos såvel Copydan KulturPlus som de enkelte medlemsorganisationer.

Et af de mange spørgsmål, der skal afklares, er håndtering af momssystemet på en sådan måde, at det ikke påvirker kunstneres mulighed for at modtage bl.a. dagpenge. En del rettighedshavere har svingende beskæftigelsesgrad og kan i perioder have ret til arbejdsløshedsdagpenge, evt. blot supplerende. Eventuel momspligt bør ikke medføre ændringer i denne ret, ligesom retten til pension og øvrige sociale ydelser ikke bør blive påvirket. Dette skal afklares.

Lovforslaget indeholder ingen beskrivelse af ovennævnte konsekvenser, og lovforslaget indeholder ingen forslag om, hvordan disse negative virkninger kan imødegås, reduceres eller kompenseres på anden vis. Dette er utilfredsstillende.

Særligt om registreringsgrænsen på 50.000 kr.

Kunstnerne, skal som konsekvens af forslaget løbende kontrollere, om deres årlige momspligtige indtægt – både fra individuelle aftaler og fra kollektive forvaltningsorganisationer m.v. – overstiger 50.000 kr. med den konsekvens, at der indtræder pligt til at lade sig momsregistrere (efter at have fået et cvr-nummer).

Forvaltningsorganisationer og de kunstnerorganisationer, der afregner rettighedsvederlag, er ifølge direktiv og lov om kollektiv forvaltning af ophavsret forpligtet til at afregne vederlag inden for visse frister. Det står ikke klart, hvad man gør, hvis en rettighedshaver ikke svarer på spørgsmål om momsregistrering eller af den ene eller anden grund nægter at acceptere self-billing/afregningsbilag eller afviser at blive momsregistreret, selv om vedkommende samlet er over 50.000 kr.s grænsen. Her kan organisationen komme i klemme mellem momsreglerne og reglerne om kollektiv forvaltning af ophavsret.

Mange rettighedshavere har stærkt svingende rettighedsindtægter. Et år ligger rettighedshaverens indtægter måske over 50.000 kr. samlet set, men i de efterfølgende år er indtægterne lavere eller svingende over/under bundgrænsen.

Mange rettighedshavere modtager ophavsretsvederlag fra flere kilder, idet de har et kludetæppe af indtægter, hvilket nærmest umuliggør håndtering af registreringsgrænsen på 50.000 kr., som vedrører samtlige pågældendes momspligtige aktiviteter. Dette kan man kalde flerkildeproblemet. En kunstner vil ofte modtage midler fra dels flere forskellige forvaltnings- eller kunstnerorganisationer, dels forskellige typer af individuelle honorarer (lønindtægter, bestillingshonorarer, royalties m.v.). Der kan være dusinvis af forskellige indtægtskilder et enkelt kalenderår.

50.000 kr.-grænsen er således vanskelig at håndtere, når de enkelte forvaltningsorganisationer godt nok kender de beløb, de selv sender til rettighedshaverne, men ikke kender beløbene fra andre forvaltningsorganisationer og andre momsbelagte indtægtskilder. Spørgsmålet er, om en kunstner har overskredet grænsen, hvornår i året det sker, hvem der har ansvaret, og hvordan det håndteres. Man skal søge i databaser på, om et cvr-nummer er momsregistreret, men der findes intet svar på, hvordan man – uden individuel, manuel sagsbehandling person for person – tjekker om en enkeltperson har et cvr-nummer.

For mange drejer rettighedsindtægterne fra de enkelte kilder sig om nogle få tusinde kroner, og mange andre vil med moms på ophavsretsvederlag blive tvunget til at blive momsregistreret, fordi deres ophavsretsvederlag fra forskellige kilder samlet vil overstige momsgrænsen på 50.000 kr.

Titusindvis af kunstnere og andre, der modtager penge fra forvaltningsorganisationer, skal nu ifølge lovudkastet til at oprette cvr-nummer og blive momsregistreret, hvis de forventer at ville passere grænsen på 50.000 kr. Det samme gælder for ophavsmænd og udøvende kunstnere, der skal lægge moms på honorarer, royalties og andre individuelle ophavsretsvederlag.

På denne baggrund henstiller vi kraftigt til, at grænsen for registreringpligt ændres fra 50.000 kr. til 300.000 kr. for så vidt angår ophavsretsvederlag, inspireret af bestemmelserne i momslovens § 48, stk. 2, nr. 2, der har denne ordlyd:

Stk. 2. Der skal ikke ske registrering og betales afgift af

1) [...]

2) kunstneres eller disses arvingers førstegangssalg af kunstnerens egne kunstgenstande, jf. § 69, stk. 4, når salget hverken i det løbende eller i det foregående kalenderår overstiger 300.000 kr. Der skal alene betales afgift af det salg, som finder sted efter registreringspligtens indtræden.

Der er tale om et nærbeslægtet område, nemlig kunstneres salg af fysiske kunstgenstande.

En højere bundgrænse for ophavsretsvederlag samt en fastlæggelse af tidspunktet for registreringspligtens indtræden til at beregnes ud fra kalenderåret vil kunne nedsætte behovet for momsregistrering af de mindste og mest sårbare kunstnerøkonomier og dermed lette ovennævnte problemer væsentligt.

Vi foreslår således, at lovforslaget ændres som anført.

Lovbemærkningerne

Det er Samrådet for Ophavsrets opfattelse, at lovbemærkningerne indebærer uklarhed om, hvornår de er møntet på kollektive forvaltningsorganisationers vederlag, og hvornår de er møntet på individuelle kunstneres individuelle honorarer. Eksempelvis står det ikke klart, om næstsidste og sidste afsnit s. 14 ("Den foreslåede ordning omfatter alene kunstnere...") og ("I det omfang kunstneren ikke er en afgiftspligt person..."), jf. også nedenfor, alene vedrører de individuelle honorarer, eller om bemærkningerne også vedrører vederlag fra kollektiv forvaltning.

Forslagets terminologi er således visse steder ikke i overensstemmelse med den, der anvendes i andre love, fx lov om kollektiv forvaltning. Eksempelvis s. 14:

"Momsgrundlaget i første led er vederlaget for meddelelsen af licensen efter modregning af provision til organisationen [...]. Tilsvarende gælder for gebyrer m.v., som forvaltningsorganisationen måtte modtage i forbindelse med opkrævning af følgeretsvederlag og blankbåndsvederlag på kunsternes vegne."

"I det omfang kunstneren ikke er en afgiftspligtig person, f.eks. fordi kunstneren ikke udøver selvstændig økonomisk virksomhed ved oppebæring af indtægter fra ophavsrettigheder eller anses som lønmodtager, vil kunstneren heller ikke blive påvirket af forslaget. F.eks. hvis en kunstner i form af en skuespiller via kontrakt ikke har mulighed for at give tilladelse til eller nægte fremvisninger af værker, men alene har en kontraktbaseret ret til yderligere vederlag for dennes arbejdsindsats i forbindelse med genudsendelser af film i tv og i lignende situationer. Måtte der efterfølgende opstå en mulighed for kunstneren for at nægte fremvisning, f.eks. fordi den kontraktbaserede ret er tidsbegrænset, vil en evt. forlængelse af kontraktvilkårene, hvorefter der på ny meddeles licens til rettighederne, kunne udgøre selvstændig økonomisk virksomhed."

Efter terminologien i lov om kollektiv forvaltning er der ikke tale om, at forvaltningsorganisationen eller kunstnerorganisationen modtager et vederlag, en provision eller et gebyr fra kunsterne.

Forvaltningsorganisationen foretager i stedet to typer fradrag i indtægterne fra radiostationen i eksemplet: et fradrag til dækning af sine administrationsomkostninger, jf. § 12 i lov om kollektiv forvaltning og et fradrag til kulturelle formål, jf. § 14 i lov om kollektiv forvaltning.

Det er også uklart i det sidste citat, hvad der menes med, at fx en skuespiller kan "nægte fremvisning af et værk". Denne terminologi er ophavsretten fremmed.

I det hele taget er beskrivelsen s. 14 og 15 vanskeligt tilgængelig og i strid med grundlæggende dansk ophavsret. Der er intet til hinder for, at en kunstner forbeholder sig en vederlagsret, der er ophavsretligt baseret. Det er således efter dansk ophavsret muligt at adskille dispositionsretten fra vederlagsretten, og dette finder i vidt omfang sted i praksis. Lovbemærkningerne synes skrevet ud fra en anden antagelse, og dermed er de i disharmoni med ophavsretslovgivningen.

Skatteministeriet bør bruge den korrekte terminologi for at forebygge misforståelser. Samrådet for Ophavsret bidrager gerne til et samarbejde om dette.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Erhvervsstyrelsen vurderer ifølge lovbemærkningerne s. 41, at lovforslaget for så vidt angår justering af reglerne for kunstnerisk virksomhed, medfører beskedne administrative konsekvenser for erhvervslivet som følge af momspligten for rettighedshavende kunstnere i forhold til udarbejdelse og indberetning af momsregnskab. Disse konsekvenser vurderes at være under 4 mio. kr.

Samrådet for Ophavsret har svært ved at forstå, at omkostningerne kan vurderes til at være under 4 mio. kr., idet mange kunstnere er selvstændige og dermed en del af erhvervslivet. Udgifterne pålægges de mange rettighedsforvaltninger i kunstnerorganisationerne, der står for udbetalingerne. Rettighedsorganisationerne skal foretage ændringer i deres it-systemer og har derefter løbende udgifter til en øget administration. Udgifter kan kun dækkes med rettighedsmidler, hvormed det reducerer kunstnernes indtægter og dermed også den del af erhvervslivet som kunstnerne repræsenterer. Det er en ny og meget krævende administrativ byrde som pålægges forvaltningsorganisationen.

Indførelsen af moms på rettighedsmidler er en meget krævende opgave, hvor administrationen vil reducere kunstnernes indtægter og dermed medføre økonomiske konsekvenser for denne del af erhvervslivet.

Det er stærkt undervurderet, hvor byrdefuldt det vil være at ændre it-systemer til udbetalinger af rettighedsvederlag, både hos forvaltningsorganisationer og kunstnerorganisationer.

I praksis vil lovforslaget betyde, at der skal ansættes ekstra medarbejdere til at administrere ordningen, således at man kan håndtere den omfattende ekstra administration ved momsbehandling og i forbindelse med indberetning til SKAT kan adskille de almindelige ydelser fra de momspligtige kunstneriske ydelser.

Skatteministeriet bør redegøre for, hvorledes disse meromkostninger er estimeret og oplyse, om man har taget i betragtning, at en momspligt i stor grad kan bevirke, at en del forbrugere helt

annullerer deres tv-abonnement eller i bedste fald nedgraderer det. I begge tilfælde med den konsekvens, at momspligten kommer til at betyde faldende indtægter til rettighedshaverne.

I mange organisationer vil udgifter løbe op i flere millioner kroner, og de samlede udgifter for erhvervslivet vil derfor løbe op i mange millioner kroner. Dette bør analyseres nærmere, så man undgår forhastede konklusioner i Folketingets beslutningsgrundlag.

Samlet set vil lovforslaget medføre en risiko for manglende eller mangelfuld afregning af moms hos kunstnerne og dermed et provenutab for staten, ekstra omkostninger til inddrivelse af skyldig moms, øgede omkostninger hos Skattestyrelsen til at sikre overholdelsen af lovgivningen og vejledning af de rettighedshavere, som vil blive berørt, og øgede omkostninger (tid og penge) hos den enkelte rettighedshaver/arvingerne og forvaltningsorganisationerne til løbende at sikre overholdelsen af momslovgivningen.

Der er derfor behov for at undersøge den forventede størrelse af de løbende udgifter til administrationen nærmere.

Det anførte i bemærkningerne om, at det reelt ingen negative økonomiske konsekvenser har for hele erhvervslivet, dvs. herunder hele kulturøkonomien, er fuldstændig uden anker i virkeligheden

Estimatet i konsekvensskemaet på s. 42 i lovudkastet, hvorefter de administrative konsekvenser for borgerne (herunder kunstnerne) vurderes at være "Ingen", er på også misvisende. Indførelse af moms på ophavsretsvederlag vil for mange kunstnere betyde, at de bliver nødt til at indhente rådgivningsbistand fra fx revisorer til at håndtere momsregnskab m.v. Kunstnere har en lav gennemsnitsindtægt sammenlignet med andre grupper i samfundet; en ekstraudgift til revisor for at administrere moms vil have en betydelig negativ betydning for kunstnernes økonomi.

På denne baggrund bør Skatteministeriets beskrivelse i lovforslaget af de økonomiske-administrative konsekvenser af lovforslaget udbygges og præciseres efter en grundig analyse.

Særligt om ikrafttræden

Der er brug for meget længere implementeringstid, hvilket følger af bemærkningerne ovenfor.

Det foreslås på denne baggrund at udsætte ikrafttrædelsestidspunktet for denne del af lovforslaget yderligere eller at give skatteministeren hjemmel til at fastsætte tidspunktet for ikrafttræden af moms på ophavsretsvederlag efter nærmere implementeringsdrøftelser med de berørte parter, dog tidligst den 1. januar 2025.

Proces om analyse af konsekvenser

Samrådet for Ophavsret opfordrer til, at der bliver foretaget en dækkende analyse af lovforslagets indvirkning på ophavsretsområdet.

Samlet set er det vores opfattelse, at spørgsmålet om indførelse af moms på ophavsretsvederlag endnu ikke er analyseret tilstrækkeligt til, at det er modent til at blive fremsat som lovforslag i Folketinget. Sagen må med andre ord undersøges nærmere.

Vi bidrager gerne til en arbejdsgruppe eller lignende, der kan analysere området med henblik på at skabe et oplyst beslutningsgrundlag.

Samrådet for Ophavsret vil under alle omstændigheder anmode om, at dette udredningsarbejde sikrer en så smidig, effektiv og ubureaukratisk implementering af det nye system med moms på ophavsretsvederlag som muligt.

Der bør derfor igangsættes en proces, hvor der kommer en tæt dialog mellem skattemyndighederne, Kulturministeriet og branchen om mulighederne for administrative forenklinger samt kommunikation til de mange, som vil blive berørt af lovforslaget

Alternativet til en udsættelse af lovforslaget er en udskydelse af ikrafttrædelsestidspunktet, jf. ovenfor, hvilket i det mindste vil muliggøre, at der indledes en grundig og afdækkende dialog mellem skattemyndighederne og de relevante organisationer om, hvordan de administrative konsekvenser kan lempes ved at lave administrative forenklinger, ligesom myndighederne kan bistå med at iværksætte en kommunikativ indsats over for kunstnerne, således at de mange henvendelser kan begrænses.

Vi appellerer til et konstruktivt samarbejde med skattemyndighederne om dette vidtrækkende lovgivningsinitiativ.

Med venlig hilsen

Samrådet for Ophavsret

adp@skm.dk
lovgivningoekonomi@skm.dk

Høringsvar ift. lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love (j.nr. 2021-2113)

SMVdanmark takker for det tilsendte høringsmateriale og for muligheden for at afgive bemærkninger til lovforslaget.

Indledningsvist skal det bemærkes, at der i lovudkastet henvises til en kommende praksisændring hos Skattestyrelsen, der vil ”*indsnævre momsfrigtagelsen og medføre, at nogle udbydere af undervisning går fra at levere momsfri undervisning til at levere momspligtig undervisning, idet undervisningen ikke længere anses for at være skoleundervisning*” (s. 28).

I denne sammenhæng bør nævnes, at undervisning i legemsøvelser i dag er fritaget for moms jf. bemærkningerne til den danske momslovgivning¹. Fritagelsen har været en del af dansk lovgivning siden 1978 og blev oprindeligt indført for at sikre en ligestilling mellem private og offentlige udbydere².

I dag er praksis således, at holdundervisning i fitnesscentre og lignende er fritaget for moms. Nærværende lovudkast giver dermed anledning til at tro, at de danske skattemyndigheder påtænker at foretage ændringer i praksis, der i realiteten vil fjerne den nuværende momsfrigtagelse på dette område. Det bemærkes her, at der ikke er redegjort for, at EU-myndighederne har vurderet, at den danske praksis ikke er i overensstemmelse med EU-momsdirektivet samt at EU-myndighederne ikke har kontaktet de danske myndigheder med henblik på at få Danmark til at ændre den gældende momspraksis ift. momsfrigtagelse af undervisning i legemsøvelser.

Såfremt en ændring af praksis i dansk momslovgivning medfører, at holdundervisning i eksempelvis fitnesscentre ikke længere er undtaget for moms, så vil det være både indholdsmæssigt og timingmæssigt problematisk. Dette vil medføre, at fitnesscentre fremover skal opkræve fuld moms, og regningen for dette vil ende hos de danske forbrugere. Forbrugere, der i dag træner i et fitnesscenter, hvor der udelukkende findes holdtræning vil kunne opleve en prisstigning på 25 pct. Danskerne vil i realiteten opleve dette som en højere skat på fysisk aktivitet.

¹ <https://www.folketingstidende.dk/samling/19931/lovforslag/1124/index.htm>

² [L 98 - 1977-78 \(oversigt\): Lov om ændring af merværdiafgiftsloven. \(Ændringer som følge af EFs 6. momsdirektiv\). / Folketingstidende](#)

Dette kan ramme folkesundheden på et tidspunkt, hvor der fortsat er store negative virkninger efter corona-nedlukningen. Ændringen kommer således på det værst tænkelige tidspunkt. Efter halvandet års nedlukning er antallet af medlemmer af fitnesscentre i forvejen faldet med 15-30 pct.

Flere undersøgelser tyder da også på, at danskerne er blevet mindre aktive³ og har fået mere usunde kostvaner⁴ under corona-nedlukningerne. Således gik næsten en tredjedel, af dem der var aktive *inden* coronakrisen over til at være ikke-aktive⁵. Fysisk inaktivitet har store konsekvenser for folkesundheden og samfundsøkonomien, og blandt andet øger inaktiviteten risikoen for – og alvorligheden af – kroniske sygdomme. Ifølge Sundhedsstyrelsen er fysisk inaktivitet endvidere skyld i op til 6.000 dødsfald og ca. 1 million ekstra årlige sygedage svarende til et produktionstab på 12 mia. kr. årligt samt ekstra omkostninger til behandling og pleje på 5,3 mia. kr. årligt ift. aktive personer (opgjort i 2016)⁶.

En yderligere nedgang i fysisk aktivitet vil dermed have negative samfundsøkonomiske konsekvenser. Endelig vil prisstigningen have en social slagside. Prisstigninger rammer generelt lavindkomstgrupper hårdest, og det er i forvejen personer med lav indkomst, der er mindst aktive.

På den baggrund anbefales det, at en eventuel praksisændring ift. momsfrigørelse af undervisning i legemsøvelser ses i et helhedsperspektiv, som inkluderer potentielle sundhedsmæssige konsekvenser af beslutningen. Det anbefales, at såfremt dette ændringer, der betyder, at et fitnessabonnement bliver dyrere, så bør der kompenseres for det på anden vis, så det samlet set ikke bliver dyrere at være fitnessmedlem. Dette kan finansieres af merprovenuet, som opnås som følge af ændringen.

Endelig opfordrer SMVdanmark til, at Skatteministeriet tydeligt beskriver eventuelle konsekvenser ved både lov- og praksisændring, herunder hvilke ydelser i Danmark, man forventer fremover vil blive momsbelagt. Det gælder i særlig grad ”sprog, musik, håndarbejde, tegning, bogføring og maskinskrivning”. Hermed får praksisændringen også betydning for fx kursusvirksomheder og aftenskoler. Dette bør skattemyndighederne gøre rede for.

Med venlig hilsen
Kasper Munk Rasmussen
Chefkonsulent

M: [61 96 39 80](tel:61963980)

E: rasmussen@smvdanmark.dk

³ [https://www.sdu.dk/da/om_sdu/institutter_centre/iob_idraet_og_biomekanik/nyt_iob/corona_nyt_danskernes_be-
vaegelsesadfaerd](https://www.sdu.dk/da/om_sdu/institutter_centre/iob_idraet_og_biomekanik/nyt_iob/corona_nyt_danskernes_bevaegelsesadfaerd)

⁴ <https://altomkost.dk/nyheder/nyhed/nyhed/langt-mere-skaermtid-slik-og-kage-under-foerste-nedlukning/>

⁵ [https://idan.dk/vidensbank/downloads/danskernes-motions-og-sportsvaner-under-endnu-en-gradvis-genaabning-no-
tat-5/59e860ee-743a-4e44-9050-ad1700a16b77](https://idan.dk/vidensbank/downloads/danskernes-motions-og-sportsvaner-under-endnu-en-gradvis-genaabning-notat-5/59e860ee-743a-4e44-9050-ad1700a16b77)

⁶

Skatteministeriet

adp@skm

cc lovgivningoekonomi@skm.dk

14. oktober 2021

Høringsvar om ændring af momsloven, j.nr. 2021-2113: Moms på ophavsretsvederlag, jf. lovforslagets § 1, nr. 4

VISDA er en non-profit kollektiv forvaltningsorganisation, der administrerer visuelle ophavsrettigheder, dvs. ophavsrettigheder til billedkunst, fotografier og andre kunstværker. VISDA er godkendt af Kulturministeriet. VISDA har tre hovedforvaltningsområder:

- Billedlicenser. Reproduktion og gengivelse af billeder i bøger, på tv og internettet, i foredrag og præsentationer, på fysiske produkter m.v. Her anvender VISDA aftalelicenserne i ophavsretslovens §§ 24 a og 30.
- Undervisning. Reproduktion og gengivelse af billeder til brug i undervisning. Her anvender VISDA aftalelicensen i ophavsretslovens § 13. På nogle områder indgås aftaler med undervisningsinstitutioner i samarbejde med Copydan Tekst & Node.
- Følgeret. Erhvervsmæssigt videresalg af kunstværker. VISDA er af Kulturministeriet udpeget til at administrere følgeretsordningen i henhold til ophavsretslovens § 38 og EU's følgeretsdirektiv. Følgeretsvederlaget er fastsat i ophavsretslovens § 38.

VISDA noterer, at Skatteministeriet finder, at det er et EU-krav at indføre moms på ophavsretsvederlag. I de hidtidige drøftelser, der har fundet sted om spørgsmålet, er VISDA gået konstruktivt ind i sagen. VISDA's grundlæggende ønske har hele tiden været, at reglerne bliver så klare og enkle som muligt, og at der bliver givet rimelig tid til at implementere den nye momspligt.

I forhold til sidstnævnte, så bemærker VISDA at Indførelsen af moms på ophavsretsvederlag, som beskrevet i VISDA's henvendelse til Skatteministeriet dateret 1. februar 2021, indebærer en fundamental ændring i de komplekse IT-systemer som VISDA anvender til at opkræve og fordele vederlag.

I lovforslaget findes en lang række uklarheder som nødvendigvis må afklares før det er muligt i praksis at påbegynde opbygningen af nye IT-systemer som er i stand til at håndtere moms på ophavsretsvederlag fra kollektiv forvaltning.

På den baggrund forekommer ikrafttrædelsestidspunktet allerede den 1. januar 2023 desværre helt urealistisk. VISDA opfordrer til at Skatteministeriet vurderer hvornår alle centrale uklarheder af betydning for VISDA og de øvrige forvaltningsorganisationer kan forventes afklaret endeligt, og på baggrund heraf genoverveje ikrafttrædelsestidspunktet for loven.

I forhold til førstnævnte ønske om klarhed og enkelthed synes dette desværre ikke opfyldt i lovudkastet. Det skyldes, at terminologien samt omtalen og beskrivelsen af indførelse af moms på ophavsretsvederlag er mangelfuld og upræcis i lovbemærkningerne.

Momsproblemstillingen kører i to spor:

- 1) Spørgsmålet, om kollektive forvaltningsorganisationers vederlag overhovedet er en "ydelse" i momslovens og momsdirektivets forstand. Svaret har hidtil herhjemme været nej, således at der ikke er moms på VISDA-vederlag, hverken ved opkrævning hos brugerne eller fordeling til ophavsmændene. Det er dette spørgsmål, den rumænske EU-sag, C-501/19, handlede om. I sagen vedr. det rumænske Koda-selskab konkluderede EU-Domstolene, at de kollektive ophavsretsvederlag er ydelser i momsdirektivets forstand.
- 2) Spørgsmålet, hvordan "kunstnerisk virksomhed" skal forstås. I henhold til EU's momsdirektiv kan ophavsrettigheder momsbelægges. I Danmark er der fritagelse for moms på "forfatter- og komponistvirksomhed samt anden kunstnerisk virksomhed" (momslovens § 13, stk. 7), og da det havde været tilfældet før momsdirektivet, er det omfattet af en såkaldt "stand still", hvorved Danmark ikke er pålagt at ændre momslovgivningen på dette punkt. Ophavsretsvederlag er ifølge Skattestyrelsens praksis hidtil anset for ikke at være momspligtig, medmindre det drejer sig om en totaloverdragelse af ophavsretten. Denne praksis vil Skatteministeriet ændre med lovændringen, da man har fundet, at denne praksis ikke stemmer overens med momsdirektivet.

Det er VISDA's opfattelse, at lovbemærkningerne ikke i tilstrækkelig grad gør det klart, at dette er to separate problemstillinger. Konsekvensen er, at nogle af lovbemærkningerne efterlader læserne med en uklarhed om, hvornår de er møntet på situation nr. 1 med kollektive

forvaltningsorganisationers vederlag, og hvornår de er møntet på situation nr. 2 med individuelle kunstneres individuelle honorarer. Eksempelvis står det ikke klart, om næstsidste og sidste afsnit s. 14 ("Den foreslåede ordning omfatter alene kunstnere...") og ("I det omfang kunstneren ikke er en afgiftspligt person...") alene vedrører situation nr. 2, eller om bemærkningerne også vedrører situation nr. 1; hvis det vedrører både situation nr. 1 og 2, har VISDA en del forståelsesvanskeligheder.

Den foreslåede lovændring vil have en række negative konsekvenser. Det gælder for VISDA, som vil få betydelige administrative udgifter til ændring af it-systemer m.v., og det gælder i særdeleshed de enkelte kunstnere.

Hvad angår VISDA er de økonomiske-administrative konsekvenser beskrevet i en henvendelse til Skatteministeriet dateret 1. februar 2021. Her hedder det bl.a.:

"Administrative konsekvenser

VISDA har drevet aktiviteter gennem mere end 35 år på momsfrataget basis, og alle økonomisystemer og arbejdsgange er tilrettelagt på baggrund heraf. Ved indførelse af momspligt vil VISDA skulle foretage massive investeringer i tilpasning af administration og økonomiafdelingen for at kunne håndtere momspligt. Dette vil bl.a. omfatte:

- Tilpasninger af VISDA's IT-systemer
 - Gennemgribende tilpasning af ERP-systemets modul til opkrævningen hos kunder således, at der lægges moms på alle beløb.
 - Gennemgribende tilpasning af ERP-systemets modul til afregningen med rettighedshaverne, da afregningen nu skal håndteres individuelt ud fra den enkelte rettighedshavers momsstatus og med check for, om rettighedshaveren har indsendt faktura.
 - Der skal desuden tages hensyn til, at en del af de vederlag, som VISDA opkræver, dvs. følgeretsvederlag jf. ophavsretslovens § 38, efter VISDA's opfattelse i henhold til praksis fra EU-Domstolen fortsat vil være momsfrie. Dvs. systemet skal kunne håndtere både momsbelagte og momsfrie vederlag på samme tid.
 - Nyt IT-system som kan håndtere modtagelse af fakturaer fra ca. 5.000 rettighedshavere ifm. udbetaling. Fx etablering af helt nyt self-billing-system, som integreres op imod eksisterende ERP-system.
 - Ny IT-mæssig håndtering af afregninger med udlandet, både i EU og udenfor EU.
 - Etablering af adgang til oplysninger om momsregistrering.
 - System til håndtering af efterreguleringer i de tilfælde, at en rettighedshaver bliver momsregistreret efter at have modtaget momsfri udbetaling.
- Vejledning og teknisk support til et større antal rettighedshavere, som ikke kender til moms, fx arvinger efter afdøde rettighedshavere.
- Etablering af momsregnskab og momsbogholderi.
- Efteruddannelse af administrative medarbejdere i momsbogholderi.

VISDA har ikke på det foreliggende grundlag oplysninger nok til at kunne anslå størrelsen af investeringer og belastningen på løbende drift. Da de ændringer, der skal foretages, ikke mindst IT-mæssigt, kræver helt gennemgribende omprogrammering/udskiftning af de mest centrale ERP-systemer i VISDA, må det dog forventes, at investeringen for IT systemerne alene vil andrage ikke under 1,5 mio. kr., og det vil kræve en tidsramme på ikke under 12 måneder at implementere, regnet fra at der er skabt endelig afklaring omkring de specifikke krav, der stilles til VISDA omkring moms. Det bemærkes i denne henseende, at VISDA's ERP-systemer er skræddersyede til netop kollektiv forvaltning af ophavsretlige vederlag, og der findes ikke standard software produkter på markedet, som vil kunne anvendes."

Henvendelsen er ikke kommenteret af Skatteministeriet eller reflekteret i lovbemærkningerne.

Estimatet i konsekvensskemaet på s. 42 i lovudkastet, hvorefter de administrative konsekvenser for erhvervslivet vurderes at ligge på under 4 mio. kr., må på ovenstående baggrund anses for stærkt undervurderet. VISDA er en lille forvaltningsorganisation sammenlignet med andre organisationer herhjemme.

Konsekvenserne for de enkelte kunstnere vil være voldsomme. Mange tegnere, grafikere m.fl. får et honorar, der dels dækker den arbejdsmæssige indsats (som ofte vil have karakter af moms fritaget kunstnerisk virksomhed), dels overdragelsen af brugsret (altså ophavsretten). Dette rejser spørgsmålet, hvordan momsen skal håndteres i de mange tilfælde, idet mange kunstnere skal afklare, hvad de vil gøre, hvis et samlet vederlag eller honorar delvist er moms fritaget. Nogle fakturaer skal i fremtiden udformes med en skønsmæssigt fastsat splitmoms. Hertil kommer, at kunstnerne løbende skal kontrollere, om deres årlige momspligtige indtægt – både fra individuelle aftaler og fra kollektive forvaltningsorganisationer – overstiger 50.000 kr. med den konsekvens, at der indtræder pligt til at lade sig momsregistrere.

Hvis en kunstner i dag finder, at det ville være en fordel af være momsregistreret, ville vedkommende allerede have gjort det.

Lovpligten gennem den bebudede lovændring kan derfor kun ses som en byrde. Indførelse af moms på ophavsretsvederlag vil for mange kunstnere betyde, at de bliver nødt til at indhente rådgivningsbistand fra fx revisorer til at håndtere momsregnskab m.v. Billedkunstnere har en meget lav gennemsnitsindtægt sammenlignet med andre grupper i samfundet; en ekstraudgift til revisor for at administrere moms vil have en betydelig negativ betydning for kunstnernes økonomi.

VISDA foreslår på den baggrund, at registreringsgrænsen flyttes fra 50.000 kr. til 300.000 kr. for så vidt angår ophavsretsvederlag, inspireret af bestemmelserne i momslovens § 48, stk. 2, nr. 2, der drejer sig om VISDA's medlemmer, nemlig kunstneres salg af fysiske kunstgenstande. En højere bundgrænse for ophavsretsvederlag vil kunne nedsætte behovet for momsregistrering af de mindste og mest sårbare kunstnerøkonomier og dermed lette de mange problemer i væsentlig grad.

Estimatet i konsekvensskemaet på s. 42 i lovudkastet, hvorefter de administrative konsekvenser for borgerne (herunder kunstnerne) vurderes at være 0, er på ovenstående baggrund misvisende.

På denne baggrund bør Skatteministeriets beskrivelse i lovforslaget af de økonomiske-administrative konsekvenser af lovforslaget udbygges og præciseres.

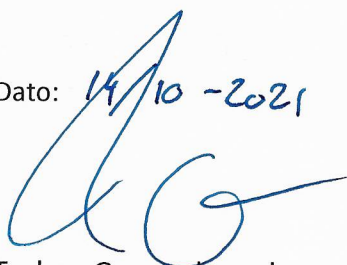
På samme måde bør følgende sætning s. 14 korrigeres: "Kunstnere bliver ikke umiddelbart berørt økonomisk i nogen af tilfældene." Udtalelsen er ikke korrekt.

For så vidt angår følgeretsvederlag, som der ikke skal indføres moms på, savner VISDA en beskrivelse af konsekvensen for de administrative omkostninger, som antages at være momsbelagt.

Forvaltningsorganisationer er ifølge direktiv og lov om kollektiv forvaltning af ophavsret forpligtet til at afregne vederlag inden for visse frister. Hvad gør man, hvis en rettighedshaver ikke svarer på spørgsmål om momsregistrering eller af den ene eller anden grund nægter at acceptere self-billing/afregningsbilag eller afviser at blive momsregistreret, selv om vedkommende samlet er over registreringsgrænsen? Her kan VISDA komme i klemme mellem momsreglerne og reglerne om kollektiv forvaltning af ophavsret.

VISDA vil sætte pris på at få en tilkendegivelse fra Skatteministeriet om, hvorvidt departementet og Skattestyrelsen efter lovens vedtagelse og før dens ikrafttræden vil være VISDA behjælpelig med at sikre en så smidig, effektiv og ubureaukratisk implementering af det nye system med moms på ophavsretsvederlag som muligt. Det gælder både for VISDA som for de mange tusinde kunstnere.

Dato: 14/10-2021

Torben Gammelgaard

Adm. direktør

VISDA – Visuelle Rettigheder Danmark